

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

Otevřená škola

Základní škola a mateřská škola

Ostrožská Lhota,

příspěvková organizace

1. Identifikační údaje

1.1. Identifikační údaje školy

Název a adresa školy:

**Základní škola a mateřská škola Ostrožská Lhota,
příspěvková organizace
Ostrožská Lhota 306, 687 23**

IČO: 70938491

Ředitel školy:

Mgr. Ivo Vojtík

Koordinátor ŠVP ZV:

Mgr. Ivo Vojtík

Kontakt:

telefon: 572 598 727, 739 296 824

web: www.zsol.cz

e-mail: reditelna@zsol.cz

1.2. Identifikační údaje zřizovatele školy:

Zřizovatel školy:

Obec Ostrožská Lhota

Ostrožská Lhota 148, 687 23

IČO: 00075370

Platnost dokumentu:

Od 31. 8. 2019

Mgr. Ivo Vojtík
ředitel školy

razítko školy

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola v Ostrožské Lhotě je úplná škola s devíti postupnými ročníky. V každém ročníku je jedna třída. Kapacita školy je 250 žáků. Budova školy je situována v klidném prostředí vesnice s dobrou dopravní dostupností autobusy ČSAD.

2.2. Vybavení školy

Škola má 9 kmenových tříd, odbornou učebnu fyziky a chemie, multimediální učebnu s interaktivní tabulí, 18 notebooky a 3D tiskárnou, žákovskou kuchyni, keramickou dílnu. Kmenové třídy jsou vybaveny nastavitelným školním nábytkem, ve čtyřech z nich jsou interaktivní tabule, další třídy jsou vybaveny televizory napojenými na počítač, video nebo DVD. Na 2. stupni je vybavení tříd tematicky zaměřeno na přírodovědnou, výtvarnou a humanitní výuku, na 1. stupni má každá třída svůj hrací kout. Na vzhledu školy se podílejí ve velké míře především žáci a učitelé. V budově školy je kuchyně a školní jídelna, školní družina, školní knihovna a zrekonstruovaný multifunkční půdní prostor pro výuku, projekci, pořádání besed apod. Ve škole pracuje školní klub s velkým výběrem odpoledních kroužků. Všichni vyučující a žáci mají volný přístup k internetu a využívají veškeré technické vybavení školy. Škola má k dispozici sportovní halu a hřiště, žáci mohou navštěvovat pobočku základní umělecké školy. Velkou pozornost věnujeme integraci žáků se specifickými poruchami učení a chování a žáků s tělesným postižením. Součástí areálu školy je školní zahrada, kterou využívají žáci jak během vyučování nebo přestávek, tak v odpoledních hodinách v době provozu školní družiny a školního klubu.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má v průměru 14 kvalifikovaných členů, kteří si v rámci studia a DVPP své odborné pedagogické znalosti nadále zdokonalují. Ve škole pracuje výchovný poradce, preventista rizikového chování, speciální pedagog (integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a nápravy specifických poruch učení).

2.4. Charakteristika žáků

Většina žáků jsou děti z Ostrožské Lhoty. Máme velmi dobré zkušenosti s integrací žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí s různým zdravotním postižením. Vzhledem k tomuto různorodému složení a menšímu počtu žáků ve třídách jsou děti vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti za sebe i za druhé – proto byl ve škole založen žákovský parlament. Velikost školy umožňuje dětem vzájemně se dobře poznávat a takové prostředí je z našeho pohledu jednoznačně výbornou prevencí rizikového chování, se kterým se na naší škole téměř nesetkáváme. Naši žáci dosahují velmi dobrých výsledků v přijímacím řízení na střední školy, jejich schopnost kompetence rozvíjíme během celé školní docházky. Naši žáci jsou vedeni k podpoře tradic a zvyků, spojených s vlastní obcí a regionem.

2.5. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a nadané a mimořádně nadané žáky

Škola přijímá žáky s priznanými podpůrnými opatřeními i žáky s mimořádným nadáním. Výchovný poradce ve spolupráci s třídními učiteli zajišťuje odbornou diagnostiku, na jejímž základě jsou vypracovány plány pedagogické podpory (PLPP). Plán pedagogické podpory zpracovává třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce pro žáka od prvního stupně podpůrných opatření, a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod a postupů práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a žákem samotným. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu. PLPP škola vyhodnocuje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření. Na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření individuální vzdělávací plán (IVP), který vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP). Struktura IVP vychází z platné právní úpravy, je doplněna dohodou o formě podílu žáka a spolupráce se zákonnými zástupci, obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. IVP vyhodnocuje ŠPZ dvakrát ročně.

Plán pedagogické podpory (PLPP) mimořádně nadaného žáka zpracovává třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacími předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a na základě doporučení ŠPZ. PLPP má písemnou podobu. Před jeho zpracováním proběhnou rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení metod a postupů práce s žákem a může také obsahovat termín průběžného hodnocení PLPP, je-li to účelné. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy a žákem samotným. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující.

IVP mimořádně nadaného žáka zpracovává třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a ŠPZ. IVP mimořádně nadaného žáka má písemnou podobu. S IVP mimořádně nadaného žáka je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Práce na sestavení IVP jsou zahájeny okamžitě po obdržení doporučení ŠPZ a je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může také obsahovat termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období, než je školní rok, v průběhu školního roku může být doplňován a upravován.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrováni v rámci běžných tříd.

2.6. Speciálně pedagogická péče

Speciálně pedagogickou péči zabezpečuje výchovný poradce školy ve spolupráci s třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky, včetně externího speciálního pedagoga. Jeho činností je koordinace sestavení individuálního vzdělávacího plánu ve spolupráci s učiteli a zákonnými zástupci, zprostředkování další odborné péče a diagnostika ve spolupráci s poradenským pracovištěm. Práce speciálního pedagoga probíhá individuální či skupinovou formou. Rozsah péče vychází z doporučení odborného pracoviště a podmínek školy. Speciální pedagog podporuje rozvoj žáka, poskytuje poradenství rodičům a metodickou podporu učitelům. U žáků s potřebou individuální asistence ve výuce se škola snaží o zajištění asistenta pedagoga, který spolupracuje se speciálním pedagogem, třídním učitelem a případně s dalšími vyučujícími při naplňování IVP.

2.7. Dlouhodobé projekty

Všechny naše aktivity a snahy vedou ke zkvalitňování výuky a zlepšování prostředí školy. Pedagogové spolupracují na přípravě a realizaci školních projektů.

- Každá třída má v naší obci vymezen prostor zeleně, do kterého si nejprve děti vysadily stromky a dále o ně pravidelně pečují.
- Žáci naší školy sběrem papíru získávají prostředky, které jsou následně využívány v projektu Adopce na dálku.
- Pro žáky 2. stupně organizujeme týdenní lyžařský výchovně vzdělávací kurz.
- Ježíškova dílna a Vánoční jarmark jsou pravidelné akce, které pořádáme pro rodiče a děti v předvánočním období.
- Pro žáky naší školy a škol v regionu je vyhlašována výtvarná soutěž, její součástí je vernisáž a výstava vybraných prací.

2.8. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Komunikace a spolupráce s rodiči žáků se neustále rozvíjí. Rodiče mohou školu navštívit kdykoli a být tak průběžně informováni i mimo dobu třídních schůzek a konzultačních hodin. Při škole byla zřízena a pracuje školská rada. O činnosti školy jsou rodiče a veřejnost informováni prostřednictvím internetových stránek školy a článků v Obecním zpravodaji. V oblasti péče o žáky spolupracujeme úzce s pedagogicko psychologickou poradnou v Uherském Hradišti a v Hodoníně, logopedickou poradnou, SVP Help Uherské Hradiště, pediatrem a SPC Zlín. V budově školy působí příspěvková organizace Centrum Otevřená škola, se kterou sdílíme knihovnu, počítačovou učebnu a připojení k internetu a při výuce využíváme jejich zařízení audiovizuální technikou.

Žáci naší školy vystupují na akcích pořádaných jinými subjekty, např. vystoupení ke Dni matek, vítání nových občánků, předtančení na rodičovském plese aj. Pro veřejnost pořádáme hudební soutěž, pohádkový les, školní akademii aj. Naším cílem je také podporovat tradice a zvyky, spojené s vesnicí a regionem.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se, řešení problémů a sociálním dovednostem. Charakter práce má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Naším cílem je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

3.2. Obecné cíle školy

- zajistit svým žákům kvalitní základní vzdělání
- vychovat sebevědomého a zodpovědného občana s potřebou sebevzdělávání
- spolupracovat s obecním úřadem a vést žáky k zájmu o dění ve své obci
- osvojení klíčových kompetencí žáky
- integrovat ve vzdělávání žáky se specifickými poruchami učení a žáky handicapované, respektovat jejich zvláštní potřeby
- podporovat osobnostní a sociální výchovu dětí, jejich sebedůvěru a smysl pro úctu, slušnost a toleranci
- naučit žáky pečovat o své zdraví a prostředí, ve kterém žijí
- nabízet žákům dostatek zájmových aktivit s cílem rozvíjet jejich zájmy a smysluplně naplnit jejich volný čas
- organizovat soutěže a kulturní programy pro své žáky, žáky jiných škol i veřejnost
- podporovat aktivitu a tvořivost žáků, vytvářet prostor pro seberealizaci, umožňovat rozvoj talentovaným žákům
- umožnit žákům jejich seberealizaci prostřednictvím reprezentace školy v soutěžích
- respektovat potřeby a zájmy dětí a jejich zákonných zástupců
- zaměstnávat kvalitní pedagogický sbor, jehož členové chápou potřebu osobního růstu a dalšího vzdělávání jako jednu z priorit své práce
- zodpovědnost a důslednost pedagogů ve vzdělávání a výchově
- fungování organizace školy na základech týmové spolupráce a osobní odpovědnosti každého zaměstnance

3.3. Profil absolventa školy

- umí studovat, získávat potřebné informace a chce se vzdělávat, cítí zodpovědnost za své vzdělání, dokáže kriticky hodnotit své schopnosti
- je aktivní v poznávání světa, dokáže nakládat se získanými informacemi a pracovat s obecně užívanými termíny
- rozhoduje se samostatně, dokáže si poradit při řešení problémů
- umí otevřeně naslouchat, nemá zábrany při komunikaci se svým okolím, vyjadřuje svůj názor, dokáže spolupracovat
- má plně osvojeny základy cizího jazyka a práce s počítačem
- je psychicky vyrovnaný, odolný vůči negativním jevům kolem sebe, ve svém jednání uplatňuje sebekontrolu
- je si vědom svých práv a povinností
- pomáhá handicapovaným lidem
- je otevřený k jiným kulturám, brání jejich diskriminaci
- má pozitivní vztah ke své vlasti, regionu a obci a cítí za ně odpovědnost
- umí aktivně využívat volný čas, má pozitivní postoj ke sportu
- využije vlastní názor k řešení problémové situace v mezilidských vztazích
- orientuje se v cizím prostředí a nových situacích
- je schopen využít znalostí environmentálních vzeb a jejich významu pro ochranu životního prostředí
- uplatňuje zásady společenského chování
- uvědomuje si význam a osobní zodpovědnost za zdraví své i druhých, svůj životní styl přizpůsobuje potřebě o zdraví pečovat, včetně správného postoje ke zneužívání návykových látek

3.4. Výchovné a vzdělávací strategie

Základní vzdělávání má žákům pomoci získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání a orientaci v každodenním praktickém životě.

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto postupy:

- **Kompetence k učení**

Umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení.

- snažíme se u dětí vytvářet radost z učení a pozitivní vztah k vědění (uvědomit si hodnotu vzdělání), vedeme je k zodpovědnosti za jejich vzdělání
- využíváme rozmanité vyučovací metody a způsoby výuky (skupinová práce, projektové vyučování)
- během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací a snažíme se žáky naučit vyvozovat ze svých poznatků závěry
- vedeme žáky k hodnocení práce své i druhých (projekty hodnocení dovedností podle jednotných testovacích schémat)
- podporujeme samostatnost a tvořivost
- zvyšujeme podíl praktické výuky (laboratorní práce, pokusy, referáty, exkurze)
- učíme žáky propojovat své poznatky z různých oblastí a operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly a systematicky kontrolujeme jejich přípravu na výuku
- umožňujeme žákům účastnit se různých soutěží a olympiád
- prohlubujeme jejich znalosti, které budou moci uplatňovat v praktickém životě
- vedeme žáky k dovednosti samostatně vyhledávat, třídít a zpracovávat informace (literatura, internet)
- učíme žáky plánovat a organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- umožňujeme žákům se SPUCH a žákům tělesně postiženým dosáhnou kvalitního všeobecného vzdělání a pomáháme jim začlenit se do společnosti ostatních dětí a „zažít úspěch“. (viz Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.)

- **Kompetence k řešení problémů**

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

- učíme žáky nebát se problémů, jak jim díky vlastnímu úsudku a zkušeností předcházet a jak se z nich poučit
- vedeme žáky k aktivnímu přístupu při řešení problémů (názor druhých, diskuse, argumentování)
- dáváme žákům prostor úkoly řešit bez vedení učitele a návodu
- vytvářením praktických problémových úloh motivujeme žáky k hledání různých řešení problémů a pochopení rozdílů mezi příčinou a důsledkem
- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení a týmovou spolupráci
- vedeme žáky k praktickému ověřování správnosti řešení problémů
- využíváme metod dramatické výchovy k řešení konfliktních situací, učíme se asertivnímu chování
- nabízíme dětem řešení problémů s výchovným poradcem

- **Kompetence komunikativní**

Vést žáky k všestranné a účinné komunikaci.

- budujeme pravidla partnerské oboustranné komunikace mezi žáky a učitelem, mezi žáky navzájem, mezi žáky a dalšími osobami
- rozvíjíme pozitivní postoj k mateřskému jazyku
- vytváříme u žáků schopnost smysluplně a logicky oponovat
- učíme děti naslouchat, formulovat a vyjadřovat své myšlenky ústně i písemně
- vedeme žáky k užívání souvislého, výstižného a kultivovaného projevu
- organizujeme akce, při kterých se setkávají a spolupracují žáci různých tříd
- podporujeme komunikaci s jinými školami
- organizujeme různá veřejná vystoupení žáků (recitační a pěvecká soutěž, školní akademie apod.)
- seznamujeme žáky se všemi komunikačními prostředky (nonverbální komunikace, text, písmo, telefon, e-mail...)

- **Kompetence sociální a personální**

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých.

- budujeme pozitivní školní i třídní klima
- trváme na zásadách slušného chování
- vytváříme společně pravidla vzájemného soužití, učíme se je respektovat a kontrolujeme jejich naplňování
- učíme žáky účinně spolupracovat ve skupině, pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce a přijímat rozličné role
- umožňujeme žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj
- zapojujeme žáky do organizace soutěží
- učíme žáky podílet se na upevňování dobrých mezilidských vztahů, poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré mezilidské vztahy

- **Kompetence občanské**

Připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti.

- žáky učíme k zodpovědnosti za své chování a jednání
- seznamujeme žáky s jejich právy i povinnostmi (viz školní řád)
- vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, k úctě a schopnosti empatie
- budujeme u žáků odmítání útlaku, hrubého zacházení a uvědomění si povinnosti, postavit se proti fyzickému i psychickému násilí nebo projevům diskriminace a rasismu
- podporujeme u žáků ochranu tradic a kulturního a historického dědictví v rámci svého bydliště a regionu, zapojujeme se do kulturního dění a sportovních akcí (výtvarné dílny, výstavy, vystoupení, sportovní soutěže apod.)
- učíme žáky chovat se zodpovědně v krizových situacích, poskytnout první pomoc a chránit zdraví své i druhých
- úzce spolupracujeme s obcí a mateřskou školou (sportovní miniolympiáda, divadla, pohádkový les, drakiáda, besedy, aj.)
- vedeme žáky k zodpovědnosti k životnímu prostředí a třídění odpadů (pravidelný úklid obce, výsadba stromků apod.)
- seznamujeme žáky s jinými kraji, kulturami a tradicemi

- **Kompetence pracovní**

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.

- výběrem volitelných předmětů a nabídkou zájmových útvarů pomáháme žákům při profesní orientaci
- dáváme žákům možnost využívat dostupné technické vybavení školy
- formou projektů seznamujeme žáky s různými druhy povolání a podnikatelských dovedností
- systematicky vedeme žáky k řádnému plnění svých povinností a závazků
- výuku doplňujeme praktickými exkurzemi

3.5. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci s přiznanými podpůrnými opatřeními.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami bude spolupracovat škola s žákem, jeho rodiči a specializovanými odbornými pracovišti. Uvnitř školského zařízení bude spolupráce spočívat hlavně ve spolupráci mezi jednotlivými vyučujícími, třídním učitelem, výchovným poradcem a vedením školy. Výchovný poradce bude k dispozici všem zúčastněným při řešení problémů týkajících se vzdělání žáků se SVP. V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP a podklady pro hodnocení žáků využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Při práci s dětmi s přiznanými podpůrnými opatřeními je velmi důležité získat pro spolupráci jejich rodiče, bez kterých nelze dosáhnout úspěchu. Je třeba získat si jejich důvěru, poskytovat jim jasné a srozumitelné informace, podporovat a povzbuzovat je při nápravě poruchy jejich dítěte. Důležitá je úzká spolupráce s odborným pracovištěm, v jehož péči dítě je.

O zařazení dítěte do školy rozhoduje ředitel po dohodě s rodiči nebo zástupci dítěte na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy.

Zásady komunikace mezi učitelem a rodiči:

- vytvoření klidné atmosféry
- dostatek času pro rozhovor (konzultačních hodiny)
- popis problému, situace, chování
- uvedení zdroje svých informací, totéž umožnit rodiči
- ujasnění si pojmů s rodiči
- uvádění konkrétních příkladů a odůvodňování svých stanovisek
- rozebírat s rodiči možné souvislosti, uvádět důvody, které učitel zvážil, než se takto rozhodl reagovat
- snažit se rodičům citlivě poradit, nabídnout jim pomoc

Zásady pro práci s dětmi s přiznanými podpůrnými opatřeními:

- respektovat zvláštnosti dítěte
- včasnost péče (čím dříve je dítěti a rodičům poskytnuta speciální pomoc, tím je lepší výsledek práce)
- vývojovost („nepřeskakovat“ jednotlivé vývojové etapy)
- optimální prostředí (při vhodné úpravě rodinného prostředí bude zajištěn dobrý rozvoj dítěte)
- speciální pomůcky, metody a formy výchovné práce
- všestrannost (kompenzace znevýhodnění i jinými činnostmi, v nichž je úspěšné)
- soustavnost
- klademe reálné cíle, postupně zvyšujeme nároky
- chválíme nejen výkon, ale i snahu
- hodnotíme je samotné a srovnáváme jeho dílčí úspěchy či nedostatky s jeho vlastní osobou
- pracujeme s dítětem často, ale krátkodobě
- při práci odstraníme rušivé vlivy
- snažíme se navodit příjemnou, soustředěnou atmosféru při práci
- snažíme se najít něco, v čem je dítě úspěšné
- zajišťujeme pravidelnou relaxaci

V případě, že dítě má přiznaná podpůrná opatření, snažíme se postupovat tak, abychom mu pomohli využít jeho skutečné vědomosti a dovednosti v souladu s rozumovým potenciálem nezatíženým obtížemi vyplývajícími z jeho poruchy:

- seznámíme všechny učitele s poruchou dítěte a jejími specifiky
- dohodneme se s rodiči na možnostech úzké spolupráce, stanovíme termíny pravidelných schůzek
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení, možnosti úlev a tolerancí pro žáka
- vypracujeme plán pedagogické podpory
- vypracujeme individuální vzdělávací program
- seznámíme spolužáky s rozdílným způsobem hodnocení
- v hodinách ponecháváme dítěti potřebné pomůcky
- zajistíme na škole docházení dítěte do "dyslektického" kroužku za účelem provádění reedukace

3.5.1. *Péče o nadané a mimořádně nadané žáky*

Škola vyhledává žáky mimořádně nadané a zajišťuje jejich rozvoj. Při zjišťování mimořádného nadání žáků spolupracuje s poradenským pracovištěm a na základě závěrů odborného vyšetření sestavuje a realizuje IVP se strukturou podle právní úpravy. O podmínkách přeřazení mimořádně nadaných žáků do vyššího postupného ročníku rozhodne ředitel školy na základě doporučení pedagogické rady. Do výuky je zařazována práce v diferencovaných skupinách podle nadání žáka. Nadanému žákovi učitel připravuje a zadává školní práci, která rozvíjí jeho dovednosti a nadání.

Nadání a mimořádně nadaní žáci se vyznačují:

- paměti a znalostmi
- rychlostí myšlení
- dobrou schopností zpracovávat problém
- záměrným a dlouhodobým soustředěním
- pružností
- dávají přednost společnosti starších dětí, samotě
- vnímají souvislosti tam, kde je většina žáků nevidí
- vnímají pravidla a rozpory
- dokážou poukazovat na nesrovnalosti, odmítají se chovat korektně

Nadání dítěte se dá velmi výrazně ovlivnit, a to oběma směry. Záleží na škole, jak dokáže vyhovět vzdělávacím potřebám těchto žáků - změnou metod, forem i organizace výuky. Vhodná je i spolupráce při práci s nadanými žáky s ostatními kolegy, různými subjekty mimo školu (např. Společnost pro talent a nadání, MENSA).

Varianty vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- urychlování (akcelerace) – rychlé vzdělávání v základní škole, časný přechod na navazující školy
- přeskočení jedné nebo několika tříd
- obohacování normální výuky (enrichment) – rozšiřování, prohlubování učební látky, vyšší náročnost výuky
- účast na projektech, spolupráce s různými institucemi
- kombinace těchto postupů

Pokyny pro práci s nadanými a mimořádně nadanými žáky:

- učitel by měl vědět, co žák umí a dát najevo, že to ví
- poskytovat dostatečné množství podnětů
- nabídka podpůrného materiálu (bohatý, variabilní, podnětný)
- nenutit žáka opakovat základní učivo
- umožnit účast na činnostech stimulujičích další rozvoj
- respektovat individuální učební tempo, umožnit rychlejší postup v učení
- poskytnout jim určitou volnost v rozhodování, jak využijí ušetřený čas
- pomoc najít nadaným žákům jim podobné vrstevníky
- umožnit stanovování vlastních cílů a podílení se na hodnocení své práce
- využít možnost odborné pomoci

3.6. **Poskytování poradenských služeb ve škole**

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce nebo speciální pedagog školy ve spolupráci s vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

3.6.1. *Zaměření poradenských služeb*

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství, volba školy,

- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora učitelů ve speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- poskytování informací o službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a rodičů.

3.6.2. Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a rodičům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy, zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními vytváří nabídku diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, dává k dispozici žákům informační materiály o středním školství a trhu práce.

3.6.3. Prevence rizikového chování

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým sborem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky jako otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou ve spojení s oddělením péče o dítě příslušných úřadů městských částí a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizikové chování žáků a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence rizikového chování, využívá vybrané programy.

3.6.4. Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, chování, sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči, popřípadě zprostředkuje odborné psychologické vyšetření, popřípadě doporučí vhodného odborného pracovníka.

3.7. Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ					
Rozvoj schopností poznávání	M, Pv, Č	M, Pv, Č	M, Pv	Vv, Pv	Vv, Pv
Sebezpoznání a sebepojetí	Vv, Tv	Vv, Tv	Vv, Tv	Hv, Č	Hv, Č, Pří
Seberegulace a sebeorganizace	Prv	Prv	Prv	Tv	Tv, Pří
Psychohygiena	Tv	Tv	Tv	Tv	Tv, Pří, I
Kreativita	M, Hv, Pv, Vv, Č	M, Hv, Pv, Vv, Č	M, Hv, Pv, Vv, Č	M, Hv, Pv, Vv, Tv	M, Hv, Pv, Vv, Tv, I
SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
Poznávání lidí	Prv	Prv	Prv		Pří
Mezilidské vztahy				Tv	Tv, Pří
Komunikace	Tv, Č	Tv, Č	Tv, Aj, Č	Aj, Tv, Vv	Aj, Tv, Vv, I
Kooperace a kompetice	Tv, Pv, Č	Tv, Pv, Č	Tv, Pv, Č	Tv, Pv, Vv	Tv, Pv, Vv, I
MORÁLNÍ ROZVOJ					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti				Vl	Vl
Hodnoty, postoje, praktická etika	Prv	Prv	Prv		

Název tematického okruhu	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ				
Rozvoj schopností poznávání	Ov, Tv	Tv	Tv	Tv
Sebezpoznání a sebepojetí	Tv	Tv, Č	Tv, Č, Pv	Tv, Pv
Seberegulace a sebeorganizace	Pv, Tv	Pv, Tv	Tv	Tv, Vz
Psychohygiena	Pv	Pv	Tv	Tv, Vz
Kreativita	I, Vv, Aj, Tv	I, Vv, Aj, Tv	I, Vv, Aj, Tv	I, Vv, Aj, Tv
SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
Poznávání lidí	Č, Ov, Tv	Č, Tv	Tv	Tv
Mezilidské vztahy	Č	Č		Vz
Komunikace	Aj, P, Tv	Aj, P, Tv, Č	Aj, P, Tv, Č, Pv	Aj, Tv, Pv
Kooperace a kompetice	Tv, Aj	Tv, Aj	Tv, Aj	Tv, Aj
MORÁLNÍ ROZVOJ				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Tv	Tv	Tv	Tv
Hodnoty, postoje, praktická etika	Tv	Tv	Tv	Tv, Č

Výchova demokratického občana

Název tematického okruhu	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	Prv	Prv	Prv		V1
Občan, občanská společnost a stát					V1, I
Formy participace občanů v politickém životě					V1
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					V1

Název tematického okruhu	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola		Č	Ov, Č	Vz
Občan, občanská společnost a stát	I		D	I, Č
Formy participace občanů v politickém životě			D, Ov	D
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D, Z	Z	D, Ov, Z, Č	D, Z, Č

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Název tematického okruhu	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa svět nás zajímá	Č	Č	Č	M, Aj, Hv	M, Aj, Hv
Objevujeme Evropu a svět				Vl	Vl, I
Jsme Evropané				Vl	Vl

Název tematického okruhu	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa svět nás zajímá	Ov, Z, Vv, Č, Aj	Z, Vv, Č, Aj	Z, Vv, Aj	Ov, Z, Vv, F, Aj, Vz
Objevujeme Evropu a svět	I, Z, Aj, Tv	Z, Č, Aj, Tv	Z, Č, Aj, Tv	I, Ov, Z, Aj, Tv
Jsme Evropané	D, Z, Hv, Vv	D, Z, Hv, Vv	D, Z, Hv, Vv	D, Z, Ov, Hv, Vv, Č

Multikulturní výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní diference				Hv	Hv
Lidské vztahy	Č	Č	Č	Aj, Hv, Tv	Aj, Hv, Tv
Etnický původ					Vl
Multikulturalita			Aj	Aj	Aj
Princip sociálního smíru a solidarity					Vl

Název tematického okruhu	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference	Ov, Č	D, Č	D, Vv	D, Vv, Vz
Lidské vztahy	Ov, Č		Ov	Ov
Etnický původ	P	Z	Z, P	D, Z
Multikulturalita	D, Z, Aj	D, Z, Aj	Z, Č, Aj	D, Ov, Z, Č, Aj
Princip sociálního smíru a solidarity		Z	Ov, Z	D, Z

Environmentální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy	Prv	Prv	Prv	Pří	
Základní podmínky života				Vl, Pří	Vl
Lidské aktivity a problémy životního prostředí				M	M, I
Vztah člověka k prostředí	Prv	Prv	Prv	Pří	

Název tematického okruhu	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Z, Č, P	Z, Č, P	Z, P	Z, P
Základní podmínky života	P	P	P	Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Z, Aj, Tv	Z, Aj, P, Tv	Z, Aj, Tv, Pv	Z, Ov, Č, Aj, P, Tv, Pv, Vz
Vztah člověka k prostředí	D, Z, Tv	Ov, Z, Č, Tv	Ov, Z, Č, Tv	F, Z, Ch, Tv

Mediální výchova

Název tematického okruhu	1. stupeň				
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Č	Č	Č	Tv, Č	Tv, Č, I
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				Č	Č, I
Stavba mediálních sdělení	M	M	M		I
Vnímání autora mediálních sdělení				Č	Č
Fungování a vliv médií ve společnosti				Č	Č
Tvorba mediálního sdělení	Č	Č	Č	Vv, Č	Vv, Č
Práce v realizačním týmu				Č	I, Č

Název tematického okruhu	2. stupeň			
	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	I			I
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	I			I, D, Č
Stavba mediálních sdělení			Č	Č
Vnímání autora mediálních sdělení			Vv	Vv
Fungování a vliv médií ve společnosti			Č	Č, Vz
Tvorba mediálního sdělení	I, Vv	Vv	Ov, Vv, Č	I, Vv, Č
Práce v realizačním týmu	Ov	Č	Č	

4. Učební plán

4.1. Učební plán ŠVP

Učební plán I. stupně pro 1. ročník 2019/2020 a následující ročníky

Předmět/Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Český jazyk a literatura	7	8	9	8	7	39
Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11
Matematika	5	5	5	5	5	25
Prvouka	2	2	2	-	-	6
Přírodověda	-	-	-	1	1	2
Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Praktická výchova	1	1	1	1	1	5
Informatika	-	-	-	-	1	1
Tělesná výchova	3	3	3	2	2	13
Celkem týdně	21	22	25	25	25	118

Učební plán II. stupně pro 6. ročník 2019/2020 a následující ročníky

Předmět/Ročník	6.	7.	8.	9.	Celkem
Český jazyk a literatura	5	5	5	5	20
Anglický jazyk	4	4	4	4	16
Druhý cizí jazyk	-	-	3	3	6
Matematika a informatika	5	5	5	5	20
Chemie	-	-	2	2	4
Fyzika	2	2	1	1	6
Přírodopis	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	2	2	2	8
Dějepis	2	2	2	2	8
Občanská výchova	1	-	1	1	3
Výchova ke zdraví	-	1	1	-	2
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Praktická výchova	1	1	-	1	3
Tělesná výchova	2	2	2	2	8
Celkem týdně	29	29	32	32	122

Učební plán I. stupně pro 2. – 5. ročník 2019/2020

Předmět/Ročník	1.	2.	3.	4.	5.	Celkem
Český jazyk a literatura	8	9	9	8	7	39
Anglický jazyk	-	-	3	3	3	11
Matematika	5	5	5	5	5	25
Prvouka	2	2	2	-	-	6
Přírodověda	-	-	-	1	1	2
Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Praktická výchova	1	1	1	1	1	5
Informatika	-	-	-	-	1	1
Tělesná výchova	3	3	3	2	2	13
Celkem týdně	21	22	25	25	25	118

Učební plán pro 7. ročník 2019/2020

Předmět/Ročník	6.	7.	8.	9.	Celkem
Český jazyk a literatura	4	5	5	5	19
Anglický jazyk	4	4	4	4	16
Druhý cizí jazyk	-	-	3	3	6
Matematika a informatika	4	5	5	5	19
Chemie	-	-	2	2	4
Fyzika	2	2	1	1	6
Přírodopis	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	2	2	2	8
Dějepis	2	2	2	2	8
Občanská výchova	1	1	1	1	4
Výchova ke zdraví	-	-	1	-	1
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Praktická výchova	1	1	-	1	3
Informatika	1	-	-	-	1
Tělesná výchova	3	2	2	2	9
Celkem týdně	29	29	32	32	122

Učební plán pro 8. ročník 2019/2020

Předmět/Ročník	6.	7.	8.	9.	Celkem
Český jazyk a literatura	4	5	5	5	19
Anglický jazyk	4	4	4	4	16
Druhý cizí jazyk	-	-	3	3	6
Matematika a informatika	4	4	5	5	18
Chemie	-	-	2	2	4
Fyzika	2	2	1	1	6
Přírodopis	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	1	2	2	7
Dějepis	2	2	2	2	8
Občanská výchova	1	1	1	1	4
Výchova ke zdraví	-	-	1	-	1
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Praktická výchova	1	1	-	1	3
Informatika	1	-	-	-	1
Tělesná výchova	3	3	2	2	10
Volitelný předmět	-	1	-	-	1
Celkem týdně	29	29	32	32	122

Učební plán pro 9. ročník 2019/2020

Předmět/Ročník	6.	7.	8.	9.	Celkem
Český jazyk a literatura	4	4	5	5	18
Anglický jazyk	4	4	4	4	16
Druhý cizí jazyk	-	2	2	2	6
Matematika a informatika	4	4	5	5	18
Chemie	-	-	2	2	4
Fyzika	2	2	2	1	7
Přírodopis	2	2	2	2	8
Zeměpis	2	2	2	2	8
Dějepis	2	2	1	2	7
Občanská výchova	1	1	1	1	4
Výchova ke zdraví	-	-	-	1	1
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Praktická výchova	1	-	1	1	3
Informatika	1	-	-	-	1
Tělesná výchova	3	3	2	2	10
Volitelný předmět	-	-	1	-	1
Celkem týdně	29	29	32	32	122

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková výchova** jsou naplňovány v předmětech:

Český jazyk a literatura - realizován ve všech ročnících – **celkem 59 hod.**

-1. st. – celkem 39 hod. z toho 6 hod. disponibilní časová dotace

-2. st. – celkem 20 hod. z toho 5 hod. disponibilní časová dotace

Anglický jazyk – od 1. ročníku 1 hod. týdně, od 3. ročníku 3 hod. týdně, od 6. ročníku 4 hod. týdně – **celkem 27 hod.**

-1. st. – celkem 11 hod., z toho 2 hod. disponibilní časová dotace

-2. st. – celkem 16 hod. z toho 4 hod. disponibilní časová dotace

Ruský jazyk nebo Německý jazyk – od 7. ročníku (2 hod. týdně) – **celkem 6 hod.**

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace a Informační a komunikační technologie** jsou naplňovány v předmětu:

Matematika - realizován na I. stupni ve všech ročnících – **celkem 25 hodin**, z toho 5 hodin disponibilní časová dotace

Informatika – realizován na I. stupni v 5. ročníku – **1 hodina**

Matematika a informatika – realizován na II. stupni ve všech ročnících – **celkem 20 hodin**, z toho 4 hodiny disponibilní časová dotace

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět** jsou naplňovány v předmětech:

Prvouka – realizována v 1. – 3. ročníku (2 hod. týdně) – **celkem 6 hod.**

Přírodověda – realizována ve 4. a 5. ročníku (1 hod. týdně) – **celkem 2 hod.**

Vlastivěda - realizována ve 4. a 5. ročníku (2 hod. týdně) – **celkem 4 hod.**

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti **Člověk a společnost** jsou naplňovány v předmětech:

Dějepis – od 6. ročníku (2 hod. týdně) – **celkem 8 hod.**

Občanská výchova - v 6., 8. a 9. ročníku (1 hod. týdně) – **celkem 3 hod.**

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** jsou naplňovány v předmětech:

Fyzika – realizována v 6. a 7. ročníku (2 hod. týdně), v 8. a 9. ročníku (1 hod. týdně) – **celkem 6 hodin**

Chemie – od 8 ročníku (2 hod. týdně) – **celkem 4 hod.** z toho 1 hod. disponibilní časová dotace

Přírodopis - od 6. ročníku (2 hod. týdně) – **celkem 8 hod.** z toho 2 hod. disponibilní časová dotace

Zeměpis - od 6. ročníku (2 hod. týdně) – **celkem 8 hod.** z toho 2 hod. disponibilní časová dotace

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti **Umění a kultura** jsou naplňovány v předmětech:

Hudební výchova - realizována ve všech ročnících (1 hod. týdně) – **celkem 9 hod.**

-1. st. – celkem 5 hod.

-2. st. – celkem 4 hod.

Výtvarná výchova - realizována ve všech ročnících – **celkem 13 hod.**

-1. st. v 1. – 3. ročníku (1 hod. týdně), ve 4. a 5. ročníku (2 hod. týdně) – celkem 7 hod

-2. st. v 6. a 7. ročníku (2 hod. týdně), v 8. a 9. ročníku (1 hod. týdně) – celkem 6 hod.

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví** jsou naplňovány v předmětech:

Výchova ke zdraví – v 7. a 8. ročníku (1 hod. týdně) – **celkem 2 hod.**

Tělesná výchova - realizována ve všech ročnících

-1. st. v 1. – 3. ročníku (3 hod. týdně), ve 4. a 5. ročníku (2 hod. týdně) – **celkem 13 hod.** z toho 3 hod. disp. časová dotace

v 1. – 3. ročníku je zařazena výuka plavání (1 hod. týdně)

- prvky Zdravotní Tv jsou využívány v povinné tělesné výchově

-2. st. v 6. až 9. ročníku (2 hod. týdně) – **celkem 8 hod.**

- prvky Zdravotní Tv jsou využívány v povinné tělesné výchově

- žáci absolvují v 7. roč. lyžařský kurz

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce** jsou naplňovány v předmětu:

Praktická výchova - realizována v 1. - 7. a 9. ročníku (1 hod. týdně) – **celkem 8 hod.**

Výuka je realizována převážně formou vyučovacích hodin, některá témata formou projektů, exkurzí, výchovných a vzdělávacích programů, pobytového vyučování.

Průřezová témata jsou realizována v jednotlivých vyučovacích předmětech jako integrativní součást vzdělávacích obsahů. Přehled začlenění průřezových témat – viz výše 3.7.

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami se vzdělávají podle IVP na základě doporučení školního poradenského zařízení. Vzdělávací obsah vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk je možné nahradit nebo upravit jeho časovou dotaci, v nejlepším zájmu žáka s příznými podpůrnými opatřeními od třetího stupně, jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

5. Učební osnovy 1. stupeň

5.1. Český jazyk a literatura

5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět český jazyk a literatura se vyučuje ve všech ročnících 1. stupně. Výuka je členěna do tří oblastí Jazyková výchova, komunikační a slohová výchova, literární výchova. Obsahem je plnění očekávaných výstupů předmětu český jazyk a literatura, které jsou stanoveny v Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání a s tím související výstupy daných průřezových témat.

Dovednosti a vědomosti, které žáci v rámci předmětu získají, jsou základem nejen ve vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace, ale i v ostatních předmětech, ve kterých vede k získávání dalších vědomostí a dovedností. Na 1. stupni je hlavním cílem zvládnutí čtení a psaní, s důrazem na čtení s porozuměním. V rámci předmětu rozvíjíme dovednost komunikace, obohacujeme slovní zásobu a klademe důraz na spisovnou formu jazyka a správnou gramatiku.

Výuka probíhá ve třídách, kde pokud to je vhodné, mohou být žáci děleni do skupin. Vhodná témata vzdělávací oblasti mohou být uskutečňována pomocí krátkodobých a dlouhodobých projektů. Mezi další možnosti uskutečnění cílů vyučovacího předmětu je práce s knihou, textem, internetem, interaktivní tabulí, návštěvy knihoven a čítáren.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu:

- rozvoj správného čtení s porozuměním
- správná formulace svých myšlenek a pocitů do náležitého projevu ústního či písemného (stylisticky, pravopisně bezchybného), pochopitelného pro čtenáře či posluchače
- umění vnímat okolní svět, diskutovat o svých názorech
- umění argumentovat na dané podněty
- porozumění ústnímu nebo písemnému projevu, přednášeného nebo psaného a umění o těchto myšlenkách vhodně hovořit
- emocionálně a esteticky vnímat slovesná umělecká díla
- schopnost používat a využívat různé zdroje informací, dostupných ve škole (knihovna – školní, obecní, práce s internetem, besedy)

Časová dotace:

– 1. ročník	8 hodin týdně	5 hod. jazyková výchova 2 hod. komunikační a slohová výchova 1 hod. literární výchova
– 2. ročník	9 hodin týdně	5 hod. jazyková výchova 2 hod. komunikační a slohová výchova 2 hod. literární výchova
– 3. ročník	9 hodin týdně	5 hod. jazyková výchova 2 hod. komunikační a slohová výchova 2 hod. literární výchova
– 4., ročník	8 hodin týdně	5 hod. jazyková výchova 2 hod. literární výchova 1 hod. komunikační a slohová výchova
– 5. ročník	7 hodin týdně	4 hod. jazyková výchova 2 hod. literární výchova 1 hod. komunikační a slohová výchova

Místo realizace:

- třídy
- počítačová učebna
- školní a obecní knihovna
- prostory Centra otevřená škola

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- dokáží vyhledávat potřebné informace v textu, umí s nimi pracovat a zaznamenávat je
- dokáží aplikovat naučená mluvnická pravidla pravopisu a vzájemně je propojovat
- snaží se objektivně hodnotit výsledky svého učení a hledat a napravovat chyby ve své práci
- seznamují se s literárními a mluvnickými termíny a dokážou je používat v praxi
- využívají prostředků výpočetní techniky

Postup:

- vést žáky k vyhledávání a třídění informací potřebných k osvojování učiva
- vést žáky k aplikování naučených pravidel pravopisu a jejich propojování
- vést žáky k užívání správných termínů a používat je
- učit žáky používat osvojené vědomosti a dovednosti z jazykového vzdělávání v jiných předmětech
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- zaměřovat se v hodinách na práci a hodnocení všech žáků
- vedení žáků k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- hledají samostatně pravidla, kterými se řídí probírané mluvnické jevy
- vyhledávají v textu chybné tvary a umí je správně odůvodnit
- samostatně a uvážlivě dokáží pracovat s textem a řešit případné problémy

Postup:

- pracovat alternativními metodami, které umožňují řešit úkoly různými způsoby a postupy úkolů
- vést žáky k rozvržení a plánování práce a její následné kontroly

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Postup:

- zadávání úkolů, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vést žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vést žáky k argumentování daných témat

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- dobře spolupracují ve skupině
- podílejí se na vytváření příznivé atmosféry ve skupině
- věcně argumentují

Postup:

- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování
- dodávat žákům sebedůvěru
- vést žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují hodnoty a přesvědčení druhých lidí
- váží si tradic, kulturního i historického dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Postup:

- zadávat skupině úkoly způsobem, na kterých spolupracuje celá skupina
- motivovat žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivovat žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla při jakékoliv práci ve škole
- využívá své znalosti a dovednosti v běžném životě

Postup:

- vést žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vést žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou
- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

5.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast:	Předmět:	Ročník 1.
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Jazyková výchova: -pravolevá orientace -orientace na stránce -písmena M, m, A, a -věta, slovo, slabika	zvládá a používá pojmy pravá, levá, nahoře, dole, před, za. Dokáže spojit dvě poloviny obrázku, dokreslí druhou polovinu. Čte obrázky. Zvládá orientaci na stránce, v prostoru. Poznává malé a velké písmeno, nácvik písmen M, A – správně přečte písmeno, vyhledá malé i velké písmeno, určí jeho pořadí ve slově. Vymýšlí slova, která obsahují dané písmeno a se slovy tvoří jednoduché věty. Tvoří jednoduché věty. Určí první, poslední písmeno ve slově. Poznává počet slov ve větě, slabik ve slově. Bezpečně rozliší krátké a dlouhé slabiky.	
-písmeno L, l, E, e, S, s, O, o	správně přečte písmeno. Vyhledá malé i velké písmeno, určí jeho pořadí ve slově. Vymýšlí slova, která obsahují dané písmeno a se slovy tvoří jednoduché věty.	
-písmena P, p, U, u, I, i -skládání slov, vět z otevřených slabik -rozlišování grafických zápisů slov	správně přečte písmeno. Vyhledá malé i velké písmeno, určí jeho pořadí ve slově. Vymýšlí slova, která obsahují dané písmeno a se slovy tvoří jednoduché věty. Dokáže ze známých otevřených slabik složit jednoduchá slova, čte je. Umí přiřadit tiskací slovo ke slovu psacímu.	
-písmena T, t, J, j, Y, y, N, n	správně přečte písmeno. Vyhledá malé i velké písmeno, určí jeho pořadí ve slově. Vymýšlí slova, která obsahují dané písmeno a se slovy tvoří jednoduché věty. Zvládá analýzu a syntézu slov. V řadě písmen vyhledá slova.	
-písmena V, v, Z, z, D, d, K, k -dvohlásky au, ou	správně přečte písmeno. Vyhledá malé i velké písmeno, určí jeho pořadí ve slově. Vymýšlí slova, která obsahují dané písmeno a se slovy tvoří jednoduché věty. Zvládá analýzu a syntézu slov.	
-písmena Š, š, R, r, Au, au, Ou, ou, C, c	správně přečte písmeno. Vyhledá malé i velké písmeno, určí jeho pořadí ve slově. Vymýšlí slova, která obsahují dané písmeno a se slovy tvoří jednoduché věty.	
-písmena H, h, B, b, Č, č	správně přečte písmeno. Vyhledá malé i velké písmeno, určí jeho pořadí ve slově. Vymýšlí slova, která obsahují dané písmeno a se slovy tvoří jednoduché věty.	
-písmena Ž, ž, Ř, ř, Ch, ch, F, f	správně přečte písmena a slabiky. Vyhledá malé i velké písmeno, určí jeho pořadí ve slově. Vymýšlí slova, která obsahují dané písmeno a se slovy tvoří jednoduché věty. Rozlišuje a správně čte slabiky dy – di.	
-slabiky di- dy, ti – ty, ni – ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě -slabikotvorné l, r	rozlišuje a správně čte slabiky ti – ty, ni – ny, dě, tě, ně, bě, pě, vě. Správně čte slova se slabikotvorným l, r.	
-slabika mě -hláska, písmeno, slabika, slovo, věta	rozlišuje a správně čte slabiku mě. Zná a používá pojmy: hláska, písmeno, slabika, slovo, věta. Určí začátek a konec věty.	
Komunikační a slohová výchova: -omluva, pozdrav -sluchová analýza a syntéza slov -uvolňovací cviky, procvičení ruky -psaní číslic	dokáže se omluvit, pozdravit, požádat o pomoc. Zvládá analýzu a syntézu slov. Zvládá činnosti a přípravné cviky pro uvolňování ruky. Dodržuje základní hygienické návyky – sezení, držení tužky, umístění sešitu. Píše číslice 1 – 5.	
-analýza a syntéza slov -rytmická cvičení -uvolňovací cvičení -psaní písmen: e, i, a, u, o, s, p -diktát písmen -vyprávění	ovládá analýzu a syntézu slov. Snaží se zvládnout hry s rytmem, intonací, rýmem. Uvolňuje, procvičuje ruku. Píše malá psací písmena e, i, a, u, o, m, l, s, p. Píše slabiky, diktát písmen. Orientuje se v liniatuře. Volně vypravuje příběhy podle obrázkové osnovy.	
-hry se slovy -psaní velkých písmen A, O, U, I, M -psaní číslic 6 - 10 -vypravování na zadané téma	dokáže doplnit roháček, křížovku, slovo. Dokáže najít slovo v jednoduché osmisměrce. Píše velká psací písmena A, M, O, U, I. Píše slova a slabiky. Dbá na úhledný písemný projev a správnou hygienu psaní. Píše číslice 6 – 10. Vypravuje o svých zážitcích a volí vhodné jazykové prostředky (př. Můj největší zážitek)	
-psaní písmen P, J, N, t, j, y, n, interpunkční znaménka	píše velká psací písmena P, J, N. Píše malá psací písmena t, j, y, n, d. Napíše ?, !. Píše slova, vlastní jména, krátké věty. Dokáže přepsat jednoduchou větu. Dokáže	

-přepis věty -vzkaz, beseda o pořadu v televizi	vyřídít vzkaz. Beseduje o pořadu v televizi. Na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev.
-psaní písmen S, Au, Ou, V, R, Š, k, r, š, au, ou -opis, přepis -zdvořilostní výrazy	píše velká psací písmena S, Au, Ou, V, R, Š. Píše malá psací písmena k, r, š. Píše dvojhásky au, ou. Píše, přepíše, opíše jednoduché věty. Opraví chybný text. Dokáže používat zdvořilostní výrazy.
-zásady komunikace po telefonu -psaní písmen, Z, T, H, D, C, z, h, c -opis, přepis	má osvojeny zásady komunikace po telefonu. Píše velká psací písmena Z, T, H, D, C a malá psací písmena z, h, c. Opíše, přepíše slova, věty, vlastní jména. Píše diktát slov.
-psaní písmen Č, K, E, Ž, B, L, Ř, č, ž, b, ř -opis, přepis, diktát -obrázková osnovy	píše velká psací písmena Č, K, E, Ž, B, L, Ř. Píše malá psací písmena č, ž, b, ř. Opíše a přepíše slova, věty, vlastní jména. Píše diktát slov. Seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh.
-psaní CH, G, F, ch, g, f, d', t', ň -opis, přepis slov a vět -diktát slov a vět -psaní vět -používání vhodných výrazových prostředků -Velikonoce, jaro	píše velká psací písmena CH, G, F. Píše malá psací písmena ch, g, f, d', t', ň. Opíše, přepíše slova, věty, vlastní jména. Píše diktát slov, vět. Správně píše věty – velké písmeno na začátku, znaménko na konci věty. Vypráví o jaru, Velikonocích. Při vyprávění volí vhodné komunikační prostředky a výrazy. Zná velikonoční koledu.
-psaní všech písmen abecedy -opis, přepis, oprava textu -spisovná a nespisovná forma jazyka -vyprávění – pocity a dojmy -tempo řeči	ovládá všechna písmena abecedy v psané formě. Opíše a přepíše text v psané i tiskací formě. Doplní a opraví správně text. Dokáže napsat vlastní myšlenku. Vypráví o svých pocitech a dojmech. Začíná rozeznávat spisovnou a nespisovnou formu jazyka. V krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči.
-psaní všech písmen abecedy -psaní číslic -oprava textu, diktát, opis, přepis -vyprávění podle obrázkové osnovy -výslovnost -rozhovor	ovládá všechna písmena abecedy v psané formě. Píše správně číslice. Opíše a přepíše text v psané i tiskací formě. Doplní a opraví správně text. Píše diktát slov i vět. Dokáže napsat vlastní myšlenku. Dbá na správnou úpravu v sešitu. Vypravuje pohádku podle obrázkové osnovy. Pečlivě vyslovuje, opravuj svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost. Respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru.
Literární výchova: -vyprávění podle obrázkové osnovy	s pomocí obrázkové osnovy vypráví známé pohádky (O Smolíčkovi, Perníková chaloupka, O řepě). Přednáší jednoduché básničky.
-dramatizace a poslech textu	dokáže dramatizovat pohádky. Osvojuje si básně, říkadla, hádanky. Dokáže poslouchat čtený a vyprávěný text, soustředí se na jeho obsah.
-čtení slov, vět, krátkého textu -poslech a reprodukce pohádky, básně, říkadla	čte slabiky, slova, první věty, krátký text. Osvojuje si básně, říkadla, hádanky, pohádky (J. Kožíšek – Polámal se mraveneček, O Cipískovi)
-čtení se správnou intonací -čtení psaného a tiskacího textu -vánoční svátky, zvyky, říkadla, básničky, oslava narozenin	dbá na správnou intonaci věty, interpunkci. Čte otevřené a uzavřené slabiky se známými písmeny, čte jednoduchá slova, texty. Čte psací a tiskací písmo. Osvojuje si básničky a říkadla spojené se zimní tematikou a Vánoce. Vypráví o oslavě svých narozenin, vánočních svátcích.
-čtení slov a vět s uzavřenými a otevřenými slabikami -intonace, interpunkce -čtení psaného textu -bajka, pohádka, povídky ze života dětí -poslech reprodukce, ilustrace	čte otevřené a uzavřené slabiky se známými písmeny, souvislé texty, psací písmo. Dbá na správnou intonaci věty, interpunkci. Seznamuje se s bajkami, dětskými pohádkami, povídkami a ilustracemi těchto literárních žánrů. Vypráví příběhy ze života dětí, učí se dětská říkadla a básničky. Dokáže poslouchat čtený, soustředí se na jeho obsah.
-čtení souvislého textu -čtení předložek -čtení shluků souhlásek	správně čte předložkové vazby a slova se shluky souhlásek. Čte souvislé texty, dbá na správnou intonaci. Seznamuje se s dětskými časopisy. Vypravuje krátké příběhy o dětských tématech. Osvojuje si básně, hádanky a

-beseda o dětských časopisech -příběhy, povídky, básničky se zimní tematikou	příběhy se zimní tematikou.
-poslech, dramatizace, reprodukce čteného textu -čtení předložkových vazeb -čtení shluků souhlásek -orientace v textu -říkadla a básně s jarní tematikou	dokáže poslouchat, vypravovat a dramatizovat pohádky (př. O dvanácti měsíčkách), osvojuje si říkadla a básně s jarní tematikou. Orientuje se v textu a jeho členění. Čte slova se shluky souhlásek. Správně čte předložkové vazby. Při četbě dbá na správnou intonaci.
-dramatizace pohádky, vlastní četba -čtení předložkových vazeb -čtení shluků souhlásek -plynulá četba souvislého textu	dokáže hovořit o vlastní četbě, sděluje své zážitky z četby. Dramatizuje pohádku. Čte slova se shluky souhlásek. Správně čte předložkové vazby. Čte plynule souvislé texty, dbá na melodii věty.
-dětská literatura, básničky -orientace v textu na stránce	seznamuje se s dětskou literaturou. Osvojuje si dětské básničky, říkadla, dbá na jejich plynulé čtení. Orientuje se v textu a na stránce.
-správné čtení textu -čtení s porozuměním -próza a poezie	zdokonaluje se ve čtení delších slov a textů. Čte s porozuměním. Porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti. Dodržuje při čtení správný přízvuk a intonaci. Rozlišuje prózu a poezii

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník 2.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Jazyková výchova: -opakování učiva z 1. ročníku: slabika, slovo, věta. -abeceda	chápe posloupnost skladby: slabika - slovo - věta. Zvládá vyjmenovat abecedu, seřadit abecedně slova. Orientuje se v telefonním seznamu, encyklopedickém slovníku apod.	
-spojování a oddělování vět -pořádek vět	rozezná větu jednoduchou a souvětí. Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. Při mluvení i psaní určí správné pořadí vět.	
-druhy vět: oznamovací, tázací, rozkazovací, přací	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky.	
-pořádek slov ve větě -věta, slovo a slovní význam -slova nadřazená a podřazená -slova souřadná, protikladná, souznačná	rozlišuje hlásku, slabiku, slovo, větu. Určí počet slabik ve slově. Správně chápe význam slova. Porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu. Umí odlišit pojem nadřazenost, podřazenost slov. Ke slovu významem nadřazenému přiřadí slova podřazená a naopak. Určí slova významem souřadná. Vymyslí slovo významem souřadné, nadřazené, podřazené, protikladné, souznačné a použije ho ve větě.	
-dělení hlásek -krátké a dlouhé samohlásky -samohlásky a-á, e-é, i-í, o-ó -slabikotvorné l, r -dvojhásky ou, au	člení slova na hlásky. Rozděluje hlásky na samohlásky, souhlásky a dvojhásky. Odlišuje dlouhé a krátké samohlásky. Rozlišuje krátkou a dlouhou samohlásku ústně, v písemné formě rozlišuje diakriticky. Dokáže rozlišit dlouhou a krátkou slabiku. Vymyslí slova, která tuto slabiku obsahují. Rozezná ve slově slabiku se slabikotvorným l, r. Určí dvojhásku v textu.	
-tvrdé souhlásky -měkké souhlásky	umí vyjmenovat tvrdé a měkké souhlásky a slabiky. Vyhledá a určí tvrdou a měkkou souhlásku ve slově. Vysvětlí pravidlo pro psaní i-í, y-ý ve slovech s těmito souhláskami.	
-párové souhlásky: B – P, D – T, Ě – ě, V – F, Z – S, Ž – Š, H – CH	uvědomuje si rozdílnost ve výslovnosti a psaní souhlásek v některých slovech. Dokáže odůvodnit pravopis těchto souhlásek v konkrétním slově a správně psát tato slova.	
-slova se slabikami dě, tě, ně -slova se slabikami bě, pě, vě, mě -slovní druhy- přehled	uvědomuje si rozdíl v mluveném a psaném projevu slov se slabikami bě, pě, vě, mě. Seznámí se s dělením slov na slovní druhy. Vyjmenuje 10 slovních druhů.	

-podstatná jména -slovesa -předložky, užití předložek ve větách -spojky, užití spojek ve větách	rozlišuje podstatná jména, slovesa, předložky a spojky v základním tvaru, dokáže je označit číslicí. Vyhledá sloveso v textu. Umí vyhledat předložky podle pravidla postavení ve větě a označit je. Umí vyhledat spojky (a, i, ani, nebo, ale, protože, jestliže, když, kdyby, aby) v textu.
-vlastní jména osob, zvířat a místních pojmenování	seznamuje se s vlastními jmény a své znalosti využívá při psaní souvislého textu. Rozlišuje vlastní a obecné podstatné jméno.
Komunikační a slohová výchova: -opakování učiva z 1. ročníku: psaní písmen celé abecedy, velké písmeno na začátku jména, na začátku věty -pozdřav	píše správné tvary písmen velké a malé abecedy. Píše na začátku jména a věty velké písmeno. Zvládá mluvenou i písemnou formou základní pozdravy.
-prosba a poděkování -základní hygienické návyky spojené se psaním -přepis, opis, diktát vět	dokáže souvisle poprosit a poděkovat. Respektuje základní komunikační pravidlo v rozhovoru. Zvládá a dodržuje hygienické návyky spojené se psaním, správné sezení při psaní. Přepíše a opíše text přiměřeného rozsahu a náročnosti. Píše diktát vět.
-psaní správných tvarů písmen a číslic -přepis, opis, diktát vět -omluva	rozlišuje tiskací a psací písmo. Při psaní dodržuje správné tvary písmen a číslic. Přepíše a opíše text přiměřeného rozsahu a náročnosti. Píše diktát vět. Dokáže se souvisle omluvit.
-psaní spojování písmen a slabik -vánoční přání	v písemném projevu správně spojuje písmena a slabiky. Napíše krátké vánoční přání.
-význam slabiky pro dělení slova -psaní u-ú/ů -přepis, opis textu	dokáže správně rozdělit slovo na konci řádku. Píše správně samohlásku u-ú/ů podle pravidla. Přepisuje a opisuje správně slabik, slova, věty.
-psaní y-ý po tvrdých souhláskách -psaní i-í po měkkých souhláskách -přepis, kontrola přepisu -popis zvířete	používá pravidlo pro psaní y-ý ve slovech po tvrdých souhláskách. Používá pravidlo pro psaní i-í ve slovech po měkkých souhláskách. Přepisuje jednoduché texty, kontroluje text. Popisuje zvíře podle viditelných znaků.
-přepis s doplňováním textu -psaní slov s párovými souhláskami -žádost	přepisuje text a logicky doplňuje chybějící slova. Píše správně slova obsahující párové souhlásky s využitím pravidla o jejich zdůvodnění pravopisu. Umí správně formulovat své žádosti a požadavky.
-psaní slov se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě -rozšiřování slovní zásoby -popis osoby	odůvodňuje a píše správně slova se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. Rozšiřuje si slovní zásobu. Popisuje osobu podle vnějších vlastností a viditelných znaků.
-vyprávění -opis a přepis textu	orientuje se ve fázích vyprávění, dokáže souvisle vyprávět podle osnovy. Dbá na úhlednost a plynulost písemného projevu. Při přepisování kontroluje a opravuje vlastní písemný projev.
-přepis a opis	při psaní dodržuje správné tvary písmen a číslic. Píše úhledně, kontroluje vlastní písemný projev.
Literární výchova: -čtení s porozuměním -orientace v textu, na stránce	čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu. Orientuje se v textu a na stránce.
-reprodukce textu	dokáže reprodukovat text přiměřeného rozsahu a náročnosti
-výslovnost při čtení	pečlivě vyslovuje, dbá na správnou intonaci vět.
-dýchání a tempo řeči	volí přiměřené tempo řeči a správné dýchání. Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči.
-přednes textu, -poezie / próza	recituje básně přiměřeného rozsahem a náročností svému věku. Rozlišuje poezii a prózu.
-přednes textu, vhodné frázování -dramatizace textu	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování text přiměřeného rozsahu a náročnosti. Dramatizuje jednoduchý text.
-hlasité čtení -intonace vět	hlasitě čte souvislý přiměřeně náročný text. Opravuje svou nedbalou nebo nesprávnou výslovnost. Volí přiměřené tempo a intonaci řeči.
-čtení slov a vět se slabikami dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě -čtení s porozuměním	čte slova a věty obsahující slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě. Plynule čte texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.
-vyjádření pocitů z přečteného textu	čte a dramatizuje text, vyjadřuje své pocity z přečteného textu.

-práce s literárním textem -čtení neznámého textu	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností. Čte knihy, časopisy a upevňuje čtenářské dovednosti.
--	---

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník 3.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Jazyková výchova: -opakování učiva 2. ročníku -velké písmeno na začátku vlastních jmen a věty -abeceda -význam slov -hláskosloví, stavba slov, nauka o slově -druhy vět podle postoje mluvčího -zvuková a psaná podoba slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě -párové souhlásky uvnitř a na konci slov	odůvodňuje a píše správně velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování. Dokáže rozlišit slova mnohoznačná, synonyma, antonyma, slova citově zabarvená, lichotná a hanlivá. Člení slova na hlásky, rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky a ostatní souhlásky. Rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové prostředky. Rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova. Vyjmenuje abecedu, seřadí abecedně slova, orientuje se v encyklopedickém slovníku či telefonním seznamu.	
-vyjmenovaná slova po b -slova souznačná	vyjmenuje vyjmenovaná slova po b. Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Dokáže rozlišit slova příbuzná. V textu vyhledá a určí slova souznačná.	
-vyjmenovaná slova po l -slovní druhy	Vyjmenuje vyjmenovaná slova po l. Odůvodňuje a píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech. Dokáže rozlišit slova příbuzná. Vyjmenuje jednotlivé slovní druhy, rozdělí na ohebné a neohebné	
-vyjmenovaná slova po m, p -podstatná jména	vyjmenuje vyjmenovaná slova po m, p. Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Vyhledá a rozliší slova příbuzná. Procvičuje mluvnické kategorie podstatných jmen.	
-slovesa -časování sloves	dokáže správně určit sloveso. Umí určit osobu, číslo a čas. Vyčasuje sloveso v čase přítomném, minulém a budoucím. Zná pojem infinitiv.	
-vyjmenovaná slova po s, v -slova protikladná -slovesa	vyjmenuje vyjmenovaná slova po s, v. Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách. Ve vyjmenovaných slovech, dokáže rozlišit slova příbuzná. Vyhledá nebo vymyslí slova protikladná. Procvičuje slovesné kategorie.	
-slova s předponou vy-, vý- -vyjmenovaná slova po z -slovní druhy – opakování	umí rozpoznat slova s přeponou vy-, vý- a správně určit i/y .Vyjmenuje vyjmenovaná slova po z. Odůvodňuje a píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech. Dokáže rozlišit slova příbuzná. Porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost.	
-přídavná jména -zájmena - číslovky -předložky -spojky	v textu vyhledá přídavná jména. Poznává v textu zájmena. Seznámí se s druhy zájmen: osobní, ukazovací, tázací, záporná, přivlastňovací Vyhledá číslovky. Rozlišuje číslovky určité a neurčité. Rozliší a ve větě správně určí předložky a spojky.	
-částice a citoslovce -věta jednoduchá a souvětí -stavba věty jednoduché	dokáže určit a ve větě správně rozpoznat částice a citoslovce. Rozpozná větu jednoduchou a souvětí. Spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy. Dokáže určit základní skladební dvojici. Zná pojem nevyjádřený větný člen a několikanásobný větný člen.	
-podstatná jména -podstatná jména obecná a vlastní -rod a číslo podstatných jmen -pád podstatných jmen	V textu vyhledá podstatná jména. Užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen. Umí rozlišit podstatná jména vlastní a obecná. U podstatných jmen správně určí rod mužský (životný, neživotný), ženský a střední. Poznává a utvoří číslo jednotné a množné. Zná základní pádové otázky. Vyhledá a správně určí pád podstatných jmen a ostatní mluvnické kategorie.	

Komunikační a slohová výchova: -vypravování, sestavení osnovy -upevňování správných tvarů písmen -opis, přepis, diktát	na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev. Umí sestavit osnovu. Píše správné tvary písmen a číslic. Správně spojuje písmena a slabiky. Kontroluje vlastní písemný projev. Opíše, přepíše text. Píše diktát vět.
-popis předmětů a činností -úprava písemného projevu v sešitě -opis, přepis, diktát	dokáže popsat jednoduchý předmět a činnost. Dbá na estetiku svého písemného projevu. Zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním. Opíše, přepíše text. Píše diktát vět.
-psaní adresy -dopis -opis, přepis, diktát	dokáže napsat dopis se všemi náležitostmi. Zná a správně napíše adresu svého bydliště. Opíše, přepíše text. Píše diktát vět.
-rozhovor -telefonování -vzkaz -opis, přepis, diktát	respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru. Volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči. Píše věcně a formálně správně jednoduchá sdělení. Opíše, přepíše text. Píše diktát vět.
-pozdravy -sdělování přání -vánoční blahopřán -opis, přepis, diktát	rozlišuje pozdravy. Dokáže sdělit svoje vlastní přání. Napíše věcně a formálně správně vánoční blahopřání. Opíše, přepíše text. Píše diktát vět.
-popis pracovního postupu -psaní římských číslic -opis, přepis, diktát	popíše jednoduchý pracovní postup. Přečte a správně napíše římské číslice. Opíše, přepíše text. Píše diktát vět.
-vypravování o velikonočních zvycích -úprava písemného projevu -opis, přepis, diktát	zná základní velikonoční tradice. Píše správné tvary písmen a číslic. Správně spojuje písmena a slabiky. Dbá na estetiku svého písemného projevu. Opíše, přepíše text. Píše diktát vět.
-popis předmětu -kontrola vlastního písemného projevu -opis, přepis, diktát	dokáže popsat jednoduchý předmět. Kontroluje vlastní písemný projev. Dbá o plynulost a úhlednost písemného projevu. Opíše, přepíše text. Píše diktát vět.
-vypravování podle osnovy -upevňování správných tvarů písmen -opis, přepis, diktát	sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytvoří krátký mluvený nebo písemný projev. Píše správné tvary písmen a číslic. Správně spojuje písmena a slabiky. Kontroluje vlastní písemný projev. Opíše, přepíše text. Píše diktát vět.
-vypravování -osnova -opis a přepis jednoduchých textů -diktát	dokáže vytvořit krátký písemný projev a sestavit osnovu. Dokáže úhledně přepsat jednoduchý text. Píše diktát vět.
Literární výchova: -upevňování čtenářských dovedností a návyků	pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou výslovnost. Plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti.
-hlasité čtení, přednes básně	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Zná pojem poezie. Správně dýchá. Přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu.
-charakteristika literárních postav -přednes básně	dokáže charakterizovat hlavní postavy příběhů. Přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu
-bajka -prvky bajky	zná pojem bajka. Dokáže vyprávět jednoduchou bajku.
-pohádka -pohádka moderní a klasická	odlišuje pohádku od ostatních vyprávění. Rozlišuje pohádku moderní a klasickou. Dokáže reprodukovat jednoduchý text.
-četba naučných a uměleckých textů	čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
-spojování obsahu textu s ilustrací	seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh. Zná naše nejznámější dětské ilustrátory.
-pověst -poslech literárního textu	dokáže rozlišit pověst od pohádky. Vyjadřuje pocity z přečteného textu. Dokáže poslouchat čtený nebo vyprávěný text, absolvuje besedu o knize.
-pověsti	zná pojem pověst. Seznámí se s nejznámějšími pověstmi naší historie. Přečte pověst z regionu a volně reprodukuje text podle svých schopností.

-čtení s porozuměním -četba jako zdroj poznatků	plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti. Chápe, že knihy rozšiřují jejich poznání.
--	--

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník 4.
Učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Jazyková výchova: - opakování učiva 3. ročníku - věta jednoduchá a souvětí - význam slov - slovní druhy, slova ohebná a neohebná - abeceda	opakuje a upevňuje si učivo ze třetí třídy. Vybere z nabídky slovo, které má významem nejbližší k zadanému slovu. Nahradí v textu slovo slovem s významem protikladným, významem stejným nebo podobným, citově zabarveným, nespisovné slovo slovem spisovným. Vyhledá v textu slovo vícevýznamové a vysvětlí jeho další významy. Rozhodne, zda dvojice slov splňuje požadovanou podmínku pro opozita. Rozlišuje větu jednoduchou a souvětí. Vyjmenuje všechny slovní druhy, procvičuje jejich určování. Vyjmenuje abecedu, umí uspořádat slova podle abecedy.	
- stavba slov - předpony - předložky - vyjmenovaná slova po b, l	procvičuje stavbu slova (kořen, předpona, přípona), rozlišuje předponu a předložku. Získané poznatky využívá při psaní. Vyjmenuje vyjmenovaná slova po b, l. Správně píše nebo doplňuje i/y ve vyjmenovaných slovech po b, l a slovech s nimi příbuzných. Píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického.	
- vyjmenovaná slova po m, p, s, v, z - slovní druhy - slovesa-neurčitek	vyjmenuje vyjmenovaná slova m, p, s, v, z. Správně píše nebo doplňuje i/y ve vyjmenovaných slovech po m, p, s, v, z a slovech s nimi příbuzných. Píše správně z hlediska pravopisu lexikálního a morfologického. Určí slovní druh vyznačeného slova ve větě (kromě částic). Vybere z krátkého textu větu, která obsahuje/neobsahuje určený slovní druh. Dokáže vyhledat v textu slovesa v neurčitku, umí vytvořit neurčitek.	
- slovesa-zvratná - jednoduché a složené tvary - časování sloves	rozliší zvratná slovesa. Procvičuje jednoduché a složené slovesné tvary. Procvičuje časování sloves v čase přítomném minulém i budoucím. Ovládá všechny slovesné osoby.	
- podstatná jména – opakování - skloňování podstatných jmen rodu středního - vzory	doplní zadaný tvar podstatného jména do věty tak, aby to bylo mluvnicky a pravopisně správně (1. a 4. pád rod mužský životný). Umí vyjmenovat vzory podstatných jmen rodu středního a učí se skloňovat podle těchto vzorů. U podstatného jména dokáže určit rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména v mluveném i psaném projevu.	
- skloňování podstatných jmen rodu ženského - vzory	umí vyjmenovat vzory podstatných jmen rodu ženského a učí se skloňovat podle těchto vzorů. U podstatného jména dokáže určit rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména v mluveném i psaném projevu.	
- skloňování podstatných jmen rodu mužského.	umí vyjmenovat vzory podstatných jmen rodu mužského (kromě předseda, soudce) a učí se skloňovat podle těchto vzorů. Určuje vzory u podstatných jmen. U podstatného jména dokáže určit rod, číslo, pád a vzor a na základě této znalosti používá podstatná jména v mluveném i psaném projevu..	
- základní skladební dvojice (podmět a přísudek) - shoda přísudku s podmětem	ve větě vyhledává základní skladební dvojici. Vyhledává ve větě určovací skladební dvojice. Označuje základ věty. Umí správně napsat i/y v příčestí minulém slovesa v množném čísle podle pravidla pro shodu přísudku s podmětem.	
- procvičování shody přísudku s podmětem - souvětí	procvičuje a upevňuje shodu přísudku s podmětem. Rozliší větu jednoduchou a souvětí. Rozhodne, který větný vzorec odpovídá zadanému větnému celku. Nahradí spojovací výraz v souvětí tak, aby smysl zůstal zachován. Spojí jednoduchou větu v souvětí pomocí vhodného spojovacího výrazu.	
Komunikační a slohová výchova: - vyprávění - členění textu - zápisy údajů do sešitu	vytvoří krátké vyprávění po předchozí přípravě. Vhodně člení text, dodržuje postupnost a návaznost děje. Zapisuje si důležité údaje do sešitu.	

- adresa - popis osoby - poštovní tiskopisy - zápisy do sešitu	napíše správně adresu. Dokáže jednoduše popsat osobu podle připravené osnovy. Umí vyplnit jednoduché poštovní tiskopisy. Zapisuje si důležité údaje do sešitu.
- popis věci a děje - rozvoj slovní zásoby	podle osnovy sestaví krátký popis věci i děje. Rozvíjí slovní zásobu, stručnost a přesnost při vyjadřování.
- vyprávění podle obrázkové osnovy - popis činnosti - vánoční přání-pohlednice	při vyprávění používá obrázkovou osnovu. Rozvíjí svoje vyjadřovací schopnosti. Dokáže písemně i ústně popsat určitou činnost. Napíše vánoční přání na pohlednici včetně adresy.
- telefonický rozhovor - pozvánka - oznámení - vzkaz - adresa	vede správně dialog na základě zadaných informací, telefonický hovor s kamarádem i dospělým, zanechá vzkaz na záznamníku. Dokáže posoudit, zda v uvedené ukázce dialogu, telefonického rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná. Změní dialog na vzkaz apod. Sestaví jednoduchý slohový útvar (adresa, zpráva, vzkaz, oznámení, pozvánka).
- blahopřání. - dopis - výpisy údajů z encyklopedie - zápisy do sešitů	dokáže napsat blahopřání, dopis. Dbá na správné členění textu (jednotlivé části dopisu) a na úpravu písemného projevu. Z učebnice a z encyklopedie dokáže vypsát důležité informace do sešitu.
- sestavení osnovy - přepis textu	k zadanému textu přiměřené délky vytvoří jeho osnovu (nejméně o třech bodech) a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti. Do přečtené ukázky vyprávění zařadí nabízený text na vhodné místo. Při přepisování textu dbá na úpravu a správné tvary písma.
- rozšiřování slovní zásoby - bohatost vyjadřování - objednávka	za pomoci slohových cvičení žák rozšiřuje slovní zásobu, obohacuje ji o nové výrazy. Dokáže napsat objednávku se všemi potřebnými údaji. Kontroluje napsaný text a opravuje případné chyby.
- inzerát - reklamní leták - pohlednice	vybere z předložených ukázek tu, která výrazně ovlivňuje rozhodování člověka. Vybere z nabídky možnosti, čeho chtěla reklama dosáhnout. Rozlišuje podstatné a nepodstatné informace a učí se stručně zformulovat jednoduché sdělení v podobě inzerátu. Napíše pohlednici.
- slohová pravidla - křížovky, rébusy	píše úhledně, čitelně a logicky správně. Podle svých možností doplňuje tajenky a křížovky tiskacím písmem. Procvičuje si a dodržuje jednotlivá slohová pravidla.
Literární výchova: - zážitkové čtení a naslouchání - porozumění textu - reprodukce textu - ilustrace podle textu	vyhledává v textu odpověď na zadanou otázku. Vystihne hlavní myšlenku textu. Posoudí, zda daná informace vyplývá nebo nevyplývá z textu. Vyjadřuje písemně i ústně své dojmy z četby, reprodukuje text podle svých schopností. Dokáže jednoduše ilustrovat text.
- druhy a žánry dětské literatury - ústní lidová slovesnost - dramatizace textu - spisovatelé a básníci - spisovná a nespisovná výslovnost	rozhodne, ze kterého druhu/žánru je úryvek, přičemž řešení je žákovi poskytnuto v nabídce (úryvek z poezie, komiksu, naučného textu v encyklopedii, z návodu k použití, z pohádky). Rozlišuje různé druhy uměleckých a neuměleckých textů. Ve slyšené ukázce rozliší spisovnou a nespisovnou výslovnost (sme, dyž vo tom apod.)
- literární pojmy - přirovnávání - básnické výrazy - zastaralé výrazy - verš, rým - uvědomělé, plynulé čtení - hlasité i tiché čtení - čtení s porozuměním - zápis do sešitu	používá základní literární pojmy, vyhledává je v textu zadaná slova, vysvětluje jejich význam. Dokáže použít ve vyprávění přirovnání. V textu hledá zastaralé výrazy. Chápe pravidla pro tvoření verše a rýmu. čte s porozuměním potichu i nahlas přiměřeně náročné texty. Vybere z nabídky slova slova klíčová vztahující se k zadanému textu. Rozhodne, které informace jsou v textu nepodstatné pro smysl textu. Vypíše požadovanou informaci z textu. Dokáže si utřídit přečtené informace a vybrat podstatná fakta.
- orientace v textu - hledání klíčových slov - práce s textem	rozlišuje podstatné a okrajové informace. Hledá v textu klíčová slova. Zapamatuje si podstatná fakta. Dokáže odpovědět na otázky z textu. Orientuje se v textu.
- dialog - porovnání názorů - řešení konfliktní situace	vede dialog podle zadaných informací. Dokáže zdůvodnit svůj názor. Snaží se o vyřešení konfliktní situace.

- recitace básně - reprodukce textu - spisovný a nespisovný jazyk	v textu vyhledá nespisovný tvar podstatného a přídavného jména a slovesa a nahradí ho tvarem spisovným. Při recitaci dbá na intonaci, přízvuk, pauzu, tempo. Reprodukuje text spisovným jazykem.
- orientace v textu - stavba textu - osnova, posloupnost děje	sestavuje z vět (nebo krátkých odstavců) na základě časové a příčinné souvislosti příběh, sdělení. Dokáže vytvořit osnovu vyprávění, krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением obsahové správnosti a logické posloupnosti. Vybere z nabídky větu, která je vhodná jako závěr k dané ukázce.
- zážitkové čtení a naslouchání - čtení textu s porozuměním - referát o knize	vyjadřuje ústně své dojmy o knize před spolužáky a zaznamenává je do sešitu. Čte text s porozuměním. Dokáže naslouchat čtenému projevu druhých.
- čtení s porozuměním - reprodukce textu	volně reprodukuje text. Umí plynule číst a vyprávět o přečteném.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník 5.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Jazyková výchova: - opakování učiva 4. ročníku (vyjmenovaná slova, skloňování podst.jmen, časování sloves, základní skladební dvojice ve větě jednoduché, shoda přísudku s podmětem). - stavba slova, kořen, předpony a přípony - slovotvorný základ, slova příbuzná, správný pravopis - odvozování příponami a předponami	upevňuje si učivo probrané ve 4. ročníku. Určí kořen slova, část příponovou, předponovou. Rozliší, v kterých případech se jedná o slova příbuzná a v kterých o tvary téhož slova. Rozliší, která slova jsou příbuzná se zadaným slovem a která ne. K danému slovu uvede slova příbuzná. Zvládne vytvořit několik slov pomocí přidání předpony a přípony.	
- zdvojené souhlásky - předpony s-, z-, vz- - používání předložek s, z - význam slova (slova jednoznačná a mnohoznačná, slova opačného a stejného významu, synonyma, opozita, slova citově zabarvená) - spisovný a nespisovný jazyk - opakování slovních druhů – slovesa (osoba, číslo, čas, způsob, časování, jednoduché a složené slovesné tvary).	umí správně psát zdvojené souhlásky. Zná pravidla pro psaní předpon s-, z-, vz-. Správně používá předložky s, z. Užívá spisovnou výslovnost. Porovnává významy slov, dokáže vyhledat v textu a vhodně použít slova citově zabarvená. Mnohoznačnost slov dokáže ve větách. Utvoří slova protikladná, slova citově zabarvená, slova stejného významu. Určí osobu, číslo, čas a způsob (u způsobu oznamovacího čas) u slovesa. Užívá slovesa ve správných tvarech mluveném i psaném projevu.	
- skladba - určování základních větných členů (podmět a přísudek) - druhy podmětu a přísudku - shoda přísudku s podmětem	vyhledá základní skladební dvojici ve větě (podmět vyjádřený, nevyjádřený, několikanásobný). Doplní správně čárky do zadaného textu (oslovení, několikanásobný větný člen). Na základě znalosti shody přísudku s podmětem používá správně tvary příčestí minulého činného v mluveném i psaném projevu.	
- mluvnické kategorie podstatných jmen (rod, číslo, pád a vzor) - skloňování podle vzorů - pravopis i/y po obojetných souhláskách.	umí určit rod, číslo, pád a vzor podstatných jmen, skloňuje dané podstatné jméno podle vzorů. Správně píše/doplňuje i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech s nimi příbuzných	
- druhy přídavných jmen - vzory přídavných jmen - skloňování přídavných jmen - pravopis přídavných jmen	rozpozná přídavná jména v textu. Rozliší přídavné jméno tvrdé a měkké. Seznámí se se vzory přídavných jmen a jejich pravopisem. Ve spojení přídavného a podstatného jména určí u přídavného jména jeho pád, číslo, rod a vzor a na základě této znalosti používá přídavná jména ve správném tvaru v mluveném i psaném projevu, mí je skloňovat.	

- přídavná jména – stupňování - shrnutí o přídavných jménech	rozlišuje druhy přídavných jmen. Seznamuje se se stupňováním přídavných jmen a procvičuje si určování rodu, čísla, pádu a vzoru přídavných jmen.
- zájmena – druhy - nahrazování podstatných a přídavných jmen zájmeny - číslovky – druhy - skloňování číslovek základních.	pozná zájmena v textu. Seznamuje se s druhy zájmen. Umí nahradit podstatná a přídavná jména zájmeny. Poznává číslovky v textu. Seznamuje se s druhy číslovek. Umí správně skloňovat základní číslovky.
- skladba věty - věta jednoduchá a souvětí - spojování vět v souvětí	rozpozná základní větné členy. Rozliší jednoduchou větu od souvětí. Spojí jednoduchou větu v souvětí.
- neohebné slovní druhy - spojovací výrazy v souvětí	dokáže v textu rozpoznat neohebné slovní druhy. Umí užít vhodné spojovací výrazy v souvětí.
- přímá řeč - opakování učiva 5. třídy	zná základní pravidla interpunkce. Upevňuje si probrané učivo. Rozliší, zda věta je/není napsaná gramaticky správně.
Komunikační a slohová výchova: - osnova, vypravování podle osnovy - posloupnost děje a hlavní linie příběhu - přepis textu	umí sestavit osnovu vyprávění, podle ní pak vyprávět. Dodržuje časovou posloupnost děje. Dokáže přepsat zadaný text bez chyb.
- popis předmětu, - popis pracovního postupu - kontrola napsaného textu - členění textu	sestaví popis předmětu (zvířete/osoby) a vytvoří popis pracovního postupu. Je schopen sám zkontrolovat správnost napsaného textu a opravit případné chyby.
- dopis a jeho části - telefonický hovor - vzkaz na záznamníku	napíše dopis s adresou. Umí zanechat vzkaz na záznamníku. Vede správně telefonický rozhovor. Posoudí, zda v uvedené ukázce telefonního rozhovoru nebo vzkazu na záznamníku něco chybí nebo zda je úplná. Vyslechne vzkaz a reprodukuje ho další osobě.
- námět na povídku - přirovnání - reprodukce textu - autoři dětských knih - zápisy do sešitů	napíše krátkou povídku. Dokáže použít přirovnání ve svém vypravování. Srozumitelně reprodukuje přečtený text. Seznamuje se s autory dětských knih. Zapisuje si důležité údaje do sešitů.
- vypravování - zeměpisné názvy - reklama	napíše vlastní vypravování. Píše správně názvy měst, pohoří, řek. Posoudí na základě přečteného textu pravdivost/npravdivost. Vytvoří reklamu.
- oznámení - zpráva - psaní dopisů s jednoduchým obsahem	dokáže napsat krátké oznámení a zprávu. Poznává rozdíl mezi oznámením a zprávou. Napíše jednoduchý dopis se všemi náležitostmi.
- tiskopisy (poštovní poukázky, podací lístek) - jednoduchá objednávka - přihláška	zvládne vyplnění běžných poštovních tiskopisů. Správně napíše jednoduchou objednávku a přihlášku se všemi potřebnými údaji. Posoudí, zda náležitosti daného slohového útvaru jsou úplné či zda něco chybí.
- zpráva - orientace v naučných textech (encyklopedie)	dokáže napsat krátkou zprávu. Vybere z nabídky vhodný nadpis. Orientuje se v encyklopediích.
- opakování popisu - přepis textu	popíše postavu. Přepíše správně text a zkontroluje si jeho správnost.
- užívání interpunkce - vlastní tvorba na libovolné téma - psaní adres, pohlednic - spisovná výslovnost	vytvoří text na dané či vlastní téma. Přednese a volně reprodukuje text. Správně užívá interpunkci. Napíše soukromý dopis se všemi náležitostmi. V ukázce dopisu doplní, co chybí. Při veřejné komunikaci používá spisovnou výslovnost.
Literární výchova: - výrazné čtení textů - hlasité i tiché čtení s porozuměním - pohádka	vyjadřuje své dojmy z četby. Čte s porozuměním, o přečteném dokáže vyprávět. Seznamuje se s literárním žánrem – pohádkou.
- uvědomělé, plynulé čtení - recitace, verš, rým	na základě zadání předvede s náležitou intonací, přízvukem a tempem řeči různá sdělení – oznámení, příkaz, prosbu, omluvu – a respektuje při tom rozdílného

- předčítání - pověst	adresáta. Vhodně se představí ostatním dětem, dospělému. Recituje básně s výrazným přednesem. Seznamuje se s literárním žánrem - pověstí.
- hlavní myšlenky literárního díla - volná reprodukce textu, - ilustrace výtvarníků - bajka, pohádka - literární pojmy (pohádka, bajka, pověst, poezie, próza) - vyprávění	dokáže rozpoznat hlavní myšlenku literárního díla. Vyslechne sdělení a reprodukuje jeho obsah. Seznamuje se s ilustrátory knih. Napíše pohádku a bajku. orientuje se v základních literárních pojmech (pohádka, bajka, pověst, poezie, próza). Píše správně po stránce obsahové i formální vyprávění.
- druhy a žánry dětské literatury (lyrika, epika).	používá elementární literární pojmy. Rozhodne, zda ukázka je pověst nebo bajka. Rozhodne, zda ukázka je próza nebo poezie.
- povídka - orientace v textu	rozliší hlavní postavy v povídce. Dokáže se orientovat v textu podle zadání.
- různé typy uměleckých a neuměleckých textů - kulturní život v regionu - ústní lidová slovesnost	rozliší různé druhy textů. Seznámí se s kulturními akcemi v regionu.
- divadelní nebo filmové představení - dramaturgie - orientace v textu	dovede vyprávět o divadelním nebo filmovém představením. Svede předvést krátkou dramaturgii. Dokáže se orientovat v textu, vyhledávat důležité informace.
- dialog, básně - četba podle zájmu - zápis do deníku - ilustrace podle textu	zpracuje stručné sdělení o přečtené knize, prezentuje ho spolužákům, zakládá do portfolia nebo zapisuje do čtenářského deníku. Řekne, jak na něj vyslechnutá/přečtená ukázka působí.
- čtení s prvky uměleckého přednesu	rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů. Čte s přednesem.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – mluvnická cvičení zaměřená na spolupráci, sociální komunikaci, kreativitu, verbální a neverbální sdělení, poznávání mezilidských vztahů v příbězích, dovednost zapamatovat si a soustředit se.
Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace; osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání
Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace, kooperace a kompetice, kreativita

Výchova demokratického občana (VDO) – formování osobnostních postojů (spravedlnost, sounáležitost, svoboda), mluvnická cvičení zaměřená na vyjádření vlastního názoru a s tím schopnost o těchto názorech komunikovat, správné hodnotové postoje v dětské literatuře.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) – rodinné příběhy, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Enviromentální výchova (EV) – pranostiky, sounáležitost člověka s přírodou, dobrodružné příběhy, naučná literatura.

Mediální výchova (MDV) – vede žáka ke kvalitnímu výběru pořadů, správnému posuzování a hodnocení, reklamy, zpravodajství, posuzování médií v běžném životě, vhodný výběr časopisů pro děti.

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Multikulturní výchova (MKV) – seznámení s literaturou a kulturou různých národů a národnostních menšin, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, umění naslouchat druhým, umění komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem, hry zaměřené na sociální citění, vedení žáků ke slušnému chování, toleranci.

Multikulturní výchova – lidské vztahy

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:1. -3. ročník - žák:

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty
- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech
- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

4. -5. ročník - žák:

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně
- pozná podstatná jména a slovesa
- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky
- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.2. Anglický jazyk

5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- nácvik porozumění mluvenému slovu
- osvojení si zvukové podoby anglického jazyka a gramatiky
- napodobování správné výslovnosti rodilých mluvčích
- reprodukce textu v písemné a ústní formě
- využívání říkadel, písniček a her k nacvičování dialogů a konverzace
- práce se slovníkem a jiné vyhledávání informací (internet, výukové programy na PC)
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život
- respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Časová dotace

- 3. ročník – 3 hodiny týdně
- 4. ročník – 3 hodiny týdně
- 5. ročník – 3 hodiny týdně

Místo realizace

- třídy, interaktivní tabule
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- chápou důležitost schopnosti komunikovat v cizím jazyce
- propojují probraná témata a jazykové jevy
- vyhledávají a třídí informace
- kriticky hodnotí výsledky svého učení
- využívají prostředků výpočetní techniky

Postup:

- vedení k pochopení důležitosti schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život
- propojování probraných témat s jazykovými jevy
- vedení k vyhledávání a třídění informací
- vedení k posouzení vlastního učení
- sledování při hodině pokroku všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- řeší jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí
- nebojí se mluvit anglicky s cizím člověkem
- umí opsat obsah myšlenky
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení

Postup:

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedení žáků k plánování postupů
- vedení žáků k ověřování si správnosti řešení problému
- ukázat různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému

Kompetence komunikativní

Žáci:

- souvisle a kultivovaně se vyjadřují slovem i písmem
- naslouchají a zapojují se do rozhovoru
- rozumí jednoduchému sdělení v anglickém jazyce
- umí formulovat jednoduché myšlenky

Postup:

- zadávání úkolů, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (encyklopedie, internet, učebnice, návody)

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině a ve dvojicích
- jsou zdvořilí, tolerantní a respektují druhé
- dodržují zásady slušného chování
- v jednoduchých situacích dokáží požádat a poskytnout pomoc, radu v cizím jazyce

Postup:

- vést k dodržování zásad slušného chování
- vést k efektivní spolupráci
- vést k pozitivnímu náhledu na sebe sama

Kompetence občanské

Žáci:

- mají představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a dokáží je porovnat se zvyky našimi
- respektují tradice a kulturní hodnoty
- respektují přesvědčení druhých

Postup:

- vést žáky ke zdravému životnímu stylu, pohybu
- motivovat žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Žáci:

- samostatně pracují s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem
- využívají znalostí anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou

Postup:

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést k plnění svých povinností
- vést žáky k využívání znalostí v běžné praxi

5.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník 1.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Introduction	umí se představit, pozdravit a rozloučit se „What’s your name ? Hello, I’m...“	
Unit 1 – Welcome to Happy House!	dokáže vyjmenovat základní členy rodiny (Dad, Daisy, Jack, Mum, Otto, Polly, Ruby, Spike)	
Who’s this?	umí se zeptat a odpovědět na otázku „Who’s this? It’s...“	
Story	poslouchá autentický text, dokáže říct vlastními slovy obsah příběhu	
House	je schopen pojmenovat základní části domu (window, door, roof, floor)	
Unit 2 – Pens and pencils	umí vyjmenovat základní školní potřeby (pen, pencil, pencil-case, book, bag, ruler) dokáže odpovědět na otázku „What’s this?“	
Kladná a záporná odpověď	umí odpovědět na otázku „Yes, No“	
Halloween.	zná historii a tradice tohoto svátku, umí základní slovní zásobu k tomuto tématu	
Numbers 1 - 10	dokáže napočítat od 1 do 10	
How many...?	odpoví na otázku „How many...?“	
Christmas	zná tradice tohoto svátku v anglicky mluvících zemích, umí používat jednoduchou slovní zásobu, dokáže zazpívat vánoční písničky	
Unit 3 – Come and play!	umí vyjmenovat základní hračky (train, car, plane, guitar, doll), dokáže použít vazbu „Here’s a ...“	
Toys		
Colours	vyjmenuje základní barvy (blue, green, orange, pink, red, yellow)	
Unit 4 – Dressing up	umí vyjmenovat základní slovní zásobu (skirt, T-shirt, shoe, hat, jumper, sock)	
Easter	zná tradice tohoto svátku v anglicky mluvících zemích, umí používat jednoduchou slovní zásobu	
Clothes	dokáže použít vazbu „My favourite ...is...“	
Put on, take off	reaguje na příkazy „put on, take off“	
Souhrnné opakování	dokáže správně použít naučenou slovní zásobu	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník 2.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Hello again	aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace-pozdraví, představí se, rozloučí se, určuje a pojmenovává předměty na základě reálné situace jednoduše reaguje v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky, rozloučí se	
Opakování a procvičování učiva 1.ročníku	umí použít základní slovní zásobu z 1.ročníku	
Unit 5 – Happy birthday!	dokáže vyjmenovat základní slovní zásobu (badge, ballon, cake, candle, card, present)	
Sloveso „have got“	umí odpovědět na otázku „I’ve got a...“	
„How old are you?“	dokáže odpovědět na otázku „I’m...“	
Story	poslouchá autentický text, dokáže říct vlastními slovy obsah příběhu	
Halloween	zná tradice tohoto svátku v anglicky mluvících zemích, umí použít jednoduchou slovní zásobu	
Unit 6 – Bathtime!	dokáže použít základní slovní zásobu (duck, hairbrush, shampoo, soap, toothbrush, towel) použije vazbu „Here’s your...“	

Christmas	zná tradice tohoto svátku v anglicky mluvících zemích, umí používat jednoduchou slovní zásobu, dokáže zazpívat vánoční písničky
Vazba „Can you...? Yes, I can. No, I can't.“	dokáže se zeptat a odpovědět na jednoduchou otázku
Slovní zásoba tematického celku - Bathtime	dokáže popsat jednoduché činnosti týkající se hygieny („I wash my..., I brush my...“)
Easter	zná tradice tohoto svátku v anglicky mluvících zemích, umí používat jednoduchou slovní zásobu
Unit 7 – Animal friends	dokáže vyjmenovat základní zvířata (bird, cat, dog, mouse, snake, tiger)
Vazba „Do you like...? Yes, I do. No, I don't.“	utvoří otázku a jednoduchou odpověď
„Where do ... live?“	odpoví na otázku, kde žijí zvířata (On land...,in water...)
Příkazy	reaguje na jednoduché příkazy („Clap your hands! Stamp your feet!“)
Souhrnné opakování	dokáže správně použít naučenou slovní zásobu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník 3.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Hello, Superstars! Pozdrav, poděkování, představení se a rozloučení.	umí se představit, poděkovat, pozdravit a rozloučit se, dokáže rozlišit a použít jednotlivé pozdravit během dne na základě reálné situace jednoduše reaguje v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky, rozloučí se	
Základní barvy.	dokáže vyjmenovat a správně určit základní barvy, umí správně napsat jednotlivé barvy	
Číslovky 1-12.	zná základní číslovky 1-12, dokáže je správně vyslovit a napsat	
Unit 1 – Classroom bugs Školní potřeby.	dokáže pojmenovat a napsat jednotlivé školní potřeby, zná a dokáže použít člen neurčitý	
Základní pokyny.	je schopen vyjádřit souhlas či nesouhlas, umí reagovat na pokyny ukaž, podívej, poslouvej, vstaň a posaď se, rozumí jednotlivým pokynům a větám, adekvátně na ně reaguje rozumí pokynům učitele	
Četba autentického textu.	dokáže číst plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu	
Unit 2 – The tv show Školní nábytek	dokáže správně pojmenovat a napsat daný školní nábytek, umí adekvátně reagovat na jednoduché pokyny	
Číslovky 13-20.	zná základní číslovky 13-20, dokáže je správně vyslovit a napsat, umí odpovědět na otázky „How old are you?“, „What is your favourite colour?“, předvede jednoduchý rozhovor	
Halloween.	zná historii a tradice tohoto svátku, umí základní slovní zásobu k tomuto tématu	
Unit 3 – Super pets Zvířata.	dokáže správně určit, vyslovit a pojmenovat daná zvířata, umí vytvořit jednoduchou otázku a odpověď „What's this? It's...“	
Kladná a záporná odpověď.	umí správně použít vhodnou odpověď „Yes, it is. , No, it isn't“, dokáže vytvořit otázku „Is it...?“ rozlišuje pojmy „big“ a „little“	
Unit 4 - Pirates Vyjádření pocitu radosti či smutku, libosti a nelibosti.	dokáže správně pojmenovat, vyslovit a napsat základní pocity a nálady, umí utvořit otázku a reagovat na ni, dokáže popsat nálady ve 3.osobě č.j. „He's, she's...“	

Pozdravy.	dokáže rozlišit a použít jednotlivé pozdravit během dne, umí správně reagovat na otázku „How are you?“ napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální email kamarádovi
Vánoce.	zná tradice tohoto svátku v anglicky mluvících zemích, umí použít jednoduchou slovní zásobu, dokáže zazpívat vánoční písničky
Unit 5 – Funny faces Popis obličeje.	ovládá správnou grafickou i fonetickou podobu dané slovní zásoby, dokáže popsat sám sebe, umí vyhledat v textu odpověď na otázku, rozlišuje pojmy „long“ a „short“
Sloveso „have got“	umí použít správný tvar slovesa „have got“ v 1. a 3.osobě č.j., dokáže popsat jednoduché obrázky
Četba autentického textu.	dokáže číst plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
Unit 6 – Family photos Rodina.	dokáže správně pojmenovat, vyslovit a napsat jednotlivé členy rodiny, umí popsat obrázek a svou vlastní rodinu, zná odpověď na otázku „How many?“ rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k rodině v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně
Četba autentického textu.	dokáže číst plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu, umí vyhledat v textu potřebnou informaci a utvořit odpověď na otázku v textech vyhledá požadované informace
Dny v týdnu	umí vyjmenovat dny v týdnu
Unit 7 – The body rap Popis lidského těla.	umí správně vyslovit a napsat jednotlivé části lidského těla, dokáže adekvátně reagovat na dané pokyny, popíše jednotlivé obrázky, sestaví otázku a odpověď, v textu vyhledá odpovědi na dané otázky v textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence
Četba autentického textu.	dokáže číst plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu
Unit 8 – Superstar clothes Oblečení	dokáže správně určit, vyslovit a napsat danou slovní zásobu, popíše jednoduché obrázky,
Sloveso „have got“-otázka, odpověď.	sestaví otázku a odpověď „Have you got...?“, „Yes, I have“, „No, I haven't“ vytvoří odpověď na otázku týkající se textu
Četba autentického textu.	pochopí smysl a obsah jednoduché konverzace dvou osob, dokáže předvést jednoduchý rozhovor
Unit 9 – Bug café Jídlo. Sloveso „like“-otázka, odpověď.	osvojuje si danou slovní zásobu, popíše jednoduché obrázky sestaví otázku „Do you like ?“ a odpověď „Yes, I do“ nebo „No, I don't“ mluví o tom, co má a nemá rád shrne ústně obsah krátké slyšené konverzace
Četba autentického textu.	pochopí smysl a obsah jednoduché konverzace dvou osob, dokáže předvést jednoduchý rozhovor rozumí krátkým pokynům v textu
Easter.	získává informace o tradicích v anglicky mluvících zemích
Unit 10 – Animal safari Zvířata.	rozšiřuje si základní slovní zásobu, učí se pochopit význam slov z kontextu
Četba autentického textu.	dokáže číst plynule a foneticky správně jednoduché texty obsahující známou slovní zásobu, umí vyhledat v textu potřebnou informaci a utvořit odpověď na otázku srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu
There is, there are.	dokáže použít vazbu „there is“, „there are“ ve větách, dokáže popsat jednoduchý obrázek
Unit 11 – My favourite things Oblíbené věci	osvojuje si novou slovní zásobu, nová slovíčka zapojuje do otázek a odpovědí,
There is, there are-otázka, odpověď.	dokáže vytvořit otázku „Is there ?“, „Are there ?“ a odpověď „Yes, there is/are“, „No, there isn't/aren't“ sestaví gramaticky a formálně správně odpověď na sdělení

Měsíce v roce	Umí vyjmenovat jednotlivé měsíce v roce
Unit 12 – Good-bye, Superstars!	čte nahlas, plynule, foneticky správně a s porozuměním
Souhrnné opakování.	dokáže správně použít naučenou slovní zásobu, umí vytvořit otázku a odpověď, v textu najde správné odpovědi

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník 4.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Hello again-úvodní lekce, komunikace v běžných každodenních situacích – pozdrav, poděkování, představení, rozloučení.	aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace-pozdraví, představí se, rozloučí se, určuje a pojmenovává předměty na základě reálné situace jednoduše reaguje v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky, rozloučí se vyplní osobní údaje ve formuláři	
Povolání.	rozšiřuje si slovní zásobu	
Jednoduchá sdělení – omluva.	umí se omluvit	
Unit 1-Sports time		
Slovní zásoba z tématického celku – sporty, zápis výslovnosti.	rozšiřuje svou slovní zásobu, zapisuje si výslovnost slov	
Vazba Can, can't.	tvoří krátké věty s využitím nové slovní zásoby a probrané vazby.Tvoří kladné i záporné odpovědi	
Čtení textu, překlad, poslech. Unit 2-What's in the house?	snaží se reprodukovat obsah přečteného textu a porozumět poslechu	
Slovní zásoba z tématického celku-místnosti v domě, nábytek.	rozšiřuje si slovní zásobu, slova procvičuje v mluveném i písemném projevu	
Čtení textu s porozuměním, poslech textu.	dokáže přečíst text a přeložit svými slovy vyjádří smysl textu	
Pořádek slov ve větě, odlišnosti českého a anglického slovosledu.	orientuje se v textu, uvědomuje si odlišnosti při skládání anglické věty	
Vazba Where's...? (in, under, behind, on).	umí vytvořit otázku a odpovědět na ni vytvoří odpověď na otázku týkající se textu rozumí krátkým pokynům v textu	
Unit 3-Be healthy!		
Poslech písně.	snaží se porozumět poslechu z nahrávky	
Slovní zásoba z tématického celku - sporty zdraví a nemoci, jídlo.	nová slovíčka zapojuje do krátkého rozhovoru	
Kladné a záporné příkazy (don't), rozkazovací způsob.	umí reagovat na jednoduché příkazy učitele, pokouší se dávat příkazy druhým	
Porozumění příběhu a jeho dramatizace. Unit 4-My town	dokáže přečíst text a volně přeložit srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu	
Slovní zásoba z tématického celku - obchody a místa ve městě.	učí se nová slovíčka	
Otázky na cestu a polohu místa ve městě.	sestavuje gramaticky a formálně správně stručnou otázku sestaví gramaticky a formálně správně odpověď na sdělení	
Reakce na otázky místa, popis cesty.	aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace rozumí pokynům učitele	
Čtení textu s porozuměním.	dokáže přečíst text a přeložit	
Christmas.	porovnává zvyky a tradice v ČR a v anglicky mluvících zemích v textech vyhledá požadované informace	
Volný překlad. Unit 5 – On holiday	snaží se reprodukovat obsah přečteného	
Slovní zásoba z tématického celku - činnosti o dovolené.	rozšiřuje si slovní zásobu	

Přítomný průběhový čas.	užívá průběhový čas
Psaní pohlednice, oslovení.	svede napsat krátký pozdrav na pohlednici napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální email kamarádovi
Čtení textu s porozuměním.	dokáže přečíst text a přeložit
Unit 6 – A sunny day	
Slovní zásoba z tématického celku – počasí, oblečení.	učí se nová slovíčka
Četba básně a její pochopení.	dokáže přečíst text a přeložit
Tvoření slov, slova stejného a opačného významu, chápání slov v kontextu.	chápe význam slov
Valentine's Day.	vyhledává v textu potřebné informace o tradicích
Unit 7 – Space school	
Slovní zásoba z tématického celku – škola.	osvojuje si nová slovíčka a upevňuje si slovíčka předchozí rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek v projevu, který je přednášen pomalu a zřetelně rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují ke škole v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně
Rozvrh hodin.	umí pojmenovat předměty, které se učí
Porozumění příběhu a jeho dramatizace.	dokáže přečíst text a volně přeložit
Čísla, dny v týdnu.	prohlubuje si osvojené učivo rozumí základním číselným údajům
Unit 8 – What's on TV?	
Slovní zásoba z tématického celku – čísla, názvy programů.	osvojuje si nová slovíčka
Určování času.	dokáže určit čas
Vazba I like, I don't like.	používá vazbu v rozhovoru mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí
Unit 9 – My free time	
Záliby (favourite activity).	umí krátce pohovořit o svých zálibách
Četba a psaní dopisu.	zvládne napsat krátký dopis
Porozumění příběhu a jeho dramatizace.	dokáže přečíst text a volně přeložit ústně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy
Unit 10 – Amazing animals	
Slovní zásoba z tématického celku – zvířata.	rozšiřuje svou slovní zásobu
Odpovědi na otázky o zvířatech.	dokáže správně odpovědět na otázky
Přítomný čas.	užívá přítomný čas ve větách
Unit 11 – Then and now	
Minulost, minulý čas prostý (was, were).	užívá minulý čas ve větách
Přídavná jména (big, long).	seznamuje se s používáním přídavných jmen
Porozumění příběhu a jeho dramatizace.	dokáže přečíst text a volně přeložit
Unit 12 – Stone soup	
Získávání informace z četby.	třídí získané informace, využívá je v praktických činnostech.
Porozumění příběhu a jeho dramatizace.	dokáže přečíst text a volně přeložit
Četba pohádek.	snaží se číst jednoduché příběhy v textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence vyhledá neznámé slovo v anglicko-české i česko-anglické části slovníku
Datum, řadové číslovky.	dokáže zapsat významné datumy - např. datum narození...
Práce s internetem a PC.	procvičuje si učivo pomocí počítačového programu, vyhledává informace na internetu vyhledá informace k tématu v časopisech nebo webových stránkách a tyto informace

	využije
Opakování a procvičování učiva 4. třídy.	upevňuje si probrané učivo

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník 5.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Revision – opakování a procvičování učiva ze 4. třídy.	aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace – pozdraví, představí se, rozloučí se, poskytne konkrétní informace o sobě nebo se na podobné informace zeptá, určuje a pojmenovává předměty.	
Práce s učebnicí Project 1	seznámí se s novou učebnicí.	
1. Unit 1 – Introduction.	dokáže se představit.	
In the classroom.	umí pojmenovat předměty ve třídě, rozumí pokynům učitele	
Numbers.	zvládne psanou i ústní podobu čísel do stovky, rozumí základním číselným údajům.	
Spelling.	umí spelovat své jméno.	
Slovní zásoba z tématických celků.	rozšiřuje svou slovní zásobu o další slovíčka,	
Jednotné a množné číslo, určitý a neurčitý člen.	seznámí se s pravidly pro používání členů, umí vytvořit množné číslo podstatných jmen.	
Čtení textu s porozuměním.	dokáže přečíst text a přeložit, najde konkrétní informace v textu	
Unit 2 – Friends and family.		
Where are you from?.	seznámí se s názvy některých zemí.	
Tvary slovesa „to be“.	umí sloveso vyčítat a použít správné tvary.	
My family.	dokáže vyjmenovat členy rodiny, představí členy své rodiny, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradí rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně.	
Privlastňovací zájmena.	dokáže použít správná privlastňovací zájmena	
What day is it today?	umí vyjmenovat a napsat dny v týdnu	
Tvoření otázky.	umí vytvořit otázku přehozením slovosledu	
Slovní zásoba z tématických celků.	rozšiřuje svou slovní zásobu. Napíše blahopřání, pohlednici nebo krátký neformální email kamarádovi, použije základní zdvořilostní obraty, vyplní osobní údaje ve formuláři.	
Čtení textu s porozuměním.	dokáže přečíst text a přeložit v textech s vizuální oporou porozumí hlavní myšlence shrne písemně obsah krátké slyšené konverzace	
Unit 3 – My world.		
I've got a computer.	dokáže říct, že něco vlastní	
Sloveso have got, jeho zápor a otázka.	dokáže použít psanou i ústní formu slovesa have got, používá sloveso v krátké i nezkrácené formě vytvoří odpověď na otázku týkající se textu	
Have you got a pet?	umí pojmenovat některá zvířata, doplní informace číselné i nečíselné povahy, dokáže vytvořit otázku i odpověď	
Christmas.	zná tradice tohoto svátku v anglicky mluvících zemích, umí použít jednoduchou slovní zásobu, dokáže zazpívat vánoční písničky v textech vyhledá požadované informace	
My school.	ovládá názvy školních předmětů, dokáže sestavit jednoduchý rozvrh hodin mluví o tom, co má a nemá rád, co se mu líbí a nelíbí	
Slovní zásoba z tématických celků.	rozšiřuje svou slovní zásobu	
Schools in England and Wales.	seznamuje se s informacemi o britském školství v textech vyhledá požadované informace	

Postavení přídavných jmen ve větě.	umí správně poskládat větu s přídavným jménem
Čtení textu s porozuměním.	dokáže přečíst text a přeložit svými slovy vyjádří smysl textu
Unit 4 – Time.	
What's the time ?	umí určovat hodiny
Předložky on, at.	dokáže správně použít předložky
My day.	umí popsat svůj denní režim, odpoví a poskytne konkrétní informace, srozumitelně vyslovuje čtený text obsahující známou slovní zásobu
Přítomný čas prostý.	dokáže používat přítomný čas prostý, také ve 3.osobě
Free time.	umí pohovořit o svých zálibách a zálibách druhých rozumí známým slovům a základním větám, které se vztahují k volnému času v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně
Přítomný čas prostý, kladné a záporné tvary.	dokáže použít správné tvary sloves
Přítomný čas prostý- otázka a odpověď.	dokáže utvořit otázku i odpověď rozumí obsahu a smyslu ústních sdělení a otázek v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně
Sport, music.	seznamuje se s různými druhy sportů a hudebních nástrojů
Čtení textu s porozuměním.	dokáže přečíst text a přeložit písemně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy
Unit 5 – Places.	
My room.	pojmenovává předměty ve svém pokoji
Předložky místa.	používá správné předložky sestaví gramaticky a formálně správně odpověď na sdělení
Our house.	dokáže popsat obrázek, umí popsat vlastní dům, byt rozumí krátkým pokynům v textu
Vazba „there is/are“.	upevňuje si používání vazby „there is/are“ rozšiřuje svou slovní zásobu
There is/are – kladné a záporné tvary.	dokáže použít kladné a záporné tvary vazby „there is/are“
Slovní zásoba z tématických celků.	rozšiřuje svou slovní zásobu na základě reálné situace jednoduše reaguje v zadané roli, pozdraví, zeptá se a odpoví na otázky, rozloučí se
Vazba „can, can't“.	upevňuje si správné používání vazby „can, can't“, umí utvořit otázku i odpověď
Čtení textu s porozuměním.	dokáže přečíst text a přeložit
Unit 6 – People.	
My friends.	zvládne popsat vzhled kamaráda
Přítomný čas průběhový.	zopakuje si tvoření a používání přítomného času průběhového, uvědomuje si rozdíl od použití přítomného času prostého
Clothes.	umí popsat své oblečení.
Čtení textu s porozuměním.	dokáže přečíst text a přeložit vyhledá neznámé slovo v anglicko-české i česko-anglické části slovníku ústně převypráví obsah textu s pomocí obrázku nebo osnovy
Revision.	opakuje si probrané učivo

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – sociální rozvoj, komunikace – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, spolupracovat s druhými, samostatnost a schopnost rozhodovat se

Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace

Multikulturní výchova (MKV) – multikulturalita, lidské vztahy – specifické rysy jazyků, význam anglického jazyka jako prostředku nadnárodní komunikace a studia, naslouchání druhým, komunikace s příslušníky jiných sociokulturních skupin, vstřícný postoj k odlišnostem

Multikulturní výchova – multikulturalita, lidské vztahy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) – Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice anglicky mluvících národů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. -3. ročník - žák:

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

4. -5. ročník - žák:

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)
- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

5.3. Matematika

5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je realizována v rámci předmětu matematika ve všech ročnících základní školy. Je založena na aktivních činnostech. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získat matematickou gramotnost. Prolíná se celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na porozumění dalších myšlenkových postupů a pojmů matematiky. Žáci si osvojují terminologii, algoritmy, symboliku a její využití.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah je rozdělen na tyto tematické okruhy:

- Čísla a početní operace
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Časová dotace

- 1. až 5. ročník - 5 hodin týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna PC

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- osvojují si základní matematické pojmy
- vyhledávají a třídí informace
- pozorují a porovnávají získané výsledky
- využívají prostředky výpočetní techniky

Postup:

- zařazování metod, při kterých dochází k řešení a závěrům žáci sami
- vedení žáků k plánování postupů a úkolů
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedení žáků k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- provádějí rozbor problémů a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- ověřují správnost řešení problémů

Postup:

- s chybou žáka se pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedení žáků k ověřování výsledků
- ukázat žákům nové zdroje informací

Kompetence komunikativní

Žáci:

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Postup:

- vedení žáků k užívání správné terminologie
- vytváření schopnosti logicky formulovat své myšlenky

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve dvojici a v menší pracovní skupině
- podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnost sebekontroly

Postup:

- zadávání úkolů, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- individuálním přístupem budovat sebedůvěru žáka a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žáci:

- učí se respektovat názory ostatních
- učí se formovat charakterové vlastnosti
- učí se rozhodovat podle dané situace

Postup:

- vedení žáků k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňování, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Kompetence pracovní:

Žáci:

- učí se efektivně organizovat práci
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- dodržují hygienu práce
- zdokonalují grafický projev

Postup:

- požadování dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vedení žáků k ověřování výsledků

5.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník 1.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Orientace na řádku	má osvojeny pojmy:před, za, hned před, hned za, první, poslední,mezi a umí je použít	
Počítání prvků, doplnění do počtu	ovládá počítání prvků v oboru, dokáže doplnit předměty do určeného počtu,	
Doplňování prvků a čísel do počtu	přiřadí stejný počet prvků k číslu i předmětům	
Čísla 1 - 3	čte a píše číslice 1,2,3	
Numerace čísel 1-3	sčítá, odčítá, porovnává v oboru do 3	
Čísla 1 - 4	ovládá psaní a čtení číslic 1 – 4	
Numerace čísel 1 - 4	sčítá a odčítá v oboru 1 – 4, zapíše příklad, podle počtu prvků zapíše příklady	
Porovnávání prvků	porovnává daný počet prvků, píše a používá porovnávací znaménka	
Zápis slovních úloh	umí znázornit a zapsat jednoduché slovní úlohy	
Číselná řada	ovládá orientaci na číselné řadě	
Orientace na číselné ose	ovládá orientaci na číselné řadě	
Psaní čísel 1- 5	čte a píše čísla 1 - 5	
Numerace čísel 1 - 5	sčítá a odčítá v oboru 1 – 5, zapíše příklad, podle počtu prvků zapíše příklady, umí opravit chybné příklady	
Porovnávání čísel	porovnává daný počet prvků, umí napsat a použít porovnávací znaménka	
Řešení slovních úloh	umí znázornit a zapsat jednoduché slovní úlohy	
Rozklad čísel	dokáže v daném oboru rozložit číslo a zapsat příklady	
Orientace na číselné ose	ovládá orientaci na číselné řadě	
Psaní čísel 1- 6	sčítá a odčítá v oboru 1 – 6, zapíše příklady, dokáže podle počtu prvků zapsat všechny typy příkladů, opravuje chybné příklady	
Numerace čísel 1 - 6	píše číslice 1 – 6	
Řešení početních řetězců	zvládá sčítání jednoduchých řetězců	
Porovnávání čísel	porovnává daný počet prvků, bezchybně používá porovnávací znaménka	
Řešení slovních úloh	znázorní, řeší a zapisuje jednoduché slovní úlohy	
Rozklad čísel	dokáže v daném oboru rozložit číslo a zapsat příklady	
Orientace na číselné ose, číselná řada	ovládá orientaci na číselné řadě, doplní číselnou řadu, sestaví příklady podle číselné osy	
Psaní čísel 1- 8	píše a čte číslice 1 – 8	
Numerace čísel 1 - 8	sčítá a odčítá v oboru 1 – 8, zapíše příklady, dokáže podle počtu prvků zapsat všechny typy příkladů, opravuje chybné příklady	
Řešení početních řetězců	zvládá sčítání jednoduchých řetězců	
Porovnávání a rozklad čísel v oboru	porovnává daný počet prvků, bezchybně používá porovnávací znaménka, dokáže v daném oboru rozložit číslo a zapsat příklady, doplní neúplné příklady	
Řešení slovních úloh	umí znázornit a zapsat jednoduché slovní úlohy	
Číselná řada 0 - 10	ovládá číselnou řadu, čtení, orientaci v řadě	
Psaní čísel 1- 10	čte a píše daná čísla	
Numerace čísel 1 – 10, porovnávání čísel	sčítá a odčítá v daném oboru, porovnává čísla v daném oboru	
Řešení slovních úloh	umí zapsat a znázornit jednoduché slovní úlohy do sešitu, píše číslice v oboru	
Geometrie – základní rovinné geometrické tvary	pozná základní rovinné geometrické tvary a pojmenuje je (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh), dokáže je vymodelovat	
Číselná řada 0 - 20	bezchybně ovládá řadu čísel 10 – 20, doplní číselnou řadu, dokáže seřadit čísla od nejmenšího k největšímu a opačně	
Porovnávání čísel v daném oboru	porovnává čísla v oboru 10 – 20	
Numerace čísel 0 - 20	sčítání a odčítání v oboru čísel do 20 bez přechodu desítky	
Řešení a tvoření slovních úloh	řeší jednoduché slovní úlohy, dokáže jednoduchou úlohu vytvořit	
Numerace čísel 0 - 20	umí sčítat a odčítat do 20 bez přechodu desítky	
Řešení slovních úloh	řeší a zapíše jednoduché slovní úlohy	

Základní jednotky délky	ovládá základní jednotku délky – metr, odhaduje délku, dokáže změřit délku, vědomosti používá ve slovních úlohách
Základní jednotky objemu	používá základní jednotku objemu – litr, odhaduje objem, dokáže změřit objem nádob, vědomosti používá ve slovních úlohách
Základní jednotky hmotnosti	používá základní jednotku hmotnosti – kilogram, odhaduje hmotnost, vědomosti používá ve slovních úlohách
Pojem o více, méně Číselné řady	umí použít a znázornit pojmy o několik více, méně řeší jednoduché číselné řady
Numerace 0 - 20	sčítá a odečítá s přechodem desítky pomocí číselné osy a rozkladu
Řešení slovních úloh Numerace 0 - 20	umí řešit jednoduché slovní úlohy, znázorní je, zapíše příklad a odpověď sčítá a odčítá v oboru 0 – 20 s přechodem i bez přechodu desítky, dokáže vytvořit příklady i opačné, doplní správně příklady, opraví chybný příklad, počítá jednoduché početní řetězce
Řešení slovních úloh	bezchybně řeší slovní úlohy, dokáže je zapsat
Základní jednotky objemu, hmotnosti a míry	zná a používá základní jednotky – litr, metr, kilogram
Geometrie – základní prostorové tvary	dokáže pojmenovat a najít základní geometrické tvary – kruh, koule, obdélník, kvádr, obdélník, krychle, trojúhelník, válec

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník 2.
Učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Opakování učiva z 1. třídy.	zvládá sčítání a odčítání bez přechodu desítky v oboru do 20	
Opakování geometrie	rozlišuje geometrické tvary	
Sčítání s přechodem desítky v oboru do 20	sčítá v oboru do 20 s přechodem přes desítku	
Geometrie – bod, čáry	znázorní body, označí je, rozliší čáry-rovné, lomené, křivé	
Geometrie – čáry otevřené a uzavřené	rozliší čáry lomené uzavřené, otevřené, čáry křivé uzavřené, otevřené	
Sčítání čísel v oboru do 20 s přechodem přes desítku ve slovních úlohách	dokáže řešit slovní úlohy s výpočtem přes desítku v oboru do 20	
Geometrie – geometrická tělesa	rozezná a pojmenuje základní geometrická tělesa	
Desítky, jednotky	určí počet desítek a jednotek	
Počítání do 100	přečte čísla, počítá po jedné do 100	
Geometrie- bod	názorně modeluje body, umí je označit	
Sčítání desítek	sčítá desítky v oboru do 100	
Odčítání desítek	odčítá desítky v oboru do 100	
Geometrie- úsečka	narýsuje úsečku, určí její velikost	
Sčítání a odčítání bez přechodu přes desítku	sčítá a odčítá bez přechodu desítky v oboru do 100	
Geometrie- přímka	modeluje a narýsuje přímku, správně označí	
Porovnávání čísel do 100	porovnává čísla v oboru do 100, znalosti využívá při řešení slovních úloh	
Měření	měří délky pomocí různých pomůcek, dokáže pracovat s pravítkem, zná pojem jednotka 1 m, zná postup měření a zápisu úsečky	
Sčítání a odčítání dvojciferných čísel	orientuje se v grafickém znázornění odčítání desítek, znalosti aplikuje při výpočtu slovních úloh	
Geometrie- bod, přímka, úsečka	umí narýsovat přímku a označit bod	
Sčítání s přechodem přes desítku v oboru čísel do 100	zvládá písemné i pamětné sčítání do 100	
Odčítání s přechodem přes desítku v oboru čísel do 100	zvládá písemné i pamětné odčítání do 100 s přechodem desítky	

Geometrie- rýsování úseček dané délky	narýsuje úsečku podle algoritmu
Příprava na násobení	zvládá znázornit násobení na čtvercové síti
Násobení 2	jmenuje z paměti řadu násobků vzestupně i sestupně
Příprava na dělení	pomocí pomůcek dokáže demonstrovat dělení
Dělení 2	zná pojem dělenec, dělitel, podíl
Násobení 3, dělení 3	ovládá násobení a dělení 3, znalosti využívá při řešení slovních úloh
Geometrie- měření na cm a mm	dokáže narýsovat a určit délku úsečky
Násobení 4, dělení 4	znalosti násobení využívá v řešení příkladů se závorkami i ve slovních úlohách
Polovina, třetina, čtvrtina	umí vypočítat danou část z celku
Násobení 5, dělení 5	dokáže názorně demonstrovat příklady násobení a dělení
Geometrie-polopřímka	zvládne narýsovat a vyznačit polopřímku
Násobení 6, dělení 6	vyjmenuje násobky 6
Násobení 7, dělení 7	umí využít znalostí při řešení slovních úloh
Geometrie – vzájemná poloha dvou přímek-různoběžky	dokáže názorně modelovat vzájemné polohy přímek
Násobení 8, dělení 8	zvládá násobení a dělení, znalosti využívá při řešení slovních úloh
Geometrie- rovnoběžky	určí a vymodeluje rovnoběžné přímky
Násobení 9, dělení 9	znalosti využívá při řešení příkladů se závorkami
Násobení a dělení 1 a 10	bezpečně ovládá násobení i dělení

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník 3.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Opakování: Sčítání a odčítání	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, dokáže sčítat a odčítat do sta s přechodem přes základ deset	
Násobení a dělení v oboru 2 - 7	dokáže násobit a dělit v oboru malé násobilky do 7	
Slovní úlohy	řeší různé typy slovních úloh	
Geometrie – bod, přímka, úsečka	dokáže znázornit bod, narýsovat, změřit a porovnat úsečky	
Násobení a dělení 8- 9	provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, zvládne násobení a dělení 8, 9	
Slovní úlohy	dokáže řešit různé typy slovních úloh	
Geometrie - polopřímka	dokáže narýsovat polopřímku, zná pojem polopřímka opačná	
Pamětné sčítání a odčítání dvojciferných čísel	sčítá a odčítá dvojciferná čísla s přechodem přes základ deset	
Písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel	dokáže písemně sčítat a odčítat bez přechodu i s přechodem základu deset	
Geometrie – vzájemná poloha dvou přímek v rovině	chápe rozdíl mezi přímkou rovnoběžnou a různoběžnou	
Zaokrouhlování čísel na desítky	zná pojem zaokrouhlování, dokáže zaokrouhlit na desítky	
Slovní úlohy	řeší netradiční slovní úlohy	
Pamětné sčítání a odčítání do 1000	dokáže sčítat a odčítat čísla do tisíce	
Geometrie – souměrnost.	zná pojem souměrnost, dokáže vytvořit souměrný obrázek	
Jednotky délky	zná základní jednotky délky, provádí jednoduché převody jednotek délky	
Geometrie – rovinné útvary: Trojúhelník, čtverec, obdélník	zná pojem trojúhelník, čtverec, obdélník	
Jednotky hmotnosti	zná jednotky hmotnosti, provádí jednoduché převody jednotek hmotnosti	
Jednotky objemu	sezná se s jednotkami objemu, provádí jednoduché převody jednotek objemu	
Zaokrouhlování trojiciferných čísel	zná pojem zaokrouhlování, zaokrouhluje na desítky, stovky	
Písemné sčítání trojiciferných čísel	písemně sčítá trojiciferná čísla	
Geometrie - čtyřúhelníky	zná pojem čtyřúhelník, dokáže některé vyjmenovat	

Kruh, kružnice	chápe rozdíl mezi kružnicí a kruhem, dokáže určit poloměr a průměr
Písemné odčítání trojčiferných čísel	dokáže odčítat trojčiferná čísla
Slovní úlohy	řeší různé typy slovních úloh
Geometrie – kruh, rýsování kružnice	zvládne postup rýsování a narýsovat kružnice
Dělení se zbytkem	dokáže dělit se zbytkem a provést zkoušku
Násobení a dělení deseti	dokáže násobit a dělit v oboru malé násobilky
Násobení dvojciferných a trojčiferných čísel jednociferným číslem	dokáže vynásobit dvojciferné a trojčiferné číslo jednociferným číslem
Geometrie – přenášení, porovnávání úseček	dokáže narýsovat, změřit a porovnat úsečky, určí střed úsečky
Dělení mimo obor násobitek	zvládne dělení mimo obor násobilky
Jednotky času	orientuje se v čase, zná základní jednotky času, provádí jednoduché převody času
Geometrie – čtyřúhelník, trojúhelník	z jednotlivých geometrických útvarů správně vybere čtyřúhelníky a trojúhelníky
Písemné násobení jednociferným činitelem	dokáže násobit jednociferným činitelem
Slovní úlohy.	řeší různé typy slovních úloh
Geometrie – konstrukce trojúhelníku	dokáže sestrojít trojúhelník
Tělesa	seznámí se s tělesy např. jehlan, kužel, krychle kvádr...

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník 4.
Učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Opakování učiva 3. ročníku: součet, rozdíl, převody jednotek.	opakuje sčítání a odčítání do 100 z paměti, procvičuje převody jednotek (délka, hmotnost, čas).	
Opakování učiva 3. ročníku: pamětné a písemné sčítání a odčítání v oboru do 1000.	procvičuje pamětné a písemné sčítání a odčítání v oboru do 1000. Aplikuje při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády.	
Opakování učiva 3. ročníku: násobení a dělení, násobení a dělení mimo obor násobilky, zaokrouhlování čísel.	ovládá násobení a dělení v oboru malé násobilky, procvičuje násobení a dělení mimo obor násobilky, procvičuje zaokrouhlování. Využívá komutativnost při provádění zkoušky výpočtu.	
Geometrie-vzájemná poloha přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky.	dokáže určit vzájemnou polohu přímek v rovině. Vyhledá dvojici rovnoběžek a kolmic v rovině. Načrtne kolmici a rovnoběžku ve čtvercové síti. Sestrojí rovnoběžky a různoběžky	
Písemné násobení jednociferným činitelem, práce s diagramy.	provádí písemné násobení jednociferným činitelem, využívá znalosti malé násobilky. Snaží se sestavovat a číst jednoduché diagramy.	
Písemné dělení jednociferným dělitelem.	provádí písemné dělení jednociferným dělitelem, využívá znalosti malé násobilky. Provádí kontrolu výpočtů.	
Čísla do 10 000-čtení a zápis čísel, porovnávání čísel.	čte a píše čísla do 10 000, porovnává je.	
Geometrie-přímky kolmé, rýsování kolmic. Rýsování kolmic, které procházejí daným bodem.	rýsuje komice. Narýsuje k zadané přímce kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou.	
Sčítání a odčítání z paměti, zaokrouhlování čísel v oboru do 10 000.	provádí pamětné sčítání a odčítání v oboru do 10 000, zaokrouhluje přirozená čísla na desetitisíce, tisíce, stovky, desítky s použitím znaku pro zaokrouhlování.	
Písemné sčítání a odčítání, vlastnosti sčítání a odčítání.	provádí písemné sčítání a odčítání, využívá komutativnost při řešení početních úloh.	
Násobení a dělení z paměti, písemné násobení a dělení v oboru malé násobilky.	ovládá pamětné násobení a dělení v oboru malé násobilky, umí dělit se zbytkem.	

Geometrie-rovnoběžky, rýsování rovnoběžek procházejícím daným bodem.	rozvíjí zručnost při rýsování rovnoběžek. Narýsuje k zadané přímce rovnoběžku vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou.
Procvičování, opakování učiva. Řešení slovních úloh.	procvičuje probrané učivo, získané poznatky využívá při řešení zadaných úloh. Řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony. Využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení úloh s užitím závorek. Využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu.
Čísla větší než 10 000-zápis a čtení.	čte a zapisuje čísla větší než 10 000.
Geometrie-pravý úhel, pravoúhlý trojúhelník, rovnoběžky a kolmice.	umí narýsovat rovnoběžky a kolmice, seznámí se s pojmem: pravý úhel, pozná pravoúhlý trojúhelník.
Porovnávání a zaokrouhlování čísel větších než 10 000.	zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, stovky, desítky s použitím znaku pro zaokrouhlování. Umí porovnávat čísla větší než 10 000.
Pamětné násobení a dělení 10, 100 a 1000.	násobí i dělí písemně i z paměti 10, 100 a 1000.
Sčítání a odčítání z paměti, písemné sčítání, písemné odčítání v oboru do 10 000	sčítá a odčítá písemně i z paměti v oboru do 10 000. Využívá výhodného sdružování čísel při sčítání několika sčítanců bez závorek.
Geometrie-obdélník, čtverec, kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice.	rýsuje obdélník a čtverec s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic. Narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem.
Písemné násobení dvojciferným činitelem.	umí písemně násobit dvojciferným činitelem.
Rovnice.	seznámí se s řešením jednoduchých rovnic.
Tabulky, diagramy. Orientace v jízdních řádech, práce s daty.	čte jednoduché tabulky, diagramy, sestavuje je. Používá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití %) Používá jednoduchých převodů jednotek času při práci s daty v jízdních řádech
Přímá úměrnost.	poznává přímou úměrnost, vyhledává a uvádí příklady ze života. Doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu. Vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram. Vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data a porozumí vztahům mezi nimi (největší, nejmenší, hodnota apod.).
Geometrie-rýsování trojúhelníku, trojúhelníková nerovnost, pravý úhel, pravoúhlý trojúhelník	narýsuje trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami, narýsuje pravoúhlý trojúhelník, poznává trojúhelníkovou nerovnost a chápe její princip.
Jednotky délky, hmotnosti, objemu, času	zná jednotky délky, hmotnosti, objemu a času, převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) a hmotnosti (g, kg, t).
Geometrie-osa úsečky, střed úsečky. Konstrukce obdélníku a čtverce.	rozpozná jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru. Narýsuje obdélník a čtverec.
Procvičování, opakování.	procvičuje a upevňuje probrané učivo.
Milion.	přečte a zapíše číslo do milionů s užitím znalostí číselných řádů desítkové soustavy. Využívá rozvinutého zápisu čísla (do milionů) v desítkové soustavě. Porovnává čísla do milionů, zobrazuje čísla na číselné ose. Zaokrouhluje čísla do milionů s použitím znaku pro zaokrouhlování.
Početní výkony s přirozenými čísly.	provádí písemné operace v oboru přirozených čísel. Provádí číselný odhad a kontrolu výsledků. Orientuje se na číselné ose a jejích úsecích. Užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel.
Obvod obdélníku a čtverce, obvod trojúhelníku.	s pomocí čtvercové sítě nebo měřením určí obvod rovinného útvaru (trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník). Počítá obvod čtverce a obdélníku pomocí vzorců pro výpočet obvodů. Počítá obvod trojúhelníku sečtením délek jeho stran. Porovnává obvody rovinných útvarů. Používá jednotky délky.
Zlomky-čitatel, jmenovatel, zlomková čára.	osvojuje si pojmy zlomek, zlomková čára, čitatel, jmenovatel. Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. Umí názorně vyznačit určenou celku.
Přímá úměrnost, řešení slovních úloh.	při řešení slovních úloh sestavuje a používá jednoduché tabulky.
Výpočet zlomku z daného čísla, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem. Slovní úlohy.	provádí výpočet zlomku z daného čísla. Sčítá a odčítá zlomky se společným jmenovatelem. Řeší jednoduché slovní úlohy s využitím znalostí výpočtu zlomku z daného čísla.

Geometrie-obsah obdélníku, obsah čtverce, jednotky obsahu.	seznámí se s výpočtem obsahu čtverce a obdélníku Určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců, obdélníků a trojúhelníků. Porovnáva pomocí čtvercové sítě obsahy rovinných útvarů. Používá základní jednotky obsahu (cm^2 , m^2 , km^2) bez vzájemného převádění.
Nerovnice.	řeší nerovnice v oboru kladných čísel.
Aritmetický průměr.	učí se počítat aritmetický průměr.
Procvičování, opakování.	upevňuje probrané učivo. Dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel.
Grafický součet úseček, grafický rozdíl úseček, výpočet povrchu krychle a kvádrů.	umí sestavit grafický součet a rozdíl úseček. Graficky sčítá, odčítá a porovnáva úsečky. Určí délku lomené čáry graficky i měřením. Seznamuje se s výpočtem povrchu krychle a kvádrů.
Práce s daty.	provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit apod.). Vybírá a porovnáva ze zadání úlohy data podle daného kritéria. Posuzuje reálnost vyhledaných údajů.
Opakování geometrie.	ovládá probrané učivo, dodržuje zásady rýsování.
Počítáme a hrajeme si s kalkulátorem.	umí sčítat, odčítat, násobit a dělit na kalkulátoru, používá kalkulátor ke kontrole výpočtů.

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník 5.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Opakování učiva 4. třídy, procvičování sčítání, odčítání, násobení a dělení.	upevňuje si učivo ze 4. ročníku. Správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel.	
Vlastnosti sčítání.	seznámí se se sdružováním a záměnou sčítanců.	
Řešení slovních úloh.	snaží se samostatně řešit slovní úlohy.	
Úhel, čtverec, obdélník, trojúhelník.	rozezná základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice). Využívá k popisu rovinného útvaru počty vrcholů a stran, rovnoběžnost a kolmost stran. Charakterizuje základní rovinné útvary a k zadanému popisu přiřadí název základního rovinného útvaru. Využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá. Bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice). Upevňuje poznatky o úhlech.	
Obvody obrazců.	dokáže odvodit vzorce pro výpočet obvodu obrazců.	
Jednotky délky, hmotnosti, času.	umí používat jednotky času, hmotnosti a délky, procvičuje převody jednotek času, délky a hmotnosti.	
Čtverec, obdélník a úhlopříčky, vlastnosti úhlopříček.	seznámí se s vlastnostmi úhlopříček. Narýsuje úhlopříčky čtverce a obdélníku.	
Řešení slovních úloh.	zvládá řešení slovních úloh. Porozumí textu úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úloh). Přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací. Zformuluje odpověď k získanému výsledku.	
Zlomky.	modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku. Porovnáva, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel.	
Římské číslice.	seznámí se se zápisem římských čísel (I, V, L, C, D, M), dokáže zapsat čísla do 100 římskými číslicemi.	
Souřadnice bodů.	dokáže zapsat polohu bodů pomocí souřadnic, dokáže znázornit bod podle daných souřadnic.	
Kružnice a kruh.	narýsuje a popíše kružnici a kruh s daným poloměrem, uvědomuje si rozdíly mezi nimi.	
Řešení slovních úloh s jednou a se dvěma početními operacemi.	zvládá řešení slovních úloh s více početními operacemi. Přiřadí úloze správné matematické vyjádření s využitím osvojených početních operací. Zformuluje odpověď k získanému výsledku.	
Písemné dělení dvojciferným dělitelem.	chápe princip písemného dělení. Využívá znalostí malé násobilky při písemném dělení nejvýše dvojciferným číslem. Provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku. Využívá znalostí malé násobilky při písemném násobení.	
Počítáme s velkými čísly.	orientuje se v číslech do milionu (miliardy). Číslo čte, zapíše, porovná, uspořádá a zobrazí na číselné ose. Zvládá řešení slovních úloh s velkými čísly.	

Pamětné dělení se zbytkem.	zvládá pamětné dělení se zbytkem, provádí kontrolu výpočtu
Záporné číslo.	Porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose.
Obsah čtverce, obdélníku.	Upevňuje znalosti o jednotkách obsahu, umí vzorce pro výpočet obsahu čtverce a obdélníku, dokáže je aplikovat při výpočtu obsahu.
Průměrná rychlost.	dokáže spočítat průměrnou rychlost
Desetinná čísla.	seznájí se s desetinnými čísly. Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty.
Převádění jednotek obsahu.	pokouší se o správný převod jednotek obsahu.
Střed a osa úsečky. Desetinná čísla – porovnávání, sčítání, odčítání a zaokrouhlování.	narýsuje střed úsečky. Narýsuje osu úsečky. umí porovnat, sčítat, odčítat a zaokrouhlovat desetinná čísla.
Vlastnosti trojúhelníku.	seznamuje se s vlastnostmi trojúhelníku, tyto poznatky aplikuje při konstrukci trojúhelníku.
Řešení slovních úloh. Osově souměrné útvary.	zvládá řešení slovních úloh v celém oboru přirozených čísel. Přiřadí k jednoduchému matematickému vyjádření smysluplnou slovní úlohu (situaci ze života). Tvoří slovní úlohu k matematickému vyjádření. Pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě). Určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru. Vytvoří ve čtvercové síti osově souměrný útvar podle osy v lince mřížky. Umí dokreslit obrázek podle osy souměrnosti.
Desetinná čísla – procvičování.	procvičuje a upevňuje poznatky a práci s desetinnými čísly.
Aritmetický průměr.	umí vypočítat aritmetický průměr.
Sčítání a odčítání zlomků.	pracuje se zlomky, umí je zapsat, pojmenovat jednotlivé části, umí sčítat a odčítat zlomky se stejným jmenovatelem.
Násobení desetinných čísel deseti a stem.	umí násobit desetinná čísla deseti a stem.
Dělení desetinných čísel deseti a stem.	umí dělit desetinná čísla deseti a stem.
Obsahy složitějších obrazců. Jednotky obsahu – procvičování.	pokouší se vypočítat obsahy složitějších obrazců, používá vhodné jednotky délky a obsahu. procvičuje si používání základních jednotek obsahu, převody jednotek obsahu.
Násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem.	chápe princip násobení a dělení desetinných čísel přirozeným číslem.
Vzájemná poloha dvou kružnic.	rýsuje kružnice s daným poloměrem a rozeznává jejich vzájemné polohy.
Krychle a kvádr, výpočet povrchu krychle a kvádrů.	rozezná krychli a kvádr, upevňuje si znalost výpočtu jejich povrchu. Využívá znalostí popisu základních rovinných útvarů k popisu a modelování jednoduchých těles. (krychle, kvádr, válec).
Stavby z krychlí.	modeluje stavby z krychlí.
Slovní úlohy s netradičními postupy.	řeší praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky.
Opakování a procvičování probraného učiva.	procvičuje a upevňuje probrané učivo.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) - osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání, pozornosti a soustředění, rozvoj kreativity - pružnost nápadů, originality

Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj - rozvoj schopnosti poznávání, kreativita

Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech (EGS) - Evropa a svět nás zajímá

Environmentální výchova (EV)- lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova (MV)- práce v realizačním týmu, vnímání mediálních sdělení

Mediální výchova - práce v realizačním týmu, tvorba mediálního sdělení

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. -3. ročník - žák:

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100
- zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi
- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

4. -5. ročník – žák:

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulaátor
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úsečky
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

5.4. Informatika

5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- poznání úlohy informací, porozumění práci s informací – vznik, uložení, přenos, zpracování, vyhledávání, praktické využití
- využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- pochopení a správné užívání pojmů hardware, software
- schopnost ověřit věrohodnost získané informace využitím více zdrojů
- vyhledávání informací na Internetu, jejich hodnocení a zpracování
- schopnost formulovat svůj požadavek
- pochopení významu informačních technologií a internetu pro vlastní vzdělávání a sebevzdělávání
- výpočetní techniku a výukový software využívat ke zvýšení efektivity učení
- dokázat prezentovat výsledky své práce s využitím vhodného softwaru
- respektování práv duševního vlastnictví
- zaujetí odpovědného přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu nebo jiných médiích
- zvládnutí práce s grafikou, textem, s tabulkami
- využívání elektronické pošty pro vzájemnou komunikaci a předávání informací

Časová dotace

- 5. ročník – 1 hodina týdně

Místo realizace

- učebna PC
- třída, interaktivní tabule

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- seznámí se s obecně používanými znaky, termíny a symboly v oboru informačních a komunikačních technologií
- samostatně využívá informačních a komunikačních technologií v praktickém životě
- vyhledává a třídí informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií

Postup:

- vedení žáků k vyhledávání a třídění informací
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává vhodné informace k řešení problému

- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby řešení
- chápe, že některé úkoly mohou mít více správných řešení, je schopen svůj postup obhájit

Postup:

- vedení k praktickému řešení problému
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Žák:

- osvojí si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučí se je tvořivě využívat jako nástroje poznání
- komunikuje prostřednictvím elektronické pošty
- osvojí si konvence a pravidla spjatá s elektronickou poštou, vyjadřuje se výstižně a kultivovaně
- používá správnou terminologii a symboliku

Postup:

- využívání správné terminologie a kultivovaného jazyka
- některé úkoly budou odevzdávány prostřednictvím elektronické pošty
- vést žáky k dodržování pravidel spjatých s používáním elektronické pošty

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině na řešení úkolů a projektů
- učí se efektivně pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat práci, hlídat časový harmonogram

Postup:

- učit žáky objektivně hodnotit svoji práci i práci ostatních
- vedení žáků k ohleduplnosti, toleranci a k dodržování pravidel slušného chování
- vhodnými metodami a postupy práce nechat žáky zažít úspěch

Kompetence občanské

Žák:

- je seznámen s legislativou a obecnými normami (pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla), respektuje odlišný pohled na svět

Postup:

- žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy různých sdělení
- motivovat žáky k prozkoumávání a hodnocení názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- vést žáky k úctě a dodržování pravidel a zákonů

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje bezpečnost a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst
- aktivně zpracovává text

Postup:

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti práce
- vést žáky k využívání znalostí v praxi
- nabízet žákům vhodné náměty a témata ke zpracování

5.4.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Ročník 5.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
bezpečnost a hygiena práce při využívání výpočetní techniky, prevence zdravotních rizik	dodržuje zásady bezpečnosti práce a ochrany zdraví a majetku v počítačové učebně chápe škodlivost nadměrného využívání počítače	
péče o počítač, jednoduchá údržba	chápe význam ochrany dat před zneužitím a zničením	
základní pojmy informační činnosti – počítač - software, hardware	na přiměřené úrovni popíše části počítače a jejich funkce, vysvětlí základní pojmy – hardware a software	
správné spuštění, vypnutí počítače, operační systém Windows – základní popis, Ikony, jejich význam, základní operace	správně spouští a vypíná počítač, ovládá základní orientaci na klávesnici, používá myš seznamuje se s funkcemi operačního systému Windows a jeho využitím pracuje s operačním systémem	
internetová pošta, založení vlastní emailové schránky, její správa	používá internetovou poštu pro komunikaci a přenos informací, dodržuje základní pravidla komunikace přes internetovou poštu	
textový editor – seznámení s programem, jednoduchý text a jeho úprava	na přiměřené úrovni zpracuje text v textovém editoru	
formát písma, odstavce, odrážky, práce s grafickými objekty v textovém editoru	využívá formát písma, odrážky a číslování, dokáže vložit obrázek do textu, vytvoří nadpis	
samostatná práce v textovém editoru	zpracuje a prezentuje na dané téma informace v textové a grafické formě	
příprava dokumentu na tisk, tisk orientace, vyhledávání informací v síti internet, jejich zpracování v textovém editoru	připraví text k tisku a samostatně vytiskne dokument orientuje se na internetu, správně formuluje požadavky při vyhledávání a efektivně vyhledává informace na síti, používá běžné vyhledávače pro vyhledání informace	
samostatná práce v textovém editoru	zpracuje a prezentuje na dané téma informace v textové a grafické formě	
počítačové sítě - internet	uvědomuje si význam internetu jako zdroje informací, prostředku komunikace i zábavy	
ukládání informací – tvorba složek a dokumentů, klávesové zkratky	samostatně vytvoří dokument a složku, chápe strukturu ukládání informací a tuto dovednost využívá, využívá klávesové zkratky programu MO Word	
grafický editor – tvorba a zpracování obrázku	ve zvoleném grafickém editoru maluje jednoduchý obrázek a podle potřeby jej upravuje	
grafický editor – tvorba a zpracování obrázku	ve zvoleném grafickém editoru maluje jednoduchý obrázek a podle potřeby jej upravuje	
základní způsoby komunikace	seznáme se s významem a využitím e-mailu, chatu, ICQ	
vyhledávání informací v síti Internet, jejich porovnávání a hodnocení	ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji	
tvorba referátů a jednoduchých prezentací na zadané téma	zpracuje a prezentuje dle svých možností informace v textové a grafické formě, uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem, pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	
opakování, procvičování a shrnutí učiva	na přiměřené úrovni ovládá práci s textovým a grafickým editorem, orientuje se na internetu, používá e-mail pro komunikaci a přenos informací	

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – komunikace a kooperace při řešení problémů, sebepoznávání, kreativita, prevence sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování

Osobnostní a sociální výchova – psychohygiena, komunikace a kooperace, kreativita

Výchova demokratického občana (VDO) – volný přístup k informacím, tolerance odlišného pohledu na svět, výchova k úctě k zákonům

Výchova demokratického občana – Občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) – informace z celého světa, práce s nimi, orientace v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních příležitostí, navazování kontaktů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět

Mediální výchova (MDV) – ověřování důvěryhodnosti informací, kritika mediální informace, prezentace, duševní vlastnictví využívání různých zdrojů informací, věnování pozornosti věcné správnosti a přesnosti sdělení, vlastní tvorba textů, práce v týmu

Mediální výchova – stavba mediálních sdělení, práce v realizačním týmu

Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Environmentální výchova (EV) – zjišťování aktuálních informací o stavu prostředí, uvědomování si závažnosti ekologických problémů a hledání způsobů řešení

Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

5. ročník - žák:

- ovládá základní obsluhu počítače
- dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou
- komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení
- pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu

5.5. Prvouka

5.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

- pozorování a pojmenování věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí i vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů přírodních jevů
- porozumění světa kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobého způsobu života, jeho předností i problémy
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Časová dotace

- 1. - 3. ročník – 2 hodiny týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna PC
- knihovny
- muzeum
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají podstatu zdraví i příčin nemocí
- orientují se ve světě informací, časově a místní propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- upevňují si preventivní chování

Postup:

- pomáháme řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivujeme žáky pro celoživotní učení

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- upevňují si účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- poznávají a ovlivňují svou jedinečnost

Postup:

- pomáháme žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením a závěrům
- učíme žáky pracovat s odbornou literaturou, encyklopediemi ..., využívají různých informačních zdrojů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- rozšiřují si slovní zásobu v osvojovaných tématech
- vystupují a jednají samostatně a sebevědomě
- pojmenovávají pozorované skutečnosti a zachycují je ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- přirozeně vyjadřují city ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

Postup:

- podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů
- vzájemně si radí a pomáhají si

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- pracují ve skupině
- efektivně spolupracují na řešení problémů
- učí se respektovat názory druhých
- přispívají k diskusi

Postup:

- učíme je věcně argumentovat
- vedeme k oceňování svých názorů a přínosů

Kompetence občanské

Žáci:

- utváří si ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům
- motivujeme žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vedeme žáky k respektování pravidel

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou vedeni k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

Postup:

- učíme žáky používat různé materiály, nástroje a vybavení
- zohledňujeme soudobý stav poznání a technického rozvoje

5.5.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník 1.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Jsem školák - škola	přichází samostatně do školy, třídy, šatny. Orientuje se v budově školy, dbá na bezpečnost při cestě do školy a ze školy.	
Třída ve vyučovací hodině	umí pojmenovat vybavení třídy, ví jak se správně chovat ve vyučování.	
Třída o přestávce	dodržuje hygienické návyky o přestávce, zvládá sebeobsahu, stravování. Dokáže se připravit na vyučování, uklidí si pracovní místo.	
Pracovní návyky Blízké okolí školy	osvojuje si správné pracovní návyky ve školním prostředí. pojmenuje obec, ve které žije a ulici, ve které bydlí. Dokáže rozlišit rozdíl mezi městem a vesnicí. Spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy. Zná dopravní značky na cestě do školy a v okolí školy.	
Vhodné chování	má osvojeny vhodné formy chování ke spolužákům, dospělým, kamarádům, cizím a neznámým lidem.	
Příroda na podzim	dokáže popsat změny v přírodě na podzim a zaznamenat je do kalendáře přírody. Rozpozná roční období, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích. Vyjmenuje podzimní měsíce.	
V parku, v lese	popíše základní části rostliny. Určí základní podmínky pro život rostlin. Poznává vybrané rostliny a jejich plody, roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků. Porovná chování živočichů v závislosti na ročním období.	
V sadu, na zahradě	pozná základní druhy ovoce. Popíše jednotlivé části rostlin a stromů. Popíše podzimní práce v sadu a na zahradě.	
Na poli	popíše podzimní práce na poli. Poznává základní zemědělské plodiny.	
Moje rodina, svátek v rodině, život v rodině	vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, seřadí členy rodiny podle věku. Umí vyjmenovat významné události v rodině. Chápe rozdělení rolí v rodině, práva a povinnosti členů rodiny, společné činnosti. Vypráví o práci a zaměstnání rodičů.	
Můj pokojíček, hračky a školní potřeby	dokáže popsat dům, ve kterém bydlí. Popíše svůj pokoj. Odlíší hračky od školních potřeb.	
Přichází zima	pojmenuje změny v přírodě v daném období. Umí zaznamenat změny počasí do kalendáře přírody. Rozliší den, noc a jejich délku. Vyjmenuje zimní měsíce.	
Zimní svátky	vypráví o zimních svátcích, zvycích a práci lidí.	
Zimní sporty	ví, jak vhodně trávit volný čas. Popíše zimní sporty a potřebné sportovní vybavení, umí se bezpečně chovat při zimních sportech. Umí se vhodně obléci v daném ročním období. Orientuje se v kalendáři, umí zapsat správné datum.	
Živočichové v zimě	pozoruje a porovnává živočichy v daném období. Pojmenuje lesní zvířata a jejich mláďata, pozná jejich charakteristické znaky, popíše stavbu těla těchto zvířat. Rozliší zvířata podle pokrytí těla (peřím, srstí). Zná základní pojmy – krmítko, krmelec, zásyp, zimní spánek. Popíše a zná péči člověka o zimní přírodu.	
Člověk	zná základní části lidského těla. Poznává rozdíly mezi lidmi různých částí světa.	
Péče o zdraví	umí se chovat u lékaře, poznává základní lékařské pomůcky. V případě potřeby dokáže požádat o pomoc, nebo přivolat lékaře pro sebe i jiné lidi (umí přivolat pomoc), zná čísla tísňových volání a nacvičuje jejich používání. Ví, že se nesmí tato čísla zneužívat, učí se chovat v krizových situacích, při ohrožení a mimořádných událostech.	
Osobní hygiena	učí se dodržovat základní hygienické návyky. Dodržuje režim dne.	
Výživa	dodržuje stravovací režim dne. Ví, jak vypadá správný stravovací a pitný režim, chápe jeho význam pro zdraví. Dokáže sestavit jednoduchý jídelníček, prostřít stůl k jednotlivým jídlům, pojmenovat správně nádobí na stole.	
Příroda na jaře	umí vyjmenovat názvy jarních měsíců. Dokáže popsat a pozorovat změny v přírodě, zapsat je do kalendáře přírody. Vypravuje na základě vlastních zkušeností a poznatků o jarních zvycích.	
Stavba rostlin	má osvojeny pojmy: bylina, keř, strom. Popíše jednotlivé části rostlin – kořen, stonek, list, květ, větve, kmen.	
Jarní květiny	pozná typické jarní rostliny a květiny.	

Ptáci	pozná několik stěhovavých ptáků. Vypráví, jak se ptáci starají o svá mláďata. Popíše jednotlivé části ptačího těla (hlava, křídlo, trup, nohy).
Domácí a hospodářská zvířata	rozliší zvíře užitkové, hospodářské a domácí. Poznává u těchto zvířat dospělého jedince – samce, samici a mládě. Pojmenuje správně tato zvířata a jejich mláďata.
Dny v týdnu	dokáže hledat a orientovat se v kalendáři, rozlišuje dny pracovní a dny volna. Vyjmenuje názvy dnů v týdnu.
Svátek a narozeniny	umí vyhledat v kalendáři svátek jednotlivých členů rodiny. Ví, který měsíc mají narozeniny členové jeho rodiny.
Roční období	má správnou představu roku s charakteristickými znaky jednotlivých ročních období. Dokáže pomocí obrázků s jednotlivými ročními obdobími správně podle posloupnosti seřadit tyto období a popsat je.
Čas, orientace v čase, režim dne	umí správně pojmenovat části měřidel času – ciferník, velká, malá ručička. Zná pojem – hodiny ciferníkové, digitální, osvojí si další pojmy. Orientace v čase – teď, před chvílí, za chvíli, dříve, později. Poznává čas na hodinách a dokáže ho přiřadit k jednotlivým denním činnostem.
Povolání	pozná základní druhy povolání a popíše jejich obsah. Zná pojmy – tělesná a duševní práce, zaměstnání, povolání, odpočinek, rekreace, nezaměstnanost.
V obchodě	dokáže rozlišit, co se v kterém obchodě prodává, dokáže jej správně pojmenovat.
Dopravní prostředky	zná základní druhy dopravních prostředků. Osvojí si základní pravidla silničního provozu a dbá na svou bezpečnost.
Příroda v létě	umí vyjmenovat názvy letních měsíců. Dokáže popsat a pozorovat změny v přírodě, zapsat je do kalendáře přírody. Dokáže vyprávět o ochraně životního prostředí, rozlišit necitlivé zásahy do přírody. Ví, jak se správně chovat v lese. Poznává základní lesní plody.

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník 2.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Naše škola, jsem školák	bezpečně zvládá pohyb po budově školy. Přípravuje se na vyučování podle rozvrhu.	
Cesta do školy	orientuje se v okolí školy a svého bydliště. Dbá na bezpečnost při cestě do školy i zpět, respektuje pravidla silničního provozu.	
Dopravní prostředky	rozlišuje základní dopravní prostředky. Učí se předcházet rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (vidět a být viděn, bezpečnostní prvky, zádržné systémy).	

Podzim	přesně určí datum prvního podzimního dne, vyjmenuje podzimní měsíce, dokáže popsat změny přírody.
Podzimní les, význam lesa	zná některá lesní zvířata, ptáky. Pojmenuje odlišnosti přírody na podzim. Uvědomuje si význam lesa pro člověka.
Savci v podzimním lese	rozezná savce podle jejich typických znaků, popíše základní části jejich těla.
Podzimní rybník	dokáže vyjmenovat některé sladkovodní ryby.
Stěhovaví ptáci	zná některé stěhovavé ptáky, popíše základní části jejich těla.
Podzimní zahrada, ovoce a zelenina	vyjmenuje druhy ovoce a zeleniny, které zrají na podzim. Roztřídí ovoce a zeleninu podle nápadných určujících znaků.
Rodina – u nás doma	pojmenuje další rodinné příslušníky nad rámec vlastní rodiny. Uvědomuje si věkové rozdíly členů rodiny a posloupnost.
Rodinné oslavy	zná své datum narozenin i svátku.
Domácí zvířata chovaná pro radost	zná některé živočichy chované pro radost a chápe potřebu pravidelné péče o ně. Vypráví vlastní zážitky o chovu těchto zvířat.
Domov – místo, kde žijeme	pamatuje si adresu svého bydliště. Popíše jednotlivé místnosti ve svém domě. Zná význam a potřebu nástrojů, přístrojů a zařízení v domácnosti.
Zima – zvířata v zimě	vyjmenuje zimní měsíce. Objasní život některých zvířat ve volné přírodě v zimě.
Zimní zahrada	popíše život v zimní zahradě.
Vánoce, vánoční zvyky	vyjmenuje svátky tohoto období. Uvědomuje si důležitost dodržování zvyků jako symbol minulosti.
Naše tělo	pojmenuje základní části lidského těla a funkci některých orgánů.
Být zdravý	dodržuje zásady zdravého způsobu života. Pečuje o své tělo, dodržuje osobní hygienu. Umí se správně chovat u lékaře.
Nemoc a úraz	upevňuje si základní postupy při preventivní péči o své zdraví a tělo, rozlišuje pojem nemoc-úraz, zná některé běžné nemoci. Dodržuje zásady bezpečného chování, tak aby neohrožoval zdraví své i jiných. Zná základní telefonní čísla pro přivolání pomoci v krizových situacích.
Naše zdraví	sezná se se základy správné životosprávy.
Náš svět – měsíc po měsíci	rozlišuje čtvero ročních období, umí vyjmenovat měsíce jednotlivých období, zařadí vybrané svátky do jednotlivých období.
Kalendářní rok	orientuje se v čase (den, měsíc, rok), v kalendáři.
Části dne	umí vyjmenovat a popsat jednotlivé části dne.
Svět se mění, orientace v čase podle hodin	rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost. Rozpozná na hodinách čtvrt, půl, celou, vyznačí čas na digitálním displeji.
Jaro	popíše změny v přírodě a počasí.
Květiny na jaře	zná některé jarní rostliny.

Stromy na jaře	popíše vývoj plodu. Zná názvy vybraných stromů, popíše části stromu.
Jaro u vody, jarní les	dokáže popsat změny přírody na jaře. Pojmenuje některá lesní zvířata. Popíše život zvířat, ptáků i ryb žijících u vody a ve vodě.
Ptáci a jejich hnízda	rozliší pojem stěhovaví, tažní a stálí ptáci. Seznámí se s životem ptáků. Rozlišuje některé ptáky, které zná ze svého okolí.
Hospodářská zvířata	dokáže vyjmenovat členy zvířecích rodin (samec, samice, mládě), zná význam chovu těchto zvířat pro člověka.
Statek v létě	popíše život a práci na statku v létě.
Léto na louce	zná některé luční rostliny a živočichy.
Léto v lese	dokáže vyjmenovat některá lesní zvířata a plody.
Prázdniny v přírodě	vyjmenuje letní měsíce. Vysvětlí pojem letní slunovrat, letní aktivity počasí. Dokáže popsat změny přírody v létě.
Opakování	Zopakuje a upevní si poznatky z celého ročníku.

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Ročník 3.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Místo, kde žijeme - domov	různými způsoby vyjádří, co pro něho znamená domov a vztah ke známým lidem a věcem. Přispívá ke zlepšení prostředí domova.	
Rodina	pojmenuje základní povinnosti a práva členů rodiny. Rozlišuje základní i širší příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků, dobré a špatné vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem.	
Škola	bezpečně se orientuje v budově školy. Vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy. Rozliší možná nebezpečí, riziková místa a situace v nejbližším okolí.	
Naše obec	jednoduše označí rozdíly mezi městským a venkovským prostředím. Začlení svou obec do příslušného kraje. Pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky, interpretuje některé pověsti spjaté s místem svého bydliště.	
Krajina a okolí domova	Seznámí se s orientací v okolní krajině, vyhledává hlavní zeměpisné a přírodní dominanty. Rozliší umělé a přírodní prvky v okolní krajině.	
Naše vlast, státní symboly	rozlišuje některé státní symboly naší vlasti (státní znak, vlajka, hymna) a vhodně se chová v situacích spojených s jejich používáním (státní svátky). Orientuje se na vlastivědné mapě ČR a zná státy, se kterými ČR sousedí. Vyhledá na mapě hlavní město ČR.	
Orientace v čase	orientuje se v čase (minulost, přítomnost, budoucnost). Využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě.	
Jak lidé žili dříve	seznámí se s životem lidí v minulosti a nyní, uvědomuje si proměny způsobu života. Na příkladech porovnává minulost a současnost.	
Lidská činnost a tvořivost	rozlišuje nejrozšířenější činnosti lidí (práce, hra, učení, cestování..)	
Práce a volný čas	pojmenuje a rámcově přiblíží různé profese, chrání výsledky práce své i druhých a šetrně s nimi zachází. Odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností.	
Lidé a výrobky	odlišuje výrobky průmyslu a výrobky zemědělské produkce. Určí místo, kde se výrobky vyrábějí.	
Látky a jejich vlastnosti	vysvětlí základní rozdíl mezi živou a neživou přírodou. Rozezná přírodniny a lidské výtvořiny. Poznává rozdíly mezi přírodninami, surovinami a výrobky. Provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek (sůl a cukr), určuje společné a rozdílné vlastnosti.	
Vzduch	vysvětlí základní význam vzduchu pro život všech organismů, seznámí se se složením vzduchu.	
Voda	vysvětlí základní význam pro život všech živých organismů. Pozoruje výskyt vody v přírodě. Jednoduše popíše koloběh vody v přírodě.	

Půda	umí vysvětlit význam půdy pro živé organismy.
Život v přírodě- rostliny	vyjmenuje společné znaky rostlin. Seznámí se s kvetoucími, nekvetoucími a léčivými rostlinami. Pojmenuje části kvetoucích rostlin.
Houby	určí jednotlivé části těla hub. Seznámí se s nejznámějšími jedlými a jedovatými houbami.
Živočichové	seznáme se se společnými znaky živočichů (dýchání, rozmnožování, vývoj, příjem potravy, pohyb, vylučování). Chápe systém potravního řetězce. Určí některé typické znaky živočichů. Zná rozdíl mezi společnými znaky rostlin živočichů.
Zkoumáme živou přírodu	vysvětlí základní rozdíl mezi výživou rostlin a živočichů.
Rozmanitost přírody a její ochrana	chová se ohleduplně k přírodě. Seznámí se s možnostmi ochrany přírody. Orientuje se v třídění odpadu.
Člověk – lidské tělo a stavba těla	orientuje se v základních odlišnostech člověka od ostatních živočichů. Pojmenuje základní části lidského těla, včetně nejdůležitějších vnitřních ústrojí (kostra, svaly, mozek, trávicí soustava, srdce a cévy, plíce, ledviny).
Růst a vývoj. Muž a žena	orientuje se ve změnách lidského těla v průběhu lidského života, včetně pohlavních orgánů.
Smysly	bezpečně rozeznává všechny smysly (zrak, čich, chuť, hmat a sluch), určí jejich receptory.
Péče o zdraví - výživa	orientuje se mezi zdravou a méně zdravou stravou, umí se chovat u jídelního stolu. Sestaví zdravý jídelníček. Uvědomuje si rizika nevhodného stravování pro své tělo.
Péče o zdraví - rizika	pojmenuje některá zdravotní rizika spojená s kouřením, užíváním návykových látek, alkoholem apod. a uvědomuje si ohrožení svého zdraví.
Péče o zdraví – pohyb a pobyt v přírodě	chápe význam aktivního pohybu pro zdraví. Rozpozná případná rizika pobytu v přírodě, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochranu před nimi. Reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech.
Péče o zdraví - hygiena	zvládá a uplatňuje základní návyky osobní hygieny, projevuje vhodných chování a činnostmi vztah ke svému zdraví.
Nemoc, úraz	rozpozná některé obvyklé příznaky běžných nemocí. Rozliší pojmy nemoc a úraz, uvede jejich příklady. Chápe význam prevence úrazů a otrav. Nebojí se kontaktu s lékařem.
Zdravověda	zná zásady podávání léků. Ošetří drobná poranění. V případě potřeby dovede přivolat pomoc, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.
Lékárnička	seznáme se se základním vybavením lékárničky.
Rady na prázdniny	seznáme se s pravidly chování při cestě na prázdniny. Dovede rozpoznat a respektovat nebezpečí osamocení pohybu v neznámé přírodě a obcích. Chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci. Odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – mezilidské vztahy, řešení problémů, poznávání problémů, zvládání vlastního chování.

Osobnostní a sociální výchova, osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Osobnostní a sociální výchova, sociální rozvoj – poznávání lidí

Osobnostní a sociální výchova, morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika

Enviromentální výchova (EV) – ekosystémy - pole, les, vodní toky, vztah člověka k prostředí, vlastní odpovědnost k životnímu prostředí

Environmentální výchova – ekosystémy

Výchova demokratického občana (VDO) – význam pravidel, řádů a zákonů pro fungování společnosti

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. -3. ročník - žák:

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy
- uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy
- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti
- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti
- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu
- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.6. Přírodověda

5.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých

Časová dotace

4 - 5. ročník – 1 hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- školní zahrada, okolí školy
- počítačová učebna

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování

Postup:

- učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů

Postup:

- učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami

Kompetence komunikativní

Žáci:

- žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- žáci se učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných

Postup:

- učitel vede žáky k používání správné terminologie

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých

Postup:

- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně
- učitel se zajímá o náměty, názory a zkušenosti žáků

Kompetence občanské

Žáci:

- žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých

Postup:

- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Žáci:

- žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla

Postup:

- učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat

- učitel vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení, techniky
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

5.6.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Ročník 4.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Živá a neživá příroda, ekosystémy, přírodní společenstva	dělí přírodu na živou a neživou, seznámí se s propojením živé a neživé přírody. Chápe pojem „potravní řetězec“ a dokáže uvést příklad, definuje pojem ekosystém, společenstvo.	
Živé organismy: houby	definuje houby jako nezelené organismy, dělí je na základní skupiny, popíše základní stavbu těla hub, uvede základní pravidla při jejich sběru	
rostliny	definuje fotosyntézu, charakterizuje hlavní znaky rostlin a popíše základní části jejich těla – objasní jejich význam, uvede, co je plod a semeno	
Živé organismy: živočichové	vyjmenuje základní znaky živočichů, rozdělí je podle stavby těla, definuje základní znaky bezobratlých a obratlovců	
Živá příroda od podzimu do zimy: ekosystém les	rozpozná základní rostliny a živočichy v lese	
Rostliny našich lesů	rozliší lesní patra, charakterizuje typy lesů, vyjmenuje nejčastější druhy listnatých a jehličnatých stromů, vysvětlí význam lesů v krajině	
Živočichové našich lesů	uvede zástupce bezobratlých a obratlovců žijících v lese, rozdělí živočichy podle způsobu obživy	
Příroda v zimě	rozumí principu vytváření zásobních látek rostlin, přípravě živočichů na přezimování a stěhování ptáků	
	rozumí principu přezimování studenokrevných a teplokrevných živočichů, uvede příklady	
	pozoruje volně žijící živočichy v zimní přírodě, rozlišuje některé stopy živočichů, pečuje o přezimující ptáky	
Součásti neživé přírody	definuje pojem vzduch, voda, minerály (nerosty), horniny, půda a slunce, vlastními slovy popíše koloběh vody v přírodě, definuje vodu oceánskou a pevninskou	
Minerály a horniny	definuje pojem ložiska nerostných surovin, rozdělí horniny na vyvřelé, usazené a přeměněné, vysvětlí pojem energetické suroviny	
Vlastnosti látek	zná základní jednotku délky, hmotnosti, teploty a času, vyjmenuje různé měřicí přístroje, objasní pojem bod mrazu a bod varu	
Vlastnosti látek	zná základní jednotku délky, hmotnosti, teploty a času, vyjmenuje různé měřicí přístroje, objasní pojem bod mrazu a bod varu zná základní jednotky měření a jejich využití	
Živá příroda od jara do léta: ekosystém pole	rozliší základní rostliny a živočichy žijící na poli	
rostliny našich polí	charakterizuje pojem pole, rozliší rostliny kulturní a plevelné, zná základní zástupce obilnin, okopanin, luskovin, olejnin, píce a textilních plodin	
živočichové našich polí	vyjmenuje typické zástupce živočichů našich polí, vysvětlí pojem tažní a stálí ptáci	
Ekosystém louka – rostliny a živočichové na loukách	rozlišuje základní rostliny a živočichy žijící na louce, definuje pojem louka, charakterizuje typické znaky lučních trav, uvede základní byliny na louce, objasní pojem léčivé a jedovaté rostliny, uvede příklad. Vyjmenuje zástupce bezobratlých živočichů žijících na louce.	
Rostliny a živočichové okolí lidských obydlí	uvede příklady ovocných stromů a keřů, rozlišuje domácí a hospodářská zvířata, uvede názvy hospodářských zvířat pro samce, samici a mládě	
Pokus	vypěstuje si některý z běžných druhů luskovin	
Ekosystém rybník	rozeznává vodní toky a vodní nádrže	
Živočichové a ryby rybníků	vyjmenuje základní rostliny našich vod, vyjmenuje obratlovce žijící v rybníce, rozeznává 2 druhy sladkovodních ryb	
Den Země, Ochrana ŽP	nachází souvislosti mezi vzhledem přírody a činností člověka chápe principy třídění odpadu	

Jsem cyklista	seznámí se s povinnou výbavou jízdního kola a výbavou cyklisty, předchází rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
Osobní bezpečí, krizové situace	zná vhodná a nevhodná místa pro hru
Bezpečná jízda a chování na silnici	navštíví dopravní hřiště a upevní znalosti pravidel platných pro cyklisty a chodce
Dopravní značky	zná některé dopravní značky a chápe jejich význam
Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená	zná postup v případě ohrožení nebo požáru, seznámí se s principem fungování integrovaného záchranného systému
Ekosystém tekoucích vod	rozlišuje základní znaky řek, potoků, vyjmenuje základní živočichy a rostliny žijící v tekoucích vodách či jejich okolí
Souhrnné opakování.	upevňuje své vědomosti

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Ročník 5.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Člověk a příroda	vysvětlí pojem živá a neživá příroda a jejich rozdíly. Vyjmenuje příklady lidských výtvorů.	
Podmínky života na Zemi	vyjmenuje základní podmínky života na Zemi	
Neživá příroda	charakterizuje neživou přírodu, vyjmenuje její části	
Nerosty a horniny	uvede příklad nerostu a horniny	
Nerudní suroviny	seznámí se s druhy nerudných surovin, uvede příklad, vysvětlí využití	
Rudy	rozlišuje pojmy železné rudy a drahé kovy, uvede příklad, vysvětlí využití	
Energetické suroviny - paliva	seznámí se s využitím uhlí, ropy a zemního plynu	
Elektrická energie	zná možnosti výroby elektrické energie, umí sestavit jednoduchý elektrický obvod, uvědomuje si nebezpečí ohrožení svého zdraví při práci s elektrickým proudem	
Neobnovitelné a obnovitelné přírodní zdroje	rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné přírodní zdroje, uvede příklady	
Půda	upevní si poznatky o složení a vzniku půdy. Vysvětlí význam půdy.	
Člověk a vesmír, výpravy do vesmíru	chápe význam výprav do vesmíru. Rozumí, jaké úkoly plní družice. Zná letopočet letu prvního člověka do vesmíru.	
Slunce	ví, že Slunce je hvězda, vysvětlí její význam pro život na Zemi	
Sluneční soustava	dovede vyjmenovat nejdůležitější tělesa, která tvoří sluneční soustavu. Vyjmenuje planety sluneční soustavy.	
Střídání dne a noci, střídání ročních období	vysvětlí důvody střídání dne a noci a ročních období. Určí počátek jara, léta, podzimu a zimy	
Měsíc	má představu o tom, jak vypadá povrch Měsíce, zná fáze Měsíce	
Podnebné pásy	chápe pojem podnebné pásy, dokáže je vyjmenovat	
Tropický pás	vyjmenuje 3 hlavní druhy krajiny v tropickém pásu, uvede příklady zvířat a rostlin tropického pásu	
Subtropický pás	umí charakterizovat podmínky subtropického pásu, uvede příklady zvířat a rostlin subtropického pásu	
Mírný pás	dovede rozlišit 3 hlavní rostlinná společenstva mírného pásu, uvede příklady zvířat a rostlin mírného pásu	
ČR-oblast mírného podnebného pásu	charakterizuje společenstva živých organismů podnebného pásu na území ČR	
Polární pás	umí charakterizovat podmínky polárního pásu, uvede příklady zvířat a rostlin polárního pásu	
Život v mořích a oceánech	uvede příklady živočichů žijících v mořích a oceánech	
Prizpůsobivost rostlin a živočichů	zná alespoň 1 rostlinu a 1 živočicha, který se dokázal přizpůsobit podmínkám v různých podnebných pásích,	

Význam botanických a zoologických zahrad	chápe význam botanických a zoologických zahrad, uvede příklad botanické a zoologické zahrady
Třídění živých organismů. Bakterie a sinice, houby, rostliny, živočichové	rozdělí živé organismy do skupin a dokáže uvést příklad, vysvětlí jejich význam. Poznává zástupce jedlých a jedovatých hub. Vysvětlí pojem fotosyntéza, rozliší rostliny kvetoucí a nekvetoucí. Dělí živočichy na obratlovce a bezobratlé. Vyjmenuje skupiny obratlovců a uvede příklad. Uvede příklad potravního řetězce.
Člověk: Lidské tělo	dovede vyjmenovat základní části lidského těla sezná se se základní stavbou lidského těla
Kostra	chápe funkci kostry, umí vyjmenovat základní části kostry
Svalová soustava	chápe funkci svalů. Uvědomuje si, že svaly vyvíjejí sílu.
Dýchací soustava	zná základní orgány, které tvoří dýchací soustavu, popíše její funkci
Oběhová soustava	zná základní orgány, které tvoří oběhové ústrojí, chápe funkci oběhové soustavy, rozlišuje krevní skupiny
Trávicí soustava	zná základní orgány, tvořící trávicí soustavu, popíše její funkci Seznámí se se zdravým životním stylem správnou výživou, výběrem a způsoby uchovávání potravin, vhodnou skladbou stravy, pitným režimem. Chápe význam péče o chrup.
Vylučovací soustava	zná základní orgány, které tvoří vylučovací soustavu, popíše její funkci
Kožní soustava	popíše funkci kožní soustavy a její význam. Chápe význam péče o kůži, dokáže ošetřit drobná poranění.
Smyslová soustava	vyjmenuje smyslové orgány, zná jejich funkci
Nervová soustava	sezná se s nervovou soustavou, chápe význam mozku.
Rozmnožovací soustava	zná základní orgány, které tvoří rozmnožovací soustavu, chápe její funkci
Vývojové etapy	charakterizuje základní vývojové etapy člověka
Ochrana zdraví, hygiena	dokáže zdůvodnit ochranu svého zdraví, uvede příklad. Vysvětlí rozdíl mezi nemocí a úrazem. Zná základní hygienická pravidla.
Příjem informací	zná základní součásti počítače a jejich funkce. Chápe nebezpečí, počítače a komunikace prostřednictvím elektronických médií.
Jednoduché stroje a zařízení	poznává jednoduché stroje a zařízení
Nakloněná rovina, kladka	vysvětlí pojem, uvede příklad
Páka, kolo	vysvětlí pojem, uvede příklad
Ochrana přírody	vyjmenuje příklady ochrany přírody
Závěrečné opakování	upevňuje a zdokonaluje probrané učivo

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) Sebepoznání a sebepojetí – já, jako zdroj informací o sobě; druzí jako zdroj informací o mně; moje tělo, moje psychika (temperament, postoje, hodnoty); co o sobě vím a co ne; jak se promítá mé já v mém chování; můj vztah ke mně samému; moje učení; moje vztahy k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení. Psychohygienu – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích. Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, schopnosti "dotahovat" nápady do reality), tvořivost v mezilidských vztazích

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygienu,

Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy

Environmentální výchova (EV) – vztah člověka k životnímu prostředí, ekosystémy, základní podmínky života

Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

Environmentální výchova - ekosystémy

Environmentální výchova – základní podmínky života

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

4. - 5. ročník - žák:

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami
- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc
- uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

5.7. *Vlastivěda*

5.7.1. *Charakteristika vyučovacího předmětu*

Žáci získávají základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí, poznávají významné osobnosti regionálních a národních dějin.

Integrují poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života s dalšími informacemi (z tisku, televize, internetu, ze zájmových oblastí), uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňují.

Vlastivěda formuje u žáků vědomí příslušnosti k vlastnímu národu, pěstuje žádoucí hodnotové orientace, rozvíjí zájem žáků o poznávání života, tradic, zvyklostí i odlišností v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech Evropy a světa.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- obsah vlastivědy upevňuje a rozšiřuje elementární dovednosti a vědomosti získané v prvouce
- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- vede žáky k orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- respekt, tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů
- vede žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti
- poznávání podstaty zdraví i příčin nemocí, k upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

Časová dotace

- 4. ročník – 2 hodiny týdně
- 5. ročník – 2 hodiny týdně

Místo realizace

- třídy, interaktivní tabule
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu
- knihovna, muzeum, exkurze

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace

- kriticky hodnotí výsledky svého učení
- využívají prostředků výpočetní techniky
- hodnotí a prezentují svou práci

Postup:

- vedení žáků ke správnému používání terminologie a symboliky
- vedení žáků k vhodné prezentaci výsledků své práce
- kladení důrazu na vyhledávání informací
- vedení žáků k sebehodnocení

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- objevují vzájemné vztahy a příčiny společenských jevů
- využívají všechny dostupné zdroje informací

Postup:

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedení žáků k plánování postupů a ověřování správnosti řešení
- umožnit každému žákovi zažít úspěch
- snaha objevovat žáky vzájemné vztahy a příčiny společenských jevů
- umožňovat žákům použití různých zdrojů informací (encyklopedie, odborná literatura apod.)

Kompetence komunikativní

Žáci:

- souvisle a kultivovaně se vyjadřují slovem i písmem
- naslouchají a zapojují se do rozhovoru
- používají správnou terminologii
- umí formulovat a prezentovat jednoduché myšlenky

Postup:

- zadávání úkolů, při kterých mohou žáci uplatnit formy týmové spolupráce
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků
- rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory
- připravovat žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi
- učit žáky vyjadřovat se různými způsoby estetické hodnoty a rozmanitost krajiny

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- respektují názory a postoje ostatních členů skupiny
- dodržují zásady slušného chování

Postup:

- učit žáky odmítat vše, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi
- vést k dodržování zásad slušného chování a efektivní spolupráci
- vést k pozitivnímu náhledu na sebe sama

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují tradice a kulturní dědictví
- respektují přesvědčení druhých
- pojmenují kulturní a historické památky, významné události
- orientují se v historických souvislostech své vlasti

Postup:

- vést žáky ke správnému chápání principů demokracie
- motivovat žáky k zájmu o kulturní dědictví
- projevování tolerance přirozeným odlišnostem lidské společnosti

Kompetence pracovní

Žáci:

- samostatně pracují při plnění zadaných úkolů
- uvědomují si nutnost plnění svých povinností
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- ctí pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví
- využívají své znalosti v praxi

Postup:

- vést žáky k plánování úkolů a postupů
- uplatňovat poznatky o práci lidí a na příkladech porovnávat minulost a současnost
- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést k plnění svých povinností
- vést žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- obohacování výuky o praktické exkurze

5.7.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Ročník 4.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Naše vlast Česká republika	chápe základy státního zřízení a politického systému ČR, rozlišuje hlavní orgány státní moci, armáda ČR Chápe principy demokracie, seznámí se se základními lidskými právy a povinnostmi, protiprávním jednáním (korupcí) a právní ochranou občanů a majetku.	
Státní symboly, státní svátky	rozpozná státní symboly a chápe jejich význam	
Práce s mapou	rozlišuje hlavní a vedlejší světové strany. Chápe rozdíl pojmů globus, mapy, plány, náčrty. Dokáže zorientovat mapu pomocí buzoly nebo kompasu.	
Měřítko mapy, nadmořská výška	chápe význam měřítka mapy, vysvětlí pojem nadmořská výška	
Domov, obec, škola	orientuje se v místě bydliště a okolí školy. Určí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu zná riziková místa a situace, požadované chování ve škole i v okolí školy v případě ohrožení (protipožární prevence).	
Rodina	Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě).	
Vlastnictví	seznámí se s pojmem vlastnictví, rodinným rozpočtem, formami peněz a bankami	
Jízdní řád	vyhledává informace v jízdním řádu	
Poloha České republiky	dokáže vyjmenovat sousední státy ČR, určí polohu ČR v rámci Evropy, rozlišuje historické rozdělení ČR	
Povrch České republiky	orientuje se v pohořích, vrchovinách a nížinách ČR, na mapě vyhledává vrcholy pohoří ČR	
Vodstvo	dokáže vysvětlit pojmy: pramen, soutok, přítok, ústí, povodí, rozvodí, úmoří Vyhledá na mapě toky některých řek a přehradních nádrží.	
Města	chápe vznik a vývoj měst, vyhledává na mapě některá města ČR, vyhledá informace o městě v rámci regionu	
Počasí a podnebí	chápe rozdíl pojmů počasí a podnebí	
Životní prostředí	seznamuje se s pravidly a chápe význam ochrany živ. prostředí, vyhledá na mapě národní parky ČR	
Starší České dějiny	seznamuje se s etapami českých dějin, orientuje se ve staletích	
Dávni Slované	získává informace z období Sámovy říše a Velkomoravské říše	
Románský sloh	seznamuje se s nejvýznamnějšími stavbami (rotunda, bazilika)	
Počátek historie Ostrožské Lhoty	v návaznosti na projekt ŠKOLY PRO VENKOV v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (reg. č. projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208) se seznámí s počátkem osídlení Ostrožské Lhoty. Pracuje s regionální učebnicí a pracovním listem. téma: Počátek (kapitola Historie obce)	
Staré pověsti české	okrajově se orientuje v osobnostech z pověstí	
Česká kronika Kosmova.	chápe význam Kosmovy kroniky	
České země za vlády přemyslovských králů.	řadí do přemyslovců Přemysla Otakara I. a II., chápe jejich význam v dějinách naší vlasti	
Anežka česká	zdůvodní její svatořečení	
Lucemburkové na českém trůně.	chápe význam Karla IV. pro českou zemi, okrajově se orientuje v životě Karla IV	
Gotický sloh	seznamuje se s nejvýznamnějšími stavbami (chrám sv. Víta, Karlštejn)	
Jan Hus a jeho doba	chápe výhrady Jana Husa proti tehdejší církvi	
Husitské války	zná Jana Žižku z Trocnova jako vůdce husitských vojsk	
Život v českých zemích po husitských válkách.	seznamuje se s atmosférou dané doby, zná krále Jiřího z Poděbrad	

Jagellonci na českém trůně	získává informace o vládě Vladislava II. Jagellonského
Renesance	seznamuje se se základními znaky daného slohu
Habsburkové na českém trůně	zná císaře Rudolfa II. a jeho vědecké a umělecké záliby
Bitva na Bílé hoře, Třicetiletá válka	chápe okolnosti bitvy a následné doby
Jan Amos Komenský	seznamuje se okrajově s jeho životem a dílem, dokáže popsat jeho představu školy
Baroko	seznamuje se se základními znaky daného slohu
Císařovna Marie Terezie Císař Josef II.	chápe důvody zavedení povinné školní docházky, rozumí významu zrušení nevolnictví a vyhlášení náboženské svobody

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Ročník 5.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
život poddaných ve středověku	popíše nesvobody poddaných, zdroje jejich obživy má představu o životě v osmnáctém století	
Marie Terezie a Josef II., osvícenství	popíše hlavní myšlenky osvícenství, vyjmenuje hlavní reformy provedené za vlády Marie Terezie a Josefa II., popíše rozdíl mezi poddanstvím a nevolnictvím	
Tereziánský katastr, obec Ostrožská Lhota v průběhu 19. století	v návaznosti na projekt ŠKOLY PRO VENKOV v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (reg. č. projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208) se seznámí s důležitými proměnami obce v průběhu 18. a 19. století. Pracuje s regionální učebnicí a pracovními listy. Téma: Tereziánský katastr (1753), Obec v 19. století (kapitola Historie obce)	
české národní obrození, obrození jazyka, buditelé, české a světové vynálezy, romantismus v umění	určí hlavní nositele národního obrození, hovoří o největších národních buditelích, zná některá jejich díla, vyjmenuje významné české a světové vynálezy 18. stol. a přiřadí k nim autory, popíše pojem romantismus v umění a jeho příklady	
rok 1848	hovoří o událostech roku 1848 v Praze a zařadí je do evropského kontextu, popíše důvody, průběh a výsledek jednání Slovanského sjezdu	
Rakousko - Uhersko	vysvětlí pojmy absolutismus a dualismus, popíše některé rysy fungování Rakousko – Uherského státu	
kulturní rozvoj národa, hospodářský růst českých zemí	spojí si význam spolkového života a vzdělávání českých obyvatel pro rozvoj českého národa a kultury, uvede příklady spolků a škol, popíše hospodářský růst českých zemí a uvede příklady přechodu k průmyslové výrobě	
1. světová válka	hovoří o I. světové válce, jejím začátku, spojencích na obou stranách, průběhu a výsledcích, popíše dopady na obyvatelstvo, zná pojem legionář, vyjmenuje, kde a jak vznikaly československé legie, jejich význam pro vnik ČSR	
samostatné československo, Tomáš Garrigue Masaryk, život za první republiky, pád ČSR	vyjmenuje součásti a národnostní složení nově vzniklé republiky, jméno prvního prezidenta, porovná rozdíly mezi republikou a monarchií, vypráví o T. G. Masarykovi, hovoří o životě za první republiky, vysvětlí pojmy mnichovská zrada, sudety, okupace a protektorát, uvede příklady zločinů fašismu	
2. světová válka	vyjmenuje hlavní spojence, určí, kdy válka probíhala, hovoří o jejich důsledcích	
protifašistický odboj, konec 2. světové války, nové Československo,	uvede příklady protifašistického odboje, uvede některé důsledky reakce fašistů na atentát na R. Heydricha, popíše průběh osvobození ČSR	
ČSR v letech 1945 – 1948	hovoří o důsledcích osvobození ČSR Rudou armádou a vzrůstajícím vlivu SSSR na vývoj republiky	
nástup totalitního režimu	popíše události února 1948 a jejich dopad na život obyvatel, vyjmenuje některé nesvobody a zločiny komunismu	
události roku 1968	stručně popíše události roku 1968 a jejich dopad na obyvatelstvo	
návrat k demokracii	zná datum 17. listopadu, jako výročí boje studentů za svobodu, hovoří o společenských změnách po svržení totalitního režimu a, zná datum vzniku	

	ČR
Evropa: poloha, povrch, podnebí, vodstvo, příroda	popíše a ukáže na mapě polohu Evropy, popíše a ukáže na mapě významné objekty z povrchu, podnebí, vodstva a přírodních společenství Evropy
obyvatelstvo, státy, hlavní města	ukáže na mapě státy Evropy, přiřadí k nim významná hlavní města
obyvatelstvo, státy, hlavní města	pokusí se charakterizovat jednotlivé evropské státy
sousední státy	vyjmenuje a na mapě ukáže státy sousedící s ČR, určí jejich hlavní města, hovoří o jejich obyvatelstvu, hospodářství a zajímavostech
ČR: poloha, povrch, podnebí, vodstvo, příroda	popíše a ukáže na mapě polohu ČR, popíše a ukáže na mapě významné objekty z povrchu, podnebí, vodstva a přírodních společenství ČR
regiony ČR: poloha, povrch, podnebí, vodstvo, příroda	charakterizuje jednotlivé regiony ČR, hovoří o jejich průmyslu, zemědělství a turistických zajímavostech
Můj region	popíše povrch, vodstvo, přírodu, průmysl a zemědělství našeho regionu, zařadí jej do kontextu ČR a doporučí turistické zajímavosti
Současnost Ostrožské Lhoty	v návaznosti na projekt ŠKOLY PRO VENKOV v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (reg. č. projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208) se seznámí s důležitými aktuální situací ve své obci

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Výchova demokratického občana (VDO) – Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanů v politickém životě, Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - česká státnost, státní symboly, významné osobnosti politického života ČR

Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola

Multikulturní výchova (MKV) – Etnický původ, Princip sociálního smíru a solidarity - soužití národů a národností v jedné zemi, jejich rovnocennost

Multikulturní výchova – etnický původ

Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) – Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané - sousední státy, ČR na mapě Evropy, evropské státy, Evropská unie

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Environmentální výchova (EV) – Základní podmínky života - přírodní podmínky, hospodářská a společenská vyspělost

Environmentální výchova – základní podmínky života

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

4. -5. ročník - žák:

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest
- pozná státní symboly České republiky
- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách

- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště
- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy
- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

5.8. Hudební výchova

5.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- orientace při vnímání hudby jako součásti života jedince a celé společnosti
- rozvoj vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- orientace v široké škále hudebních stylů a žánrů
- pochopení hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- rozvíjení celkové hudebnosti

Časová dotace

- 1. až 9. ročník - 1 hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna hudební výchovy
- učebna PC
- knihovna
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- osvojují si základní hudební pojmy
- učí se vyhledávat a třídit informace
- kriticky hodnotí vlastní výsledky
- využívá prostředky výpočetní techniky

Postup:

- vedení žáků k vyhledávání a třídění informací
- vedení žáků k používání správné terminologie
- zohledňování rozdílů v možnostech a schopnostech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vyhledávají informace, které umožňují uvážlivě hodnotit jednotlivé hudební ukázky
- učí se obhájit vlastní názor
- učí se rozhodovat

Postup:

- vedení žáků k plánování postupů
- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

Žáci:

- učí se vyslechnout názory druhých lidí na společně prožitý estetický zážitek
- učí se na něho vhodně reagovat
- snaží se pochopit jednotlivé hudební ukázky
- rozvíjejí vlastní umělecký projev

Postup:

- zadávání přiměřených úkolů
- vedení žáků k tomu, aby brali ohled na druhé
- vést žáky k tomu, aby výstižně a správně zhodnotili umělecké dílo

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- učí se zásadám chování na kulturních akcích
- učí se přebírat zkušenosti druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- budují si sebedůvěru

Postup:

- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování
- dodávat žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci:

- učí se respektovat a chránit kulturní a historické dědictví
- budují si pozitivní postoj k uměleckým dílům
- zapojují se do kulturního dění

Postup:

- zadávání úkolů, které vyžadují kontakt s veřejností, účast na kulturním dění
- motivování žáků k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnost při práci
- využívají teoretické poznatky v praxi

Postup:

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést žáky k využívání teoretických znalostí v praxi

5.8.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník 1.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Zvuk, tón	rozlišuje zvuk a tón, vnímá pravidelný zvuk – střídání, Doporučené písně: Zlatá brána	
Hra na tělo	zvládá dechová a rytmická cvičení – tleskání, dupání, ťukání, Doporučené písně: Jedna dvě, Honza jde,	
Hudební nástroje	seznamuje s prvními hudebními nástroji – klavír, flétna, housle, Doporučené písně: Travička zelená	
Poslech Hlasité a tiché tóny, tóny hluboké a vysoké	učí se poslouchat z CD doporučené skladby, Doporučené písně: Had leze z díry rozlišuje tóny hlasité a tiché, poznává zvuky v přírodě, rozeznává tóny hluboké – vysoké Doporučené písně: Halí, belí	
Tempo pomalé a rychlé	rozliší tempo pomalé a rychlé. Doporučené písně: To je zlaté posvícení,	
Hra na Orffovy nástroje, doprovodné dětské nástroje	pozná doprovodné dětské nástroje, používá kuchyňské náradí a jeho zvuky jako doprovod, seznamuje se s prvními bicími nástroji, snaží se o doprovod nástroji orffovského instrumentář Doporučené písně: Na tom pražským mostě	
Poslech Melodie stoupavá a klesavá	poslouchá z CD doporučené skladby Doporučené písně: Kočka leze dírou, rozlišuje stoupavou a klesavou melodii, dodržuje správné dýchání při zpěvu Doporučené písně: Červený šátečku	
Hlavový tón	nacvičuje hlavový tón, používá hlasová cvičení Doporučené písně: Za tou naší stodoličkou,	
Čtvrt'ová nota	pozná a umí napsat notu čtvrt'ovou Doporučené písně: á jsem z Kutné hory,	
Dechová cvičení, rytmika	snaží se o rytmizaci textu Doporučené písně: Čížečku, čížečku	
Přírodní zvuky	rozeznává zvuk hlasitý a tichý, poznává zvuky přírody Doporučené písně: Jedna, dvě, tři, čtyři, pět	
Poslech, rytmická cvičení	poslouchá z CD doporučené skladby, provádí rytmická cvičení Doporučené písně: Štědrej večer nastal	
Vánoční koledy Hra na tělo, ryt	nacvičuje vánoční koledy, seznamuje se s Českou mší vánoční – J. J. Ryba Doporučené písně: Pásli ovce valaši, My tři králové hraje hudební hry – na tělo, apod. Doporučené písně: Chumelí se chumelí	
2/4, 3/4 takt, správné dýchání při zpěvu	používá základní taneční kroky – 2/4, 3/4 takt. zvládá správné dýchání při zpěvu Doporučené písně: Bude zima, bude mráz,	
Melodie	rozlišuje různé druhy melodií, snaží se o melodizaci slov a krátkých textů Doporučené písně: Pod naším okýnkem	
Poslech	poslouchá z CD doporučené skladby Doporučené písně: Naše škola	
Krátké a dlouhé tóny	poznává tóny krátké a dlouhé, znázorňuje je Doporučené písně: Měla babka	
Hudební nástroje	poznává a třídí hudební nástroje, pokouší se rozeznat jednotlivé nástroje Doporučené písně: Marjánka,	
Poslech	poslouchá z CD doporučené skladby, hovoří o vlastních prožitcích z poslechu, ztvárňuje je Doporučené písně: Když jsem já sloužil	
Kánon	nacvičuje zpěv kánonu Doporučené písně: Červená se line záře	
Vokální a instrumentální hudba,	rozlišuje hudbu vokální a instrumentální, melodizuje slova, krátké texty	

melodizace textu	Doporučené písně: lidové písně
Lidové zvyky a tradice v hudbě	poznává lidové zvyky a tradice v hudbě, nacvičuje některé lidové tance Doporučené písně: Hej, meduli
Tóny, rytmické hry	rozeznává silné a slabé tóny, tóny silné, slabé, dlouhé, vysoké, jejich barevnost, hraje hudební a rytmické hry Doporučené písně: Když jse já ty koně pásal,
Poslech	poslouchá z CD doporučené skladby Doporučené písně: písně Svěráka a Uhlíře
Zápis a délka not	píše noty na linku a do mezery, rozeznává délku not Doporučené písně: Kolo, kolo, mlýnský
Hudební nástroje	rozpoznává základní hudební nástroje Doporučené písně: Já jsem z Kutné hory,
Nácvik lidových písní s tancem	nacvičuje lidové písničky s tancem Doporučené písně: písně ke dni matek
Poslech	poslouchá z CD doporučené skladby Doporučené písně: písně ke dni matek
Stupnice C dur	píše některé noty ve stupnici C dur Doporučené písně: lidové písně
Poslech	poslouchá z CD doporučené skladby, dokáže vyjádřit prožitky z vyslechnuté hudby Doporučené písně: moderní dětské písně
Lidové písně a tanec	nacvičuje rytmické hry a tance, doprovod pomocí dětských hudebních nástrojů Doporučené písně: moderní dětské písně
Zápis a délka not	pozná a zapíše noty ve stupnici C dur Doporučené písně: lidové písně, moderní dětské písně
Poslech, nácvik lidových tanců	poslouchá a vyjadřuje pocity z hudby, nacvičuje rytmické tance a hry Doporučené písně: lidové písně, moderní dětské písně

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník 2.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Opakování učiva první třídy	zvládá učivo první třídy	
Notová osnova, houslový klíč	určí počet linek a mezer v notové osnově, pozná houslový klíč	
Poslech	rozliší dětskou píseň	
Vokální činnost s doprovodem flétny	naučí se zpívat vybranou píseň s doprovodem	
Hlasová hygiena	dbá na správné dýchání při zpěvu	
Nota celá	rozlišuje a umí napsat notu celou	
Poslech – Ludwig van Beethoven	seznámí se s autorem, vycítí z hudby emotivní zabarvení	
Orffovy nástroje	seznámí se a umí doprovázet na rytmické nástroje	
Pomlka celá	přečte celou pomlku	
Melodie vzestupná a melodie sestupná	dokáže poslechem určit vzestupnou a sestupnou melodii	
Nota půlová	rozlišuje a umí napsat notu půlovou	
Hra na tělo	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	
Pomlka půlová	určí dobu pomlky půlové	
Jakub Jan Ryba – Česká mše vánoční	dokáže poslouchat část skladby	
Vánoční koledy	naučí se koledy	
Tempo	rozliší tempo rychlé a pomalé melodie	
Stupnice – intonační schody	seznámí se se stupnicí C Dur	
Zpěv s doprovodem flétny	naučí se píseň s doprovodem	
Hra na ozvěnu	dokáže zopakovat část melodie	
Barva hlasu	naučí se rozeznat podle barvy hlasu člověka	

Dynamika	pozná a umí určit forte, mezzoforte a piano
Poslech – Bedřich Smetana	rozezná operu
Pohybový doprovod písně	vnímá rytmus a dokáže se pohybovat k písni
Nástroje smyčcové	vyjmenuje některé nástroje smyčcové
Hudební hádanky	dokáže z úryvků rozpoznat danou píseň
Hudební styly	rozliší hudbu pochodovou, taneční, ukolébavku...
Poslech - Bernard Flies	rozpozná hudební styl (ukolébavka)
Opakování písni	zná naučené písně
Nástroje strunné	vyjmenuje některé nástroje strunné
Poslech - pochod	dokáže přiřadit správnou skladbu k pochodovému stylu
Repetice	umí vysvětlit pojem
Doprovod Orffovými nástroji	dodrží rytmus a správně použije Orffovy nástroje
Poslech	výtvarně vyjádří poslouchanou skladbu
Regionální písně	naučí se a zpívá písně
Deklamace říkadla	dokáže vyjádřit říkadla pomocí hry na tělo a bubínku
Balet	umí vysvětlit pojem
Opakování písni	dokáže zazpívat naučenou píseň
Hudební soutěž	je schopen zazpívat před třídou spolužáků

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník 3.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Opakování not	umí pojmenovat notovou osnovu	
Nota celá, půlová, čtvrt'ová	rozlišuje a umí napsat notu celou, půlovou, čtvrt'ovou	
Rytmický doprovod písně	dokáže rytmicky doprovodit zvolenou píseň orffov. nástroji	
Poslech – I.Hurník, A.L. Webber	rozezná hudební nástroje v poslouchané skladbě	
Státní hymna	seznámí se s hymnou ČR	
Stupnice – klesající, stoupající	dokáže poznat klesající a stoupající melodii	
Poslech – J.S.Bach	seznámí se s varhanní hudbou	
Pomlka –čtvrt'ová, půlová	přečte čtvrt'ovou a půlovou pomlku	
Poslech – L.Mozart, P.Jurkovič	vyjádří rytmus pohybem	
Dvoudobý takt, instrumentální doprovod	umí doprovázet na rytmické nástroje	
Hudební styly	rozliší hudbu pochodovou, taneční, ukolébavku...	
Vánoční hudba, koledy	rozliší umělou píseň a koledu, umí koledu zazpívat	
Dirigování	zvládá základní prvky dirigování	
Poslech – W.A.Mozart	poslouchá vážnou hudbu	
Solmizační slabika	zvládá solm. slabiky při zpěvu stupnice	
Doba těžká, doba lehká, pentatonika	určí v písni dobu těžkou a dobu lehkou	
Poslech – A. Dvořák	zná některá díla A. Dvořáka	
Hudební hádanky	je schopen poznat píseň podle krátkého úryvku	
Třídobý takt, rytmický doprovod	uvědomuje si třídobý takt na příkladu písně	
Poslech – F.Chopin	poslechem rozezná hudební nástroje	
Hra na tělo	rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	
Osmínová pomlka	orientuje se v notovém zápisu	
Pohybový doprovod	vyjádří hudbu pohybem	
Dirigent, dirigování	zná význam slova dirigent,zvládá základy dirigování	
Poslech – L.V.Beethoven	uvědomí si známé skladby	
Dechové nástroje	umí vyjmenovat některé dechové nástroje	
Poslech – B.Smetana	zná některá díla B.Smetany	
A.Dvořák - Slovanské tance, jednoduchý taneček	naučí se jednoduchý taneček na hudbu B.Smetany	
Nástroje strunné	vyjmenuje některé strunné nástroje	

Hudebně vyjadřovací prostředky	rozlišuje jednotlivé kvality tónu
Zpěv – nácvik písně	zvládá zpěv jednoduché písně
Poslech – L.Janáček	odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník 4.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Čtyřdobý takt, synkopa, rytmus	pohybový doprovod znějící písně v 4/4 taktu	
A. Dvořák-poslech	poslouchá vybrané skladby	
Nota čtvrt'ová, osminová, půlová, celá	orientuje se v jednoduchém zápisu skladby	
Nácvik písně, zpěv	při zpěvu dbá na správné dýchání, učí se nové písně	
Dynamické značky p, f, mf	pozná dynamická znaménka p, f, mf a umí je v písni použít	
Pomlka čtvrt'ová, osminová, půlová, celá	orientuje se v jednoduchém zápisu skladby, rozlišuje délky not a umí je zapsat	
Smetana-poslech, život a dílo	pamatuje si nejdůležitější údaje o B.Smetanovi, zná jména oper B.Smetany, zná názvy symfonických básní cyklu Má vlast	
Posuvky, předznamenání	poznává posuvky a předznamenání	
J. S. Bach, Beethoven	poslouchá vybrané skladby	
Metronom	seznámí se s metronomem a jeho využitím	
Nácvik písně, zpěv, pohyb.doprovod	umí zazpívat píseň a pohybově vyjádřit hudbu	
Tónina mollová	sluchem rozeznává mollovou tóninu	
Tónina durová	Sluchem rozeznává durovou tóninu	
Vánoce, koledy, vánoční písně	poslouchá a zpívá vánoční písně a koledy	
J. J. Ryba	poslouchá vybranou skladbu	
Orffovy nástroje	využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodní hře	
Solmizační slabiky	seznámí se solmizačními slabikami	
Dirigování, valčík	učí se valčíkový krok	
J. Brahms, Mozart-poslech	poslouchá vybrané skladby, pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	
Nácvik písně, zpěv	pozná dynamická znaménka a umí je v písni použít	
Nástrojové skupiny, hudební nástroje	rozlišuje jednotlivé nástrojové skupiny-dechové, smyčcové, klávesové, drnkací, bicí	
Komorní hudby, partitura	seznámí se s komorní hudbou. Seznámí se s partiturou	
L. Janáček-poslech	seznámí se s životem a dílem L. Janáčka	
Nácvik písně, zpěv	zná pojem repetice, umí je v písni najít a použít	
Dvojhlas-nácvik písně, zpěv	seznámí se s dvojhlasem a nacvičí jednoduchou ukázkou	
Pohybový doprovod písně	umí pohybově vyjádřit hudbu	
Hra na tělo	rytmizuje, melodizuje a improvizuje jednoduché texty	
J.Haydn-poslech	poslouchá vybrané skladby	
Hudební hádanky-zpěv	sluchem rozeznává hud.ukázky probraných písní, umí je zazpívat	
Rytmický doprovod písně	doprovází písně na rytmické nástroje	
Nácvik písně, zpěv	učí se orientovat v grafickém záznamu hudby	
L.Janáček, V. Novák-poslech	poslouchá vybrané skladby	
Lidové písně	rozezná lidovou píseň,uvede příklad,umí zazpívat	
Umělé písně	Rozezná umělou píseň, uvede příklad, umí zazpívat	
Opakování not, stupnice C dur	zná stupnici C dur	
A.Dvořák-poslech	seznámí se s životem a dílem A.Dvořáka	
Hudební hry, opakování	vybrané písně pozná podle části melodie, umí je zazpívat, pohybově a rytmicky doprovázet	
Zpěv známých písní	vybrané písně se snaží zazpívat rytmicky a melodicky správně	
A.Dvořák, M.Ravel-poslech	pozná opakující se téma v poslouchané skladbě	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník 5.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Hudba v našem životě	všimá si využití hudby v životě člověka.	
Stupnice,tónina	umí slovně vyjádřit rozdíl mezi stupnicí a tóninou	
Tónika a dominanta	poznává základní obraty kvintakordu	
Zpěv písně s doprovodem	naučí se zpívat vybranou píseň	
Práce s říkadly	pracuje s jednoduchými říkadly,učí se je rytmizovat a melodizovat.	
Rytmizace a melodizace říkadla	rytmizuje a melodizuje vybraná říkadla.Umí taktovat 4tyřčtvrteční takt.	
Zpívaný pozdrav	tvoří jednoduché melodické a rytmické útvary.	
Poslech,fanfáry a trubači,žesťové nástroje	poznává hudební nástroje,všimá charakteristické znaky,poslouchá ukázky.Seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru.	
Zpěv písně s doprovodem	naučí se zpívat vybranou píseň	
Státní hymna ČR	zná původ státní hymny	
Hudba a práce,hudba a zábava	všimá si propojení hudby a různých oblastí života	
Populární hudba	rozlišuje charakteristické znaky populární hudby,hledá rozdíly mezi vážnou hudbou.	
Stupnice G-dur	poznává stupnici G-dur	
Zpěv písně s doprovodem	naučí se zpívat vybranou píseň	
Hudba Vánoce,koledy a pastorely	pozná a učí se vánoční písně a koledy.	
Poslech	poslouchá vybrané ukázky,rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.	
Stupnice D-dur	poznává stupnici D-dur	
Hra na nástroje	doprovází písně na rytmické hudební nástroje.	
Zpěv písně s doprovodem	naučí se zpívat vybranou píseň	
Hudba jako vyznání	umí slovně i pohybem vyjádřit hudbu	
Rozbor písně,zpěv.	Provede rozbor vybrané písně-druh písně,notový zápis,takt,melodie.	
Příběhy, které se zpívají	propojuje hudbu s mluveným slovem	
Poslech	poslouchá vybrané ukázky L.Janáčka, rozeznává některé výrazové prostředky.	
Zpěv písně s doprovodem	naučí se zpívat vybranou píseň	
Lidová píseň v životě člověka	zpívá lidové písně,doprovází je na jednoduché hudební nástroje podle svých možností.Seznamuje se s krajovými lidovými tanci.	
Interval tercie	intonuje interval tercie.	
Smyčcové nástroje	pozná smyčcové nástroje-housle,violoncello,kontrabas.	
Stupnice E-moll	rozlišuje durové a mollové stupnice,poznává stupnici E-moll	
Zpěv písně s doprovodem	naučí se zpívat vybranou píseň	
Hudba pro lidský hlas	seznamuje se s možnostmi lidského hlasu,členění,hlasová hygiena,péče o hlas.	
Sólový zpěv	umí zazpívat jednoduché jednohlasé i dvojhlasé písně,dbá na správné dýchání.Zná pojem repetice,zesílení,zeslabení.	
Stupnice D-moll	poznává stupnici D-moll	
Poslech	poslouchá ukázky Mozarta	
Zpěv písně s doprovodem	naučí se zpívat vybranou píseň	
Dědictví minulých dob	poznává naše hudební dědictví,poslouchá ukázky.	
Hudební hádanky	orientuje se v probraných písničkách,dokáže poznat píseň podle ukázky.	
Lidové hry	seznamuje se s lidovou tvorbou,poznává lidové tradice,hry.	
Poslech a tanec	poslouchá vybrané ukázky B.Smetany	
Zpěv písně s doprovodem	naučí se zpívat vybranou píseň	
Svatební písně,obřadní písně-zpěv,poslech	poslouchá svatební písně,poznává písně k různým obřadům.	
Sbírky lidových písní	poznává lidové písně,učí se nové písně z různých oblastí .	
Opakování stupnic a tónin	opakuje probrané stupnice,zná pojem stupnice C-dur,pozná basový klíč	
Poslech	poslouchá vybrané ukázky A.Dvořáka	
Lidové písně,umělé písně-ukázky,zpěv	rozezná lidové a umělé písně,zazpívá ukázky rytmicky a melodicky správně.	

Zpíváme u táboráku	podle svých individuálních možností zpívá intonačně čistě a rytmicky správně, doprovází písně na hudební nástroje.
Poslech	poslouchá vybrané ukázky

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) - osobnostní rozvoj, kreativita, sebepoznávání, poznávání lidí dle písní, dovednost zapamatovat si, mezilidské vztahy, řešení problémů

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) - zajímá nás Evropa a svět, jsme Evropané, hudební tradice našich zemí, hudební tradice jiných národů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MV) - lidské vztahy, kulturní tradice a hodnoty, kulturní diference

Multikulturní výchova - kulturní diference

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. -3. ročník - žák:

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozlišuje sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

4. -5. ročník - žák:

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odlišuje tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování

5.9. Výtvarná výchova

5.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznámení se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- užívání různorodých uměleckých vyjadřovacích prostředků pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání
- rozvoj vlastního výtvarného projevu pomocí různých výtvarných technik a postupů
- seznámení žáků s českými ilustrátory dětských knih, s českými výtvarníky, kteří se věnovali tvorbě pro děti /Lada apod./

Časová dotace

- 1. ročník – 1 hodina týdně
- 2. ročník – 1 hodina týdně
- 3. ročník – 1 hodina týdně
- 4. ročník - 2 hodiny týdně
- 5. ročník - 2 hodiny týdně

Místo realizace

- odborná učebna výtvarné výchovy
- veřejná prostranství mimo školu (práce v plenéru, návštěva výtvarných výstav)
- žáky zpravidla nerozdělujeme do skupin

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- samostatně pozorují a vnímají realitu, řeší výtvarné problémy
- dokáží se vizuálně vyjadřovat
- využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech

Postup:

- vedení žáků k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkování pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvoj tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- zohledňování rozdílů v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- tvořivě přistupují k řešení výtvarných úkolů
- samostatně kombinují vizuálně obrazné elementy k dosažení obrazných vyjádření

- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- využívají získaná poznání při vlastní tvorbě

Postup:

- vedení žáků k plánování postupů
- možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků

Kompetence komunikativní

Žáci:

- obohacují si slovní zásobu o odborné termíny z výtvarné oblasti
- respektují názory jiných
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Postup:

- vedení žáků k tomu, aby brali ohled na druhé
- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- zadávání úkolů, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vedení žáků k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- umí tvořivě pracovat ve skupině
- jsou kolegiální vůči spolužákům
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- respektují různorodost téhož vizuálně obrazného vyjádření

Postup:

- předkládání dostatečného množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytování prostoru pro osobité výtvarné projevy žáků
- vést žáky k dodržování pravidel
- dodávat žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- vytváří si vlastní postoj k výtvarným dílům

Postup:

- podchycování individuálního zájmu žáků o kulturní dění a jeho podpora
- vytváření potřeby návštěv výstav výtvarných prací
- vést žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Žáci:

dodržují hygienu práce

využívají návyky a znalosti v další praxi

využívá svých znalostí v běžné praxi

užívají samostatně vizuálně obrazné techniky

Postup:

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení

5.9.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník 1.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Střídání barev	rytmicky podle předlohy střídá barvy	
Barva, shlukování skvrn	využívá barevných skvrn ke zhotovování kontrastů na ploše	
Modelování	modeluje zvířata, stromy, květiny	
Body a linie	za pomoci bodů a linií ztvárňuje abstraktní motivy	
Linie	tuší kreslí přírodní motivy – stromy, květiny	
Ilustrace oblíbené pohádky	nakreslí výjev z oblíbené pohádky – vodové barvy	
Malba	pomocí barev zachycuje dění kolem sebe – co se děje u rybníka	
Mozaika, třídění materiálu	pracuje s různými materiály, vyplňuje smysluplně plochu (vysypávání plochy různými semínky)	
Podzim v přírodě – práce s barvou a přírodním materiálem	vytváří obrázky za použití barev a přírodních materiálů (strom s listy)	
Práce s linkou a body	ztvárňuje dění v přírodě – foukání větru, déšť	
Vánoce	vytváří tematickou kresbu k danému tématu	
Tisk podle osy	vytváří kresby barvou tisknuté podle osy (barevná krajina, vánoční tematika)	
Zimní příroda	vytváří obrázky se zimní tematikou, za pomoci obtiskování barev	
Zima a zimní sporty – tematická práce	kreslí výjevy z přírody a života dětí – práce s barvami	
Zapouštění barev	učí se pracovat s barvami a zapouštět je do vodového podkladu – studené barvy	
Zimní oblečení	koloruje a dotváří jednotlivé druhy zimního oblečení	
Inkoustová krajina	za pomoci inkoustu vytváří obrázky okolí	
Práce s barvou, zapouštění barev	vytváří obrázky na dané téma pomocí zapouštění barev do vodového podkladu - rozfoukávané skvrny	
Nadpřirozená pohádková bytost	na základě četby vytváří dle vlastní fantazie výjevy z pohádek – barva, tuž	
Druhy linií	hledá výrazové možnosti vedení linie v různých materiálech – proudění vody, větru	
Dopravní prostředky	za pomoci všech výtvarných materiálů ztvárňuje dopravní prostředky	
Jarní krajina	barvami zobrazuje výjevy z jarní přírody	
Knihy a já	snaží se výtvarně zachytit knihu, kterou má nejraději	
Kraslice- dekorativní práce	za pomoci přírodních materiálů zdobí velikonoční kraslice	
Jak mi dnes je	za pomoci barev vyjadřuje své prožitky, pocity	
To jsem já	pracuje s tuší a barvami, snaží se zachytit svou podobu	
Motýlí křídla	pomocí barev a voskových pastelů ztvárňuje daný motiv z přírody	
Jarní květiny	tuší zachycuje květinové motivy	
Práce s body	pomocí jednotlivých bodů vytváří obrázky na dané téma	
Roční období – střídání teplých a studených barev	snaží se zachytit jednotlivá roční období, pomocí jejich charakteristických prvků	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník 2.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách výtvarné výchovy	seznámí se se zásadami bezpečnosti a chování v hodinách výtvarné výchovy	
Malba barvami	upevňuje si techniku míchání barev a malby vodovými barvami	
Teplé a studené barvy	seznámí se s druhy barev	
Kresba voskovými pastely	kresba ovoce a zeleniny	

Linie	pomocí bodů a linií ztvárňuje různé motivy
Kombinace výtvarných technik	osvojuje si kombinace malby a kresby
Kresba pastelkami	zdokonaluje techniku kresby pastelkami
Zapíjení barev	práce s vodovými barvami
Nácvik rytmu	orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici
Ilustrátoři	seznámí se s prací ilustrátorů dětských knih, vytvoří ilustrace ke své oblíbené pohádce nebo knize
Kresba křídou, rudkou, uhlem	dokáže zachytit pomocí kresby změny počasí v přírodě
Snowart, modelování ze sněhu	seznámí se s kresbou do sněhu, vytvoří pomocí sněhu prostorovou práci
Grafická technika - tisk	vytvoří jednoduché vánoční přání
Kresba pastelkami	kreslí výjevy z přírody a života dětí
Vizuálně obrazná vyjádření podnětů	dokáže výtvarně zachytit různé smyslové podněty
Frotáž	osvojuje si další výtvarné techniky
Kolorovaná kresba	seznámí se s technikou kolorované kresby
Techniky plastického vyjadřování	snaží se pomocí modelování z papíru – stříhání, lepení, vyklápění – navodit dojem prostoru
Kresba tuší	bezpečně pracuje s tuší, kreslí body a linie
Dekorace	pomocí zdobné dekorace vytváří kraslice
Tisk pomocí přírodnin	používá přírodniny pro tisk
Vystřihování a práce s nůžkami	upevňuje své dovednosti s prací s nůžkami
Volba vlastní výtvarné techniky	dokáže si zvolit vhodnou výtvarnou techniku
Různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti	poznává různé způsoby uměleckého vyjádření
Koláž	osvojuje si další výtvarné techniky
Výtvarná soutěž	zúčastní se výtvarné výstavy na dané téma
Porovnávání výtvarných interpretací	dokáže zhodnotit svou práci
Návštěva galerie	navštíví galerii výtvarného umění
Výtvarné zpracování přírodních materiálů	zvládne výtvarně zpracovat přírodní materiály
Výtvarné vyjádření pocitů	pomocí malby se pokouší vyjádřit vlastní pocity a prožitky
Osobní postoj	dokáže zdůvodnit své výtvarné postupy a záměry

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník 3.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách výtvarné výchovy	seznámí se se zásadami bezpečnosti a chování v hodinách výtvarné výchovy	
Malba barvami	upevňuje si techniku míchání barev a malby vodovými barvami	
Teplé a studené barvy	seznámí se s druhy barev	
Kresba voskovými pastely	kresba ovoce a zeleniny	
Linie	pomocí bodů a linií ztvárňuje různé motivy	
Kombinace výtvarných technik	osvojuje si kombinace malby a kresby	
Kresba pastelkami	zdokonaluje techniku kresby pastelkami	
Zapíjení barev	práce s vodovými barvami	
Nácvik rytmu	orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici	
Ilustrátoři	seznámí se s prací ilustrátorů dětských knih, vytvoří ilustrace ke své oblíbené pohádce nebo knize	
Kresba křídou, rudkou, uhlem	dokáže zachytit pomocí kresby změny počasí v přírodě	
Snowart, modelování ze sněhu	seznámí se s kresbou do sněhu, vytvoří pomocí sněhu prostorovou práci	
Grafická technika - tisk	vytvoří jednoduché vánoční přání	
Kresba pastelkami	kreslí výjevy z přírody a života dětí	
Vizuálně obrazná vyjádření podnětů	dokáže výtvarně zachytit různé smyslové podněty	

Frotáž	osvojuje si další výtvarné techniky
Kolorovaná kresba	seznámí se s technikou kolorované kresby
Techniky plastického vyjadřování	snaží se pomoci modelování z papíru – stříhání, lepení, vyklápění – navodit dojem prostoru
Kresba tuší	bezpečně pracuje s tuší, kreslí body a linie
Dekorace	pomocí zdobné dekorace vytváří kraslice
Tisk pomocí přírodnin	používá přírodniny pro tisk
Vystřihování a práce s nůžkami	upevňuje své dovednosti s prací s nůžkami
Volba vlastní výtvarné techniky	dokáže si zvolit vhodnou výtvarnou techniku
Různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti	poznává různé způsoby uměleckého vyjádření
Koláž	osvojuje si další výtvarné techniky
Výtvarná soutěž	zúčastní se výtvarné výstavy na dané téma
Porovnávání výtvarných interpretací	dokáže zhodnotit svou práci
Návštěva galerie	navštíví galerii výtvarného umění
Výtvarné zpracování přírodních materiálů	zvládne výtvarně zpracovat přírodní materiály
Výtvarné vyjádření pocitů	pomocí malby se pokouší vyjádřit vlastní pocity a prožitky
Osobní postoj	dokáže zdůvodnit své výtvarné postupy a záměry

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník 4.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Kresba v plenéru vystihnutí tvaru, struktury materiálu, kresba podle skutečnosti.	osvojuje si techniku kresby	
Kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel.	zkouší kresbu různými materiály	
Práce s linií, porovnávání světlostních poměrů, barevné kontrasty a proporční vztahy. Komunikativní a estetická funkce písma.	experimentuje s různými druhy linií seznamuje se s druhy písma	
Ilustrace známých českých ilustrátorů (Josef Lada, Adolf Born, Josef Čapek, Jiří Trnka), ilustrace textu.	pokouší se ilustrovat literární dílo	
Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše.	zdokonaluje se v kresbě	
Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových.	dokáže výtvarně zachytit různé smyslové podněty	
Techniky plastického vyjadřování – modelování z hlíny.	seznamuje se s postupy modelování	
upořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení.	dokáže uspořádat objekty do celku	
Umělecká výtvarná tvorba (např. fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama). Míchání barev, teorie barev /základní, podvojně, kontrastní,	seznamuje se s uměleckou tvorbou umí používat pojmy z nauky o barvě	

teplé, studené,...	
Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, teorie barev /základní, podvojně, kontrastní, teplé, studené,.../.	učí se míchat barvy
Grafické techniky, (např. tisk z koláže, ze šablon, vosková technika).	seznamuje se s grafickými technikami
Typy vizuálně obrazných vyjádření- jejich rozlišení, výběr a uplatnění, (např. hračky, sochařství, plastika, comics, elektronický obraz, reklama).	poznává různé druhy vizuálně obrazných vyjádření
Písmo jako dekorativní prvek /psané, kreslené, stříhané, vytrhávané/.	používá různé způsoby práce s písmem
Různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti, (např. figura, portrét, krajina, zátiší).	poznává různé způsoby uměleckého vyjádření
Další výtvarné techniky, (např. frotáž, koláž).	osvojuje si další výtvarné techniky
Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny.	Snaží se pomoci modelování z papíru – stříhání, lepení, vyklápění – navodit dojem prostoru
Rozvoj smyslu pro výtvarný rytmus (vystřihovánky, otisky, střídání světlých a tmavých barev,...).	orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici
Porovnávání výtvarných interpretací v rámci třídy, jejich prezentace v rámci školy.	dokáže zhodnotit svou práci
Výtvarné zpracování přírodních materiálů, (např. nalepování, dotváření apod.).	zvládne výtvarně zpracovat přírodní materiály
Zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici (symetrie, asymetrie).	pokouší se o zjednodušení prvků
Volba vlastní výtvarné techniky.	dokáže si zvolit vhodnou výtvarnou techniku
Komunikace o obsahu vlastních děl se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu).	komunikuje o své práci
Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření.	dokáže si zdůvodnit své výtvarné postupy a záměry

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník 5.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Kresba v plenéru vystihnutí tvaru, struktury materiálu, kresba podle skutečnosti.	osvojuje si techniku kresby	
Kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel.	zkouší kresbu různými materiály	
Práce s linií, porovnávání světlostních poměrů, barevné kontrasty a proporční vztahy.	experimentuje s různými druhy linií	

Komunikativní a estetická funkce písma.	seznamuje se s druhy písma
Ilustrace známých českých ilustrátorů (Josef Lada, Adolf Born, Josef Čapek, Jiří Trnka), ilustrace textu.	pokouší se ilustrovat literární dílo
Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše.	zdokonaluje se v kresbě
Vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových.	dokáže výtvarně zachytit různé smyslové podněty
Techniky plastického vyjadřování – modelování z hlíny.	seznamuje se s postupy modelování
upořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení.	dokáže uspořádat objekty do celku
Umělecká výtvarná tvorba (např. fotografie, film, tiskovina, televize, elektronická média, reklama). Míchání barev, teorie barev /základní, podvojně, kontrastní, teplé, studené,...	seznamuje se s uměleckou tvorbou umí používat pojmy z nauky o barvě
Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev, teorie barev /základní, podvojně, kontrastní, teplé, studené,...	učí se míchat barvy
Grafické techniky, (např. tisk z koláže, ze šablon, vosková technika).	seznamuje se s grafickými technikami
Typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění, (např. hračky, sochařství, plastika, comics, elektronický obraz, reklama).	poznává různé druhy vizuálně obrazných vyjádření
Písmo jako dekorativní prvek /psané, kreslené, stříhané, vytrhávané/.	používá různé způsoby práce s písmem
Různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti, (např. figura, portrét, krajina, zátiší).	poznává různé způsoby uměleckého vyjádření
Další výtvarné techniky, (např. frotáž, koláž).	osvojuje si další výtvarné techniky
Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny.	Snaží se pomocí modelování z papíru – stříhání, lepení, vyklápění – navodit dojem prostoru
Rozvoj smyslu pro výtvarný rytmus (vystřihovánky, otisky, střídání světlých a tmavých barev,...). Porovnávání výtvarných interpretací v rámci třídy, jejich prezentace v rámci školy.	orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici dokáže zhodnotit svou práci
Výtvarné zpracování přírodních materiálů, (např. nalepování, dotváření apod.).	zvládne výtvarně zpracovat přírodní materiály
Zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici (symetrie, asymetrie).	pokouší se o zjednodušení prvků
Volba vlastní výtvarné techniky.	dokáže si zvolit vhodnou výtvarnou techniku

Komunikace o obsahu vlastních děl se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu).	komunikuje o své práci
Osobní postoj v komunikaci - jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření.	dokáže si zdůvodnit své výtvarné postupy a záměry

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání -cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění – kreativita -výtvarné vyjádření pocitů a nálad, dojmy a prožitky vyjádřené barvou, kombinace a variace vlastní tvořivosti cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, – komunikace - cvičení pozorování, chápání umění jako prostředku komunikace – kooperace a kompetice - rozvoj základních dovedností pro spolupráci, uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci - sebepoznání a sebepojetí -poznávání vlastní osobnosti, vztahy k druhým lidem

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

Mediální výchova (MV) – tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení

Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Multikulturní výchova (MK)- multikulturalita, etnický původ

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. -3. ročník - žák:

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

4. -5. ročník - žák:

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

5.10. Tělesná výchova

5.10.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- význam pohybu pro zdraví, poznávání vlastních pohybových možností a zájmů, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu
- pohybové hry, základy gymnastiky, atletiky, sportovních her a další pohybové činnosti
- komunikace v TV, pravidla osvojovaných pohybových činností, zásady správného jednání a chování
- odhalování zdravotních oslabení žáků a jejich korekce v běžných formách pohybového učení
- Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.

Časová dotace

- 1. - 5. ročník – 2 hodiny týdně
- Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy

Místo realizace

- tělocvična
- sportovní stadion
- plavecký stadion
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- orientují se v informačních zdrojích o sportovních aktivitách a akcích
- poznávají vlastní pohybové schopnosti
- umí si změřit sportovní výkony
- systematicky sledují vývoj vlastní fyzické zdatnosti
- osvojují si základní tělocvičné názvosloví

Postup:

- vedení žáků k vyhledávání a třídění informací
- zohledňování rozdílů v tempu jednotlivých žáků
- vedení žáků k užívání správné terminologie

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují
- hledají vhodnou taktiku v individuálních i kolektivních sportech

Postup:

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedení žáků k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- správně reagují na základní pokyny a povely vedoucího družstva
- spolupracují při jednoduchých týmových pohybových činnostech
- umí zorganizovat jednoduchou pohybovou soutěž
- zapojují se do diskuse a vhodně obhajují své názory

Postup:

- zadávání úkolů, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vedení žáků k plánování postupů
- vést žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- využívání informačních prostředků pro komunikaci s okolním světem
- otevírání prostoru pro diskusi o taktice družstva

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- dodržují pravidla podle zásady fair play
- vhodně se chovají na sportovních akcích

Postup:

- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování
- vést žáky ke spolupráci ve sportovním týmu
- rozdělování a přijímání úkolů, které se v týmu plní
- dodávání sebedůvěry žákům
- vést žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

Žáci:

- umí poskytnout první pomoc při úrazech lehčího charakteru
- aktivně se zapojují do sportovního dění

Postup:

- vedení žáků k aktivnímu zapojování do sportovních aktivit
- podporování vůle po zlepšení své zdatnosti

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují hygienu práce
- využívají svých znalostí v běžné praxi
- chápou potřebu pohybových aktivit pro člověka, který se nevěnuje výkonnostnímu nebo vrcholovému sportu

Postup:

- bezpečné užívání jednotlivých tělocvičných náradí a náčiní
- vedení k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví

5.10.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník 1.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Pořadová cvičení	zvládá základní postoje – pozor, pohov, povely – v řad nastoupit, rozchod zvládá nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav	
Drobné hry	aktivně se zapojuje do her spojených s během – honičky (např.: všichni domů, na rybáře, zajímavá) zvládá podběhy pod dlouhým kroužícím švihadlem	
Pořadová cvičení	zvládá základní postoje – pozor, pohov, povely – v řad nastoupit, rozchod zvládá nástup na značky, do řady, do družstev, společný pozdrav	
Drobné hry	aktivně se zapojuje do her spojených s během – honičky (např.: všichni domů, na rybáře, zajímavá) zvládá podběhy pod dlouhým kroužícím švihadlem	
Lehká atletika	běh střídáný s chůzí, překonávání přírodních i umělých překážek rychlý běh na 25m	
Sportovní gymnastika – akrobatická cvičení	zvládá převaly stranou v lehu – vzpažit (válení sudů) kolébka na zádech – ze sedu skrčmo, uchopením za bérce z podřepu spojného	
Rytmická gymnastika a tanec	zvládá motivovanou a rytmizovanou chůzi a běh v základním tempu	
Drobné hry	hraje hry spojené s vítězstvím někoho (boj o místo, boj o míč, přetahy, přetlaky), hraje drobné hry na sněhu	
Sportovní gymnastika – akrobatická cvičení	zvládá leh vznesmo – zezadu skrčmo kolébkou vzad, ovládá stoj na lopatkách – z lehu vznesmo	
Rytmická gymnastika a tanec	při rytmických cvičeních a tanci drží správně tělo	
Sportovní gymnastika – akrobatická cvičení	ovládá kotoul vpřed – z podřepu spojného – předpažit, i opakovaně	
Sáňkování	sjedne na saních přiměřený svah	
Cvičení na náradí	pokouší se zvládnout šplh na tyči – šplh s přírazem na tyči	
Drobné hry	hraje hry pro uklidnění (Kuba řekl, na sochy)	
Sportovní hry	ovládá přihrávkou obouruč ve dvojicích (na místě)	
Drobné hry	hraje drobné hry na hřišti	
Lehká atletika	běhá vytrvalostní běh, nejdéle 30s., trénuje skok daleký z místa odrazem snožmo	
Sportovní hry	nacvičuje vrchní přihrávkou jednoruč na místě, nacvičuje vrchní chytání obouruč na místě	
Turistika	chůze k cíli vzdálenému asi 1,5 km, hraje smyslové hry zaměřené na pozorování okolí a hledání předmětů	
Cvičení na náradí	cvičí na lavičce – chůze vpřed, vzad i s obraty (na kladince lavičky zvládá přeběhy lavičky)	
Rytmická gymnastika a tanec	zkouší a osvojuje si přísunný krok, poskočný krok, cval stranou	
Plavecký výcvik	aktivně se účastní plaveckého výcviku	
Lehká atletika	nacvičuje hod míčkem horním obloukem na dálku	
Plavecký výcvik	aktivně se účastní plaveckého výcviku	
Lehká atletika	nacvičuje vytrvalostní a krátký běh	
Drobné hry	hraje hry s míčem	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník 2.
Učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Základní hygiena po TV a zásady bezpečného pohybu	uplatňuje hlavní zásady hygieny bezpečnosti při pohybových činnostech	
Znalost smluvených gest a signálů	uvědomuje si nutnost cvičení pro své zdraví	

při pohybových činnostech	
Kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace	ovládá dle svých předpokladů kotoul vřed, vzad a jejich modifikace
Běh – na 60 m	prakticky zvládá rychlý běh na 60 m z nízkého startu
Přihrávka jednoruč a obouruč	dokáže přihrát míč jednou rukou i oběma na kratší vzdálenost
Pohybové hry	dodržuje pravidla pohybových her
Překážková dráha	překoná překážky dráhy v časovém limitu
Skok do dálky z místa	zvládá metodiku skoku z místa
Šplh na tyči	podle svých možností umí šplhat na tyči
Cvičení se švihadly	zvládá základní přeskoky přes švihadlo
Cvičení u žebřin, posilovací cvičení	bezpečně zvládá cvičení u žebřin dole i nahoře
Stoj na rukou s dopomocí	seznámí se s metodikou stoje na rukou
Seznámení s hrazdou	zvládá základní cviky na hrazdě
Roznožka přes kozu našíf	dokáže přeskočit roznožkou kozu našíf odrazem z můstku
Hod obouruč plným míčem	zvládá techniku hodů plným míčem, dodržuje bezpečnost
Hod kriketovým míčkem	umí házet kriket. míčkem na určitou vzdálenost
Cvičení na kladině	přejde kladinu bez pomoci, zvládne poskočný krok a půlobrat
Běh v tělocvičně	dokáže běhat v tělocvičně po dobu 15 minut
Míčové hry	zvládá základní pravidla vybíjené proti všem, kopané
Znalost základních, zdraví prospěšných cvičení	reaguje na základní pokyny a povely vedoucí k osvojované činnosti
Hry v přírodě	umí se přizpůsobit podmínkám pro v přírodě
Pohybové hry při hudbě	dokáže koordinovat pohyb s hudbou
Plavecký výcvik	aktivně se účastní plaveckého výcviku
Relaxační cvičení, uvolňovací cvičení	zvládá jednoduchá relaxační a uvolňovací cvičení
Plavecký výcvik	aktivně se účastní plaveckého výcviku
Skok do dálky	metodicky zvládá skok do dálky do pískového doskočiště

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník 3.
Učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Znalost základních, zdraví prospěšných cvičení	uvědomuje si nutnost cvičení pro své zdraví	
Základní hygiena po TV a zásady bezpečného pohybu	uplatňuje hlavní zásady hygieny bezpečnosti při pohybových činnostech	
Míčové hry v přírodě	zvládá základní pravidla vybíjené proti všem, kopané	
Skok do dálky	metodicky zvládá skok do dálky do pískového doskočiště	
Hod kriketovým míčkem	umí házet kriket. míčkem na určitou vzdálenost	
Hry v přírodě	umí se přizpůsobit podmínkám pro v přírodě	
Hod obouruč plným míčem	zvládá techniku hodů plným míčem, dodržuje bezpečnost	
Běh – na 60 m	Prakticky zvládá rychlý běh na 60 m z nízkého startu.	
Roznožka přes kozu našíf	dokáže přeskočit roznožkou kozu našíf odrazem z můstku	
Kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace	zvládá dle svých předpokladů kotoul vřed, vzad a jejich modifikace	
Cvičení na kladině	přejde kladinu bez pomoci, zvládne poskočný krok a půlobrat	
Přihrávka jednoruč a obouruč	dokáže přihrát míč jednou rukou i oběma na kratší vzdálenost	
Relaxační cvičení, uvolňovací cvičení	zvládá jednoduchá relaxační a uvolňovací cvičení	
Překážková dráha	překoná překážky dráhy v časovém limitu	
Skok do dálky z místa	zvládá metodiku skoku z místa	
Šplh na tyči	podle svých možností umí šplhat na tyči	
Cvičení se švihadly	zvládá základní přeskoky přes švihadlo	

Sáňkování, bobování	dokáže používat sánky, boby, dodržuje bezpečnost při hrách na sněhu
Cvičení u žebřin, posilovací cvičení	bezpečně zvládá cvičení u žebřin dole i nahoře
Plavecký výcvik	aktivně se účastní plaveckého výcviku
Znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech	reaguje na základní pokyny a povely vedoucí k osvojované činnosti
Relaxační cvičení při hudbě	zvládá jednoduchá relaxační a uvolňovací cvičení
Plavecký výcvik	aktivně se účastní plaveckého výcviku
Pohybové hry v přírodě	umí se přizpůsobit podmínkám v přírodě
Vycházka do okolí	zvládá ujít přiměřeně náročný úsek pěšky
Pohybové hry při hudbě	dokáže koordinovat pohyb s hudbou

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník 4.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Význam pohybu pro zdraví.	Podílí se na pravidelné pohybové činnosti	
Znalost základních tělovýchovných pojmů a termínů	Osvojuje si pojmy a termíny, využívá je.	
Pravidla her a soutěží	Osvojuje si základní pravidla her a soutěží	
Pořadová cvičení	Uplatňuje principy organizace	
Cvičení s využitím běhu	Rychlý běh na 20m po přímé a slalomové dráze se změnami směru, vybíhání z různých postojů	
Cvičení se švihadlem	Zvládá opakované přeskoky snožmo a střídonož, vytrvalostní skákání	
Cvičení s využitím lavičky	Procvičuje rovnováhu a celkovou obratnost	
Kotoul vpřed i vzad	Zvládá podle svých možností kotoul vpřed i vzad s různými obměnami	
Skoky s použitím trampolíny	Nacvičí odrazy na trampolíně se skrčením přednožmo a s přednožením roznožmo.	
Sportovní hry – průpravné činnosti	Umí chytat míč obouřuč po odrazu os stěny a jeho chytání po dopadu, střídání chytání obouřuč i jednoruč	
Cvičení s dlouhým švihadlem.	Zvládá probíhat i přeskoky přes kroužící švihadlo	
Cvičení na žebřinách	Umí vystoupit i sestoupit, zvládá seskoky na podložku, posilovací cvičení	
Stoj na ruku	Podle možností zvládá stoj na ruku s dopomocí i bez dopomoci u stěny	
Přeskok přes kozu našír	Dle svých možností přeskočí kozu našír a pružným můstkem s dopomocí, roznožka přes kozu našír s trampolínou	
Atletika – vytrvalostní běh	Zvládá vytrvalostně běhat postupně až 12 minut	
Malá košíková	Zná základy vrchní střelby jednoruč z místa, po přihrávce, uplatňuje základní herní prvky	
Cvičení s využitím bedny.	Dokáže využít části i celou bednu pro překonávání, probíhání i k nácvičku odrazu	
Šplh na tyči	Zvládá šplh na tyči s přírazem, spouštění na tyči ručkováním	
Akrobacie	Podle svých možností zvládá jednoduchou sestavu v prostných	
Skrčka přes kozu našír	Nacvičí skrčku přes kozu našír a přes bednu	
Hry na sněhu	Zvládá jízdu na bobech, na sánkách	
Skok daleký z místa	Zvládá skok z místa odrazem snožmo	
Cvičení s plným míčem.	Naučí se cvičit s plným míčem (1-2kg), zvládá přenášení, nošení, koulení, podávání na místě i za pohybu	
Posilovací cvičení na žebřinách	Učí se posilovat břišní svalstvo na výkon	
Cvičení na kladině	Zvládá jednoduché přechody, poskoky, obraty na kladině	
Běh na 60m	Dokáže uběhnout 60m s nízkým startem	
Vybíjená.	Zná pravidla hry a dodržuje je při hře	
Pohybová cvičení při hudbě.	Dokáže spojit pohyb s hudbou, zvládá polkový krok, dbá na správné držení těla	
Cvičení na kruzích	Zvládá základní prvky na kruzích	
Běh v přírodě	Zvládá běh v terénu	
Skok daleký	Zná fáze skoku dalekého	
Kopaná	Dodržuje základní pravidla kopané, nahrávky, vhazování obouřuč	

Hod míčkem	Dokáže házet kriketovým míčkem na výkon
Běh terénem	Je schopen běhat terénem přes přírodní a umělé překážky až do 25 min s přestávkami
Malá házená	Naučí se vrchní střelbu jednoruč při stoje na místě, po přihrávce, za pohybu i po driblingu
Soutěživé hry v družstvech	Naučí se spolupráce s ostatními členy v družstvu
Skok vysoký	Nacvičí některý způsob skoku vysokého
Kondiční cvičení.	Rozvíjí svou obratnost, rychlost, dynamickou sílu s využitím běhů, skoků, překonávání překážek a přenášení náčiní
Míčové hry	Dodržuje pravidla naučných her
Plavání.	Opakuje si různé plavecké styly, dodržuje bezpečnost v plaveckém bazénu (koupališti)

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník 5.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, organizační pokyny	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost, dbá na vhodné sportovní oblečení a obuv v závislosti na místě výuky a počasí	
Přípravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	
Atletika-atletická abeceda, běh na středních tratích, vytrvalostní běh	seznámí se s atletickými cvičení pro rozcvičení před požadovaným výkonem, dokáže souvisle uběhnout vymezenou trať	
Střelba ze vzduchovky	dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci se zbraní, umí nabíjet, zvládá střelbu vleže na určený cíl	
Softbal	zvládá základní herní činnosti-přihrávku a chytání	
Atletika-přespolní běh, vytrvalostní běhy	absolvuje vymezenou trať souvislým během	
Vybíjená	dokáže se rozcvičit s míčem, zvládá základní herní činnosti- přihrávku a chytání míče, dribling	
Outdoorový orientační závod	zúčastní se outdoorového orientačního závodu eventuelně se zapojí do jeho organizace	
Atletika-skok vysoký	seznámí se se skokem vysokým	
Gymnastika-šplh	vyšplhá na tyči, vyzkouší si šplh na laně	
Stolní tenis	zná základní pravidla hry	
Sálová kopaná, Florbal	procvičí si základní herní činnosti jednotlivce	
Gymnastika-cvičení na náradích	umí provést základní gymnastická cvičení-prostná/kotouly, seznámí se s přeskokem, cvičením na hrazdě, na kruzích příp. s chůzí po kladině	
Gymnastika-překážková dráha	zdolá překážkovou dráhu	
Bruslení	zvládá pohyb na bruslích	
Kondiční test OVOV	absolvuje test pohybových schopností	
Házená	seznámí se se základními herními činnostmi-dribling, střelba, přihrávka a chytání míče, pohyb po hřišti	
Lyžování	vyzkouší si pohyb na běžkách	
Volejbal/Přehazovaná	seznámí se s pohybem po kurtu během hry a s pravidly	
Úpoly	projde průpravou různých typů úpolových cvičení	
Posilování, Strečink a Kompenzační cvičení	zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele	
Basketbal	dokáže se rozcvičit s míčem, zvládá základní herní činnosti-dribling, přihrávku a chytání míče	
Atletika-sprinty a štafetový běh	zvládne nízký start, seznámí se se štafetovou předávkou	
Netradiční halové pohybové a míčové hry	seznámí se s netradičními hrami a jejich pravidly v hale	

Atletika-běhy na středních tratích	umí si rozložit síly pro absolvování požadované trati
Atletika-hody	ovládá základní techniku hodů (kriketový míček)
Fotbal	zná základní pravidla, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
Atletika-skok daleký	zvládne základní techniku skoku dalekého
Tenis	seznámí se se základními herními činnostmi - podáním, odehráváním míčku
Volejbal/Přehazovaná	zná základní pravidla hry
Plavání	absolvuje závod volným způsobem na 50 m v plaveckém bazénu
Cyklistika	zvládne přesun v terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli cyklisty
Pádlování a veslování	seznámí se s pádlováním na turistické kanoi a minikajaku, s veslováním
Netradiční venkovní pohybové a míčové hry	seznámí se s netradičními hrami a jejich pravidly venku

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí – estetický pohyb těla, atletika, gymnastika, seberegulace a sebeorganizace - zásady jednání a chování (fair play, olympijské ideály a symboly) psychohygienu – význam pohybu pro zdraví, kreativita - organizace při TV (základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí), mezilidské vztahy - bezpečnost při pohybových činnostech, první pomoc v podmínkách Tv, komunikace - znalost smluvených gest a signálů při pohybových činnostech, znalost a užití základních tělocvičných pojmů, kooperace a kompetice - dodržování základních pravidel her, spolupráce při hře, zásady fair play

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygienu

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí

Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – komunikace

Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - kreativita

Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Multikulturní výchova (MKV) - lidské vztahy - sledování vlastních sportovních výkonů

Multikulturní výchova - lidské vztahy

Mediální výchova (MV) – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - zdroje informací o pohybových činnostech

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. -3. ročník - žák:

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti
- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů
- uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy
- zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením

4. -5. ročník - žák:

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením

- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
- zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování
- zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele
- upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením

5.11. Praktická výchova

5.11.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- osvojení si základních pracovních dovedností a návyků
- rozvoj tvořivosti, manuální zručnosti, výchovy ke zdraví, dodržování pravidel společenského chování, komunikaci i spolupráci
- práce s různými materiály
- plánování, organizování a hodnocení pracovní činnosti samostatně i v týmu
- dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci
- skládá se ze čtyř tematických okruhů: práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstitelské práce a příprava pokrmů

Časová dotace

- 1. ročník – 1 hodina týdně
- 2. ročník – 1 hodina týdně
- 3. ročník – 1 hodina týdně
- 4. ročník – 1 hodina týdně
- 5. ročník – 1 hodina týdně

Místo realizace

- kmenové třídy
- učebna výtvarné výchovy
- cvičná kuchyňka
- příroda, veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- používají vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci

Postup:

- umožňovat žákům používat různé materiály
- vést k používání vhodných nástrojů a nářadí
- pozorovat pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- promýšlí pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- volí si postup z více alternativních možností
- využívají své tvořivosti, pružnosti a originality

Postup:

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vést k promýšlení a správné volbě pracovních postupů
- rozvíjet u žáků tvořivost
- vést k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- dokáží pojmenovat jednotlivé pracovní nástroje, nářadí a pomůcky
- umí popsat postup práce
- užívají správné terminologie
- umí správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory

Postup:

- vést žáky k osvojení slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- vést k užívání správné terminologie
- rozvíjet schopnosti výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- žáci mezi sebou spolupracují a vzájemně si pomáhají
- pracují ve skupinách a pracují na společném cíli
- respektují nápady druhých
- dodržují zásady slušného chování

Postup:

- vést žáky ke vzájemné spolupráci a vzájemné pomoci
- vést žáky k efektivní spolupráci
- zadávat úkoly, na kterých žáci navzájem spolupracují
- budovat sebedůvěru a samostatný rozvoj

Kompetence občanské

Žáci:

- mají pozitivní vztah k práci
- odpovědně pracují na kolektivní práci
- umí objektivně hodnotit vlastní práci i práci druhých

Postup:

- vytvářet u žáků pozitivní vztah k práci
- vést k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožnit samostatně hodnotit svou činnost a výsledky vlastní práce
- umožnit každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Žáci:

- znají vlastnosti některých materiálů
- dodržují obecná pravidla bezpečnosti a hygieny práce
- používají ochranné pracovní prostředky
- umí pracovat podle předem stanoveného postupu, ale také vytvářet svůj vlastní

Postup:

- vést žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny práce
- vést žáky k používání ochranných pracovních prostředků
- seznámit žáky s vlastnostmi některých materiálů
- naučit žáky pracovat podle návodu, předem stanoveného postupu a umožnit jim hledat vlastní postup

5.11.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktická výchova	Ročník 1.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Práce s papírem- trhání, lepení	trhá a lepí papír - naše škola a třída	
Práce s přírodninami	dokáže vytvořit za pomoci přírodních materiálů výrobek - skřítek podzimák	
Střídání rytmu	navléká korálky podle dané předlohy	
Modelování	dokáže vymodelovat probíraná písmena	
Práce s papírem a kartonem – stříhání, lepení	vyrábí z papíru za pomoci vytrhávání a stříhání daný výrobek – podzimní drak	
Trhání a mačkání papíru	zhotovuje pomocí vytrhávání a mačkání papíru podzimní strom	
Práce se stavebnicí	z dětské stavebnice lego skládá makety dopravních prostředků	
Práce s drobným materiálem - lampion	zhotovuje pomocí lepení a trhání lampion	
Modelování podzimního ovoce	z modelovací hmoty zhotovuje podzimní ovoce	
Péče o pokojové rostliny	učí se starat o pokojové rostliny, seznamují se z péčí o ně	
Práce s drobným materiálem	vytváří z přírodního materiálu vánoční svícen	
Stříhání, lepení papíru	z papíru za pomoci stříhání a kreslení vyrábí Mikulášskou krabičku	
Práce s drobným materiálem – vánoční dárek	z různých druhů drobného materiálu zhotoví vánoční dárek	
Modelování	z modelovací hmoty zhotovuje podle předlohy ovoce a zeleninu	
Montážní práce – stavba ze sněhu	staví sněhuláka, výjevy z přírody	
Stříhání, lepení papíru a látky	práce s papírem a látkou – okénko – Paní Zima	
Mačkání, lepení, trhání papíru	vyrábí karnevalovou masku z papírového pytle	
Montážní a demontážní práce	ze stavebnice staví dům, ve kterém žije	
Jednoduchá příprava pokrmu, stolování	přichystá jednoduchý pokrm a prostře stůl, seznamuje se se zásadami slušného chování u stolu	
Provlékání, prošívání - obrázek	učí se pracovat s jehlou a nití, navlékání nitě, šití	
Trhání, lepení, stříhání - moře	pracuje s papírem, zhotovuje daný výrobek	
Trhání a lepení papíru – zvířata na jaře	zhotovuje z trhaného papíru zvířata a jejich mláďata	
Pečení a zdobení perníčků	vyrábí a zdobí velikonoční perníky	
Dekorační práce – velikonoční květináč	z přírodních materiálů vyrábí velikonoční výzdobu, dekoruje květináč pomocí decoupage	
Střídání rytmu	navléká korálky podle dané předlohy	
Stříhání, skládání plastů	z PET láhvi pomocí stříhání, lepení vyrábí daný výrobek - chobotnice	
Skládání a překládání papíru	vyrábí origami skládačky – pejsek a kočička	
Péče o třídní květiny	zalévá, čistí a připravuje květiny k uskladnění na prázdniny	
Práce s textílem - batika	zdobí textil pomocí sypané batiky	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktická výchova	Ročník 2.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách praktické výchovy	seznáme se se zásadami bezpečnosti a chování v hodinách praktické výchovy	
Práce s přírodninami	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z přírodnin	
Nácvik rytmu	orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici	
Práce s papírem	trhá a vytrhává z papíru	
Používá při práci jednoduché nástroje	zdokonaluje techniku stříhání a vystřihování nůžkami	

	zvládá techniku lepení a nalepování
Skládání papíru	pracuje podle slovního návodu a předlohy
Vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi	využívá znalostí o materiálech a tvoří koláž
	seznámí se s prací různých profesí
Pravidla stolování	rozpozná vhodné a nevhodné chování při stolování
Jednoduchá úprava stolu	připraví tabuli pro nenáročné stolování
Jednoduchá příprava jídla, pečení	připraví s pomocí jednoduché jídlo nebo cukroví
Práce s keramickou hlinou	seznámí se s technikou práce s keramickou hlinou
	vytvoří samostatně výrobek z keramické hlíny (plošný i prostorový)
	naglazuje výrobek z keramické hlíny
Techniky plastického vyjadřování	snaží se pomocí modelování z papíru – stříhání, lepení, vyklápění – navodit dojem prostoru
Práce s textilem	umí stříhat textil, seznamuje se se základy šití a přišívání
Péče o nenáročné rostliny	umí pečovat o nenáročné pokojové rostliny
Práce s tabulkou	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
Volba vlastní techniky	dokáže si zvolit vhodnou techniku pro výrobek na dané téma
Dekorace	pomocí zdobné dekorace vytváří kraslice
Aranžování	seznámí se s aranžováním
Práce s drobným materiálem	z různých druhů drobného materiálu vytvoří dárek
Porovnávání prací	dokáže zhodnotit svou práci
Návštěva galerie, muzea	navštíví galerii nebo muzeum
Práce se stavebnicí	sestavuje modely, dokáže montovat i demontovat jednoduchou stavebnici
Osobní postoj	dokáže si zdůvodnit své pracovní postupy a záměry

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktická výchova	Ročník 3.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách praktické výchovy	seznámí se se zásadami bezpečnosti a chování v hodinách praktické výchovy	
Práce s přírodninami	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z přírodnin	
Nácvik rytmu	orientuje se v řazení prvků v tvarové a barevné kompozici	
Práce s papírem	trhá a vytrhává z papíru	
Používá při práci jednoduché nástroje	zdokonaluje techniku stříhání a vystřihování nůžkami	
	zvládá techniku lepení a nalepování	
Skládání papíru	pracuje podle slovního návodu a předlohy	
Vlastnosti materiálů a jejich využití v praxi	využívá znalostí o materiálech a tvoří koláž	
	seznámí se s prací různých profesí	
Pravidla stolování	rozpozná vhodné a nevhodné chování při stolování	
Jednoduchá úprava stolu	připraví tabuli pro nenáročné stolování	
Jednoduchá příprava jídla, pečení	připraví s pomocí jednoduché jídlo nebo cukroví	
Práce s keramickou hlinou	seznámí se s technikou práce s keramickou hlinou	
	vytvoří samostatně výrobek z keramické hlíny (plošný i prostorový)	
	naglazuje výrobek z keramické hlíny	
Techniky plastického vyjadřování	snaží se pomocí modelování z papíru – stříhání, lepení, vyklápění – navodit dojem prostoru	
Práce s textilem	umí stříhat textil, seznamuje se se základy šití a přišívání	
Péče o nenáročné rostliny	umí pečovat o nenáročné pokojové rostliny	
Práce s tabulkou	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	
Volba vlastní techniky	dokáže si zvolit vhodnou techniku pro výrobek na dané téma	
Dekorace	pomocí zdobné dekorace vytváří kraslice	
Aranžování	seznámí se s aranžováním	

Práce s drobným materiálem	z různých druhů drobného materiálu vytvoří dárek
Porovnávání prací	dokáže zhodnotit svou práci
Návštěva galerie, muzea	navštíví galerii nebo muzeum
Práce se stavebnicí	sestavuje modely, dokáže montovat i demontovat jednoduchou stavebnici
Osobní postoj	dokáže si zdůvodnit své pracovní postupy a záměry

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktická výchova	Ročník 4.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Zásady bezpečnosti a hygieny v hodinách praktické výchovy, první pomoc při úrazu	seznáme se se zásadami bezpečnosti a chování v hodinách praktické výchovy a poskytnutím první pomoci při úrazu	
Práce s přírodninami	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z přírodnin	
Vlastnosti materiálů a jejich využití	upevní si znalosti o vlastnostech různých materiálů – papír, dřevo, plast, sklo, keramika, vosk, textil	
Práce s papírem	trhá, vytrhává, skládá, vystřihuje z papíru	
Používá při práci jednoduché nástroje	zdokonaluje techniku stříhání a vystřihování nůžkami, řezání nožem	
Základní vybavení kuchyně	seznamuje se s vybavením kuchyně a funkcemi vybraných kuch. spotřebičů a nástrojů	
Příprava jednoduchých pokrmů	pracuje podle slovního návodu a předlohy	
Vlastnosti materiálů a jejich využití	využívá znalosti o materiálech a tvoří koláž	
Lidové zvyky, tradice, řemesla	seznáme se s prací různých profesí	
Pravidla stolování	rozpozná vhodné a nevhodné chování při stolování	
Jednoduchá úprava stolu	připraví tabuli pro nenáročnou stolování	
Výběr, nákup a skladování potravin, pečení	provede výběr, nákup a uložení potravin, podle receptu připraví s pomocí jednoduché jídlo nebo cukroví	
Práce s plastovým materiálem	pracuje s plastovým materiálem a vytvoří zadaný výrobek	
Práce s návodem, předlohou, náčrtem	dokáže přečíst a použít jednoduchý návod nebo předlohu k dosažení požadovaného výsledku	
Techniky plastického vyjadřování	snaží se pomocí modelování z papíru – stříhání, lepení, vyklápění – navodit dojem prostoru	
Práce s textilem	umí stříhat textil, seznamuje se se základy šití a přišívání	
Péče o rostliny	umí pečovat o nenáročnou pokojovou rostlinu	
Pěstování pokojových rostlin	provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	
Půda a její zpracování, výživa rostlin	zasadí rostlinu a pečuje o ni, chápe význam půdy	
Využití nářadí při práci s rostlinami	používá vhodné nářadí, umí kopat a hrabat	
Volba vlastní techniky	dokáže si zvolit vhodnou techniku pro výrobek na dané téma	
Dekorace	pomocí zdobné dekorace vytváří kraslice	
Aranžování	seznáme se s aranžováním	
Práce s drobným materiálem	z různých druhů drobného materiálu vytvoří dárek	
Porovnávání prací	dokáže zhodnotit svou práci	
Návštěva galerie, muzea	navštíví galerii nebo muzeum	
Práce se stavebnicí	sestavuje modely, dokáže montovat i demontovat jednoduchou stavebnici	
Pracovní pomůcky a nástroje	pro různé pracovní postupy volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje	
Osobní postoj	dokáže si zdůvodnit své pracovní postupy a záměry	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktická výchova	Ročník 5.
učivo	výstup na konci ročníku (žák) :	

Bezpečnost a uspořádání práce, první pomoc při úrazu	udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu
Pracovní hygiena	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
Pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
Práce s různými materiály, vlastnosti a jejich využití v praxi - papír	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z papíru
Práce s různými materiály, vlastnosti a jejich využití v praxi - textil	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z textilu
Lidové tradice, zvyky a řemesla	využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic
Práce s různými materiály, vlastnosti a jejich využití v praxi - keramika	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z keramiky
Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
Práce s různými materiály, vlastnosti a jejich využití v praxi	vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z různých materiálů, jejich kombinací – Vánoční tematika
Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování doma i v restauraci
Pracovní hygiena v prostorách kuchyně, bezpečnost práce, první pomoc při úrazu	udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
Základní vybavení kuchyně	orientuje se v základním vybavení kuchyně
Výběr, nákup a skladování potravin; příprava jednoduchých pokrmů dle možností	připraví samostatně jednoduchý pokrm – pomazánky, jednoduché sladké pečivo
Jednoduchá úprava stolu, příprava jednoduchých pokrmů dle možností	dodržuje pravidla správného stolování, tematicky prostře stůl, přichystá občerstvení
Pracovní hygiena	dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
Péče o rostliny, pěstování pokojových rostlin	ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny
Práce s rostlinami – pokusy a pozorování	provádí jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování rostlin
Práce s rostlinami, půda a její zpracování, výživa rostlin	provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování
Využití náradí při práci s rostlinami	volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
Opakování a upevňování učiva	dodržuje pracovní postupy, pracovní hygienu, udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, pracuje podle návodu

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – osobnostní rozvoj – kreativita, rozvoj schopností poznávání – pružnost nápadů, originalita, schopnost vidět věci jinak,

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – sociální rozvoj – kooperace a kompetice – kolektivní práce, práce ve skupinách, schopnost odstoupit od vlastního nápadu, navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – kreativita, sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Osobnostní a sociální výchovy – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

1. -3. ročník - žák:

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny
- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

4. -5. ročník - žák:

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky
- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě
- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

6. Učební osnovy 2. stupeň

6.1. Český jazyk a literatura

6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama.
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů,
- poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání

Časová dotace

- 6. a 7. ročník – 4 hodiny týdně
- 8. a 9. ročník – 5 hodin týdně
- týdně jsou věnovány 2 hod. mluvnici, 1 hod. slohu, 1 hod. literatuře v 6. a 7. roč., v 8. a 9. roč. 2 hod. literatury

Místo realizace

- třídy
- učebna PC
- knihovna
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- kriticky hodnotí výsledky svého učení a diskutují o nich
- využívají prostředků výpočetní techniky

Postup:

- vedení žáků k vyhledávání a třídění informací
- vedení žáků k užívání správné terminologie
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sledování při hodině pokroku všech žáků

- vedení žáků k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Postup:

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedení žáků k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Postup:

- zadávání úkolů, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vést žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vést žáky k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Postup:

- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování
- dodávat žákům sebedůvěru
- vést žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Postup:

- zadávat skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivovat žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivovat žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Postup:

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vést žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

6.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník 6.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Tvarosloví	dokáže rozpoznat ohebné slovní druhy	
Podstatná jména	samostatně určuje mluvnické kategorie substantiv	
Druhy podstatných jmen	orientuje se mezi subst. abstraktními, konkrétními, pomnožnými, hromadnými, látkovými	
Psaní velkých písmen	rozlišuje podstatná jména obecná a vlastní	
Skloňování podstatných jmen	chápe odchylky ve skloňování	
Procvičování vzorů podstatných jmen	určuje vzory a podle nich skloňuje	
Pravidla českého pravopisu	používá jazykové příručky, orientuje se v odborném textu	
Přídavná jména	určuje přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací, jejich vzory	
Tvoření tvarů přídavných jmen	dokáže tvořit slova s příponami –ský, –ští	
Stupňování přídavných jmen	pracuje se 3 stupni adjektiv	
Skloňování přídavných jmen	dokáže skloňovat přídavná jména	
Jmenné tvary přídavných jmen	tvoří jmenné tvary přídavných jmen	
Zájmena	rozeznává druhy zájmen, skloňuje	
Číslovky	dokáže určit druhy číslovek	
Číslovky	Skloňuje číslovky	
Slovesa	samostatně určuje mluvnické kategorie, rozlišuje slovesný tvar určitý od neurčitého, pozná slovesný tvar jednoduchý a složený, rozlišuje podmiňovací způsob minulý a přítomný	
Slovesa	užívá slovesných časů	
Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost	orientuje se ve SSČ a samostatně s ním pracuje	
Skladba-větné členy	určuje základní skladební dvojice, v praxi používá shodu přísudku s podmětem	
Rozvíjející větné členy	rozpozná přívlastek holý, rozvitý, několikanásobný	
Rozvíjející větné členy	vysvětlí rozdíl mezi předmětem a přívlastkem, rozlišuje druhy příslovečného určení	
Stručná mluvnice česká	používá jazykové příručky	
Věta jednoduchá	vyhledává věty jednoduché a člení je na část podmětovou a přísudkovou, znázorňuje je graficky	
Souvětí	určuje souvětí a počet vět v souvětí, rozlišuje věty hlavní a vedlejší, graficky je znázorňuje	
Spojovací výrazy	spojuje věty nejobvyklejšími spojovacími výrazy, zvládá základní pravidla oddělování vět v souvětí čárkami	
Zvuková stránka jazyka	rozlišuje hlásky znělé a neznělé, pracuje se spodobou znělosti, umí vybrat správnou výslovnost z uvedené nabídky	
Zvuková stránka věty	pojmenuje termíny přízvuk, melodii věty, tempo a pauzu	
Rozvrstvení národního jazyka	rozlišuje útvary národního jazyka, nářečí slang, argot, obecná čeština	
Souhrnné opakování	orientuje se v učivu tohoto ročníku	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník 6.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Úvod k výuce slohu	vysvětlí co je sloh, zdůrazní rozdíly mezi projevem mluveným a psaným	
Vyplňování jednoduchých tiskopisů	dokáže vyplnit různé typy poštovních poukázek	

Jednoduché telekomunikační žánry- vzkaz	osvojuje si základní normy písemného vyjadřování, zvládá jednoduchou grafickou úpravu textu
Jednoduché telekomunikační žánry- inzerát, objednávka, email, dopis	komunikuje vhodným způsobem s dospělými a se spolužáky, vybere z nabízených možností text ve spisovném jazyce
Dopis	rozlišuje mezi dopisem úředním a osobním, najde slovo nevhodně užitá v dané komunikační situaci a z nabízených možností vybere to správné
Popis a jeho funkce	používá správný postup při popisu
Popis budovy	člení věty na odstavce, popisuje budovu
Popis místnosti	dokáže popsat místnost a dodržuje správný postup
Popis postavy	dokáže popsat spolužáka, známé osobnosti
Popis krajiny	popisuje krajinu podle obrázku
Popis krajiny	popisuje krajinu podle fantazie, k vybraným výrazům najde vhodná synonyma
Popis pracovního postupu	využívá odborných názvů, zpracovává jednoduchý pracovní postup
Výtah	z odborného textu vybírá hlavní myšlenku textu, po přečtení textu dokáže vybrat z nabízených možností, co je názorem pisatele textu
Výpisky	z textu heslovitě, souvislými větami vypíše základní informace, v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovnými
Vypravování	dodržuje dějovou posloupnost při vypravování, posoudí vhodnost / nevhodnost užití textu v dané komunikační situaci
Vypravování	rozlišuje druhy osnov, využívá vhodných jazykových prostředků, vypravuje příběh podle obrázku, rozhodne o vhodnosti / nevhodnosti použití nespisovného výrazu v textu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník 6.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Lidová slovesnost	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, vyhledá informace ke splnění určitého úkolu (např. vytvoří seznam děl určitého autora) v různých typech katalogů v knihovně	
Hádky, říkadla, pranostiky	přednáší z paměti literární texty přiměřené věku, na základě internetových zdrojů vypracuje určitý úkol	
Lidová slovesnost, rozpočítadla, slovní hříčky	dokáže rozlišovat mezi uvedenými oblastmi ÚLS, doplní do básně slovo ve správném rýmu podle rytmu a smyslu textu	
Pohádka	zvládá dramatizaci jednoduchého textu, výrazně čte, odliší řeč vypravěče a řeč postav	
Pohádky	rozlišuje druhy pohádek, pozná pohádky umělé a lidové, vytvoří jednodušší literární text odpovídající tematicky i formálně zadání	
Řecké báje a pověsti, římské báje	vyjádří své pocity z přečteného textu, pracuje se svěřeným textem	
Pověsti a kroniky	orientuje se v druzích pověstí, zná pověsti svého kraje	
Bajky	objasní princip bajky, tvoří vlastní literární text na dané téma	
Balady a romance	jednoduše charakterizuje rozdíl mezi uvedenými žánry	
Lyrika, epika	po přečtení textu dokáže rozlišit lyriku a epiku, správně určí básnické prostředky ozvláštňující literární dílo	
Drama	rozlišuje dialog a monolog, na základě návštěvy divadelního představení v dopise kamarádovi či kamarádce sdělí dojmy ze zhlédnutého představení	
Filmová a televizní tvorba	objasní základní termíny z této oblasti	
Oddechová literatura	podle svých schopností volně reprodukuje text, zformuluje alespoň tři důvody, proč se mu určitá kniha nelíbila, rozhodne o výchozím textu, zda patří k hodnotné, či spíše ke konzumní literatuře	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Opakování	opakuje a upevňuje dosavadní znalosti	
Nauka o významu slov	rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku, určuje věcný význam slov	
Slova jednoznačná a mnohoznačná	používá samostatně výkladové a jiné slovníky pro určení významu slova, vybere z nabídky slovo přeneseného pojmenování, prokáže znalost významu přeneseného pojmenování	
Slovo a sousloví	vyhledává rčení a využívá je v mluvených projevech	
Synonyma, homonyma, antonyma	dokáže samostatně pracovat s různými významy slov	
Slova citově zabarvená	využívá slov ve slohových a literárních útvarech	
Tvorba slov	ovládá zásady tvoření slov, umí rozlišit způsoby tvoření slov, nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty	
Tvorba slov	dokáže tvořit nová slova odvozováním, skládáním, zkracováním, k danému slovesu doplní slovesa odvozená, rozliší i vytváří slova složená	
Tvarosloví	vybere z řady slov to, které je/není požadovaným slovním druhem, určí slovní druh u slov odvozených z jednoho slovotvorného základu, skloňuje zájmeno jenž	
Tvarosloví	doplní v textu slova v náležitých tvarech množného čísla, určí slovní druh u vyznačených slov v textu	
Slovesa	určuje mluvnické kategorie sloves, převádí slovesa do trpného a činné rodu	
Príslovce	nahrazuje příslovce s opačným významem, využívá příslovečných spřezek	
Stupňování příslovcí	dokáže stupňovat příslovce, zesiluje a zeslabuje jejich význam	
Předložky, spojky, částice, citoslovce	rozlišuje neohebná slova a vyhledává je v textu	
Skladba	určuje druhy vět podle vět postoje mluvčího	
Věty dvojčlenné	určuje věty na základě zvládnutí základních členů, užije uvedené sloveso ve větách, které vypovídají něco o povětrnostních podmínkách jako větu jednočlennou a jako větu dvojčlennou	
Věty jednočlenné, větné ekvivalenty	vyhledává a určuje základní členy, vyjádří obsah dvojčlenných vět větným ekvivalentem	
Podmět	rozpozná ve větě podmět, objasní rozdíl mezi podmětem vyjádřeným a nevyjádřeným	
Přísudek	dokáže pracovat se všemi druhy přísudku	
Rozvíjející větné členy	rozlišuje větné členy a určuje, na čem závisí	
Předmět	orientuje se v rozvíjejících větných členech, chápe závislost předmětu vyjádřenou řízeností	
Přívlastek - několikanásobný a postupně rozvíjející	rozezná různé druhy přívlastků aktivně je používá ve větách	
Přívlastek volný, těsný a přístavek	tvoří věty s přívlastkem volným, těsným a přístavkem používá správně interpunkci	
Doplňk, přístavek	vyhledává a určuje doplněk a přístavek	
Věta hlavní a vedlejší	rozlišuje věty hlavní a vedlejší	
Druhy vedlejších vět	nahrazuje větné členy vedlejšími větami, rozezná vedlejší větu podmínčnou, předmětnou, příslovečnou	
Druhy vedlejších vět	nahrazuje větné členy vedlejšími větami, rozezná vedlejší větu přívlastkovou, doplňkovou, přísudkovou	
Psaní -i/-y v koncovech	zvládá pravopis koncovek u podstatných a přídavných jmen	
Shoda přísudku s podmětem	zvládá pravopis koncovek přičestí	
Psaní velkých písmen ve vlastních jménech	orientuje se ve psaní velkých písmen	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Popis	rozlišuje popis statický a dynamický	
Popis výrobku	při popisu využívá jazykových prostředků	
Popis uměleckého díla	využívá jednotlivé plány popisu	
Popis pracovního postupu	používá správný postup při popisu, využívá odborných názvů	
Charakteristika	výstižně vyjádří charakteristické rysy popisované osoby, rozezná char. přímou a nepřímou	
Charakteristika	rozlišuje vnitřní a vnější charakteristiku, charakteristika literární postavy	
Výtah	Formuluje hlavní myšlenky textu, posoudí, zda daná informace vyplývá / nevyplyvá z textu	
Výtah	formuluje hlavní myšlenky textu, vyhledá v textu klíčová slova/ termíny spojené s danou tematikou, vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku	
Žádost	pojmenuje žádost a vybaví si, že má ustálenou formu, vytváří vlastní žádost	
Životopis	dokáže sestavit životopis	
Vypravování	vytváří osnovu příběhu, správně volí dějová slovesa	
Vypravování	samostatně vytvoří krátké vypravování	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Opakování	opakuje a upevňuje dosavadní znalosti	
Starší česká literatura	orientuje se v období i čase	
Staroslověnské písemnictví Cyrilometodějská mise	oceňuje význam cyrilometodějské mise	
Nejstarší duchovní písně	dokáže vyjmenovat naše nejstarší literární památky	
První české kroniky	charakterizuje středověkou literaturu na našem území	
Literatura předhusitského a husitského období Husova literární tvorba	rozlišuje žánry středověké literatury orientuje se v nejdůležitějších literárních dílech daného období	
Literatura doby Jiřího z Poděbrad	orientuje se v dílech té doby	
Renesance a humanismus	charakterizuje humanistickou literaturu, vysvětlí termíny renesance, humanismus	
Italská renesance Francouzská renesance	vyjmenuje nejzákladnější díla a jejich autory	
Anglická renesance Španělská renesance	orientuje se v základních textech a nejdůležitějších osobnostech tohoto období, popíše v dopise ve 150–180 slovech film, který vznikl na základě literárního díla	
Barokní literatura doby pobělohorské J. A. Komenský	orientuje se v základních dílech Komenského osvojí si s pojmem didaktika	
Ústní lidová slovesnost	uvědomuje si význam ústní lidové slovesnosti, vyjmenuje nejznámější sběratele ÚLS	
Formování novodobého českého národa, tzv. obranná fáze NO	objasní důvod vzniku národního obrození, dokáže vyjmenovat příčiny vzniku tohoto procesu	
Literatura v prvních dvou etapách NO Dobrovský, Palacký Ohlasová poezie	orientuje se v jednotlivých dílech a autorech této doby	
Literární padělky	objasní důvod vzniku padělků i jejich význam pro pozdější kulturní život	
Klasicismus a preromantismus ve světové literatuře	vybaví si nejdůležitější osobnosti tohoto období	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník 8.
Úvod do učiva 8. ročníku	rozvíjí vztah k českému jazyku, vyjadřuje se kvalitně v mluvené i písemné podobě	
Nauka o tvoření slov	rozlišuje nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, rozpozná přenesená pojmenování	
Slova přejatá	rozděluje slova do aktivní a pasivní slovní zásoby, rozpozná slova přejatá z cizího jazyka	
Tvarosloví	skloňuje jména přejatá a cizí vlastní jména	
Slovesný vid	pozná sloveso dokonavé a nedokonavé, utváří vidové dvojice	
Psaní i/y v koncovech	zvládá v písemném projevu pravopis, lexikální, slovtvorný, morfologický	
Psaní předpon s-, z-, vz-	správně používá ve větách a slovních spojeních předpony	
Psaní skupin bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně	zvládá lexikální pravopis skupin, pracuje s pravidly českého pravopisu a dalšími jazykovými příručkami	
Skladba	určí ve větách vyznačená slova jako větné členy, rozlišuje gramatické jednotky ve větě a v souvětí, rozšíří daný větný člen na několikanásobný, správně doplní interpunkční znaménko nebo spojku	
Vedlejší věty podmětne, přísudkové a předmětne	uvědomuje si rozdíly mezi vedlejšími větami, dokáže s nimi aktivně pracovat	
Vedlejší věty příslovečné	orientuje se v různých druzích vedlejších vět příslovečných	
Vedlejší věty přívlastkové, doplňkové	dokáže rozeznat přívlastek volný, těsný a přístavek od v.v. přívlastkové, v.v. doplňkovou	
Významové poměry – slučovací, stupňovací a odporovací	rozeznává obsahové souvislosti mezi jednotlivými VH	
Významové poměry – vylučovací, příčinný, důsledkový	na základě významu vět i díky znalosti spojovacích výrazů dokáže rozeznat jednotlivé významové poměry	
Souhrnné opakování SP, SS	uvádí příklady různých významů mezi VH, dokáže samostatně vytvářet SP, SS	
Významové poměry mezi jednotlivými členy v několikanásobných větných členech	rozezná několikanásobný větný člen i obsahové souvislosti mezi jednotlivými členy, naznačí grafickou stavbu souvětí	
Souvětí souřadné a podřadné	rozlišuje SS a SP, vybere z nabízených možností grafickou stavbu souvětí a přiřadí ji k danému souvětí	
Spojovací výrazy v souvětí, interpunkce	zvládá správnou interpunkci ve větě jednoduché, v SP i SS, doplní sloveso podle naznačených vztahů a určí doplněný větný člen	
Složitější jazykové rozbory	chápe složitosti jazyka jako nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání	
Obecné výklady o jazyce	dokáže rozřadit slovanské jazyky, snaží se porozumět cizímu textu, vybere z nabízených možností nejvhodnější užití daného textu a přiřadí ho k ukázce	
Útvary českého jazyka, jazyková kultura	osvojuje si a užívá český jazyk jako jazyk mateřský v jeho písemné i mluvené podobě, přiřadí ke krátkému textu jeden z nabízených pojmů útvaru národního jazyka	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Výtah	formuluje hlavní myšlenky přečteného textu, dokáže vytvořit stručné poznámky z textu, v návaznosti na projekt ŠKOLY PRO VENKOV v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (reg. č. projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208) pracuje s regionální učebnicí a pracovními listy. téma: Spolková činnost (kap. Současnost)	

Výtah	využívá základů studijního čtení, najde záměrně uvedenou pravopisnou chybu v textu a vybere formulaci bez chyb
Charakteristika literární postavy	interpretuje charakteristiku literárního hrdiny
Charakteristika literární postavy	tvoří charakteristiku vlastní
Výklad	uspořádává získané informace v textu, vytváří gramaticky i věcně správný projev - v návaznosti na projekt ŠKOLY PRO VENKOV v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (reg. č. projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208) pracuje s regionální učebnicí a pracovními listy. téma: Školství (kap. Současnost)
Líčení	rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení, kultivovaně vyjadřuje své myšlenky, nálady, pocity
Líčení	na základě poznatků se pokouší o vlastní tvořivé psaní
Úvaha	zapojuje se do diskuze, vyjadřuje své názory, naslouchá ostatním, najde chybnou formulaci (stylistickou chybu) a z nabízených opravných možností vybere tu správnou
Úvaha	v mluveném projevu vhodně využívá verbálních i neverbálních prostředků, odlišuje fakta od názorů a hodnocení
Úvaha	využívá poznatků o jazyce a stylu k vlastnímu tvořivému psaní
Slohové postupy a útvary	vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení, analyzuje předložený text a zařadí ho k danému funkčnímu stylu, dovede své znalosti o funkčních stylech tvůrčím způsobem použít

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Opakování	opakuje a upevňuje dosavadní znalosti	
Romantismus ve světové literatuře	dokáže rozpoznat, v čem se romantismus liší od jiných období, orientuje se v nejzákladnějších autorech tohoto období a v jejich díle	
Romantismus v české literatuře Tyl, Mácha, Erben	má přehled o významných představitelích českého romantismu a jejich dílech, přiřadí k uvedenému literárnímu druhu/žánru ukázky jednotlivých uměleckých textů	
Realismus v české literatuře Borovský, Němcová	chápe význam Borovského a Němcové jako osobností ve veřejném životě i v literatuře	
Literatura 2. poloviny 19. stol.	orientuje se v základních dílech té doby a jejich autorech zvládá práci se svěřeným textem	
Ruchovci, lumírovci	chápe rozdíl v požadavcích na literaturu těchto dvou skupin	
Ruchovci, lumírovci	má přehled o nejzákladnějších dílech a jejich autorech. Určí k jakému literárnímu druhu / žánru patří výchozí text	
Světový realismus	má přehled o základních textech a nejdůležitějších osobnostech tohoto období, charakterizuje rozdíl mezi romantismem a realismem, zařadí vybrané autory do uvedených literárních směrů	
A. Jirásek, K. V. Rais	orientuje se v dílech těchto spisovatelů, převede úryvek literárního díla do podoby divadelního scénáře	
České realistické drama	dokáže vyjmenovat nejznámější dramatické spisovatele, jejich stěžejní díla, odliší řeč vypravěče a řeč postav, formuluje vlastní názor na umělecké dílo	
Literatura na přelomu 19. a 20. stol. Prokletí básníci	orientuje se v uměleckých směrech převládajících na přelomu století, popíše základní znaky literárního směru na vybrané ukázce	
Literatura 1. pol. 20.stol	orientuje se v jednotlivých dílech a autorech této doby	
Petr Bezruč	dokáže pracovat s jeho sb. Slezské písně	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (jazyková výchova)	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Slovní zásoba a význam slova	osvojuje si pojmy, slova nadřazená, podřazená, souřadná, sousloví	
Rozvoj slovní zásoby, jádro slovní zásoby	rozpoznává jednotlivé způsoby obohacování slovní zásoby	
Významové vztahy mezi slovy, synonyma, homonyma, antonyma	vysvětlí rozdíl mezi synonymem, homonymem, antonymem a správně je používá	
Rozvrstvení slovní zásoby, odborné názvy, slova domácí a cizí	dokáže pracovat s odborným textem, správně vyslovuje a používá cizí slova	
Tvoření slov, odvozování, zkracování, sousloví, přejímání z cizích jazyků	správně určuje, jakým způsobem bylo dané slovo vytvořeno, naznačí jeho stavbu	
Tvarosloví	správně třídí slovní druhy	
Podstatná jména	rozlišuje druhy podstatných jmen a určuje mluvnické kategorie	
Přídavná jména	dává věci, jevy a pojmy do vztahů, upřesňuje význam jednoho slova pomocí dalších slov	
Zájmena a číslovky	určuje druhy a skloňuje zájmena a číslovky	
Slovesa	staví výpovědi o skutečnostech, svých myšlenkách a pocitech, tvoří správné tvary přechodníků	
Slovesné třídy	tvoří spisovné tvary podle třídění do jednotlivých slovesných tříd	
Příslovce	určuje druhy příslovcí, stupňuje příslovce	
Předložky a spojky	rozlišuje vlastní a nevlastní předložky, souřadící a podřadící spojky	
Stavba věty a souvětí	rozpozná druhy vět podle postoje mluvčího, určuje větu jednočlennou a dvojčlennou, základní člen jednočlenné věty, podmět a přísudek, vztahy formální a významové	
Mluvnický zápor	rozvíjí slovní zásobu, rozlišuje zápor slovní a mluvnický	
Skladební dvojice	objasní pojmy shoda, řízenost, přimykání, přívlastek těsný a volný, doplněk	
Věta hlavní a vedlejší, řídicí a závislá	rozlišuje věty hlavní a vedlejší, věty řídicí a závislé	
Souvětí souřadné a podřadné, druhy vedlejších vět	rozpozná souvětí souřadné a podřadné, určuje jednotlivé druhy vedlejších vět	
Významové poměry	správně určuje jednotlivé druhy významových poměrů	
Složitá souvětí	správně používá složitá souvětí a interpunkci v nich	
Řeč přímá a nepřímá	zvládá grafické vyjádření přímé řeči	
Samostatný větný člen, oslovení, vsuvka, neúplná věta	rozpozná samostatný větný člen, oslovení, vsuvky a věty neúplné v textu	
Pořádek slov ve větě	zvládá členění výpovědi na východisko a jádro	
Pravopis lexikální, tvaroslovný, skladební	aplikuje zásady českého pravopisu při tvorbě vlastního jazykového projevu, ovládá psaní velkých písmen, vybere z nabízených vět tu, ve které je /není pravopisná chyba	
Zvuková stránka jazyka	dbá na slovní přízvuk, větnou melodii, recituje vhodné umělecké texty,	
Obecné výklady o jazyce	uvědomuje si rozdíl mezi řečí mluvenou a psanou, rozděljuje slovanské jazyky a útvary českého jazyka, v krátké ukázce najde nespisovný výraz a vybere z nabízených možností správné převedení ukázky do jazyka spisovného	
Jazykověda a její disciplíny, jazyková kultura	Osvojuje si kulturu jazyka řeči, pracuje s uměleckým, naučným textem, reklamou, manipulativní komunikace	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (komunikační a slohová výchova)	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Výklad	formuje hlavní myšlenky textu, uspořádává informace z textu	

Popis	správně využívá všechny principy správného postupu při popisu
Popis pracovního postupu	dokáže napsat podrobný návod na vytvoření určité věci, recept
Popis uměleckého díla	rozlišuje hlavní motiv, popředí, pozadí, využívá vhodných jazykových prostředků
Subjektivně zbarvený popis	používá vhodné jazykové prostředky, líčí na základě pozorovacích a vyjadřovacích schopností
Charakteristika	rozlišuje přímou a nepřímou charakteristiku, sestavuje osnovu
Vypravování	výstižně a srozumitelně staví výpovědi o různých skutečnostech, používá spisovný jazyk, postupnou dějovou linii uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost
Vypravování	uspořádá úryvky tak, aby sestavený text dával smysl a aby byla dodržena textová návaznost, seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou
Úvaha	formuluje vlastní myšlenky, názory, postoje, seřadí slovní výpovědi od nejvhodnější po nejméně vhodnou
Proslov	chápe roli mluvčího a posluchače, uvědomuje si potřebu spisovné výslovnosti ve veřejném projevu
Diskuse	řídí diskusi, používá fakta při argumentaci,
Fejeton	orientuje se v publicistických útvech, historii vzniku fejetonu a cíli fejetonu
Funkční styly	rozlišuje styl hovorový, odborný, umělecký, administrativní, řečnický, rozpozná, zda autor textu je / není nestranným pozorovatelem, analyzuje a vyvodí závěr vyplývající z textu
Slohové útvary	zvládá základní normy písemného vyjadřování a grafickou úpravu textu
Otevřený dopis	dodržuje postup při psaní dopisu, používá vhodné jazykové prostředky při psaní dopisu, rozpozná v textu alespoň jeden manipulativní prvek, zaujme kritický postoj k důvodům, které vedly k manipulaci, vybere dle svého postoje nejpravděpodobnější variantu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura (literární výchova)	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Meziválečná literatura	má přehled o základních textech a nejdůležitějších osobnostech tohoto období	
Jaroslav Hašek	jmenuje jeho stěžejní dílo, dokáže o něm diskutovat, vybere z nabídky A-D hlavní myšlenku předloženého úryvku	
Jiří Wolker	orientuje se v díle daného spisovatele, zná pojem moderní pohádka	
1. světová válka ve světové literatuře	vyjmenuje nejznámější spisovatele tohoto období a jejich díla, četba a rozbor daného textu	
Literatura 1. poloviny 20 stol.	orientuje se v Olbrachtově tvorbě inspirované Zakarpatskou Ukrajinou	
Meziválečná poezie a próza	chápe význam nového básnického směru poetismu	
Odras války v literatuře	uvědomuje si přínos nositele Nobelovy ceny za literaturu, vyjmenuje jeho díla	
Welzl, Běhounek, Souček	seznamuje se spisovateli - objeviteli	
M. Majerová, Vl. Vančura	orientuje se v tvorbě těchto spisovatelů, formuluje svůj názor na využití díla Vančury ve filmu	
Světová próza před 2. svět. válkou	má přehled o zakladateli moderního románu F. Kafkovi, vyjmenuje stěžejní světové spisovatele této doby	
Jiří Voskovec, Jan Werich Osvobozené divadlo	uvědomuje si význam této dvojice v českém kulturním životě, zná jejich divadelní hry, orientuje se i ve filmografii projevuje zájem navštěvovat divadla	
Karel Čapek	vyjmenuje stěžejní díla Karla Čapka, jeho divadelní hry, chápe jeho humanistické poselství lidem	
Čapkovo dílo ve filmu	posuzuje modernost Čapkovy tvorby a kvalitu film, zpracování některých jeho děl, porovná film a jeho literární předlohu a popíše základní shody a rozdíly v obsahu obou uměleckých děl	
Česká próza před 2. svět. válkou	vyjmenuje základní informace o Bassovi, Poláčkovi, Hrubínovi a dalších představitelích této doby	

Literatura 2. poloviny 20. stol.	má přehled o základních textech a nejdůležitějších osobnostech tohoto období, Přiradí k sobě název knihy a k ní příslušející ukázkou
Literatura exilová	vyjádří pojem exilová literatura a orientuje se v zahraniční tvorbě

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – poznávání lidí, mezilidské vztahy

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - sebepoznání a sebepojetí

- sociální rozvoj -komunikace

Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj, hodnoty, postoje, etika

Výchova demokratického občana (VDO) – demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti,...)

Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola

Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) – poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy,...)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – objevujeme Evropu a svět

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – jsme Evropané

Environmentální výchova (EV) – lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství

Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova (MDV) – výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, třídní časopisy

Mediální výchova – tvorba mediálního sdělení

Mediální výchova – práce v realizačním týmu

Mediální výchova – interpretace vztahu mediálních sdělení a reality; stavba mediálních sdělení

Multikulturní výchova (MKV) – Češi a národní obrození

Multikulturní výchova – kulturní diference; lidské vztahy

Multikulturní výchova – multikulturalita

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

6. -9. ročník - žák:

Komunikační a slohová výchova:

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti
- podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost
- popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup
- vypráví podle předem připravené osnovy
- s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

Jazyková výchova:

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Literární výchova:

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

6.2. Anglický jazyk

6.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznávání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Časová dotace

- 6. - 9. ročník – 4 hodiny týdně

Místo realizace

- jazyková učebna
- třídy
- učebna VT
- školní klub
- knihovna
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení

Postup:

- vedení žáků k ověřování výsledků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sledování při hodině pokroku všech žáků
- vedení žáků k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému

- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Postup:

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedení žáků k plánování postupů
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Postup:

- zadávání úkolů, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vést žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- dodávat žákům sebedůvěru
- vést žáky k dodržování pravidel
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup:

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Postup:

- napomáhání při cestě ke správnému řešení
- vést žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vést žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

6.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník 6.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Revision – opakování a procvičování učiva z 5. třídy.	aktivně se zapojuje do jednoduché konverzace - pozdraví, představí se, rozloučí se, určuje a pojmenovává předměty	
Práce s učebnicí Project 2, úvodní lekce - Introduction.	seznámí se s novou učebnicí	
1. Slovní zásoba z tématických celků.	rozšiřuje svou slovní zásobu	
Představení se, rodina, přivlastňovací zájmena, vazba can, can't, have got	tvoří krátké věty o sobě a rodině, o svých zálibách	
Tvoření otázek.	umí vytvořit otázku a odpovědět na ni	
Čtení textu, překlad, poslech. Práce s učebnicí Project 2, lekce 1 – My life.	snaží se reprodukovat obsah přečteného textu a porozumět poslechu	
My school.	umí použít přítomný čas prostý, jeho zápor	
Birthdays.	umí vyjmenovat i napsat názvy měsíců, správně říct datum	
Daily life, frekvenční příslovce.	zvládne vyjádřit, jak často dělá nějakou činnost	
Slovní zásoba z tématických celků.	rozšiřuje svou slovní zásobu	
Our school trip.	zopakuje si názvy zvířat, rozšíří si slovní zásobu o další slovíčka	
My favourite animals.	umí odpovědět na otázky	
Procvičování přítomného prostého času.	Dokáže správně použít přítomný čas prostý, uvědomuje si rozdílný tvar ve 3. osobě čísla jednotného	
Přítomný čas průběhový.	užívá průběhový čas, umí odpovědět a umí utvořit otázku, dokáže rozeznat, kdy použít přít. čas prostý a kdy přít.čas průběhový	
Slovní zásoba z tématických celků. Řadové číslovky.	rozšiřuje svou slovní zásobu užívá řadové číslovky např. pro vyjádření datumu	
Christmas – vánoce.	zná tradice tohoto svátku v anglicky mluvících zemích, umí použít jednoduchou slovní zásobu, dokáže zazpívat vánoční písničky	
The story of Chicken Licken, porozumění příběhu .	dokáže přečíst text a volně přeložit	
Čtení textu s porozuměním, poslech textu. Where were you last week? Minulost, minulý čas prostý (was, were).	dokáže přečíst text a přeložit užívá ve větách minulý čas slovesa to be	
Our holiday. Minulý čas pravidelných sloves, jeho tvoření.	seznamuje se s pravidlem pro tvoření minulého času sloves	
Problems. Minulý čas některých nepravidelných sloves.	uvědomuje si odlišnost při tvoření minulého času sloves pravidelných a nepravidelných	
Slovní zásoba z tématických celků.	rozšiřuje svou slovní zásobu	
Čtení textu s porozuměním.	dokáže přečíst text, přeložit a volně reprodukovat	
Food and drink.	umí pojmenovat některé druhy potravin	
Stone soup. Používání some, any.	ví, kdy použít some, any	
Slovní zásoba z tématických celků.	rozšiřuje svou slovní zásobu	
Čtení textu s porozuměním.	dokáže přečíst text, přeložit a volně reprodukovat	
Mut goes shopping. Počitatelná a nepočitatelná podstatná jména.	rozeznává počitatelná a nepočitatelná podstatná jména	

How much...? How many...?	ví, kdy použít v otázce How much...? How many...?
Slovní zásoba z tématických celků.	rozšiřuje svou slovní zásobu
Čtení textu s porozuměním. Práce s učebnicí Project 2, lekce 5 – The world	dokáže přečíst text, přeložit a volně reprodukovat
My country. Přídavná jména.	seznamuje se s přídavnými jmény
North and south. Stupňování přídavných jmen.	zná pravidlo pro stupňování přídavných jmen, druhý stupeň
Record breakers. Třetí stupeň přídavných jmen.	dokáže utvořit třetí stupeň přídavných jmen
Slovní zásoba z tématických celků.	rozšiřuje svou slovní zásobu
Čtení textu s porozuměním. Práce s učebnicí Project 2, lekce 6 – Entertainment.	dokáže přečíst text, přeložit a volně reprodukovat
Tv programmes.	dokáže pojmenovat jednotlivé typy TV programů
Vazba going to...	umí správně použít vazbu going to a sloveso
At the movies. Tvoření příslovců z přídavných jmen.	utvoří správný tvar příslovce z přídavného jména
Slovní zásoba z tématických celků.	rozšiřuje svou slovní zásobu
Čtení textu s porozuměním. Opakování a procvičování učiva 6. třídy.	dokáže přečíst text, přeložit a volně reprodukovat upevňuje si probrané učivo
Práce s internetem a PC.	procvičuje si učivo pomocí počítačového programu, vyhledává informace na internetu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Revision Project 2	ovládá gramatiku, má odpovídající slovní zásobu, čte nahlas plynule foneticky správně texty přiměřeného obsahu, rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	
Future plans and intentions (going to)	naučí se vyjádřit budoucnost pomocí slovesa „going to“, domluví se na společném programu	
Adjectives&Adverbs	seznáme se s příslovci	
Vocabulary / TV programmes/films	má odpovídající slovní zásobu týkající se televizních programů/filmů	
Present simple&continuous	ví, kdy použít přítomný čas prostý a přítomný čas průběhový	
Past simple	umí tvořit minulý čas, rozumí důležitým informacím v krátkých nahrávkách	
Invitations/Introducing people	učí se zvat a seznamovat, při výslovnosti užívá správné frázování a přízvuk	
Vocabulary / Life stages, Family Biology: migration	ovládá slovní zásobu týkající se životních situací a rodiny, ústně popíše rodinu seznáme s migrací zvířat	
Future&decisions (will)	naučí se používat pomocné sloveso „will“, rozumí obsahu krátkých textů a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovaných textů	
Vocabulary / Space	obeznámí se se slovní zásobou týkající se vesmíru	
Transport	seznáme se se slovní zásobou a vazbami týkající se dopravy, písemně shrne hlavní myšlenky textu	
Past continuous	umí tvořit minulý čas průběhový	
Vocabulary / Disasters	obeznámí se se slovní zásobou týkající se nebezpečných situací	
Past continuous&simple	zná rozdíl v používání minulého času průběhového a prostého, vyjadřuje se o minulých hypotetických situacích	
Britain, London	seznáme se se základními fakty o Velké Británii a Londýně, pracuje s autentickými materiály	
Vocabulary / Places in a city /prepos.	orientuje se ve slovní zásobě popisující místa ve městě, sestaví jednoduché písemné sdělení	

Articles	naučí se používat určitý a neurčitý člen
-body/-thing	rozlišuje používání správných zájmen
The Big Apple (New York)	seznámí se s New Yorkem, vyhledá známé výrazy, fráze a odpovídi na otázky
Present perfect Reading (Makig people aware)	umí tvořit předpřítomný čas, opisem vyjádří větu či krátký text dokáže se orientovat v textu a pracovat s ním, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem
Heroes and heroines in Britain should/shouldn't	seznámí se s britskými osobnostmi, rozumí významu klíčových slov naučí se dávat rady, písemně reaguje na krátké sdělení obsahující otázky
must/mustn't/don't have to	umí vyjádřit příkaz, zákaz a povinnost, rozumí konverzaci
Reading (Ashley's camera) Vocabulary / Phrasal verbs	dokáže se orientovat v textu a pracovat s ním seznámí se s frázovými slovesy
Emergency services	seznámí se se záchrannými složkami a jejich činnostmi, ústně shrne hlavní myšlenky textu
Revision Project 3	ovládá gramatiku, má odpovídající slovní zásobu, čte nahlas plynule foneticky správně texty přiměřeného obsahu, rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Revision Project 3	ovládá gramatiku, má odpovídající slovní zásobu, čte nahlas plynule foneticky správně texty přiměřeného obsahu, rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci	
Present tenses, stative verbs	dokáže správně používat přítomné časy	
Future	umí správně vyjádřit budoucnost	
Past simple, continuous	zvládne kombinovat minulý čas prostý a průběhový	
Used to	seznámí se s používáním slovesa „used to“	
Vocabulary „Describing clothes“	zdokonalí se v používání slovní zásoby týkající se oblečení	
too/enough	naučí se používat příslovce „příliš/dost“	
Past modals	dokáže tvořit minulý čas modálních sloves	
The story of England	seznámí se s historií Anglie	
Present perfect/Past simple	rozlišuje používání předpřítomného a minulého času	
Vocabulary (nouns and adjectives)	seznámí se s odvozováním přídavných jmen/podstatných jmen	
Question tags	umí vytvořit základní dovětky	
ICT: computers	seznámí se s názvoslovím, které se týká výpočetní techniky	
Time expressions (after, before, ...)	naučí se časové výrazy	
Vocabulary „Parts of the body“	rozšíří si slovní zásobu popisující tělo	
Relative clauses	dokáže tvořit jednoduché vztažné věty	
should/might	obeznámí se s používáním sloves „měl by/snad by mohl“	
Vocabulary „problems/treatments“	procvičí si slovní zásobu popisující zdravotní problémy a jejich léčbu	
Agreeing/Disagreeing	dokáže vyjádřit souhlas/nesouhlas	
Biology: vitamins and minerals	seznámí se s významem vitamínů a minerálů pro člověka	
Verb + -ing/infinitive	naučí se rozlišovat používání sloves s příponou -ing a infinitivu	
Vocabulary (adjectives -ed/-ing)	rozlišuje používání přídavných jmen s koncovkou -ed/-ing	
Asking people	obeznámí se s žádáním osob o základní úkony	
Robin Hood	seznámí se s postavou Robina Hooda v dějinách Británie	
Climate changes	rozšíří si poznatky o změnách klimatu	
Passive	umí tvořit pasivum	
Caring for the environment	rozumí pojmům týkajících se ochrany životního prostředí	
Expressing worries	naučí se vyjadřovat obavy	
Australia	seznámí se s fakty týkajícími se Austrálie	
Phrasal verbs	ví, co jsou to frázová slovesa	
First conditional	dokáže tvořit základní podmínková souvětí	

Time clauses	obeznámí se s časovými spojkami
Verbs and nouns	procvičí si odvozování podstatných jmen od sloves
Volunteering	seznámí se s úlohou dobrovolníků
Citizenship: the EU	procvičí si pojmy týkající se Evropské Unie
Revision Project 4	ovládá gramatiku, má odpovídající slovní zásobu, čte nahlas plynule foneticky správně texty přiměřeného obsahu, rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Revision Project 5	ovládá gramatiku, má odpovídající slovní zásobu, čte nahlas plynule foneticky správně texty přiměřeného obsahu, rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci z běžného života, rozpozná známá slova a slovní spokení	
Talking about the past	kombinuje používání minulých časů a předpřítomného času, vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí, popíše událost	
Describing people/Bullying	seznámí se s pojmy týkající se šikany, rozumí obsahu textu a s využitím vizuální opory obsahu neadaptovanému textu	
Problems	naučí se popisovat závady na předmětech, rozumí důležitým informacím v nahrávkách	
Extensive reading/A Christmas Carol	vyzkouší si práci s rozsáhlejším textem (porozumění textu), rozumí vyprávění	
Pop music, the Silk Road	seznámí se s historií populární hudby, Hedvábné stezky	
Vocabulary „Parts of a town“	rozšíří si slovní zásobu popisující město, krátce pohovoří na osvojené téma, popíše prostředí, v němž žije, porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech	
Future	dokáže vyjádřit budoucnost (will, going to, průběhový čas,...)	
First conditional	upevní si tvorbu základních podmiňovacích vět	
Changing an appointment	seznámí se se způsobem komunikace při sjednávání schůzek, vyžádá informaci a klade doplňující otázky	
Education (UK, USA)	obeznámí se systémem vzdělávání, vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky, pracuje s autentickými materiály pro vyhledávání nových informací, písemně shrne myšlenky	
Extensive reading/Insects	prohloubí si práci s rozsáhlejším textem (porozumění textu), rozumí významu klíčových slov	
Second conditional	seznámí se s tvorbou II. kondicionálu	
Vocabulary „Verbs and nouns“	umí odvozovat podstatná jména od sloves a naopak	
Warnings and advice	procvičí si rady varující před nebezpečnými situacemi, adekvátně reaguje v různých situacích	
Reflexive pronouns	zopakuje reflexní zájmena	
Extensive reading/Be careful what...	zvládá práci s rozsáhlejším textem (porozumění textu)	
Regions of England	obeznámí se s regiony Anglie	
Question forms	zvládá tvorbu tázacích vět ve všech probraných časech	
Vocabulary „Jobs“	rozšíří si slovní zásobu popisující zaměstnání, napíše několik vět o sobě	
Gerunds	umí používat gerundium (-ing)	
Phrasal verbs/separable, inseparable	seznámí se s frázovými slovesy a jejich dělením	
Making requests	dokáže žádat, rozlišuje formální a neformální promluvu, sestaví zdvořilou žádost	
A formal letter	naučí se psát formální dopis, písemně reaguje na krátké sdělení, zapíše a doplní informace	
The passive	upevní si používání pasiva	
Vocabulary „Travel“	zlepší si slovní zásobu týkající se cestování, napíše e-mail	
Extensive reading/The sale of the...	dokáže pracovat s rozsáhlejším textem (porozumění textu)	

The English language	seznámí se s historií anglického jazyka, vyžádá písemně informace, najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy
Environmental studies: oil	obeznámí se významem a problémy souvisejícími s ropou
Reported speech	naučí se transformovat řeč přímou na nepřímou
say/tell	rozlišuje způsob používání sloves say/tell
Indirect questions	porozumí přeměny řeči přímé na nepřímou
Politics: government	seznámí se s politickým názvoslovím

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů,...

- kreativita, komunikace a kooperace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) – Objevujeme Evropu a svět
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá

Enviromentální výchova (EV) – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Multikulturní výchova (MKV) – Multikulturalita

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

6. -9. ročník - žák:

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby
- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

6.3. Ruský jazyk

6.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně (jazykově, obsahově, rozsahem) náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznávání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání informací o zemích studovaného jazyka a k práci s nimi
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Časová dotace

- 7. - 9. ročník – 2 hodiny týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna VT
- knihovna

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení

Postup:

- vedení žáků k ověřování výsledků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vedení žáků k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

Postup:

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedení žáků k plánování postupů
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Postup:

- zadávání úkolů, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vést žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

Žáci :

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- dodávat žákům sebedůvěru
- vést žáky k dodržování pravidel
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup:

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Postup:

- napomáhání při cestě ke správnému řešení
- vést žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vést žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

6.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Seznámení se s novým jazykem, základní informace o životě v Rusku a porovnání s ČR.	seznamuje se se zvukovou podobou ruského jazyka, rozliší ruský jazyk od českého.	
Předazbukové období, správná výslovnost a intonace, rozdíly mezi zvukovou a grafickou podobou slov.	seznamuje se se základními pravidly ve výslovnosti, soustředí se na intonaci, na rozdílnost mezi zvukovou a grafickou podobou slov.	
Základní poučení o přízvuku.	označí správně přízvuk některých slov.	
Poslech ruského textu. Snaha o porozumění textu.	snaží se porozumět čtenému i poslechovému textu, odhadnout jeho význam.	
Písmena ruské abebuky, správné tvary písmen. Odlišnosti od české abecedy.	seznamuje se s písmeny ruské abebuky a s odlišnostmi od abecedy.	
Písmena: а, м, о, т, б, з, э, в, н, у, е, я.	dokáže správně napsat a přečíst daná písmena.	
Postupný nácvik psacích tvarů abebuky.	nacvičuje psací tvary písmen abebuky.	
Písmena ruské abebuky. Odlišnosti od české abecedy.	seznamuje se s písmeny ruské abebuky a s odlišnostmi od abecedy.	
Písmena: г, д, и, й, л, п, ч, ш, ы, р, с, ъ.	dokáže správně napsat a přečíst daná písmena.	
Slovní zásoba z tématického celku, představení se oslovení, pozdrav a přivítání.	umí nová slovíčka z daného tématického celku jak v ústní tak v písemné formě. Umí oslovit a pozdravit paní učitelku. Rozumí krátkým a jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně. používá správné pozdravy při setkání a při loučení.	
Představování, seznamování, poděkování.	ví, jak se představit, zeptá se na jméno spolužáka, umí poděkovat.	
Rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik.	dokáže rozlišit v ústním projevu přízvučné a nepřízvučné slabiky, základní výslovnostní návyky.	
Slovní zásoba z tématického celku.	umí ústně i písemně slovíčka z daného tématického celku.	
Intonace vět.	snaží se napodobit správnou intonaci podle nahrávky.	
Čtení textu, odpovědi na otázky.	zvládne čtení krátkého textu a odpovídá na jednoduché otázky z textu.	
Písmena ж, ф, ц, ш, х, ё, ю, ь.	dokáže správně napsat a přečíst daná písmena.	
Členové rodiny	umí vyjmenovat členy rodiny, popíše jednoduché sdělení týkající se rodiny a osobních údajů.	
Vazby slovesa играть.	správně používá vazbu играть на, в	
Volnočasové aktivity, vyjádření záporu.	dokáže jednoduše popsat své volnočasové aktivity, zná pravidlo pro vyjádření záporu (píšeme zvlášť).	
Minulý čas sloves.	seznáme se s tvořením minulého času sloves.	
Rozhovor, říkanka, básně.	dokáže si se spolužákem připravit rozhovor na dané téma, se správnou výslovností přečte říkanku a naučí se krátkou básničku.	
Oslovení v 1. pádě podst. jmen.	dokáže správně použít oslovení, chápe odlišnost od češtiny.	
Školní předměty.	dokáže vyjmenovat jednotlivé předměty, které se vyučují ve škole.	
Školní předměty a potřeby, vybavení třídy.	seznáme se se slovní zásobou týkající se tématického okruhu škola.	
Poděkování, omluva.	umí poděkovat a omluvit se. Rozumí krátkým a jednoduchým pokynům učitele.	
Intonace tázacích a oznamovacích vět.	snaží se správně napodobit intonaci podle nahrávky.	
Číslovky 1-12	zvládne napsat i přečíst číslovky.	
Vzory podstatných jmen.	seznáme se se vzory podstatných jmen středního rodu	
Pořadí písmen abebuky, práce se	orientačně se seznamuje s pořadím písmen abebuky, vyhledává neznámá slovíčka	

slovníkem.	ve slovníku.
Četba textu s porozuměním.	čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduchý text a snaží se mu co nejlépe porozumět.
Povolání.	seznámí se s názvy povolání pro muže a ženy.
Další členové rodiny.	dokáže krátce promluvit o své rodině.
Slovní zásoba z tématického celku.	umí nová slovíčka z daného tématického celku jak v ústní tak v písemné formě
Poslech a čtení textu s porozuměním.	přečte text, dokáže ho jednoduše reprodukovat, pochopí a porozumí informaci obsažené v poslechu.
Domácí mazlíčci.	vyjmenuje domácí mazlíčky, hovoří o nich.
Vyjádření vlastnictví, vazba у меня есть...	dokáže vyjádřit vlastnictví.
Tvary přivlastňovacích zájmen.	osvojuje si tvary přivlastňovacích zájmen.
Byt a jeho vybavení.	dokáže jednoduše pojmenovat pokoje a základní vybavení bytu.
Rozhovor.	přečte rozhovor a dokáže ho reprodukovat, zapojí se do jednoduchých rozhovorů.
Použití slovesné vazby есть ve významu mít, nacházet se.	chápe odlišnost od češtiny.
Jednoduchý text	napíše krátký písemný projev na dané téma.
Slovní zásoba z tématického celku.	umí nová slovíčka z daného tématického celku jak v ústní tak v písemné formě. Používá osvojenou slovní zásobu z probíraných tématických okruhů v komunikačních situacích.
Přídavná jména mužského a ženského rodu.	seznámí se s tvořením některých přídavných jmen.
Práce se slovníkem, četba a překlad neznámého textu.	umí ve vhodném výkladovém slovníku vyhledat význam slova, vyhledá potřebné informace v literatuře nebo na internetových stránkách a pracuje s nimi.
Čtení textu, překlad, poslech, odpovědi na otázky.	přečte a správně přeloží text. Rozumí krátkému jednoduchému textu a vyhledá v něm požadovanou informaci, interpretuje obsah poslechu.
Osvojování zvukové a grafické stránky jazyka. Vyplňování základních údajů o sobě ve formuláři.	zdokonaluje se v cizím jazyce, umí vyplnit ve formuláři základní údaje o sobě, případně o rodině.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Opakování a procvičování učiva 7. třídy.	upevňuje si znalosti získané v uplynulém školním roce.	
1. Procvičování abekvy.	opakuje a upevňuje si správné tvary psacích písmen abekvy.	
Měsíce, roční období.	naučí se pojmenovat měsíce v roce a roční období, jednoduše popíše činnosti, které se dělají na jaře, v létě, na podzim a v zimě	
Slovesa, zvrtná slovesa.	naučí se tvořit správný tvar sloves v 1. os. j. č. a zvrtná slovesa	
Slovní zásoba z tématického celku.	umí nová slovíčka z daného tématického celku jak v ústní tak v písemné formě.	
Rozhovory na dané téma.	dokáže použít získané poznatky při rozhovoru se spolužákem.	
Číslovky 10 – 100, 1000.	bude počítat od 10-100, naučí se číslovku 1000.	
Příslovce.	seznámí se s příslovci upřesňující děj	
Volný čas.	Dokáže jednoduše říct, co dělá ve volném čase, dokáže mluvit o svých zájmech a činnostech během roku	
Čtení textu s porozuměním, překlad. Jednoduchý text o volném čase.	Napíše jednoduchý text o svém volném čase.	
Slovní zásoba z tématického celku, poslech textu.	umí nová slovíčka z daného tématického celku jak v ústní tak v písemné podobě.	
Dny v týdnu.	dokáže vyjmenovat dny v týdnu	
Hodiny.	umí vyjádřit kolik je hodin a denní dobu	
Denní doba.	orientuje se v denní době	
Slovesa.	naučí se správně utvořit tvary sloves ve 3. os. j. a mn. Číslo, seznámí se s časováním sloves I. a II. typu	

Rozhovory na dané téma.	dokáže použít získané poznatky při rozhovoru se spolužákem. Napíše jednoduchý e-mail. Orientuje se na stránkách ruského internetu, rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům.
Psaní e-mailu, ruské internetové stránky.	umí popsat svůj den a činnosti na sociálních sítích, umí popsat den jiné osoby
Slovní zásoba z tématického celku.	umí nová slovíčka z daného tématického celku, rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům. Umí vyjádřit, co rád jí a pije, popíše pravidla stolování a stravovací zvyklosti
Slovesa.	naučí se časovat slovesa „jíst“ a „pít“
Tvoření přídavných jmen.	umí utvořit přídavná jména z podstatných jmen
Zájmena.	umí skloňovat osobní zájmena.
Slovesa.	správně používá dané slovesné vazby.
Procvičování časování sloves.	časuje daná slovesa.
Čtení textu s porozuměním, reprodukce přečteného.	zvládne čtení krátkého textu a dokáže ho jednoduše a stručně ústně reprodukovat.
Slovní zásoba z tématického celku, škola.	umí nová slovíčka z daného tématického celku jak v ústní tak v písemné podobě, napíše jednoduché texty o škole.
Řadové číslovky.	dokáže používat správný tvar řadových číslovek.
Obchody.	bude umět pojmenovat názvy obchodů a říct, co se v nich dá zakoupit
Barvy.	bude umět popsat barvy jednotlivých kusů oblečení
Poslech a čtení textu s porozuměním.	přečte text, dokáže ho reprodukovat.
Přídavná jména.	bude umět používat přídavná jména mužského rodu v jednotném a v množném čísle
Vazby „похож/а на.“	bude umět vyjádřit, že se někdo na někoho podobá, osvojí si vazbu похож/а на
Rozhovor.	dokáže přečíst rozhovor a reprodukovat ho
Vzhled člověka a jeho charakterové vlastnosti.	bude umět popsat svůj vzhled i vzhled jiného člověka, také charakterové vlastnosti.
Podstatná jména.	seznamuje se se skloňováním různých podstatných jmen v jednotném čísle, bude umět používat pádové otázky ke skloňování podstatných jmen
Slovní zásoba z tématického celku.	umí nová slovíčka z daného tématického celku jak v ústní tak v písemné podobě.
Práce se slovníkem.	umí pracovat se slovníkem a přeložit podle něho text, vyhledá informaci nebo význam slova ve vhodném výkladovém slovníku.
Čtení textu, překlad, reprodukce.	přečte a správně přeloží text. Rozumí slovům a jednoduchým větám v promluvě, která je pronášena pomalu a zřetelně a týká se známých témat. Stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu.
Opakování a procvičování učiva 8. třídy.	upevňuje si probrané učivo.
Osvojování zvukové a grafické stránky jazyka.	zdokonaluje se v cizím jazyce.

V průběhu školního roku další tématické okruhy dle případné časové rezervy – lidské tělo, zdraví, hodiny, zvířata, příroda, počasí a další typy textů – jídelní lístek, komiks, leták, nápis, návod, instrukce, plakát, pohlednice, dopis.

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Ruský jazyk	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Procvičování azbuky.	zopakuje si správné tvary písmen azbuky.	
Rozhovory na dané téma.	dokáže použít získané poznatky při rozhovoru se spolužákem.	
Čtení textu s porozuměním, překlad.	je schopen po přípravě přečíst text a umět jej přeložit.	
Rozhovor na dané téma. Informace o obci.	dokáže se zeptat a odpovídat na dotazy, jak se kam dostat, popíše cestu do školy.	
Slovní zásoba z tématického celku,	umí nová slovíčka z daného tématického celku jak v ústní tak v písemné podobě,	

dopravní prostředky. Otázky týkající se směru cesty.	vyjmenuje dopravní prostředky, vyžádá si jednoduchou informaci.
Časování sloves ехать, помочь.	vyčásluje daná slovesa ve všech osobách.
Čtení textu s porozuměním, překlad.	je schopen po přípravě přečíst text a umět jej přeložit.
Čtení předložek zakončených na souhlásku.	čte dohromady předložky zakončené na souhlásku s následujícím slovem začínajícím samohláskou.
Infinitivní věty typu Как пройти? Что купить? Кому позвонить?	upevňuje si správné tvary vět v běžném rozhovoru.
Čtení textu s porozuměním, překlad. Sestavení jednoduché otázky a odpovědi.	je schopen po přípravě přečíst text a umět jej přeložit, odpovídá na jednoduché otázky a podobné otázky pokládá.
Slovní zásoba z tématického celku jídlo a nákupy, oblečení.	umí nová slovíčka z daného tématického celku jak v ústní tak v písemné podobě.
Rozhovory na dané téma.	dokáže použít získané poznatky při rozhovoru se spolužákem.
Časování sloves купить, спросить, взять	vyčásluje daná slovesa ve všech osobách.
Minulý čas sloves .	zvládne vyčáslovat sloveso v minulém čase.
1. a 2.pád množného čísla podstatných jmen турů магазин, портфель, школа.	dokáže vyskloňovat daná podstatná jména.
Pohyblivé -o-, -e- u podstatných jmen.	osvojí si základní gramatické pravidlo o pohyblivém -o-, -e- u podst.jmen, vkladné -o- po tvrdých souhláskách a vkladné -e- po měkkých а ж, ш.
4. pád množného čísla životných a neživotných podstatných jmen.	zná pravidlo pro použití 4.pádu ve srovnání s českým jazykem.
Pozdrav, omluva, rozloučení.	ovládá základní pravidla komunikace v každodenních situacích. Pozdraví a rozloučí se, omluví se, požádá o informaci v jednoduchém rozhovoru. Jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích.
Slovní zásoba z tematického celku, reálie Ruska.	umí nová slovíčka z daného tématického celku jak v ústní tak v písemné podobě, seznamuje se s reáliemi Ruska.
Předložkové vazby после + 2.p., по + 3.p.	naučí se správně používat předložkové vazby.
Čtení textu s porozuměním.	zvládne čtení krátkého textu, čte nahlas a foneticky správně.
Skloňování podstatných jmen podle vzoru место, здание v jednotném čísle.	umí vyskloňovat podstatné jméno место a здание v jednotném čísle.
Nesklonná podstatná jména.	seznamuje se s nesklonnými podst.jména метро, кино, радио, какао.
Rozhovory na dané téma.	dokáže použít získané poznatky při rozhovoru se spolužákem.
Poslech a čtení textu s porozuměním.	přečte text, dokáže ho reprodukovat.
Slovní zásoba z tématického celku.	umí nová slovíčka z daného tématického celku jak v ústní tak v písemné podobě.
1. a 2. pád mn. čísla podstatných jmen vzorů неделя, фотография, место, здание.	vyskloňuje podstatná jména podle daného vzoru v množném čísle.
Poslech a čtení textu s porozuměním.	přečte text, dokáže ho jednoduše reprodukovat.
Autentické materiály - ruský internet, psaní e-mailu, vyplňování formuláře. Skloňování podstatných jmen v množném čísle.	seznáme se s ruskými internetovými stránkami. Napíše jednoduchý e-mail, vyplní jednoduchý formulář se základními údaji o sobě. Rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům. Vyskloňuje podstatná jména podle daného vzoru v množném čísle.
Rozhovor, sestavení otázky a odpověď na ni.	dokáže přečíst rozhovor a reprodukovat ho. Sestaví jednoduchou otázku a odpoví na ni.
Používání osvojené slovní zásoby z probíraných tématických okruhů v komunikačních situacích. Práce se slovníkem.	ovládá základní pravidla komunikace v každodenních situacích a jednoduchým způsobem se domluví. Odvodí pravděpodobný význam nových slov z kontextu textu. Umí pracovat se slovníkem a přeložit podle něho text.
Čtení textu, překlad. Píseň. Sestavení krátkého písemného projevu na dané téma.	přečte a správně přeloží text. Vymyslí krátký příběh na základě osvojené slovní zásoby. Napíše jednoduchý text o sobě, o rodině, škole a volném čase. Pochopí text písně.

Opakování a procvičování učiva 7. - 9. třídy. Krátký příběh.	upevňuje si probrané učivo, sestaví krátký příběh.
Osvojování zvukové a grafické stránky jazyka, základní gramatické struktury a typy vět při toleranci elementárních chyb.	zdokonaluje se v cizím jazyce, ovládá základní gramatické struktury a typy vět při toleranci elementárních chyb, které by neměly narušovat smysl sdělení a porozumění.

V průběhu školního roku další tématické okruhy dle případné časové rezervy – lidské tělo, zdraví, hodiny, zvířata, příroda, počasí a další typy textů – jídelní lístek, komiks, leták, nápis, návod, instrukce, plakát, pohlednice, dopis.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, soc. dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů, - kreativita, komunikace a kooperace
Osobnostní a sociální výchova - Osobnostní rozvoj, kreativita, Sociální rozvoj - komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) – Evropa a svět nás zajímá

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

7. - 9. ročník - žák:

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele
- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

6.4. Německý jazyk

6.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa
- snižuje jazykové bariéry
- umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice
- prohlubuje mezinárodní porozumění
- předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)

Časová dotace

- 8. - 9. ročník – 3 hodiny týdně

Místo realizace

- jazyková učebna
- učebny kmenové třídy
- učebny ICT
- knihovna
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby žák dosáhl požadovaných kompetencí. Důraz je kladen na ústní komunikaci a vytváření základu pro další osvojování jazyka.

Cílové zaměření vzdělávacího oboru směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí.

Vede žáka k:

- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

Formy a metody realizace:

Vyučovací hodina - skupinové vyučování, dialogy, výklad, poslech, četba, reprodukce textu (písemná, ústní), samostatná práce (vyhledávání informací, práce se slovníkem a s autentickými materiály), hry, soutěže, recitace, dramatizace, zpěv, výukové programy na PC, krátkodobé projekty, příležitostné akce

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- propojují získané poznatky do širších celků
- poznávají smysl a cíl učení

Postup:

- vedení žáků k ověřování výsledků
- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sledování při hodině pokroku všech žáků
- vedení žáků k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- jsou schopni pochopit problém
- umí vyhledat vhodné informace

Postup:

- kladení vhodných otázek
- vedení žáků k plánování postupů
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žáci:

- komunikují na odpovídající úrovni
- umí naslouchat promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagovat
- rozumí různým typům textů a záznamů

Postup:

- vedení žáků k výstižnému a souvislému projevu
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích atd.

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- dodávat žákům sebedůvěru
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory ostatních
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup:

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Postup:

- napomáhání při cestě ke správnému řešení
- vést žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu žáků

6.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Zvuková podoba	Poslech s porozuměním	
základní společenské fráze a obraty (pozdravy, poděkování, představení sebe, blahopřání)	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	
pokyny a instrukce používané v hodině (receptivně)	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele při práci, které jsou pronášeny pomalu, reaguje na ně	
techniky mluveného projevu – výslovnost a intonace	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, pokud má k dispozici vizuální oporu	
slovní zásoba – slovní zásoba pro poslech a následnou ústní komunikaci, vztahující se k probíraným tématům a komunikačním situacím		
řikanky, básničky, písničky	chápe a prezentuje říkanky, básničky, písničky	
Tematické okruhy a slovní zásoba	Mluvený projev	
domov, rodina, škola a volný čas, povolání, svátky, příroda a zvířata, barvy, určování času – hodiny, vyjádření cíle cesty, roční období, dny v týdnu	zapojí se do jednoduchých rozhovorů, dokáže pozdravit, poděkovat a představit svou rodinu	
	sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě a své rodině, týkající se volného času a dalších témat	
	odpovídá na jednoduché otázky týkající se běžných témat a podobné otázky pokládá	
	rozdělí grafickou a mluvenou podobu slova	
	prezentuje jednoduché říkanky, básničky, písničky a jiné texty	
	Vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	
Jazykové prostředky	psaní	
- německá abeceda	dodržuje pravidla písemného projevu	
- časování sloves sein a haben v přítomném čase	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	
- Vybraná způsobová slovesa		
- Vybraná nepravidelná slovesa		
- vybraná přivlastňovací zájmena	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotné rodiny, školy, volného času a dalších témat	
- slovosled doplňovacích otázek		
- přímý a nepřímý pořádek slov v oznamovací větě	sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení	
- zápor		
- člen určitý, člen neurčitý	používá dvojjazyčný slovník	
- předložky v časových údajích		
- předložka in ve 3. pádě		
- číslovky		
- předložka in a nach ve spojení s názvem země		
čtení s porozuměním	čtení s porozuměním	
základní pravidla čtení a psaní	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	
slovní zásoba – slovní zásoba, vztahující se k probraným tématům a komunikačním situacím	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	
práce se slovníkem	rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Zvuková podoba	Poslech s porozuměním	
vybrané společenské fráze a obraty (představení kamarádů, návrhy, odmítnutí)	rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	
pokyny a instrukce používané ve vyučování	rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele při práci, které jsou pronášeny pomalu, reaguje na ně	
techniky mluveného projevu – výslovnost a intonace dle modality	rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, pokud má k dispozici vizuální oporu	
slovní zásoba – slovní zásoba pro poslech a následnou ústní komunikaci, vztahující se k probíraným tématům a komunikačním situacím		
Tematické okruhy a slovní zásoba	Mluvený projev	
domov, bydlení, město – orientace ve městě, dopravní prostředky, volný čas – svátky, zvyky a obyčeje, jídlo, nakupování, počasí a oblékání, lidské tělo a zdraví, cestování, plány na dovolenou, realie německy mluvících zemí	zapojí se do jednoduchých rozhovorů, dokáže pozdravit, poděkovat a představit svou rodinu	
	sdělí jednoduchým způsobem základní informace o sobě a své rodině, týkající se volného času a dalších témat	
	odpovídá na jednoduché otázky týkající se běžných témat a podobné otázky pokládá	
	rozhlišuje grafickou a mluvenou podobu slova	
	vyslovuje a čte foneticky správně v přiměřeném rozsahu slovní zásoby	
Jazykové prostředky	psaní	
- předložky se 3. a 4. Pádem - vazba „es Git“ - přivlastňovací zájmena - slovesa s odlučitelnou předponou - nepravidelná slovesa - způsobová slovesa - podstatná jména – mn. číslo - neurčitý podmět „man“ - předložky s 3. pádem - souvětí souřadné se spojkou „deshalb“ - préteritum sloves „sein a haben“ - rozkazovací způsob - perfektum - číslovky - stupňování přídavných jmen a příslovcí	dodržuje pravidla písemného projevu	
	vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	
	napíše jednoduché texty týkající se jeho samotné rodiny, školy, volného času a dalších témat	
	sestaví jednoduché sdělení a odpověď na sdělení	
	používá dvojjazyčný slovník	
čtení s porozuměním	čtení s porozuměním	
texty – doprovodné materiály, aktuální články	rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům	
rébusey, křížovky	rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům	
práce se slovníkem	rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci	

7 Matematika a informatika

7.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů a matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- rozvoj představivosti a tvořivosti
- rozvoj intelektuálních schopností žáků

Časová dotace

- 6., 7. a 9. ročník – 4 hodiny týdně
- 8. ročník – 5 hodin týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna PC

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- osvojují si základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytvářejí si zásobu matematických nástrojů (pojmů a vztahů, algoritmů, metod řešení úloh)
- využívají prostředky výpočetní techniky

Postup:

- zařazování metod, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vedení žáků k plánování postupů a úkolů
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadávání úkolů s využitím informačních a komunikačních technologií

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- zjišťují, že realita je složitější než její matematický model
- provádějí rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledků
- učí se zvolit správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů

Postup:

- s chybou žáka se pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedení žáků k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Žáci:

- zdůvodňují matematické postupy
- vytvářejí hypotézy
- komunikují na odpovídající úrovni

Postup:

- vedení žáků k užívání správné terminologie a symboliky

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- spolupracují ve skupině
- se podílí na utváření příjemné atmosféry v týmu
- učí se věcně argumentovat, schopnosti sebekontroly

Postup:

- zadávání úkolů, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžadování dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují názory ostatních
- si formují volní a charakterové rysy
- se zodpovědně rozhodují podle dané situace

Postup:

- vedení žáků k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňování, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

Kompetence pracovní

Žáci:

- si zdokonalují grafický projev
- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- dodržují hygienu práce

Postup

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- požadování dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vedení žáků k ověřování výsledků

7.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie	Předmět: Matematika a informatika	Ročník 6.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Znázornění, porovnávání, zaokrouhlování přirozených čísel.	dovede znázornit přirozená čísla na číselné ose, porovnává a zaokrouhluje čísla s danou přesností,	
Počítání s přirozenými čísly.	přirozená čísla dovede sčítat, odčítat, násobit a dělit dvojciferným dělitelem, využívá pro kontrolu výsledku odhad	
Znázornění, porovnávání, zaokrouhlování desetinných čísel.	umí převádět desetinné zlomky na desetinná čísla a naopak, na číselné ose dovede znázornit desetinná čísla, porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla s danou přesností	
Sčítání a odčítání desetinných čísel.	umí sčítat a odčítat desetinná čísla s jedním a dvěma desetinnými místy	
Body, úsečky, přímky.	Sestrojí a pozná základní rovinné útvary - bod, úsečku, přímku, přímky kolmé a rovnoběžné, využívá matematickou symboliku pro narýsované útvary, ví, jaké má být správné nářadí pro rýsování a používá je	
Kružnice, obdélníky, čtverce, trojúhelníky.	narýsuje kružnici, obdélník, čtverec, trojúhelník ze tří stran, trojúhelník pravoúhlý, pozná základní rovinné - úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, pravidelné mnohoúhelníky, kružnice, kruh zná a využívá trojúhelníkové nerovnosti	
Jednotky délky a obsahu.	zná jednotky délky a obsahu, chápe rozdíl pojmů	
Převody jednotek.	používá a převádí jednotky délky a obsahu	
Obvody geometrických útvarů.	Určí výpočtem obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku. Zná a používá vzorce pro výpočet obvodu čtverce a obdélníku	
Obsah obdélníku a čtverce.	Určí výpočtem obsah obdélníku a čtverce, zná a používá vzorce, odhaduje obsah a obvod útvarů pomocí čtvercové sítě	
Krychle, kvádr, válec, koule.	umí rozlišit a charakterizovat jednotlivá geometrická tělesa,	
Sít kváдру a krychle.	načrtne a sestrojí síť kváдру a krychle, objasní pojmy síť tělesa, plášť, podstava, rozpozná síť krychle a kváдру	
Povrch kváдру a krychle.	povrch kváдру a krychle dokáže vypočítat jako součet obsahů všech stěn,	
Tisíciny a desetitisíciny...	rozumí zápisu čísla, které má 3,4, i více desetinných míst. Dovede je zapsat	
Porovnávání, zaokrouhlování, sčítání a odčítání desetinných čísel s větším počtem desetinných míst.	dovede porovnávat, zaokrouhlovat, sčítat a odčítat desetinná čísla, která mají tři a čtyři desetinná místa	
Násobení a dělení desetinného čísla deseti, stem, tisícem.	umí násobit a dělit desetinné číslo deseti, stem, tisícem	
Jednotky délky, hmotnosti, obsahu.	Používá a převádí jednotky délky, hmotnosti, obsahu, převody provádí podle potřeby	
Násobení desetinného čísla přirozeným číslem.	vynásobí desetinné číslo přirozeným číslem. Zná pravidlo pro násobení desetinných čísel	
Násobení desetinného čísla desetinným číslem.	vynásobí desetinné číslo desetinným číslem	
Dělení desetinného čísla přirozeným číslem.	Vydělí desetinné číslo číslem přirozeným	
Dělení desetinného čísla desetinným číslem.	vydělí desetinné číslo desetinným číslem, provádí základní početní operace s desetinnými čísly	
Dělitel, násobek.	rozumí pojmu a dovede určit, kdy je číslo dělitelem, kdy je číslo násobkem	
Znaky dělitelnosti 2, 5, 10, 3	využívá kritéria dělitelnosti (2, 3, 4, 5, 9, 10, 25, 50, 100)	
Prvočísla, čísla složená.	rozlišuje pojmy prvočíslo a číslo složené	
Největší společný dělitel.	chápe pojem společný dělitel, najde největšího společného dělitele dvou přirozených čísel, znalost dovede využít při řešení úloh ze života, vyhledá v textu potřebné údaje a vztahy	

Nejmenší společný násobek.	chápe pojem společný násobek, najde nejmenší společný násobek dvou přirozených čísel. Řeší a vytvoří slovní úlohu s využitím dělitelnosti. Rozlišuje pojmy společný dělitel a společný násobek (určí je pro skupinu dvou nebo tří přirozených čísel)
Úhel, osa úhlu, velikost úhlu.	zná pojem úhel, umí sestrojiti jeho osu, určuje velikost úhlu pomocí úhlooměru, sestrojí úhel dané velikosti, úhel 60° , 90° , 45° sestrojí bez úhlooměru, rozliší typy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý), dvojice úhlů (souhlasné, střídavé, vedlejší, vrcholové), typy trojúhelníků a čtyřúhelníků
Sčítání a odčítání úhlů.	zná úhlové stupně, úhlové minuty, sčítá a odčítá úhly, určí násobek úhlu (s využitím převodu stupňů a minut), využívá při výpočtech vlastnosti dvojic úhlů (střídavých, souhlasných, vedlejších, vrcholových) a součtu úhlů v trojúhelníku
Osová souměrnost	zná pojem osová souměrnost, ví, že osová souměrnost je určena osou, rozhodne, zda je útvar osově souměrný, určí osy souměrnosti rovinného útvaru, načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti
Součet vnitřních úhlů trojúhelníku.	ví, že součet vnitřních úhlů trojúhelníku je úhel přímý, využívá při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků
Trojúhelníky rovnoramenné, rovnostranné a jiné.	zná a rozlišuje trojúhelník rovnoramenný, rovnostranný, pravouhlý a dovede je narýsovat ví, že před konstrukcí se dělá náčrt
Výšky trojúhelníku.	zná pojem výšky trojúhelníku, dovede je narýsovat a změřit
Těžnice trojúhelníku.	zná pojem těžnice trojúhelníku, dovede ji narýsovat a změřit
Kružnice trojúhelníku opsaná a vepsaná	dokáže rozlišit kružnici opsanou a vepsanou, dovede je sestrojiti
Shodnost geometrických útvarů.	pozná, kdy jsou dva geometrické útvary shodné
Shodnost trojúhelníků.	umí zapsat shodnost trojúhelníků
Věta sss.	dovede narýsovat trojúhelník na základě znalosti tří stran, využívá metrické vlastnosti – trojúhelníková nerovnost k řešení geometrické úlohy, využívá matematickou symboliku, žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku), popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí, určí počet řešení konstrukční úlohy, ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání
Věta sus.	dovede narýsovat trojúhelník na základě znalosti dvou stran a úhlu, který svírají, využívá matematickou symboliku
Věta usu.	dovede narýsovat trojúhelník na základě znalosti jedné strany a dvou úhlů, využívá matematickou symboliku
Zobrazení krychle a kvádrů.	zná zásady, podle nichž se zobrazují tělesa ve volném rovnoběžném promítání, umí zobrazit krychli a kvádr
Povrch krychle a kvádrů.	rozumí pojmu povrch krychle a kvádrů, dovede ho vypočítat zná vzorce pro výpočet povrchu krychle a kvádrů a používá je dovede sestrojiti jejich síť
Objem krychle a kvádrů.	pro výpočet objemu krychle a kvádrů zná vzorce, umí je používat
Převody jednotek objemu.	Používá a převádí jednotky objemu
Vedlejší jednotky objemu.	zná: krychlový metr, krychlový decimetr, krychlový centimetr, krychlový milimetr, hektolitr, litr, dl, cl, ml

Oblast: Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie	Předmět: Matematika a informatika	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Zlomky	provádí základní úpravy zlomků	
Zlomky na číselné ose	dovede přibližně zakreslit zlomky na číselnou osu	
Rozšiřování zlomků	rozšiřuje zlomek	
Krácení zlomků	krátí zlomek, vyjádří zlomek v základním tvaru,	
Porovnávání zlomků	umí porovnat zlomky se stejnými jmenovateli i s různými jmenovateli	

Zlomky, desetinná čísla a smíšená čísla	dovede zapsat číslo pomocí zlomku, desetinného čísla i smíšeného čísla,
Počítáme se zlomky	provádí základní početní operace se zlomky
Sčítání zlomků	umí najít společného jmenovatele zlomků a tyto zlomky sečíst, počítá i se smíšenými čísly
Odčítání zlomků	umí najít společného jmenovatele zlomků a tyto zlomky odečíst
Násobení zlomků	dovede vynásobit zlomek přirozeným číslem a zlomek zlomkem, umí využít krácení zlomků
Dělení zlomků	Určí převrácené číslo, dovede převést dělení zlomků na násobení převráceným zlomkem, zjednoduší složený zlomek
Připomínáme si osovou souměrnost	zopakuje si osovou souměrnost
Středová souměrnost	načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti
Středově souměrné útvary	rozhodne, zda je útvar středově souměrný, určí střed souměrnosti
Celá čísla a jejich znázornění	seznámí se s pojmem celé číslo a dovede znázornit celá čísla na číselné ose
Absolutní hodnota celého čísla	určí absolutní hodnotu celého čísla a využívá její geometrickou interpretaci
Porovnávání celých čísel	dovede porovnat celá čísla
Sčítání celých čísel	zná zákonitosti sčítání celých čísel
Odčítání celých čísel	zná zákonitosti odčítání celých čísel
Násobení celých čísel	umí využít znaménková pravidla pro násobení celých čísel
Dělení celých čísel	umí využít znaménková pravidla pro dělení celých čísel
Čtyřúhelníky a rovnoběžníky	zná základní vlastnosti čtyřúhelníků a rovnoběžníků
Výšky a úhlopříčky rovnoběžníku	umí sestrojít výšky a úhlopříčky rovnoběžníku
Kosodélník a kosočtverec	pozná druhy rovnoběžníků, zná jejich základní vlastnosti
Konstrukce rovnoběžníku	umí sestrojít rovnoběžník na základě znalosti konstrukce trojúhelníku, převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku), popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí, určí počet řešení konstrukční úlohy, ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání
Obvod a obsah rovnoběžníku	Určí výpočtem obvod a obsah rovnoběžníku na základě vztahů $o = 2 \cdot (a + b)$, $S = a \cdot v_a$
Racionální čísla	vytvoří matematický model konkrétní situace v oboru celých a racionálních čísel, využívá při řešení konkrétních situací matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel, vyhodnotí výsledek řešení úlohy
Záporná desetinná čísla a záporné zlomky	Seznamuje se se zápornými desetinnými čísly a se zápornými zlomky, vyznačí na číselné ose racionální číslo a číslo k němu opačné
Porovnávání racionálních čísel	dovede zapsat racionální číslo pomocí zlomku i pomocí desetinného čísla, umí porovnat racionální čísla
Sčítání a odčítání racionálních čísel	umí aplikovat znalosti o sčítání a odčítání celých čísel a kladných zlomků na sčítání a odčítání racionálních čísel
Násobení a dělení racionálních čísel	dovede využít znaménková pravidla pro násobení a dělení racionálních čísel
Co je to poměr	dovede uvést příklad poměru v matematice
Rozšiřování a krácení poměru	dovede pracovat s poměry podobně jako se zlomky
Počítáme s poměry	využívá daný poměr v reálných situacích, řeší modelováním situace vyjádřené poměrem
Postupný poměr	seznámí se s úpravami postupného poměru, využívá postupný poměr v reálných situacích
Měřítko plánu a mapy	využívá měřítko mapy, plánu k výpočtu, umí odvodit měřítko mapy, plánu ze zadaných údajů
Obsah trojúhelníku	zná vztah pro výpočet obsahu trojúhelníku, Určí výpočtem obsah a obvod trojúhelníku, využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely, odhaduje obsah a obvod trojúhelníků pomocí čtvercové sítě
Lichoběžník	zná základní vlastnosti lichoběžníku,
Konstrukce lichoběžníku	dovede sestrojít lichoběžník, využívá matematickou symboliku, využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastnosti úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)
Obvod a obsah lichoběžníku	Určí výpočtem obsah a obvod lichoběžníku

Přímá úměrnost	dovede definovat přímou úměrnost, umí řešit slovní úlohy na přímou úměrnost, používá při řešení úloh úměru a trojčlenku,
Nepřímá úměrnost	dovede definovat nepřímou úměrnost, umí řešit slovní úlohy na nepřímou úměrnost, využívá při řešení úloh přímou a nepřímou úměrnost
Pravouhelná soustava souřadnic v rovině	umí znázornit body v pravouhelné soustavě souřadnic
Graf přímé úměrnosti	Vytvoří tabulku, graf nebo rovnici pro přímou úměrnost na základě textu úlohy, převádí údaje z textu do tabulky a grafu a naopak
Graf nepřímé úměrnosti	Vytvoří tabulku, graf nebo rovnici pro nepřímou úměrnost na základě textu úlohy, určí přímou a nepřímou úměrnost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice, převádí údaje z textu do tabulky a grafu a naopak
Co je to procento	dovede určit jedno procento z celku, užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část: přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem, navzájem převádí různá vyjádření vztahu celek – část
Na procenta s trojčlenkou	dovede využít trojčlenku k řešení slovních úloh, určí počet procent, je-li dána procentová část a základ, určí procentovou část, je-li dán procentový počet a základ, určí základ, je-li dán procentový počet a procentová část
Procenta kolem nás	vyhledá v textu údaje a vztahy potřebné k výpočtu, umí řešit úlohy z praxe pomocí trojčlenky, ověří správnost výsledku aplikační úlohy na procenta
Úroková míra a úrok	seznámí se se základními pojmy z finanční matematiky, používá procentového počtu při řešení úloh z jednoduchého úrokování,
Co je promile	seznámí se s pojmem promile
Hranol	umí popsat části hranolu, rozpozná mnohostěny (krychle, kvádr, kolmý hranol, jehlan), používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, tělesová a stěnová úhlopříčka, rozpozná z jakých základních těles je zobrazené těleso složeno, načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles ve volném rovnoběžném promítání
Sít' hranolu	načrtne a sestrojí síť hranolu
Povrch hranolu	Odhaduje a vypočítá povrch hranolu, vyhledá v textu potřebné údaje a vztahy, volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy, vyhodnotí výsledek úlohy
Objem hranolu	Odhaduje a vypočítá objemu hranolu, vyhledá v textu potřebné údaje a vztahy, volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy

Oblast: Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie	Předmět: Matematika a Informatika	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Druhá mocnina	užívá znalosti druhých mocnin celých čísel od 1 do 20 a v jednoduchých případech (i ke stanovení odpovídajících druhých odmocnin), dovede určit druhou mocninu pomocí tabulek a na kalkulačce	
Druhá odmocnina	dovede určit druhou odmocninu a pomocí tabulek a na kalkulačce	
Seznamujeme se s Pythagorovou větou	umí vyslovit Pythagorovu větu	
Pythagorova věta v rovině	dovede využít Pythagorovu větu pro řešení úloh v rovině, využívá metrické vlastnosti – Pythagorova věta k řešení geometrické úlohy, žák řeší geometrické úlohy početně	
Pythagorova věta v prostoru	dovede využít Pythagorovu větu pro řešení úloh v prostoru,	
Třetí mocnina	umí určit třetí mocninu v tabulkách i na kalkulačce	
Mocnina s přirozeným mocnitelem	rozumí zápisu a^n	
Pravidla pro počítání s mocninami	zná pravidla pro součin a podíl mocnin se stejným základem, pravidla pro mocninu součinu a podílu a pro mocninu mocniny	
Zápis čísla v desítkové soustavě	určí rozvinutý zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě	

Kružnice a kruh	zná definici kružnice a kruhu
Kružnice a přímka – vzájemná poloha	umí charakterizovat pojmy sečna, tečna vnější přímka kružnice
Dvě kružnice – vzájemná poloha	dovede zakreslit a vysvětlit různé vzájemné polohy dvou kružnic
Thaletova věta	ví, co říká Thaletova věta a co je Thaletova kružnice
Délka kružnice a obvod kruhu	Určí výpočtem obvod kruhu
Obsah kruhu	Určí výpočtem obsah kruhu, odhaduje obsah a obvod kruhu pomocí čtvercové sítě
Číselné výrazy	ví, co jsou číselné výrazy, dodržuje pravidla pro pořadí početních operací v oboru celých a racionálních čísel, využívá vlastností operací sčítání a násobení (komutativnost, asociativnost, distributivnost) při úpravě výrazů
Výrazy s proměnnými	umí zapsat výraz s proměnnými, sestaví číselný výraz podle slovního zadání, řeší zadané slovní úlohy pomocí proměnných, tvoří smysluplné slovní úlohy, které lze řešit užitím proměnných, vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných
Co je mnohočlen	umí zapsat mnohočlen pomocí stručného zápisu
Sčítání a odčítání mnohočlenů	využívá při úpravě výrazů sčítání a odčítání mnohočlenů
Násobení mnohočlenů	využívá při úpravě výrazů násobení, zná pravidla pro násobení mnohočlenů
Rozklad mnohočlenu na součin	dovede rozložit mnohočlen pomocí vytýkání
Vzorce usnadňující úpravy	využívá při úpravě výrazů vytýkání a vzorců $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 - b^2$
Rovnice s jednou neznámou	ví, že rovnice má levou a pravou stranu
Ekvivalentní úpravy rovnic	zná pravidla pro úpravu a řešení rovnic
Řešení lineárních rovnic	vyřeší rovnici pomocí ekvivalentních úprav, provádí zkoušku rovnice, rozhodne, zda rovnice má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru
Válec a jeho síť	dovede popsat a načrtnout válec, načrtne a sestrojí síť válce, rozpozná rotační tělesa (válec, kužel, koule), pracuje s půdorysem a nárysem válce, rozpozná síť válce od jiných těles
Povrch válce	Odhaduje a vypočítá povrch válce, vyhledá v textu potřebné údaje a vztahy k řešení slovní úlohy
Objem válce	Odhaduje a vypočítá objem válce, dovede řešit úlohy z praxe
Slovní úlohy	přiřadí k rovnici odpovídající slovní úlohu, sestaví a vyřeší rovnici ze zadaných údajů, ověří správnost řešení slovní úlohy
Výpočet neznámé ze vzorce	dovede vyjádřit neznámou z jednoduchých vzorců
Statistické šetření	dovede vysvětlit základní pojmy statistiky, zpracuje, porovná, vyhodnotí, uspořádá, doplní uvedené údaje podle zadání úlohy, pracuje s intervaly a časovou osou, porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami, grafy, diagramy
Diagramy	umí sestrojit sloupkový a kruhový diagram, vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu, převádí údaje z textu do tabulky, diagramu a grafu a naopak, převádí údaje mezi tabulkou, diagramem a grafem, interpretuje výsledky získané porovnáním souborů dat
Aritmetický průměr, modus a medián	dovede určit aritmetický průměr, umí vysvětlit pojmy modus a medián, vyhledá a vyjádří vztahy mezi údaji v tabulce, diagramu a grafu (četnost, aritmetický průměr, nejmenší a největší hodnota), samostatně vyhledává data v literatuře, denním tisku a na internetu a kriticky hodnotí jejich reálnost
Množiny bodů v rovině	využívá polohové a metrické vlastnosti – vzájemná poloha bodů a přímk v rovině, vzdálenost bodu od přímky k řešení geometrické úlohy, pojmenuje základní množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úhlu, osa rovinného pásu, osa úsečky, kružnice, Thaletova kružnice), využívá množiny všech bodů dané vlastnosti při řešení úlohy

Konstrukce trojúhelníků	dokáže sestrojít trojúhelník ze znalosti dvou stran a výšky k jedné z nich, dokáže sestrojít trojúhelník ze znalosti dvou stran a těžnice k jedné z nich, využívá matematickou symboliku, žák převede slovní zadání do grafické podoby (náčrtku), popíše jednotlivé kroky konstrukce a rovinný útvar sestrojí, určí počet řešení konstrukční úlohy, ověří, zda výsledný útvar odpovídá zadání
Konstrukce čtyřúhelníků	dovede sestrojít rovnoběžníky a lichoběžníky z různých zadání, využívá matematickou symboliku, rozliší typy trojúhelníků a čtyřúhelníků, využívá vlastností základních rovinných útvarů (vlastnosti úhlopříček, velikost úhlů, souměrnost)

Oblast: Matematika a její aplikace, Informační a komunikační technologie	Předmět: Matematika a informatika	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Mocniny, mnohočleny, rovnice - opakování	zopakuje si a upevní učivo 8. ročníku	
Lomený výraz	pozná lomený výraz, ví, kdy má lomený výraz smysl	
Krácení a rozšiřování lomených výrazů	umí krátit a rozšiřovat lomené výrazy	
Sčítání a odčítání lomených výrazů	zná postup při sčítání a odčítání lomených výrazů, umí najít společného jmenovatele dvou lomených výrazů	
Násobení a dělení lomených výrazů	zná postup při násobení a dělení lomených výrazů, ví, co je převrácený výraz	
Řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli	vyřeší jednoduché rovnice s neznámou ve jmenovateli	
Slovní úlohy na řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli	Sestaví a vyřeší rovnici s neznámou ve jmenovateli při řešení různých typů slovních úloh	
Podobnost geometrických útvarů	pozná podobné útvary, dovede určit délky zbývajících stran podobných útvarů, určí poměr podobnosti z rozměrů útvarů a naopak	
Věty o podobnosti trojúhelníků	ví, co je poměr podobnosti, využívá při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků	
Využití podobnosti	dovede využít podobnost při řešení jednoduchých úloh z praxe	
Řešení soustavy dvou rovnic sčítací a dosazovací metodou	vyřeší soustavu dvou rovnic o dvou neznámých pomocí ekvivalentních úprav sčítací i dosazovací metodou, provádí zkoušku soustavy, rozhodne, zda soustava rovnic má řešení a ověří, zda řešení patří do zadaného číselného oboru	
Úlohy o směsích	sestaví a vyřeší rovnici nebo soustavu dvou rovnic o dvou neznámých ze zadaných údajů, ověří správnost řešení slovní úlohy	
Úlohy o pohybu	dovede využít znalost řešení dvou lineárních rovnic při řešení slovních úloh o pohybu	
Závislosti, přiřazování, předpisy	ví, že se dá závislost zapsat tabulkou, vzorcem nebo grafem, vyhledá potřebné údaje v tabulce, diagramu a grafu, pracuje s intervaly a časovou osou	
Co je a co není funkce	zná definici funkce, ví, co je definiční obor a obor hodnot, vyčte z grafu vyznačené hodnoty na základě porozumění vzájemným vztahům mezi proměnnými	
Přímá úměrnost	umí zapsat přímou úměrnost, ví, co je jejím grafem, pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice	
Lineární funkce a její graf	zná rovnici lineární funkce, dovede znázornit její graf, vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí	
Rostoucí funkce a klesající funkce	pozná rostoucí a klesající funkci podle zápisu i z grafu	

Lineární funkce v praxi	dovede znázornit konkrétní situaci z praxe pomocí grafu lineární funkce, porovná kvantitativní vztahy mezi soubory dat zadaných tabulkami a grafy, interpretuje výsledky získané porovnáním souborů dat, přiřadí lineární funkci vyjádřenou rovnicí k příslušnému grafu nebo tabulce a naopak, odhalí funkční vztahy v textu úlohy, řeší úlohu s využitím funkčních vztahů, vyjádří výsledek řešení úlohy v kontextu reálné situace
Grafické řešení soustavy rovnic	umí vyřešit graficky soustavu dvou jednoduchých lineárních rovnic a zapsat řešení pomocí uspořádané dvojice
Kvadratická funkce	pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice, vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí
Nepřímá úměrnost	pozná funkční závislost z textu úlohy, z tabulky, z grafu a z rovnice, vytvoří graf pro funkční závislost danou tabulkou či rovnicí
Funkce sinus	dovede definovat funkci sinus na základě poměru stran v pravouhlém trojúhelníku, umí vypočítat sinus úhlu pomocí tabulek, účelně a efektivně využívá kalkulačtor
Funkce kosinus	dovede definovat funkci kosinus na základě poměru stran v pravouhlém trojúhelníku, umí vypočítat kosinus úhlu pomocí tabulek i kalkulačky
Funkce tangens	dovede definovat funkci tangens na základě poměru stran v pravouhlém trojúhelníku, umí vypočítat tangens úhlu pomocí tabulek i kalkulačky
Výpočty v pravouhlém trojúhelníku	umí využít znalostí goniometrických funkcí při výpočtech stran a úhlů v pravouhlém trojúhelníku, účelně a efektivně využívá kalkulačtor
Užití goniometrických funkcí	dovede využít goniometrické funkce při řešení úloh v rovině i v prostoru
Síť a povrch jehlanu	načrtne a sestrojí síť jehlanu, Odhaduje a vypočítá povrch jehlanu a plášť jehlanu, rozpozná síť jehlanu od jiných těles dovede řešit úlohy z praxe, pracuje s půdorysem a nárysem mnohostěnů
Objem jehlanu	Odhaduje a vypočítá objem jehlanu, využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely, využívá metrické a polohové vlastnosti při výpočtech v mnohostěnech (jehlanu), volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy
Síť a povrch kužele	načrtne a sestrojí síť kužele, Odhaduje a vypočítá povrch kužele, dovede řešit úlohy z praxe, rozpozná síť kužele od jiných těles
Objem kužele	Odhaduje a vypočítá objem kužele, využívá při analýze praktické úlohy náčrtky, schémata, modely, využívá metrické a polohové vlastnosti při výpočtech v rotačních tělesech (kuželu), pracuje s půdorysem a nárysem rotačních těles, volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy
Koule a její povrch	pomocí vzorce spočítá povrch koule nebo její části
Objem koule	pomocí vzorce spočítá objem koule nebo její části, vyhledá v textu potřebné údaje a vztahy, volí vhodné matematické postupy pro řešení úlohy
Na finance s procenty	umí vypočítat procentovou část
Věřitelé a dlužníci	ví, co je úroková míra, vklad, úvěr
Běžný účet, termínovaný vklad, vkladní knížka	má přehled o možnostech spoření, ví, že z každého zisku se platí státu daň
Jednoduché a složené úročení	dovede vypočítat úrok v případě jednoduchého i složeného úročení
Úrokovací období	ví, co je úrokovací období a že mohou být různá
Stavební spoření	zná výhody stavebního spoření, dovede vypočítat zisk
Splátky, úvěry, hypoteční úvěry	orientuje se v možnostech půjček, uvědomuje si, že půjčky se musí platit
bezpečnost práce a ochrana majetku v počítačové učebně	dodržuje zásady bezpečnosti práce a ochrany majetku v počítačové učebně
internet – zdroj informací	uvědomuje si význam internetu jako zdroje informací a prostředku komunikace
internetová pošta, založení vlastní emailové schránky, její správa	používá internetovou poštu pro komunikaci a přenos informací, dodržuje základní pravidla komunikace přes internetovou poštu
orientace, vyhledávání informací v síti internet, jejich zpracování	orientuje se na internetu, efektivně vyhledává informace na síti, používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi získanými údaji, ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

vyhledávání informací v síti Internet, jejich porovnávání a hodnocení	efektivně vyhledává informace na síti, ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost, pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
textový editor Word- zpracování textu v textovém editoru, formát písma, odstavce odrážky a číslování, práce s grafickými objekty v textovém editoru tvorba tabulek v textovém editoru	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě, uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
vložení obrázku do textu, automatické tvary – formát obrázku (velikost, barvy a čáry - výplň a ohraničení), vložení obrázku ze souboru (ohraničení, obtékání) – Power Point	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě, uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem
samostatná práce na projektu	vyhledá v síti internet, vyhodnotí a zpracuje příslušné informace na zadané téma v textovém editoru
práce v tabulkovém editoru Excel, tvorba jednoduché tabulky za využití základních početních operací	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v tabulkovém editoru, dodržuje základní estetická pravidla pro práci v tabulkovém editoru v tabulkovém editoru zpracovává data, vytváří tabulky, ovládá export tabulek do textového editoru dokáže využít vybraný program pro tvorbu prezentací, vytvoří jednoduchou prezentaci na zadané téma
samostatná práce, projekt, tvorba referátu, prezentací na zadané téma, s využitím dosažených znalostí práce v textovém, tabulkovém editoru a práce s internetem a s programem pro tvorbu prezentací	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě, uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem, pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
samostatná práce, projekt, tvorba referátu, prezentací na zadané téma, s využitím dosažených znalostí práce v textovém, tabulkovém editoru a práce s internetem a s programem pro tvorbu prezentací	zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě, uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem, pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví
vyhodnocení projektu, shrnutí učiva	na přiměřené úrovni ovládá práci s textovým, tabulkovým editorem, orientuje se na internetu, používá internetovou poštu pro komunikaci a přenos informací

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření - matematika:

6. - 9. ročník - žák:

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose
- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi
- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce

- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce
- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům
- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření - informatika:

6. -9. ročník - žák:

- vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou
- osvojí si základy elektronické komunikace
- ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem
- využívá vhodné aplikace
- zvládá práci s výukovými programy
- vyhledává potřebné informace na internetu
- dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou

7.2. Dějepis

7.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- rozvíjení historického vědomí žáka
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- orientace v historickém čase a prostoru
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému
- využívání různých zdrojů informací a moderních informačních technologií

Časová dotace

- 6. až 9. ročník – 2 hodiny týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna PC
- knihovna
- veřejná prostranství mimo školu, různé kulturní instituce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- chápe probírané oblasti v historickém kontextu
- vyhledává a třídí informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámí se a operuje s obecně užívanými pojmy, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří
- komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Postup:

- zadávání úkolů, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vedení žáků k užívání správné terminologie a symboliky
- vedení žáků k zamyšlení nad historickým vývojem
- vedení žáků k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti
- samostatně volí vhodné způsoby k řešení problému
- vnímá společenské problémy v jejich historickém vývoji
- při řešení problémů nalézá paralely s historií, svá řešení posuzuje z více společenských aspektů

Postup:

- zařazování aktivit, které umožňují různé způsoby řešení
- používá metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede žáky ke kritickému myšlení

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky logicky, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- zapojuje se do diskuse, dokáže obhájit svůj názor, vhodně argumentuje
- porozumí různým typům textů, dokumentů a obrazových materiálů
- dokáže vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- osvojí si postupy při užívání informačních a komunikačních technologií a naučí se je využívat

Postup:

- vedení žáků k přesnému a výstižnému vyjadřování
- diskuze ve výuce, důraz je kladen na věcnou a kultivovanou argumentaci
- vedení žáků k práci s různými typy textů a k využívání informačních a komunikačních technologií

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině
- chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení úkolu v malé skupině i v celé třídě
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Postup:

- vytváří příznivé klima třídy, trvá na dodržování zásad slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žák:

- respektuje názory a hodnoty druhých lidí
- odmítá násilí jakožto cestu k řešení problému
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví
- projevuje pozitivní postoj k historickému dědictví, uměleckým dílům, kultuře...

Postup:

- vede žáky k toleranci k druhým
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje pravidla, plní své povinnosti
- využívá svých znalostí v běžné praxi
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Postup:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce
- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést žáky k využívání znalostí v běžné praxi

7.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník 6.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Úvod do vyučovacího předmětu, význam zkoumání dějin	uvádí konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků	
Získávání informací o dějinách; historické prameny	uvádí příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	
Historický čas a prostor, periodizace dějin	orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu,	
Člověk v pravěku, vývoj člověka	charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	
Lidská společnost v pravěku	objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost, uvádí příklady archeologických neolitických kultur na našem území	
Pravěk v českých zemích	lokalizuje na mapě osídlení Keltů, Germánů a Slovanů na našem území a stručně popíše jejich hlavní znaky	
Nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz	rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních starověkých civilizací lokalizuje na mapě území starověké Mezopotámie, Egypta, Indie a Číny a porovná je s dnešní mapou uvádí nejvýznamnější památky starověké Mezopotámie, Egypta, Indie a Číny, které se staly součástí světového kulturního dědictví, chápe důležitost písma	
Antické Řecko	lokalizuje na mapě území starověkého Řecka uvádí nejvýznamnější památky starověkého Řecka, které se staly součástí světového kulturního dědictví, jmenuje významné osobnosti a jejich odkaz porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie chápe význam výbojů Alexandra Makedonského pro šíření řecké kultury a vzdělanosti, zároveň i pro její obohacování myšlenkami orientu	
Starověký Řím	lokalizuje na mapě starověký Řím, jednoduše charakterizuje přírodní podmínky Říma vypráví pověst o založení Říma, srovnává tuto pověst s vědeckými poznatky o vzniku Říma, stručně popíše základní rysy etruské civilizace vypráví o některých aspektech života lidí ve starověkém Římě popíše příčiny a důsledky zániku římské republiky, vypráví o událostech a nejvýznamnějších osobnostech tohoto období	
Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím	demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem, uvádí nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Nový etnický obraz Evropy	popíše změny v Evropě, které nastaly v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku raně středověkých států	
Utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu	porovnává základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	

a jejich specifický vývoj, islám a islámská říše ovlivňující Evropu (Arabové, Turci)	
Křesťanství, papežství, císařství, křížové výpravy	vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
Struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev,	ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti,
Kultura středověké společnosti – románské a gotické umění a vzdělanost	uvede příklady románské a gotické kultury, zná významné památky
Velká Morava a český stát, jejich vnitřní vývoj a postavení v Evropě	objasní význam prvních státních útvarů na našem území a chápe postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
	objasní počátek a další vnitřní vývoj českého státu a jeho postavení v evropských souvislostech, uvědomuje si význam přijetí křesťanství pro vznik českého státu chápe význam zisku královské koruny na růst moci a prestiže přemyslovských panovníků
Vrcholný a pozdní středověk, složení společnosti, kolonizace	popisuje proměnu středověké krajiny spojenou s osidlováním dosud neobydlených míst a vznikem nových osad, popíše proměnu společnosti ve vrcholném středověku
Vznik středověkých měst	popisuje proměnu společenského, ekonomického i politického života spojenou se vznikem středověkých měst, ilustruje život ve středověkých městech, orientuje se v jednotlivých složkách obyvatelstva středověkých měst
Přemyslovci - zisk dědičné koruny	chápe význam zisku dědičné královské koruny na růst moci a prestiže přemyslovských panovníků
Poslední Přemyslovci	chápe příčiny rozmachu českého státu za posledních Přemyslovců
Lucemburkové na českém trůně	popíše události spojené s nástupem Lucemburků na český trůn
Karel IV. - české království na vrcholu moci	chápe příčiny rozmachu českého království za vlády Karla IV., uvádí nejvýznamnější historické památky z doby Karla IV.
Husitství, husitské války	vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
Český stát v 15. – 16. st.	dokáže popsat složitou náboženskou a ekonomickou situaci v českém království po husitských válkách, vysvětlí příčiny vedoucí Jiřího k “projektu“ mírové unie evropských národů
Jagellonci na českém trůně	popíše události vedoucí k nástupu Jagellonců na český trůn, uvádí nejvýznamnější události a osobnosti té doby
Renesance a humanismus	vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka
Zámořské objevy	popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
Reformace a protireformace	vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
Český stát a velmoci v 15. – 18. století	objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
	popíše události vedoucí k nástupu Habsburků na český trůn a stručně charakterizuje jejich vládu
	objasní příčiny vypuknutí českého stavovského povstání a posoudí jeho důsledky pro další vývoj českého státu

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	

Český stát a velmoci v 17. – 18. století	objasní příčiny vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
Barokní kultura a osvícenství	rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
Industrializace a její důsledky pro společnost, sociální otázka	vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět	objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
Národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa	porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
Politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus a socialismus), ústava, politické strany, občanská práva	na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
Kulturní rozrůzněnost doby, konflikty mezi velmocemi, kolonialismus vznik USA	vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	vysvětlí příčiny a důsledky první světové války, na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	
Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě; vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy	rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů, chápe okolnosti vzniku samostatné ČSR, dokáže popsat její vnitřní situaci i zahraničně-politickou orientaci, uvádí nejvýznamnější osobnosti české politiky spjaté se vznikem nového státu.	
Mezinárodněpolitická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět	charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	
Druhá světová válka, holokaust; situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj; politické, mocenské a ekonomické důsledky války	vysvětlí příčiny vypuknutí II. světové války, na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv, chápe význam československého domácího i zahraničního odboje pro obnovu samostatné republiky, zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí	
Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi	vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání	

politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	obou bloků
Vnitřní situace v zemích východního bloku (na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 vznik České republiky	vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické, hospodářské a vojenské spolupráce, zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí mezi lety 1945-1948, popíše události roku 1948 v ČSR, charakterizuje důsledky nástupu komunismu pro další vývoj v ČSR, chápe důvody rozpadu komunistického režimu v ČSR, seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 i s dalším vývojem v 90. letech
Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	posoudí postavení rozvojových zemí
Problémy současnosti, věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje sport a zábava	prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Průřezová témata

Výchova demokratického občana (VDO) - demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systémy, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie,...

Výchova demokratického občana - občan, občanská společnost a stát

Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování, kulturní diference

Výchova demokratického občana - formy participace občanů v politickém životě

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) - integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mírové poselství Jiřího z Poděbrad, reformace, význam objevení Ameriky, občanské a demokratické revoluce,...

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - jsme Evropané

Enviromentální výchova (EV) - člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů,...

Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí

Mediální výchova (MDV) - národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika,...

Mediální výchova - interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Multikulturní výchova (MKV) - sblížování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita

Multikulturní výchova - kulturní diference

Multikulturní výchova - etnický původ

Multikulturní výchova - multikulturalita

Multikulturní výchova - princip sociálního smíru a solidarity

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

6. -9. ročník - žák:

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací
- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti

- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvetu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap
- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války
- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

7.3. Občanská výchova

7.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání

Časová dotace

- 6. – 9. ročník - 1 hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- knihovna
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup:

- vedení žáků k ověřování důsledků
- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup:

- kladení otevřených otázek

- volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- komunikují na odpovídající úrovni
- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup:

- zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcování žáků k argumentaci
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti

Kompetence občanské

Žáci:

- znají legislativu a obecné morální zákony a dodržují je
- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Postup:

- vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce

Postup:

- dodávání sebedůvěry
- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

7.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Ročník 6.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Úvod k výuce občanské výchovy	seznamuje se s obsahem učiva občanské výchovy, propojením s každodenním životem a jeho praktickým využitím	
Člověk v rytmu času	vysvětlí vnímání času v kultuře, objasní, k čemu slouží kalendář a pojmenuje časové úseky kalendáře, zdůvodní, proč slavíme rozmanité rodinné a společenské státní svátky, vyjmenuje státní svátky ČR	
Život v rodině	uvědomí si význam a důležitost rodiny, objasní pojem náhradní rodinná péče a vysvětlí její smysl, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje	
Život ve škole	vysvětlí význam vzdělání pro jeho vlastní vývoj, na příkladech popíše zásady racionální přípravy do vyučování, orientuje se ve školním řádu a řádu odborných učeben	
Domov	upevňuje si svoji citovou vazbu k domovu, vyjmenuje zajímavá místa ve svém okolí, na příkladech uvede příklady místních tradic a objasní, proč je dobré je dodržovat, vysvětlí, co je typické pro region, ve kterém žije	
Obec, obecní zřízení	rozlišuje pojmy: bydliště, rodiště, obec, radnice (obecní úřad) a zastupitelstvo, objasní rozdíl mezi hejtmanem, primátorem a starostou, vlastními slovy vyjádří význam voleb do obecních zastupitelstev, uvede příklady činnosti místního zastupitelstva	
Životní prostředí	rozlišuje, které složky tvoří přírodní prostředí, formuluje čím je pestrý život na vesnici a co nabízí život ve městě	
Má vlast	objasní, co je nacionalismus a vlastenectví, diskutuje o kladných a záporných projevech vztahu k vlasti a národu	
Státní symboly	pozná a popíše státní a národní symboly ČR, vysvětlí, kdy a proč se používají státní symboly ČR	
Demokratický právní stát	uvede příklady základních principů demokratického řízení státu, diskutuje o výhodách a nevýhodách, uvede příklady demokratického způsobu řízení státu v každodenním životě	
Historie	pojmenuje zajímavá či památná místa naší vlasti, zajímá se o českou národní minulost, seznamuje se se jmény českých prezidentů, uvědomuje si přínos významných osobností	
Úvod do lidských práv	uvede příklady základních lidských práv, respektuje rovnost všech lidí, uplatňuje svá práva	
Práva a povinnosti	seznamuje se s některými právy Všeobecné deklarace lidských práv	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Život mezi lidmi	uvědomuje si, co vše působí na formování naší osobnosti (rodina, škola, vrstevníci)	
Komunikace	uplatňuje zásady společenského chování v různých životních situacích, používá vhodnou komunikaci	
Média	rozlišuje fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení, diskutuje o vlivu propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	
Člověk a kultura	uvede příklady kulturních institucí a kulturních akcí, doporučí kulturní akci, která ho zajímá, vysvětlí pojem tolerance a objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, způsoby chování a myšlení lidí	
Přírodní a kulturní bohatství	oceňuje krásy naší země, aktivně přistupuje k ochraně životního prostředí	
Majetek v našem životě	rozlišuje důležité potřeby a snaží se je uspokojovat, respektuje cizí majetek a	

	chrání majetek vlastní, rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního
Řízení společnosti	obhájí principy demokracie, uvědomuje si spoluzodpovědnost za fungování státu, chápe základní demokratické principy, seznamuje se s volbami a vysvětlí význam volebního práva
Obec	uvede příklady činnosti státní správy a samosprávy na úrovni obce
Spolupráce mezi zeměmi Evropy	zajímá se o dění ve světě, vnímá rozdíly mezi občany jednotlivých zemí, seznamuje se s úkoly EU, uvede významné mezinárodní organizace, jejichž je ČR členem, objasní rozdíly mezi OSN, EU, NATO
Ochrana obyvatel (POKOS)	uvede povinnosti občana při obraně státu
Lidská práva	diskutuje o ochraně základních lidských práv a svobod, popíše projevy netolerance, xenofobie, rasismu a extremismu, navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Osobnost	uvede složky osobnosti, které ji charakterizují	
Sebevýchova	vysvětlí, jak se projevuje zdravé a nepřiměřené sebevědomí	
Temperament	popíše chování osob s různým temperamentem	
Motivy, zájmy, potřeby	objasní, jak osobní vzory ovlivňují život jedince, sestaví svůj žebříček hodnot	
Vlohy, schopnosti, inteligence	objasní, jak se projevují vlohy a schopnosti	
Paměť	seznamuje se s pojmy paměť, zapomínání, pozornost a chápe jejich zákonitosti	
Hra, učení, práce	rozlišuje pojmy hra, učení, práce, vědomě rozvíjí svou osobnost, hledá odlišnosti mezi jednotlivými druhy činností	
City	porozumí pojmům city, afekt, vášeň, nálada, akceptuje své city a kontroluje je	
Člověk v sociálních vztazích	objasní asertivní, pasivní a agresivní chování, navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody nebo konflikty,	
Tělesné a duševní zdraví	upevní si pravidla zdravého života, trénuje schopnost relaxace, pečuje o své zdraví	
Hospodaření	objasní princip nabídky a poptávky, vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu, jak se stanovuje cena na základě nákladů, vysvětlí, co je inflace a jaký je její vliv na reálnou hodnotu peněz	
Právo jako systém	osvojuje si základní pojmy v oblasti práva, pěstuje právní vědomí, dbá na dodržování etických a právních norem, seznamuje se s Ústavou ČR	
Rozdělení státní moci	vyjmenuje orgány zákonodárné, výkonné a soudní moci v ČR a popíše jejich činnost	
Základní práva a svobody	posiluje své znalosti o základních lidských právech a povinnostech, prosazuje svoje práva a práva druhých, uvede příklady porušování lidských práv	
Právo v Evropě	uvede příklady svobody pohybu osob, zboží, práce a kapitálu v EU, uvede příklady situací, ve kterých může občan EU uplatňovat svá práva	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Občan	uvědomuje si obsah pojmu občanství, upevní si termíny obecní úřad, obecní zastupitelstvo, upevní si pojem státní občanství	
Evropská unie	uvědomuje si, že jsme součástí Evropy, vyhledává informace o činnostech EU, objasní výhody a nevýhody evropské integrace	
Občan a právo	objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele, popíše postup při	

	reklamaci výrobku nebo služby
Občanskoprávní vztahy	na příkladu objasní práva a povinnosti při osobní přepravě, při nákupu, při opravě či pronájmu věci, objasní důsledky jednoduchých právních úkonů, uvede příklady korupčního jednání
Vlastnictví	uvede různé druhy vlastnictví na konkrétních příkladech, diskutuje o různých možnostech ochrany vlastnictví, popíše způsoby vzniku a zániku vlastnictví, rozlišuje oprávněné a neoprávněné omezení vlastnického práva, respektuje majetková práva druhých
Právní ochrana	vyjmenuje orgány právní ochrany občanů, na příkladu popíše činnost konkrétního orgánu právní ochrany, uvede příklad spolupráce orgánů právní ochrany
Trestní právo	vysvětlí, co je protiprávní jednání, přestupek a trestný čin, uvede příklady protiprávního jednání v podobě přestupků a trestných činů, pochopí rozdíl mezi základní a plnou trestní odpovědností, dodržuje pravidla a uvědomuje si rizika jejich porušování
Volba povolání	na příkladech vyloží, co je rozhodující pro volbu vhodné profese, orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, dokáže sladit své zájmy a možnosti s požadavky na výkon
Zaměstnání	popíše vznik a zánik pracovního poměru, pojmenuje podstatné náležitosti pracovní smlouvy
Rodina a zákony	seznamuje se s rodinou z pohledu práva, přispívá k pozitivní atmosféře v rodině
Hospodaření	uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti, objasní rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem domácnosti, rozliší zbytné a nezbytné výdaje domácnosti, vysvětlí zásady hospodárnosti na jednoduchém rozpočtu domácnosti, uvede příklady situací, ve kterých mohou občané žádat o dávky a příspěvky ze státního rozpočtu
Peněžní ústavy	objasní možnosti hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet, vysvětlí rozdíly kreditní a debetní karty, diskutuje o výhodách a rizicích různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, popíše funkce banky a uvede příklady služeb
Problémy současného světa, globalizace	uvede příklady projevů globalizace, diskutuje o kladech a záporech globalizace, o příčinách a důsledcích globálních problémů, popíše, jak se některé globální problémy projevují v jeho okolí, uvede příklady mezinárodního terorismu, navrhne možnosti řešení, uvede situace, ve kterých se Armáda ČR podílí na národní a mezinárodní obraně
Životní plány a cíle	diskutuje o životě, zamýšlí se nad sebou samým, rozumí pojmům seberealizace a sebevědomí

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) - sociální rozvoj, osobnostní rozvoj

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání; sociální rozvoj - poznávání lidí

Výchova demokratického občana (VDO) - občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola;

formy participace občanů v politickém životě; principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) - Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá; objevujeme Evropu a svět; jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV) - kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity)

Multikulturní výchova – lidské vztahy, multikulturalita

Multikulturní výchova – kulturní diference, lidské vztahy

Multikulturní výchova – etnický původ; princip solidárního smíru a solidarity

Enviromentální výchova (EV) - lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí

Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí

Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova (MDV) - tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Mediální výchova – vnímání autora mediálních sdělení; tvorba mediálního sdělení

Mediální výchova – práce v realizačním týmu

Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

6. -9. ročník - žák:

- přistupuje kriticky k projevům vandalismu
- v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány
- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací
- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování
- uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy
- uvede příklady mezinárodního terorismu

7.4. Fyzika

7.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- podporuje hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- rozvíjí dovednosti objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování

Časová dotace

- 6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Místo realizace

- odborná učebna fyziky a chemie
- učebna PC
- knihovna

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledávají, třídí a učí se propojovat informace
- používají odbornou terminologii
- samostatně měří, experimentují a porovnávají získané informace
- nalézají souvislosti mezi získanými daty

Postup:

- vedení žáků k vyhledávání, třídění a propojování informací
- vedení žáků k využívání odborné terminologie
- zadávání úkolů s využitím měření, experimentování a porovnávání získaných informací

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- učí se využívat základní postupy badatelské práce
- vyhodnocují získaná data

Postup:

- zadávání úkolů, které vedou k nalezení problému a zvolení postupu jeho řešení

- vedení žáků ke správnému vyhodnocení získaných dat

Kompetence komunikativní

Žáci:

- při práci ve skupinách diskutují, respektují názory druhých
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Postup:

- učitel vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- zadávání úkolů, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vedení žáků k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- mají pocit sebedůvěry a zodpovědnosti
- jsou ochotni pomoci druhým

Postup:

- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování
- dodávat žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- šetrně využívají elektrickou energii

Postup

- motivování žáků k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jeho vlastních
- vést žáky k šetrnému využívání elektrické energie

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují bezpečnostní předpisy v učebně fyziky
- dodržují hygienu práce

Postup:

- vést žáky k dodržování bezpečnostních předpisů v učebně fyziky
- vést žáky k dodržování pravidel ochrany zdraví

7.4.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník 6.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Pravidla bezpečné práce při školních pokusech.	dodržuje základní pravidla bezpečného chování v odborné učebně	
Tělesa a látky	rozlišuje látky pevné, kapalné a plynné, chápe rozdíl pojmů těleso a látka, dovede uvést příklady látek a těles	
Vzájemné působení těles, síla	seznáme se s pojmem síla a její jednotka, pochopí, že tělesa na sebe navzájem působí silou	
Gravitační síla. Gravitační pole	ví, že kolem Země se nachází gravitační pole, zná směr působení gravitační síly	
Složení látek. Atomy a molekuly	ví, že všechny látky se skládají z atomů a molekul, zná rozdíl mezi molekulou a atomem	
Neustálý neuspořádaný pohyb částic látky. Brownův pohyb, difuze	uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že částice ve všech látkách se neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	
Částicové složení pevných krystalických látek	zná pojem krystalická mřížka	
Vlastnosti kapalin a plynů	zná základní vlastnosti kapalin a plynů	
Model atomu	ví, že atom se skládá z protonů, neutronů a elektronů, zná elektrický náboj těchto částic, umí popsat silové působení mezi částicemi	
Atomy různých chemických prvků	ví, že atomy různých chemických prvků se liší počtem protonů v jádru	
Ionty	ví, jak vznikne kladný a záporný iont	
Elektrování těles při vzájemném dotyku	umí vysvětlit pojem elektrování, ví, které těleso je kladně a které záporně zelektrováno	
Elektrické pole	ví, že kolem zelektrovaného tělesa je elektrické pole	
Magnety přírodní a umělé	ví, že magnetovec je přírodní magnet, ví, co jsou to feromagnetické látky	
Póly magnetu	ví, že magnet má severní a jižní pól, souhlasné póly se odpuzují, nesouhlasné se přitahují	
Magnetické pole	ví, že v okolí magnetu je magnetické pole	
Magnetizace látky	umí vysvětlit pojem magnetizace látky	
Indukční čáry magnetického pole	má představu o indukčních čarách magnetického pole	
Magnetické pole Země	ví, že Země je kulový magnet a kolem něho se nachází magnetické pole	
Sestavení elektrického obvodu	umí sestavit jednoduchý elektrický obvod	
Elektrický proud a elektrické napětí	seznáme se s pojmem elektrický proud a elektrické napětí	
Vodiče elektrického proudu. Elektrické izolanty	zná rozdíl mezi vodičem a izolantem, uvede příklad vodiče a izolantu	
Tepelné elektrické spotřebiče	ví, že průchodem elektrického proudu se vodič zahřívá, uvede příklady tepelných elektrických spotřebičů	
Pojistka	chápe pojem zkrat a umí vysvětlit potřebu pojistek v domácnosti	
Zásady správného používání elektrických spotřebičů	ví, že nemá používat spotřebiče s poškozenou přírodní šňůrou	
Magnetické pole cívky s proudem	zná pojem cívka a ví, že kolem cívky s proudem se vytváří magnetické pole	
Galvanometr	ví, že podle výchylky galvanometru zjistíme, zda obvodem prochází proud	
Elektrický zvonek	seznáme se se součástmi elektrického zvonku	
Porovnávání a měření	zná pojem fyzikální veličina	
Jednotky délky. Délková měřidla	zná jednotky délky, uvede příklad délkového měřidla	
Měření délky. Opakované měření délky	zná postup při měření délky, umí vypočítat aritmetický průměr hodnot naměřených opakovaným měřením	
Jednotky objemu	zná jednotky objemu	
Měření objemu pevného tělesa	umí změřit objem pevného tělesa pomocí odměrného válce	
Měření objemu kapalného tělesa	umí změřit objem kapalného tělesa pomocí odměrného válce	
Hmotnost tělesa	chápe pojem hmotnost tělesa	

Rovnoramenné váhy. Porovnávání hmotností těles	umí popsat rovnoramenné váhy a rozhodnout, na které misce je těleso s větší hmotností
Jednotky hmotnosti	zná jednotky hmotnosti
Měření hmotnosti pevného a kapalného tělesa	umí změřit hmotnost pevného i kapalného tělesa pomocí rovnoramenných vah
Hustota látky	chápe pojem hustota látky, umí najít hustoty látek v tabulkách
Výpočet hustoty látky	ze znalosti objemu a hmotnosti umí vypočítat hustotu látky
Výpočet hmotnosti tělesa	umí vypočítat hmotnost tělesa na základě znalosti objemu a hustoty
Jednotky času, měření času	zná jednotky času, umí změřit čas stopkami
Změna objemu kapalného a plynného tělesa při zahřívání nebo při ochlazování	předpoví, jak se změní objem kapalného a plynného tělesa při změně teploty
Změna délky kovové tyče při zahřívání nebo při ochlazování	předpoví, jak se změní délka kovové tyče při změně teploty
Teploměr. Jednotka teploty	zná základní druhy teploměrů, zná jednotku teploty
Měření teploty tělesa	umí změřit teplotu tělesa laboratorním teploměrem
Změna teploty vzduchu v průběhu času	dovede sestrojít graf změn teploty vzduchu v průběhu dne

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Klid a pohyb tělesa	ví, že klid a pohyb tělesa určujeme vždy vzhledem k jinému tělesu	
Trajektorie a dráha. Druhy pohybů	určí rozdíl mezi trajektorií a dráhou tělesa, rozhodne, jaký druh pohybu koná těleso vzhledem k jinému tělesu	
Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb	rozliší rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb, uvede příklady	
Rychlost rovnoměrného pohybu	umí určit rychlost tělesa pomocí vztahu $v = s : t$	
Dráha při rovnoměrném pohybu tělesa	využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem	
Průměrná rychlost nerovnoměrného pohybu	umí určit průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu	
Síla a její znázornění. Jednotka síly	ví, že síla je fyzikální veličina, dovede znázornit sílu pomocí orientované úsečky, zná jednotku síly	
Gravitační síla a hmotnost tělesa	zná vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa	
Měření síly. Siloměr	změří velikost působící síly pomocí siloměru	
Skládání dvou sil stejného směru	umí znázornit výslednici dvou sil stejného směru	
Skládání dvou sil opačného směru	umí znázornit výslednici dvou sil opačného směru	
Těžiště tělesa	umí najít těžiště tělesa	
Urychlující a brzdící účinky síly na těleso	zná posuvné účinky síly, ví, že proti směru pohybu těles působí brzdící síly	
Zákon setrvačnosti	zná podmínky, za kterých těleso setrvává v klidu nebo v pohybu rovnoměrném přímočarém	
Zákon vzájemného působení dvou těles	ví, že jestliže působí jedno těleso na druhé silou, působí i druhé těleso na první stejně velkou silou opačného směru	
Účinek síly na těleso otáčivé kolem pevné osy. Páka	umí popsat páku	
Rovnovážná poloha páky	zná vztah pro rovnovážnou polohu páky	
Užití páky. Rovnoramenné váhy. Pevná kladka	aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	
Tlaková síla. Tlak	zná vztah mezi tlakovou silou a tlakem	
Tlak v praxi	ví, jakým způsobem se dá tlak zvětšit nebo zmenšit	
Třecí síla	ví, na čem závisí třecí síla	

Význam třecí síly pro pohyb těles v denní a technické praxi	ví, kdy je třecí síla užitečná, kdy ji potřebujeme zmenšit a jak
Jak se přenáší tlak v kapalině	zná Pascalův zákon
Hydraulické zařízení	využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů
Účinky gravitační síly Země na kapalinu	ví, jaké účinky na kapalinu má gravitační síla
Hydrostatický tlak	zná vztah pro určení hydrostatického tlaku
Vztlaková síla působící na těleso v kapalině. Archimédův zákon	umí vyjádřit Archimédův zákon slovně i pomocí vztahu mezi veličinami
Potápění, plování a vznášení se stejnorodého tělesa v kapalině	zná podmínky, za kterých se stejnorodé těleso potápí, plove nebo se vznáší
Plování nestejnorodých těles	ví, co je nestejnorodé těleso a za jakých podmínek plove
Teplota	chápe pojem teplo
Měrná tepelná kapacita látky	ví, co je měrná tepelná kapacita látky, umí najít v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu různých látek
Měření tepla přijatého nebo odevzdaného při tepelné výměně	určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem
Tepelné záření	ví, na čem závisí zvýšení teploty tělesa při pohlcování tepelného záření
Využití energie slunečního záření	umí popsat jednoduchý sluneční ohřívač vody
Tání a tuhnutí	umí vysvětlit jevy tání a tuhnutí, zná podmínky, za kterých probíhají
Vypařování	ví, co je vypařování a za jakých podmínek probíhá
Var	ví, co je var a za jakých podmínek probíhá
Kapalnění	ví, co je kapalnění a za jakých podmínek probíhá

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Práce	ví, kdy těleso koná práci, umí použít vztah pro výpočet mechanické práce	
Výkon	chápe pojem výkon	
Výpočet práce z výkonu a času	využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem	
Pohybová energie tělesa	ví, na čem závisí pohybová energie tělesa	
Polohová energie tělesa	ví, že polohová energie tělesa souvisí s jeho polohou v silovém poli	
Vzájemná přeměna polohové a pohybové energie tělesa	využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie při řešení konkrétních úloh	
Zahřívání těles při tření	chápe, že vykonáním práce se zvyšuje vnitřní energie tělesa	
Změny teploty těles tepelnou výměnou	ví co je tepelná výměna a jak probíhá, vysvětlí rozdíl mezi tepelným vodičem a tepelným izolantem	
Atmosféra Země. Atmosférický tlak	ví, že kolem Země se nachází plynný obal, dovede vysvětlit vznik atmosférického tlaku	
Měření atmosférického tlaku	vysvětlí Torricelliho pokus, zná pojmy rtuťový tlakoměr a barograf	
Změny atmosférického tlaku	ví, na jakých podmínkách závisí velikost atmosférického tlaku	
Vztlaková síla působící na těleso v atmosféře Země	umí určit vztlakovou sílu, která působí na těleso v atmosféře Země	
Tlak plynu v uzavřené nádobě. Manometr	ví, jaký je rozdíl mezi podtlakem a přetlakem, umí popsat přístroj k měření podtlaku a přetlaku	
Elektrické vlastnosti látek	umí vysvětlit rozdíl mezi elektrickým vodičem a elektrickým izolantem	
Elektroskop. Jednotka elektrického náboje	umí vysvětlit princip elektroskopu, zná jednotku elektrického náboje	
Vodič a izolant v elektrickém poli	zná pojmy elektrostatická indukce a polarizace izolantu	
Síločáry elektrického pole	umí zakreslit síločáry elektrického pole	
Co je elektrický proud	ví, čím je způsobený elektrický proud	
Měření elektrického proudu a elektrického napětí	umí změřit elektrický proud a elektrické napětí v obvodu	

Zdroje elektrického napětí	zná zdroje elektrického napětí
Ohmův zákon. Elektrický odpor	zná závislost mezi elektrickým proudem a elektrickým napětím
Závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče	ví, jak elektrický odpor závisí na vlastnostech vodiče
Výsledný odpor rezistorů spojených v elektrickém obvodu za sebou	umí zapojit do obvodu dva rezistory za sebou a určit jejich odpor
Výsledný odpor rezistorů spojených v elektrickém obvodu vedle sebe	umí zapojit do obvodu dva rezistory vedle sebe a určit jejich odpor
Reostat. Dělič napětí (potenciometr)	ví, co je reostat a kde se využívá
Elektrická práce.	ví, že elektrické pole koná práci
Výkon elektrického proudu	umí určit výkon elektrického proudu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Magnetické pole cívky s proudem	umí určit póly cívky s proudem pomocí pravidla pravé ruky	
Elektromagnet a jeho užití	ví, z jakých základních částí se skládá elektromagnet, dovede uvést, kde se využívá	
Elektromotor	využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na cívku s proudem	
Elektromagnetická indukce	ví, za jakých podmínek vzniká v obvodu indukovaný proud	
Vznik střídavého proudu	ví, jak vzniká střídavý proud, rozliší stejnosměrný proud od střídavého	
Měření střídavého proudu a střídavého napětí	umí změřit střídavý proud a napětí	
Transformátory	ví, že u transformátoru se využívá jevu elektromagnetické indukce, umí popsat transformátor	
Rozvodná elektrická síť	zná typy elektráren, zná obnovitelné a neobnovitelné zdroje, umí popsat přenos elektrické energie z elektrárny ke spotřebiteli	
Vedení elektrického proudu v kapalinách	ví, čím je tvořen elektrický proud v kapalinách	
Vedení elektrického proudu v plynech	ví, čím je tvořen elektrický proud v plynech, zná tři druhy vedení elektrického proudu v plynech	
Polovodiče typu P a N	umí vysvětlit základní rozdíl mezi polovodiči typu N a P	
Polovodičová dioda	umí charakterizovat polovodičovou diodu, umí ji správně zapojit	
Dioda jako usměrňovač	zná využití diody jako usměrňovače střídavého proudu	
Další součástky s jedním přechodem PN	zná některé vlastnosti světelné diody a fotodiody	
Závěrečné opakování	zopakuje si a upevní učivo fyziky	

Průřezová témata

Environmentální výchova (EV) – posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie, klady a zápory jaderné energetiky
Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) – výroba a potřeba energie v globálním měřítku
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**6. - 9. ročník - žák:**

- změní v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látku a tělesa – délku, hmotnost, čas
- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- předvídá změnu pohybu těles při působení síly
- aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití
- rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem
- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití; rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí; rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití
- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru

7.5. Chemie

7.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- Dává žákům příležitost poznávat zákonitosti přírody, které jsou vzájemně propojeny a jež mohou žáci uplatňovat v praktickém životě. Nové poznatky umožňují žákům porozumět procesům probíhajícím v živé a neživé přírodě.

Časová dotace

- 8. ročník 2 hodiny týdně
- 9. ročník 2 hodiny týdně

Místo realizace

- učebna fyziky a chemie
- učebna informatiky
- podle potřeby další učebny základní školy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- informace vyhledávají, třídí a propojují v rámci širších souvislostí
- osvojují si základní pojmy z oblasti přírodních věd
- využívají prostředků výpočetní techniky a dostupné odborné literatury

Postup:

- vedení žáků k vyhledávání a třídění informací
- vedení žáků k užívání správné terminologie
- zohledňování individuálního pracovního tempa jednotlivých žáků
- vedení žáků k využívání literatury a výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- aplikují získávané informace ke správnému řešení problému
- vnímají získané informace jako prostředek k nalezení řešení
- svá pozorování a nové informace využívají k nalézání různých možností řešení

Postup:

- zadávání úkolů problém navozujícím způsobem
- vyžadování různých postupů řešení a výběru nejvhodnějšího z nich

Kompetence komunikativní

Žáci:

- chápou a dokáží reprodukovat význam odborných pojmů
- popíší ústně i písemně průběh pozorovaných dějů a dějů probíhajících v přírodě
- práce odevzdávají v písemné, nebo elektronické podobě

Postup:

- čtení odborných textů a jejich výklad vlastními slovy
- snaha o tvorbu vlastních jednoduchých definic a diskuse o jejich přesnosti
- vést žáky k pozorování svého okolí a popisování dějů v něm probíhajících
- umožnění odevzdávání písemných prací e-mailem

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- dokáží vytvářet pracovní tým a pracovat týmově
- dokáží pracovat samostatně

Postup:

- laboratorní práce ve skupinách, skupiny vytvářejí žáci sami
- samostatné zpracování protokolů a dalších prací s použitím literatury

Kompetence občanské

Žáci:

- uvědomují si význam chemie, chemického výzkumu a chemického průmyslu ve společnosti
- popíší výhody a rizika používání chemikálií
- chápou rizika spojená se zneužíváním návykových látek a dopingů

Postup:

- představit chemii jako důležitou vědu, umožňující vývoj technologií, farmacie a hospodářského růstu
- vést žáky k bezpečné práci při manipulaci s chemikáliemi
- uvádění příkladů zneužívání chemikálií

Kompetence pracovní

Žáci:

- umí si vypracovat pracovní postup a postupovat podle něj
- pracují skupinově i samostatně
- dodržují pravidla bezpečné práce

Postup:

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést žáky k samostatnosti v práci a plánování, samostatný zápis do sešitu

7.5.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Pravidla bezpečné práce při školních pokusech a v laboratoři. Chemie jako jedna z přírodních věd, její charakteristika a význam pro společnost	dodržuje základní pravidla bezpečného chování v laboratoři, umí používat základní ochranné pomůcky, zná základní postupy při potřísnění, nebo požití chemikáliemi, zná principy ochrany jednotlivců při haváriích s únikem chem. látek, uvědomuje si propojení a vazby mezi přírodními vědami, chápe univerzální platnost přírodních zákonů v přírodních vědách	
Příklady výrobků chemického průmyslu. Pokus jako důležitý postup v chemii.	dokáže vyjmenovat typické výrobky chemického průmyslu, uvádí příklady chemických výrob, zná pojem pokus, popíše pozorování a vyvodit na jeho základě závěr	
Látky a tělesa.	porovnává vlastnosti látek, chápe rozdíl pojmů těleso a látka	
Směsi a typy směsí	chápe a vysvětlí rozdíl mezi čistou látkou a směsí popíše rozdíl mezi stejnorodou a různorodou směsí, uvádí jejich příklady, popíše druhy různorodých směsí, uvádí jejich příklady	
Rozpustnost, faktory ovlivňující rozpustnost látek	zná faktory ovlivňující rozpustnost látek, posoudí, jak faktory ovlivňují rozpouštění, používá pojmy koncentrovaný, zředěný, nasycený, nenasycený roztok	
Hmotnostní zlomek a koncentrace	umí připravit směs zadané koncentrace (hmotnostního zlomku), vypočítá koncentraci (hmotnostní zlomek) směsi	
Oddělování složek směsí	zná názvy a principy základních způsobů složek směsí, dokáže navrhnout způsob izolování látek ze směsi	
Voda jako chemická látka a voda kolem nás	popíše chemické a fyzikální vlastnosti vody, popíše rozdíly ve složení vody v běžném životě	
Vzduch, složení vzduchu, ovzduší, počasí	zná složení vzduchu a atmosféry, vysvětlí základní atmosférické pochody, uvědomuje si význam ozonové vrstvy, popíše skleníkový efekt	
Hašení	uvede příklady hořlavin a navrhne způsoby jejich hašení podle podmínek	
Částicové složení látek	popíše strukturu hmoty, charakterizuje vlastnosti základních částic	
Chemická vazba	popíše funkci chemické vazby, ví čím je tvořena, definuje pojem elektronegativita, vyjmenuje typy chemických vazeb	
Prvky	zná značky a vlastnosti vybraných prvků, popíše společné vlastnosti skupin prvků	
Periodický zákon	definuje periodický zákon, chápe jeho důsledky na vlastnosti prvků	
Periodická soustava	používá periodickou soustavu prvků, vyvozuje vlastnosti prvků na základě jejich umístění v periodické soustavě	
Chemická reakce	dokáže definovat pojem chemická reakce, uvede příklady chemické reakce	
Faktory ovlivňující rychlost chemické reakce	popíše a vysvětlí, co ovlivňuje rychlost chemické reakce	
Sloučeniny	určí rozdíl mezi prvkem, směsí a sloučeninou	
Zákony zachování hmotnosti a protonového čísla	vysvětlí důsledky zákonů zachování hmotnosti a protonového čísla	
Látkové množství	určí jednotku, značku a význam veličiny látkové množství	
Molární hmotnost	vypočítá molární hmotnost jednoduchých sloučenin	
Oxidy	tvoří názvy a vzorce oxidů zná vlastnosti, význam a využití vybraných oxidů	
pH	rozliší na základě pH kyselý a zásaditý roztok	
Hydroxidy	tvoří názvy a vzorce hydroxidů, zná vlastnosti, význam a využití vybraných hydroxidů	
Bezkyslíkaté kyseliny	tvoří názvy a vzorce bezkyslíkatých kyselin, zná vlastnosti, význam a využití vybraných bezkyslíkatých kyselin	

Kyslíkaté kyseliny	tvorí názvy a vzorce kyslíkatých kyselin, zná vlastnosti, význam a využití vybraných kyslíkatých kyselin
Soli bezkyslíkatých kyselin	tvorí názvy a vzorce solí, zná vlastnosti, význam a využití vybraných solí
Soli kyslíkatých kyselin	tvorí názvy a vzorce solí, zná vlastnosti, význam a využití vybraných solí
Neutralizace	uvede příklady, určuje produkty reakce, zapiše chemickou rovnici
Reakce zásadotvorných oxidů s kyselinami	uvede příklady, určuje produkty reakce, zapiše chemickou rovnici
Reakce kyselinotvorných oxidů s hydroxidy	uvede příklady, určuje produkty reakce, zapiše chemickou rovnici
Reakce kyselin s kovy	uvede příklady, určuje produkty reakce, zapiše chemickou rovnici
Reakce kyselin s uhličitany	uvede příklady, určuje produkty reakce, zapiše chemickou rovnici
Přímá syntéza prvků	uvede příklady, určuje produkty reakce, zapiše chemickou rovnici
Srážecí reakce	uvede příklady, určuje produkty reakce, zapiše chemickou rovnici
Hnojiva, stavební pojiva, keramika - soli v praxi	uvádí příklady využití vybraných solí a reakcí v běžném životě a v hospodářství

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Redoxní děje, oxidace a redukce	vysvětlí pojmy oxidace a redukce, uvede příklady redoxních dějů a zapiše je chemickou rovnici	
Elektrolýza	definuje pojem a vysvětlí význam definice, nakreslí a popíše schéma elektrolýzy, uvede příklady využití elektrolýzy	
Galvanický článek	vysvětlí funkci suchého galvanického článku, nakreslí a popíše nákres suchého galvanického článku, uvede příklady suchého a mokrého článku a jejich využití	
Galvanické pokovování	vysvětlí princip galvanického pokovování, uvede příklady galvanicky pokovených výrobků	
Výroba surového železa a oceli	vyjmenuje suroviny potřebné k výrobě surového železa a k výrobě oceli, popíše funkci zařízení sloužících k výrobě surového železa a k výrobě oceli, uvede příklady využití surového železa a oceli	
Koroze a ochrana proti korozi	popíše korozi kovů a její vznik, navrhne způsoby ochrany kovů proti korozi	
Uhlovodíky a organická chemie	definuje s pochopením pojem uhlovodíky, uvede příklady oblastí, kterými se zabývá organická chemie	
Alkany	definuje s pochopením pojem alkany, vyjmenuje 10 nejjednodušších alkanů, tvoří strukturální a racionální vzorce alkanů, zná vlastnosti vybraných alkanů	
Cykloalkany	definuje s pochopením pojem cykloalkany, tvoří strukturální a racionální vzorce cykloalkanů, zná vlastnosti a využití vybraných cykloalkanů	
Alkeny	definuje s pochopením pojem alkeny, tvoří strukturální a racionální vzorce alkenů, zná vlastnosti a využití vybraných alkenů	
Alkyny	definuje s pochopením pojem alkyny, tvoří strukturální a racionální vzorce alkynů, zná vlastnosti a využití vybraných alkynů	

Areny	definuje s pochopením pojem areny, tvoří strukturní a racionální vzorce arenů, zná vlastnosti a využití vybraných arenů
Uhlí	vysvětlí původ uhlí v přírodě, uvede způsoby využití uhlí, popíše karbonizaci, její význam, produkty a jejich využití
Ropa a její frakce	vysvětlí původ ropy v přírodě, uvede způsoby využití ropy, popíše frakční destilaci, její význam, produkty a jejich využití
Zemní plyn	vysvětlí původ zemního plynu, uvede způsoby využití zemního plynu, určuje výhody a nevýhody čerpání fosilních paliv a surovin
Exotermní a endotermní děje	vysvětlí průběh exotermického a endotermického děje, uvede příklady exotermického a endotermického děje
Uhlovodíkový zbytek	využívá uhlovodíkový zbytek při tvorbě názvosloví složitějších uhlovodíků
Halogenderiváty uhlovodíků	definuje s pochopením pojem halogenderiváty uhlovodíků, tvoří strukturní a racionální vzorce halogenderivátů uhlovodíků, zná vlastnosti a využití vybraných halogenderivátů uhlovodíků
Alkoholy a fenoly	definuje s pochopením pojem alkohol a fenol, tvoří strukturní a racionální vzorce alkoholů a fenolu, zná vlastnosti a využití vybraných alkoholů a fenolu
Karboxylové kyseliny	definuje s pochopením pojem karboxylová kyselina, tvoří strukturní a racionální vzorce karboxylových kyselin a jejich solí, zná vlastnosti a využití vybraných karboxylových kyselin a jejich solí
Karboxylové sloučeniny	definuje s pochopením pojem aldehyd a keton, tvoří strukturní a racionální vzorce aldehydů a ketonů, zná vlastnosti a využití vybraných aldehydů a ketonů
Estery a esterifikace	definuje s pochopením pojem ester a esterifikace, tvoří strukturní a racionální vzorce esterů, zapíše chemickou rovnici průběh esterifikace, zná vlastnosti a využití vybraných esterů
Sacharidy	uvede 3 příklady monosacharidů, disacharidů a polysacharidů, popíše jejich výskyt a význam pro život, rozliší význam a rizika přijímání sacharidů v potravě, uvede příklady potravin bohatých na sacharidy, zapíše jednoduchou chemickou rovnici fotosyntézy a dýchání
Tuky	vysvětlí chemickou podstatu tuků, popíše význam tuků pro organismy, rozliší význam a rizika přijímání rostlinných a živočišných tuků v potravě, uvede příklady potravin bohatých na tuky, zapíše chemickou rovnici vznik tuků z mastných kyselin a glycerolu, zapíše chemickou rovnici alkalickou hydrolyzu tuků
Bílkoviny	vysvětlí chemickou podstatu bílkovin a aminokyselin, popíše význam bílkovin pro organismy, zdůvodní důležitost přijímání bílkovin v potravě, uvede příklady potravin bohatých na bílkoviny, zapíše chemickou rovnici řazení aminokyselin do peptidického řetězce
Plasty	uvede příklady plastů a suroviny pro jejich výrobu, vysvětlí a chemickou rovnici zapíše polymeraci, popíše význam a využití plastů
Syntetická vlákna	uvede příklady syntetických vláken a jejich využití, uvede příklady přírodních vláken a jejich využití
Recyklace a oběh surovin	zdůvodní význam recyklace surovin, uvede příklady surovin vhodných k recyklaci
Toxické látky	uvědomuje si nebezpečí manipulace s toxickými látkami, uvede příklady toxických látek, zná základní pravidla pro manipulaci s toxickými látkami, zná pravidla chování při událostech s únikem nebezpečných látek
Drogy a doping	uvědomuje si nebezpečí omamných látek a jejich vliv na zdraví, popíše možné dopady dopingu na zdraví sportovce
Enzymy a hormony	vysvětlí pojmy enzym a hormon uvede příklady enzymů a hormonů v lidském organismu a jejich působení
Vitamíny	zdůvodní význam vitamínů pro život, rozděluje vitamíny podle rozpustnosti ve vodě a v tucích, uvádí příklady vitamínů, jejich výskyt, dopady avitaminózy a hypervitaminózy
Hořlaviny	uvede příklady hořlavin a rozlišuje jejich hořlavost
Hašení požárů	navrhne způsoby hašení menšího množství různých druhů hořlavin, zná čísla tísňového volání
Zdravá výživa	popíše pravidla zdravé výživy, umí rozpoznat chyby, kterých se při stravování dopouští, dokáže vyzdvihnout správné části svého stravování

Kosmetika	uvede příklady kosmetických přípravků, které používá, zdůvodňuje jejich využití a dopady nesprávného používání
Životní styl	popíše svou představu správného životního stylu, uvědomí si chyby, jichž se dopouští
Atom. Atomová jádra	ví, co je nukleon, nuklid, izotop
Radioaktivita	umí vysvětlit pojem radioaktivita, zná tři druhy radioaktivního záření, ví, co je poločas přeměny
Využití jaderného záření	umí uvést příklad využití jaderného záření
Uvolňování jaderné energie	umí vysvětlit řetězovou reakci
Jaderný reaktor, ochranné bariéry	umí popsat základní části jaderného reaktoru a vysvětlit, jak je zajištěn jeho bezpečný provoz
Jaderná energetika	umí vyjmenovat země, které mají nejvíce jaderných elektráren a země, které jadernou energii odmítají
Ochrana před zářením	zná vliv jaderného záření na lidský organismus a ví, jak ohrožuje člověka jaderný výbuch
Provoz jaderných elektráren a jejich jaderná a radiační bezpečnost	ví, že na bezpečnost jaderných elektráren je kladen důraz celosvětově, ví, co je MAAE
Možnost vzniku radiační havárie v jaderné elektrárně	zná nejdůležitější opatření na ochranu zdraví obyvatelstva v zóně havarijního plánování
Radioaktivní únik, radiační havárie	pozná rozdíl mezi radiační nehodou a radiační havárií

Průřezová témata

Environmentální výchova – Vztah člověka k životnímu prostředí.

Environmentální výchova – Základní podmínky života.

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

8. -9. ročník - žák:

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- reaguje na případy úniku nebezpečných látek
- rozpozná přeměny skupenství látek
- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití
- uvede zdroje znečištění vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí
- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti
- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí
- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem
- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy
- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

7.6 Přírodopis

7.6.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání a různých metod racionálního uvažování
- kladení si otázek o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- vedení ke způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovených domněnek a přírodních faktů více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných dat pro potvrzení nebo vyvrácení nebo vyvrácení hypotéz či závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům i ke zdraví lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- v uvažování a jednání preferovat efektivní využívání zdrojů energie v praxi, zaměřit se na využívání obnovitelných zdrojů – sluneční záření, vítr, voda, biomasa
- utváření dovedností vhodně se chovat v situacích ohrožující lidský život, zdraví, majetek, životní prostředí
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyvážení ke stavu tělesné, duševní i sociální pohody
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsob vlastního jednání a rozhodování na úrovni mezilidských vztahů a kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech co je zdraví, co mi může prospět i poškodit mé zdraví

Časová dotace

- 6. – 9. ročník – 2 hodiny týdně

Místo realizace

- přírodopisná učebna
- učebna PC
- knihovna
- školní zahrada a okolí školy

Výchova a vzdělávací strategie pro rozvoj pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- operují s obecně užívanými termíny, uvádí věci do souvislostí, propojují do širších celků a vytvářejí si kompletní pohled na přírodní jevy
- samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky pozorování posuzují a vyvozují z nich závěry, diskutují o nich
- využívání výsledků výpočetní techniky

Postup:

- vedení žáků k vyhledávání a třídění informací
- vedení žáků k využívání správné terminologie
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sledování při vyučování povahu všech žáků
- vedení žáků k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují a dovedou se obhájit

Postup:

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedení žáků k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém směru, vyjadřují se výstižně, kultivovaně ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- zapojují se do diskuzí a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Postup:

- zadání úkolů, při kterých mohou žáci spolu pracovat
- vést žáky k tomu aby brali ohled na druhé
- vést žáky k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Postup:

- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování
- dodávat žákům sebedůvěru
- vést žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Postup:

- zadávat skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivovat žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivovat žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívá svých znalostí v běžné praxi

Postup:

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vést žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

7.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník 6.
Učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Planeta Země a vznik života na Zemi, vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam, vztahy mezi organismy	rozliší základní projevy života, podmínky života a jeho význam	
Praktické poznávání přírody, práce s lupou, mikroskopem, s literaturou, s živou přírodou	dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při pozorování živé a neživé přírody, aplikuje praktické metody poznání přírody	
Základní struktura života, buňky, pletiva tkáně, organismy jedno a mnohobuněčné, přehled organismů	popíše základní rozdíl mezi buňkou rostlin, živočichů, bakterií a objasní funkci organel	
Přehled organismů, vývoj: viry, bakterie, sinice, houby s plodnicemi i bez plodnic	uvede na příkladě z běžného života význam virů, bakterií, sinic v přírodě a pro člověka, rozpozná naše jedlé i nejedlé houby, různé způsoby výživy, význam v ekosystémech i potravních řetězcích	
Přehled organismů: lišejníky, řasy, prvoci, stavba těl, stavba a funkce jednotlivých částí	porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci orgánů, třídí je a zařazuje	
Přehled organismů: žahavci, ploštěnci, hlísti	porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci orgánů, třídí je a zařazuje	
Přehled organismů: měkkýši, plži, mlži, hlavonožci, kroužkovci	porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů, vysvětlí funkci orgánů, třídí je a zařazuje	
Přehled organismů: členovci, pavoukovci, sekáči, roztoči, korýši, vzdušnicovci	porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů, vysvětlí funkci orgánů, třídí je a zařazuje	
Přehled organismů: hmyz, rozmnožování hmyzu, hmyz s proměnou nedokonalou	porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů, vysvětlí funkci orgánů, třídí je a zařazuje	
Přehled organismů: hmyz s proměnou dokonalou	porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů, vysvětlí funkci orgánů, třídí je a zařazuje	
Přehled organismů: ostnokožci	porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů, vysvětlí funkci orgánů, třídí je a zařazuje	
Člověk a příroda: společenstvo ekosystém	rozlišuje a uvede příklady systému organismů – populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	
Člověk a příroda Ochrana přírody a životního prostředí	uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník 7.
Učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Strunatci – přehled a význam organismů	třídí organismy, zařazuje je do říší a nižších taxonomických jednotek porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů	
Obratlovci – přehled a význam organismů, - kruhoústí, - paryby - ryby	třídí organismy, zařazuje je do říší a nižších taxonomických jednotek porovná vnější a vnitřní stavbu, určuje vybrané živočichy. vysvětlí funkci orgánů.	

Sladkovodní ryby, mořské ryby, obojživelníci, plazi	třídí organismy, zařazuje je porovná vnější a vnitřní stavbu, určuje vybrané živočichy vysvětlí funkci orgánů
Praktické porovnání přírody, práce s lupou, mikroskopem, literaturou, je poučen o práci s živou přírodou	umí pracovat s lupou, mikroskopem, literaturou, s živou přírodou zhotoví mikroskopický preparát, pozná stavbu mikroskopu, pracuje s mikroskopem, o práci napíše protokol
Šupinatí: - ještěři - hadi Ptáci: - vnější stavba - vnitřní stavba a funkce jednotlivých částí	třídí organismy, zařazuje je porovná vnější a vnitřní stavbu určuje vybrané živočichy vysvětlí funkci orgánů určuje vybrané živočichy
Ptáci: přehled přizpůsobení, stavba těla, jeho funkce	porovná vnější a vnitřní stavbu určuje vybrané živočichy vysvětlí funkci orgánů
- mokřadní - mořští - dravci, sovy, - lesní ptáci, - ptáci v otevřené krajině,	určuje vybrané živočichy. zaměří se na přizpůsobení orgánů k jednotlivým prostředím.
Ptáci: přehled a přizpůsobení, stavba těla, jeho funkce	porovná vnější a vnitřní stavbu určuje vybrané živočichy vysvětlí funkci orgánů
- ptáci kolem vod, - obři, trpaslíci,	určuje vybrané živočichy zaměří se na přizpůsobení orgánů k jednotlivým prostředím
Vznik a vývoj ptáků, chování ptáků	orientuje se ve vývoji a chování ptáků uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy
Botanika: nauka o rostlinách Přehled systému	zná vědní obory botaniky rostliny zařazuje do taxonomických jednotek
Výtrusné rostliny: - mechorosty - játrovky	vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování určuje vybrané rostliny
- mechy - plavuně, přesličky - kapradiny	ví, co jsou to rostliny bez vodivého pletiva a rostliny s vodivým pletivem
Semenné rostliny Části rostlinného těla - kořen - stonek - list	orientuje se ve významu jednotlivých částí rostlinného těla a popíše stavbu celého těla
- květ, opylení, oplození	rozezná pohlavní a nepohlavní rozmnožování semenných rostlin
Semena a plody Rozmnožování rostlin	
Nahosemenné rostliny	ví, co jsou to nahosemenné rostliny
Jinany	porovná vývojově nejstarší nahosemenné rostliny
Jehličnany: - zástupci jehličnanů	orientuje se v rozmnožování, výskytu a významu jehličnanů pro přírodu a pro člověka určuje vybrané zástupce
Krytosemenné rostliny	srovná nahosemenné a krytosemenné rostliny
Rozdělení krytosemenných: - jednoděložné - dvouděložné	srovná rostliny jedno a dvouděložné
Zástupci dvouděložných. Listnaté stromy a keře	určuje vybrané zástupce, zhodnotí jejich význam pro přírodu a člověka

Krytosemenné dvouděložné čeledi: - pryskyřníkovité - brukvovité - růžovité	určuje vybrané rostliny, zná stavbu jejich těla, zhodnotí jejich význam pro přírodu a člověka
Další čeledi: - bobovité - miříkovité - hluchavkovité - lilkovité - hvězdnicovité Rostliny krytosemenné jednoděložné - liliovité - lipnicovité	určuje vybrané zástupce, určí stavbu jejich těl zhodnotí jejich význam pro přírodu a člověka
Další čeledi krytosemenných jednoděložných - vstavačovité	určuje vybrané zástupce, zná stavbu jejich těla zhodnotí jejich význam pro přírodu
Cizokrajné rostliny Ovoce, koření	určuje vybrané jedince zhodnotí jejich význam pro člověka
Byliny a živočichové Ostrožské Lhoty	v návaznosti na projekt ŠKOLY PRO VENKOV v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (reg. č. projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208) se seznámí s faunou a flórou Ostrožské Lhoty téma: Byliny a živočichové u vody a na polích (kap. Příroda)
Společenstva: lesa, vody, mokřadu, louky, pastvin, strání, polí, sídel a jejich ochrana	určuje hlavní zástupce jednotlivých ekosystémů, určí hlavní charakteristiku jednotlivých ekosystémů a zdůrazní jejich ochranu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník 8.
Učivo	Výstup na konci ročníku (žák:)	
Savci – přehled hlavních skupin, vývoj, přizpůsobení	orientuje se v přehledu hlavních skupin, vývoji a přizpůsobení savců	
Vnitřní stavba těla savců Vejcí, živorodí - vačnatci	porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů vysvětlí funkci orgánů	
Savci živorodí: placentálové hmyzožravci, letouni, chudozubí, hlodavci, zajáci, šelmy, ploutvonožci, kytovci. Stavba těl a funkce orgánů	porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci orgánů zařazuje živočichy do skupin	
Praktické poznávání přírody, práce s lupou, mikroskopem, literaturou, s živou přírodou.	dodržuje základní pravidla bezpečnostní práce a chování při pozorování živé přírody aplikuje praktické metody poznávání přírody	
Další skupiny savců Chobotnatci, kopytníci, přežvýkavci, primáti Rozšíření, význam a ochrana živočichů	porovná vnější a vnitřní stavbu, vysvětlí funkci orgánů zhodnotí význam jednotlivých skupin pro přírodu a člověka	
Savci biomů světa	dovede charakterizovat jednotlivé biomy odůvodní základní projevy a chování v přírodě a na příkladech objasní způsob života a přizpůsobení danému prostředí	

Etologie – věda o chování zvířat	rozlišuje chování vrozené a dědičné, obranné a ochranné a vše pak aplikuje v praktickém životě
Biologie člověka – úvod, zařazení, původ, vývoj	srovná člověka s ostatními savci, zná vědní obory antropologie. orientuje se ve vývoji člověka a jeho původu
Biologie člověka - tkáň - kostra, svalstvo	rozezná druhy tkání, spojení kostí, stavbu kostry hlavy, trupu, končetin zná zásady první pomoci při zlomeninách
Biologie člověka Oběhová soustava Mízní soustava	ví, které složky obsahují krev, z čeho se skládá oběhová soustava a zná její funkci
Nemoci, úrazy, prevence	rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady prevence a léčby, aplikuje předlékařskou první pomoc, seznámí se s pojmem epidemie
Biologie člověka Dýchací soustava	vysvětlí rozdíl mezi vnitřním a vnějším dýcháním zná části dýchací soustavy
Nemoci, úrazy, prevence	rozlišuje příčiny, příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady prevence a léčby, aplikuje předlékařskou první pomoc
Kouření a vdechování těkavých látek	zná rizika spojená s kouřením a vdechováním těkavých látek
Trávicí soustava	určí polohu a objasní funkci orgánů a celé soustavy
Živiny	zná základní živiny v naší potravě
Vitamíny	orientuje se v přehledu nejznámějších vitamínů
Životní styl	zná pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
Vylučovací soustava	určí polohu a objasní funkci soustavy a jednotlivých orgánů
Onemocnění močové soustavy	rozlišuje příčiny, příznaky nemoci, zná zásady prevence
Kůže: - stavba - úkoly	rozlišuje jednotlivé části kůže a její úkoly
Nemoci a úrazy	rozlišuje příčiny a příznaky kožních nemocí dbá na prevenci úrazů aplikuje předlékařskou první pomoc.
Nervová soustava	popíše stavbu jednotlivých částí soustavy, funkci soustavy
Nemoci, úrazy, prevence	rozlišuje příčiny, příznaky nemocí nervové soustavy, uplatňuje zásady prevence aplikuje předlékařskou první pomoc
Smyslová soustava Čich, chuť, hmat, sluch, zrak	vysvětlí anatomii a fyziologii jednotlivých smyslových orgánů
Sluch, vlastnosti zvuku	ví, za jakých podmínek je slyšet zvuk, jak vzniká tón, ozvěna rozhodne, v jakém prostředí je rychlost zvuku větší
Zrak, vlastnosti světla	ví, čím je způsoben lom světla (ke kolmici, od kolmice) rychlost světla v různých prostředích zná rozdíl mezi spojkou a rozptylkou ví, jak vzniká obraz v lidském oku
Nemoci, úrazy, vady, prevence	rozlišuje příčiny, příznaky nemoci, uplatňuje zásady prevence, aplikuje předlékařskou první pomoc
Světelné zdroje. Šíření světla. Rychlost světla	umí vysvětlit pojmy světelný zdroj, optické prostředí, zná rychlost šíření světla ve vakuu
Pohlavní soustava	vysvětlí anatomii a fyziologii mužských a ženských pohlavních orgánů
Vývin člověka	charakterizuje jednotlivá období těhotenství
Antikoncepce	ví, co je to plánované rodičovství
Genetika	vysvětlí, co je to gen ví, kdo to byl G. Mendel zná některé dědičné nemoci ví, co je to genové inženýrství a klonování
První pomoc	rozlišuje příčiny a příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady prevence a léčby, aplikuje předlékařskou první pomoc

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník 9.
Učivo	Výstup na konci ročníku (žák:)	
Věda o Zemi - geologické vědy	objasní, co jsou to geologické vědy a jaký tyto vědy mají vztah k neživé přírodě a jak se jich dá využít ve prospěch člověka	
Minerály - vznik Krystalová struktura Vlastnosti	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek	
Nejdůležitější minerály Prvky Sulfidy Halogenidy Oxidy Uhličitany Sířany	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek, zná jejich praktické využití	
Fosforečnany Křemičitany	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty, zná jejich praktické využití	
Co jsou to horniny Horninový cyklus	objasní rozdíl mezi horninou a nerostem, zná rozdělení hornin podle vzniku	
Stavba Země	zná jednotlivé geosféry, vnitřní a vnější geologické děje	
Vnitřní geologické děje Zemětřesení	rozlišuje důsledky vnitřních geologických dějů	
Vnitřní geologické děje Magma Sopky	objasní pojem žulového a čedičového magmatu, stavbu sopky, nebezpečnost i užitečnost sopek	
Vyvěřelé horniny hlubinné	rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny, zná jejich praktické využití	
Tektonické jevy	uvede procesy, které způsobují deformaci hornin	
Přeměněné horniny	objasní okolnosti vzniku přeměněných hornin, rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny, zná jejich praktické využití	
Zvětrávání	ví co je to zvětrávání, co je jeho příčinami a důsledkem	
Vnější geologické děje Činnost zemské přitažlivosti, vody, moře, ledovců, větru Ochrana vody, ledovců Rozšiřování pouští	rozlišuje důsledky vnějších geologických dějů, dovede rozlišit pozitivní a negativní zásady člověka do přírody	
Usazené horniny	podle způsobu vzniku třídí usazeniny do tří skupin, zná vlastnosti a praktické využití hornin	
Půdy	ví, jak půda vzniká, jaké má vlastnosti, jak rozdělujeme půdu podle zrnitosti a množství humusu	
Ochrana půd	ví co je to eroze půdy a jak jí předcházet	
Voda na Zemi sladká, slaná, podzemní Ochrana vody	rozlišuje vodu slanou, sladkou a podzemní, zná příčiny a důsledky znečištění vody	
Koloběh vody	objasní koloběh vody v přírodě	
Krasové jevy	charakterizuje krasovou oblast, vysvětlí, jak se na jejím tvarování podílí voda	
Atmosféra	rozlišuje vrstvy atmosféry	
Podnebí a počasí ve vztahu k životu	chápe význam vody a teploty prostředí pro život, seznámí se s možnostmi ochrany a využití přírodních zdrojů Chápe význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, Rozumí vlivům znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka	

Klima Ostrožské Lhoty	v návaznosti na projekt ŠKOLY PRO VENKOV v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (reg. č. projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208) se seznámí s klimatickými podmínkami v Ostrožské Lhotě, téma: Klima Ostrožské Lhoty (kap. Příroda)
Skleníkové plyny	ví co je příčinou a důsledkem skleníkového jevu
Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	zná příčiny vzniku mimořádných událostí, seznámí se s přírodními světovými katastrofami Zná nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ví, jak se před nimi chránit
Historie Země	rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků, uvede příklady mezníků v historii Země, kdy došlo k zásadním klimatickým změnám
Geologické základy české krajiny Český masiv Západní Karpaty	rozlišuje jednotlivá geologická období v Českém masivu a Západních Karpatech

Průřezová témata

Environmentální výchova (EV) – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí, vliv prostředí na zdraví

Environmentální výchova - ekosystémy

Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Environmentální výchova – základní podmínky života

Multimediální výchova (MKV) – etnický původ, rovnocennost všech etnických skupin a kultur

Multikulturní výchova – etnický původ

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) – globální vliv na životní prostředí, ochrana přírody v okolí žáka

Osobnost a sociální výchova (OSV) – evoluce lidského chování, zvířecí a lidská komunikace, fyzická stránka člověka, sociální vztahy, komunikace a rozhodování

Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:6. -9. ročník - žák:

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů
- rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka
- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků
- pozná lišejníky
- porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin
- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce
- popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí
- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy
- využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb
- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby
- zná zásady poskytování první pomoci při poranění
- popíše jednotlivé vrstvy Země
- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi
- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí
- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

7.7 Zeměpis

7.7.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- pochopení probírané oblasti v širším geografickém kontextu
- vyhledávání a třídění informací o probíraných oblastech podle zadaných kritérií
- seznámení se s obecně používanými znaky, termíny a symboly z oboru zeměpis a jejich uvádění do vzájemných souvislostí
- chápání geografické, etnické a kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému
- využívání různých zdrojů informací a moderní výpočetní techniky

Časová dotace

- 6. až 9. ročník – 2 hodiny týdně

Místo realizace

- třídy
- učebna PC
- knihovna
- prostranství mimo školu a v přírodě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní geografické pojmy
- využívají prostředků výpočetní techniky

Postup:

- vedení žáků k vyhledávání a třídění informací
- vedení žáků k užívání správné terminologie
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- vedení žáků k využívání výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- vnímají vývoj nejrůznějších společenských a politických problémů ve světě

- svá řešení posuzují z více aspektů, využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení

Postup:

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- souvisle a výstižně formulují své názory na společenské dění ve významných částech světa chápou potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím
- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně

Postup:

- vést žáky k respektu k jinému názoru
- vést žáky k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- chápou význam týmové práce i postavení a význam samostatné práce,
- utvářejí příjemnou atmosféru v týmu, naučí se diskutovat

Postup:

- důraz na dodržování pravidel slušného chování
- vést žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- přijímají základní demokratické principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot

Postup:

- motivovat žáky k respektu k jiným názorům
- motivovat žáky k zájmu o zeměpis a přírodní dědictví

Kompetence pracovní

Žáci:

- využívá svých znalostí v praxi, nachází způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,

Postup:

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést žáky k využívání znalostí v běžné praxi

7.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník 6.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Vesmír, Slunce, sluneční soustava, planety, hvězdy, galaxie, planeta Země - tvar Země, pohyb Země a jeho důsledky	zhodnotí postavení Země ve Vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	
střídání ročních období, střídání dne a noci	prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	
světový čas, časová pásma	zná pojmy světový čas a časová pásma	
glóbus - měřítko glóbu	dokáže efektivně používat glóbus jako učební pomůcku	
zeměpisná síť - rovnoběžky a poledníky	chápe význam zeměpisné sítě pro určování zeměpisné polohy, dokáže ukázat na mapě a glóbu rovnoběžky a poledníky	
zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy	dokáže určit zeměpisnou polohu s pomocí zeměpisných souřadnic	
mapy - geografické a topografické pojmy, druhy map, jazyk mapy: symboly, značky, vysvětlivky map a plánů, měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám	organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů, používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii, ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech, uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině	
krajinná sféra a prvky přírodní sféry, jednotlivé složky přírody	rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu, porovná působení vnitřních a vnějších procesů přírodní sféry a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	
Litosféra - stavba Země, dno oceánu, zemětřesení a sopečná činnost, vznik pohoří, vnější činitele působící na litosféru	vymezí pojem - litosféra, popíše stavbu Země, vypráví o zemětřesení a sopečné činnosti, dokáže vysvětlit vznik pohoří, zná činitele působící na litosféru	
Atmosféra - počasí, podnebí, podnebné pásy na zemi	vymezí pojem – atmosféra, vysvětlí pojmy počasí a podnebí, vyjmenuje podnebné pásma na Zemi, lokalizuje jednotlivé podnebné pásy na mapě	
Hydrosféra - oběh vody na Zemi, pohyby oceánské vody, vodstvo na pevnině, ledovce	vymezí pojem – hydrosféra, popíše oběh vody na Zemi, vyjmenuje a charakterizuje pohyby oceánské vody, složky pevninského vodstva, chápe význam zdrojů pitné vody i důležitost ledovců	
Pedosféra – vznik půdy, půdní profil, dělení půd v ČR, eroze	popíše vznik a složení půdy, vyjmenuje typy půd v ČR, vysvětlí příčiny eroze půdy	
Člověk a přírodní sféra – přírodní rizika, antropogenní rizika	vysvětlí pojem přírodní a antropogenní riziko a uvede příklad	
Biosféra – život v oceánu, tropické lesy, savany, pouště a polopouště, stepi a lesostepi, lesy mírného pásu, tundra a lesotundra	objasní rozmístění různých typů přírodních krajin na Zemi, popíše a porovná přírodní krajiny podle podnebí a půd. Uvede na příkladech znaky podnebí, vodstva, druhů živočišstva, rostlinstva a půd příslušné krajiny.	
Výškové stupně v krajině	objasní vznik výškových stupňů v krajině	
Kulturní krajina	popíše život lidí, zemědělskou a průmyslovou činnost ve vybraném typu přírodní krajiny	
Obyvatelstvo světa Rozmístění obyvatelstva na světě	zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst	
Územní pohyb obyvatelstva Územní struktura a funkce měst, Venkovská sídla X městská sídla	definuje pojmy urbanizace, aglomerace, migrace, posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, uvádí funkce měst	
Lidské rasy, národy a jazyky – rasismus, antisemitismus	definuje lidské rasy a nejdůležitější jazykové skupiny, lokalizuje je na mapě, vysvětlí pojmy rasismus, antisemitismus, xenofobie atd.	
Struktura obyvatelstva ve světě	posoudí rozdíly ve struktuře obyvatelstva ve vyspělých a rozvojových státech	

Světová náboženství	vyjmenuje významná světová a národní náboženství, orientuje se v základních pojmech světových náboženství, lokalizuje rozšíření světových náboženství na mapě
---------------------	---

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
určování zeměpisné polohy, zeměpisné souřadnice	dokáže určit zeměpisnou polohu s pomocí zeměpisných souřadnic	
Severní Amerika – poloha	lokalizuje na mapách Severní Ameriku, rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci Severní Ameriky	
Severní Amerika – povrch, podnebí, vodstvo, živá příroda, obyvatelstvo, nerostné bohatství	charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, přírodu, obyvatelstvo a nerostné bohatství Severní Ameriky, s pomocí mapy ukáže nejvýznamnější geografické útvary Severní Ameriky	
osvojování Severní Ameriky člověkem	popíše nejvýznamnější události osvojování SA	
státy severní Ameriky – Kanada, USA, Mexiko	s pomocí mapy se orientuje v politickém rozdělení severní Ameriky, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika států severní Ameriky	
Střední Amerika - poloha	rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci Střední Ameriky	
Střední Amerika - povrch, podnebí, vodstvo, živá příroda, obyvatelstvo, nerostné bohatství	lokalizuje na mapě Střední Ameriku, jednoduše charakterizuje podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo Střední Ameriky, s pomocí mapy ukáže nejvýznamnější geografické útvary Střední Ameriky	
osvojování Střední Ameriky člověkem	popíše nejvýznamnější události osvojování Střední Ameriky	
politické rozdělení Střední Ameriky	s pomocí mapy se orientuje v politickém rozdělení střední Ameriky, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika států střední Ameriky	
Jižní Amerika - poloha	rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci Jižní Ameriky	
Jižní Amerika - povrch, podnebí, vodstvo, živá příroda, obyvatelstvo, nerostné bohatství	charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, přírodu, obyvatelstvo a nerostné bohatství Jižní Ameriky, s pomocí mapy ukáže nejvýznamnější geografické útvary Jižní Ameriky	
osvojování Jižní Ameriky člověkem	popíše nejvýznamnější události osvojování JA	
politické rozdělení Jižní Ameriky	s pomocí mapy se orientuje v politickém rozdělení Jižní Ameriky	
Karibské státy	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika “karibských“ států	
Andské státy	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika “andských“ států	
Brazílie	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika Brazílie	
Země “jižního rohu“	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika zemí “jižního rohu“	
Asie – poloha, povrch, podnebí	rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohrazení a lokalizaci Asie	
Asie – vodstvo, živá příroda, obyvatelstvo, náboženství, nerostné bohatství	charakterizuje povrch, podnebí, vodstvo, přírodu, obyvatelstvo a nerostné bohatství Asie, s pomocí mapy ukáže nejvýznamnější geografické útvary Asie	
osvojování Asie člověkem	popíše nejvýznamnější události osvojování Asie	
politické rozdělení Asie	s pomocí mapy se orientuje v politickém rozdělení Asie	
Čína – “Říše středu“	lokalizuje na mapě Čínu, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika Číny	
Japonsko	lokalizuje na mapě Japonsko, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika Japonska	
Asijské tygři	lokalizuje na mapě tzv. “Asijské tygry“, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika “asijských tygrů“	
Jihovýchodní Asie	lokalizuje na mapě státy jihovýchodní Asie, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní,	

	hospodářské a kulturní specifika států jihovýchodní Asie
Jižní Asie	lokalizuje na mapě státy jižní Asie, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika států jižní Asie
Jihozápadní Asie	lokalizuje na mapě státy jihozápadní Asie, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika států jihozápadní Asie
Zakavkazsko	lokalizuje na mapě zakavkazsko, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika této oblasti
Orient - střední Asie	lokalizuje na mapě státy střední Asie, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika
Asijské Rusko, Sibiř	lokalizuje na mapě Asijské Rusko, hodnotí na přiměřené úrovni jeho přírodní, hospodářské a kulturní specifika

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
světový oceán	lokalizuje na mapách světové oceány, dokáže vyprávět o ekologických problémech světových oceánů	
Polární oblasti	lokalizuje na mapách polární oblasti, dokáže vyprávět o problémech, které jsou spojeny s táním ledovcům	
Afrika - rozloha, povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, chráněná území	lokalizuje na mapách Afriku, jednoduše charakterizuje africké podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo, s pomocí mapy ukáže nejvýznamnější geografické útvary Afriky	
Afrika - nerostné bohatství, obyvatelstvo, jazyky a náboženství Afriky	s pomocí mapy lokalizuje oblasti Afriky s významným nerostným bohatstvím, vyjmenuje nejvýznamnější jazykové a náboženské skupiny Afriky	
politické rozdělení Afriky	s pomocí mapy se orientuje v politickém rozdělení Afriky	
severní Afrika, střední Afrika, jižní Afrika	charakterizuje geografické, politické, ekonomické, kulturní a náboženské rozdíly mezi severní, střední a jižní Afrikou	
Austrálie a Oceánie - rozloha, povrch, podnebí, příroda a nerostné bohatství	lokalizuje na mapách Austrálii a Oceánii, jednoduše charakterizuje podnebí, vodstvo, rostlinstvo a živočišstvo Austrálie a Oceánie, s pomocí mapy ukáže nejvýznamnější geografické útvary Austrálie a Oceánie	
politické rozdělení, obyvatelstvo Austrálie a Oceánie	s pomocí mapy se orientuje v politickém rozdělení Austrálie a Oceánie	
Evropa Poloha, povrch podnebí, vodstvo	rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci Evropy, charakterizuje povrch	
Obyvatelstvo Průmysl	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni lidský a hospodářský potenciál jádrových i periferních oblastí Evropy	
Doprava a turismus	zhodnotí ekonomický význam dopravy a cestovního ruchu, uvádí příklady center turistického ruchu	
Mezinárodní organizace	uvádí příklady začlenění nejvýznamnějších evropských států do světových, mezinárodních a nadnárodních institucí, organizací a integrací států	
Politické rozdělení Evropy	s pomocí mapy se orientuje v politickém rozdělení Evropy, hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní specifika nejvýznamnějších evropských států	
Střední Evropa	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářská a kulturní specifika Slovenska, Polska, Německa, Rakouska a ostatních střeoevropských států	
Severské země	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářská a kulturní specifika severských zemí	
Spojené království Velké Británie a Severního Irska	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářská a kulturní specifika spojeného království Velké Británie a Severního Irska	
Francie, Itálie	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářská a kulturní specifika Francie, Itálie	
Balkán	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářská a kulturní specifika	

	balkánských států
Pobaltské země, Bělorusko, Ukrajina a Moldavsko	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářská a kulturní specifika pobaltských států, Běloruska, Ukrajiny a Moldavska
Evropské Rusko, Sibiř	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářská a kulturní specifika evropského Ruska a Sibiře

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Česká republika – poloha	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje České republiky v evropském a světovém kontextu.	
Geologický vývoj, územní a historický vývoj	jednoduše popíše geologický vývoj, územní a historický vývoj českého státu	
Povrch a podnebí ČR	jednoduše popíše podnebí ČR, na mapě ukáže nejvýznamnější geografické útvary ČR, popíše jednotlivé podnebné oblasti,	
Vodstvo ČR	popíše vodstvo ČR, lokalizuje vodstvo ČR na mapě, vysvětlí pojmy - jezero, rybník, přehradní nádrž, povodí, úmoří.	
Lesy ČR	vyjmenuje přírodní parky a významné chráněné krajinné oblasti ČR	
Obyvatelstvo a sídla Hospodářské proměny ČR	hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu.	
Zemědělství	hodnotí specifika zemědělské výroby v ČR, na mapě lokalizuje nejvýznamnější zemědělské oblasti ČR	
Nerostné suroviny a průmysl	s pomocí atlasu popíše nerostné bohatství a významná odvětví českého průmyslu, zná nejvýznamnější průmyslové podniky	
Doprava a cestovní ruch	zhodnotí ekonomický význam dopravy a cestovního ruchu, uvádí příklady center turistického ruchu v ČR	
ČR a svět	uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států	
Územní členění ČR – jednotlivé kraje	lokalizuje na mapě jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	
Územní členění ČR – jednotlivé kraje	lokalizuje na mapě jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	
Slovácko - zeměpisná poloha, vymezení místního regionu	vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště	
Základní přírodní a ekonomické charakteristiky	hodnotí na přiměřené úrovni přírodní a hospodářské poměry místního regionu	
Specifika regionu	analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	
Kultura na Slovácku	charakterizuje specifické kulturní zvyky a tradice Slovácka	
Moje obec	v návaznosti na projekt ŠKOLY PRO VENKOV v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (reg. č. projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208) charakterizuje polohu, rozlohu, obyvatelstvo, vodstvo, průmysl a zemědělství svojí obce, popíše kulturní tradice, významná místa obce. Pracuje s regionální učebnicí a pracovními listy. téma: Poloha naší obce, Rozloha Ostrožské Lhoty, Vodstvo Ostrožské Lhoty, Obyvatelstvo Ostrožské Lhoty (kap. Místo, kde žijeme), téma: Průmysl v Ostrožské Lhotě, Zemědělství (kap. Současnost)	
Světové hospodářství (zemědělství, lov, rybolov, lesnictví)	zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje, posoudí význam světového zemědělství, zhodnotí význam rybolovu a lesnictví pro světové hospodářství	
Světová průmyslová výroba	charakterizuje lokalizační činitele průmyslové výroby	
Těžba surovinových zdrojů	lokalizuje na mapě oblasti těžby nejvýznamnějších surovin, uvádí příklady obnovitelných a neobnovitelných zdrojů	
Energetika a těžký průmysl	charakterizuje význam energetiky a těžkého průmyslu, uvádí na vybraných	

	příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí, vyjmenuje možné zdroje energie, posoudí jejich vliv na životní prostředí
Doprava a spoje	charakterizuje jednotlivé druhy doprav, určí hlavní světové dopravní cesty a dopravní uzly
Služby obyvatelstvu	posoudí význam sektoru služeb v dnešním světě
Cestovní ruch	vyjmenuje hlavní oblasti cestovního ruchu ve světě,
Hlavní hospodářské a politické organizace ve světě	charakterizuje nejvýznamnější politická a hospodářská seskupení světa (OSN, NATO, EU, OPEC, NAFTA,...)
Politická mapa současného světa	orientuje se v politické mapě souč. světa, vysvětlí rozdíl mezi závislým a nezávislým územím
Poloha, rozloha	demonstruje vliv polohy a rozlohy státu na jeho politický a hospodářský život
Správní členění států	vysvětlí pojmy- unitární a federativní,
Formy vlády, státní zřízení	popíše jednotlivé formy vlády a druhy státního zřízení
Státy světa podle polit. systému a polit. moci	popíše státy světa podle polit. systému a polit moci (demokracie X diktatura)
Zdroje konfliktu v současném světě	lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální politické, náboženské a etnické změny
Měsíční fáze	umí popsat a vysvětlit fáze Měsíce
Stín. Zatmění Slunce, zatmění Měsíce	umí vysvětlit, co je stín a polostín, umí vysvětlit a znázornit zatmění Slunce a Měsíce
Sluneční soustava	umí vyjmenovat základní tělesa sluneční soustavy, objasní pohyb planet kolem Slunce
Hvězdy	odlíší hvězdu od planety na základě jejich vlastností
Naše Galaxie	vytvoří si představu o naší Galaxii, jaká tělesa a soustavy těles do ní patří
Kosmonautika	ví, v kterém roce byla vypuštěna první družice, kdy vyletěl první člověk do vesmíru a kdy přistál první člověk na Měsíci

Průřezová témata

Výchova demokratického občana (VDO) – formy vlády v různých státech světa, demokracie, občanská společnost, lidská práva, politický a hospodářský život

Výchova demokratického občana - principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) – mírové soužití v rámci Evropy a světa, kořeny a zdroje evropské integrace, poznávání života v jiných zemích

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - objevujeme Evropu a svět; Evropa a svět nás zajímá, jsme Evropané

Environmentální výchova (EV) – základní podmínky života na Zemi, ochrana přírody, ekosystémy, aktivity člověka a jejich dopad na životní prostředí

Environmentální výchova – ekosystémy; vztah člověka k prostředí

Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí

Multikulturní výchova (MKV) – etnické skupiny, kulturní odlišnosti, postavení menšin, rasismus, předsudky ve společnosti

Multikulturní výchova – multikulturalita; etnický původ

Multikulturní výchova - princip sociálního smíru a solidarity

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

6. -9. ročník - žák:

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii
- získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí
- objasní důsledky pohybů Země
- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu
- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států
- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace
- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti
- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

7.8 Hudební výchova

7.8.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- orientace při vnímání hudby jako součásti života jedince a celé společnosti
- rozvoj vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových a jiných aktivit
- orientace v široké škále hudebních stylů a žánrů
- pochopení hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- rozvíjení celkové hudebnosti

Časová dotace

- 1. až 9. ročník - 1 hodina týdně
-

Místo realizace

- třídy
- učebna hudební výchovy
- učebna PC
- knihovna
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- osvojují si základní hudební pojmy
- učí se vyhledávat a třídit informace
- kriticky hodnotí vlastní výsledky
- využívá prostředky výpočetní techniky

Postup:

- vedení žáků k vyhledávání a třídění informací
- vedení žáků k používání správné terminologie
- zohledňování rozdílů v možnostech a schopnostech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci.

- vyhledávají informace, které umožňují uvážlivě hodnotit jednotlivé hudební ukázky
- učí se obhájit vlastní názor
- učí se rozhodovat

Postup:

- vedení žáků k plánování postupů

- předkládat žákům dostatečné množství estetických prožitků a poskytnout dostatek prostoru k tomu, aby si uvědomili, že různí lidé vnímají stejnou věc různě

Kompetence komunikativní

Žáci:

- učí se vyslechnout názory druhých lidí na společně prožitý estetický zážitek
- učí se na něho vhodně reagovat
- snaží se pochopit jednotlivé hudební ukázky
- rozvíjejí vlastní umělecký projev

Postup:

- zadávání přiměřených úkolů
- vedení žáků k tomu, aby brali ohled na druhé
- vést žáky k tomu, aby výstižně a správně zhodnotili umělecké dílo

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- učí se zásadám chování na kulturních akcích
- učí se přebírat zkušenosti druhých lidí pro vlastní zdokonalování
- budují si sebedůvěru

Postup:

- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování
- dodávat žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci:

- učí se respektovat a chránit kulturní a historické dědictví
- budují si pozitivní postoj k uměleckým dílům
- zapojují se do kulturního dění

Postup:

- zadávání úkolů, které vyžadují kontakt s veřejností, účast na kulturním dění
- motivování žáků k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Žáci:

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnost při práci
- využívají teoretické poznatky v praxi

Postup:

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést žáky k využívání teoretických znalostí v praxi

7.8.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník 6.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Lidový dvojhlas	seznamuje se s tercií, intervalem, orientuje se v jednoduchém notovém zápisu.	
Hudební výrazové prostředky	rozpoznává hudební prostředky melodie, rytmus, harmonie, dynamika	
Hudební nástroje v lidové hudbě	vyjmenuje hudební nástroje používající se v lidové hudbě	
Křížek, bé, odrážka	rozlišuje základní a odvozené tóny	
Barvy v hudbě	při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky správně	
Sólo, duo, trio, kvarteto	vyjmenuje rozdíly mezi těmito uskupeními, ovládá zpěv samostatně, ve dvojici, trojici, čtveřici	
Stupnice dur, moll	slovně charakterizuje rozdíl mezi stupnicí a tóninou, rozlišuje stupnice durové a mollové.	
Partitura	uvědomuje si přínos partitury v povolání dirigenta	
Variace	rozpozná a určuje z poslechu variace, pokusí se o vlastní variaci	
Vánoční písně a koledy	zpívá vánoční koledy a písně.	
Akord	seznamuje se s tvořením akordů, kvintakordem	
Terciová stavba akordu	seznamuje s pojmy sextakord, septakord aj.	
Hudební formy	poznává operu jako hudební formu	
Opereta, revue, muzikál	rozlišuje lidovou a umělou píseň, muzikál, operu a operetu	
A. Dvořák	poslouchá vybrané ukázky, ovládá základní údaje ze života a tvorby	
Národní divadlo	poznává základní údaje o Národním divadle.	
J. Mysliveček, L. Janáček	získává informace ze života a tvorby, poslouchá vybrané ukázky	
B. Martinů	Seznamuje se s vybranými skladbami	
Lidové zvyky v opeře	umí rozlišit operu, poslouchá vybrané skladby	
Polka, lidové tance, společenské tance, balet	pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus, má rytmické citění a rytmickou paměť.	
Melodram, scénická hudba	seznamuje se s vybranými skladbami a jejich představiteli	
Přehled české novější hudby	Získává přehled o novější české hudbě.	
Prázdninové písně k táboráku	ovládá vybrané písně, vytváří jednoduchý rytmický doprovod	
Zpěv probraných písní, rytmický doprovod	Správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orffovy nástroje.	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Lidové písně.	ovládá jednoduché taneční kroky, spojuje zpěv s tancem	
České lidové písně	při zpěvu využívá správné pěvecké návyky, podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky správně	
Mollová stupnice	rozlišuje durové a mollové stupnice	
Polyfonie	seznamuje se s pojmem polyfonie	
Kánon a fuga	rozpozná rozdíly kanonu a fugy	
Sonáta	chápe význam sonát v hudebním životě	
Intermezzo	seznamuje se s hudebním intermezem	
Taneční projev v hudbě	seznamuje se tanečním projevem a jeho propojením s hudbou	
Vánoční písně a koledy	ovládá vybrané vánoční písně a koledy	

Symfonie	seznamuje se s pojmy symfonie, symfonická báseň
Poslech ukázek	rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby
Duchovní a světská hudba	rozeznává pojmy duchovní a světská hudba
Kantáta a oratorium	chápe kantátu a oratorium jako součást hudebních forem, seznamuje se s tvorbou G.F.Händela
Dirigent	vyjmenuje úlohy dirigenta
Dynamika v písni	seznamuje se s dynamickými značkami a dokáže je v písni použít
Hudební přehrávače	seznamuje se s vývojem hudebním nosičů a přehrávačů, současně dokáže v praxi použít
Nácvik písně	ovládá vybrané písně, vytváří jednoduchý rytmický doprovod
Hudba k divadelní hře a k filmu	seznámí se s vybranými skladbami.
Muzikál	rozpozná názvy muzikálů
Hudební skladba	poznává tvorbu českých a slovenských skladatelů a jejich vývoj
Život a dílo W.A.Mozzarta	seznamuje se s životem a tvorbou, vyhledává nové informace
Poslech	poslouchá vybrané ukázky, využívá získané znalosti o W.A. Mozartovi
Interpret a jeho místo v hudebním umění	Seznamuje se nejznámějšími interprety historické i současné doby
Prázdninové písně k táboráku	ovládá vybrané písně, vytváří jednoduchý rytmický doprovod

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Artificiální a nonartificiální hudba	seznamuje se s těmito termíny a dokáže je rozlišit	
Dějiny umění, poslech	Seznamuje se s vznikem hudby, poslouchá ukázky	
Nácvik písně	Umí zazpívat píseň	
Původ hudby	seznamuje se vznikem hudby	
Pravěk a starověk v hudbě	charakterizuje základní prvky pravěké a starověké hudby	
Vývoj hudebních nástrojů	Poznává staré hudební nástroje	
USA jako kolébka jazzu a moderní populární hudby	seznamuje se s tvorbou tohoto období, poslouchá ukázky	
Přípravné období-jazz	poslouchá vybrané ukázky	
Stupnice, tónina	Rozlišuje pojem stupnice a tónina, opakuje stupnice	
Středověk, gotika	ovládá základní údaje, poslouchá ukázky	
30.-40.léta,swing	poslouchá vybrané písně z dílny probraných autorů	
Vánoční písně a koledy	zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně, dokáže sestavit pásmo hudby a mluveného slova	
Renesance	dokáže rozpoznat gotickou a renesanční hudbu	
Nácvik písně	dokáže zazpívat vybranou píseň, respektuje dynamiku písně	
Kytarové značky	seznamuje se s jednotlivými hudebními akordy, poslouchá ukázky	
Zpěv písní	respektuje dynamiku písně, umí píseň správně rytmicky zazpívat, sluchem rozliší vzestupnou a sestupnou melodii	
Rock and roll v 50. letech	poslouchá vybrané ukázky a seznamuje se s představiteli této hudby	
Country a western v 50. letech	poslouchá vybrané ukázky a seznamuje se s představiteli této hudby	
Baroko	Charakterizuje dané období, poslouchá ukázky	
Moderní populární hudba 60. let	seznámí se s charakteristickými prvky této hudby	
Rocková hudba 60. let	poslouchá vybrané ukázky a seznamuje s osobnostmi této doby	
Hudba v období klasicismu	dokáže vyjmenovat nejvýznamnější skladatele této doby	
Moderní hudební nástroje	rozpozná moderní hudební nástroje	
Vážná hudba 20. století	hledá společné a rozdílné znaky vážné hudby a jazzu	
70.-80. léta v moderní populární a rockové hudbě	získává přehled, porovnává, poslouchá vybrané ukázky	
Pop music- poslech, tanec	pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy	
Osobnosti popu	samostatně získává nové informace o osobnostech popu	

Ostatní hudební styly	seznamuje se s prvky hud.stylů, poslouchá ukázky
Hudební divadlo a film	vyhledává a porovnává jednotlivé ukázky
Muzikál	seznamuje se s ukázkami
Kabaret, opereta	získává přehled v dané oblasti
Písň k táboráku	umí zazpívat písň rytmičky a melodicky správně, tvoří jednoduché doprovody

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Hudba v životě člověka	vytváří jednoduchý projekt spojení mluveného slova s hudbou	
Počátky hudebních dějin v Čechách	Získává informace,poslouchá ukázky	
Nácvik písň	umí zazpívat vybrané písň s doprovodem	
Husitské písň	poznává nejstarší hudební památky,umí je zařadit	
Česká populární hudba	poslouchá vybrané ukázky	
Osvobozené divadlo	poslouchá ukázky,zná základní údaje ze života a tvorby	
Voskovec,Werich,Ježek	poslouchá vybrané ukázky, zná základní údaje ze života a tvorby	
Nácvik písň	Umí zazpívat vybranou písň	
Rytmus,metrum,tempo	Rozlišuje jednotlivé pojmy	
Hudební renesance v Čechách	Poznává autory,poslouchá ukázky	
Jazz a swing v české hudbě	Vyjmenuje představitele,poslouchá ukázky	
Lidové písň-zpěv	při zpěvu dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu,orientuje se v lidové hudbě	
Vánoční písň a koledy	ovládá vánoční písň a koledy,umí je doprovázet na jednoduché hudební nástroje	
České hudební baroko	zná základní údaje ze života autorů,poslouchá ukázky	
Opera	poznává souvislosti se vznikem opery,poslouchá ukázky	
Tramská písň	poslouchá vybrané ukázky,rozlišuje výrazové prostředky	
Český hudební klasicizmus	Poznává autory, poslouchá ukázky	
Zpěv písň	Zazpívá písň s doprovodem, podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně	
50.-60. Léta,divadla malých forem	Seznamuje se s tvorbou Šlitra a Suchého	
Technika v hudbě	Seznamuje se s technikou v hudbě	
Český hudební romantizmus	poslouchá ukázky, poznává souvislosti	
Bedřich Smetana	zná základní údaje ze života a tvorby autora	
Antonín Dvořák	zná základní údaje ze života a tvorby autora	
60.léta-big beat	Samostatně vyhledává informace,poslouchá ukázky	
Stupnice,interval	rozlišuje durové a mollové stupnice,umí základní intervaly	
Nácvik písň	Zazpívá písň	
Hudba 20.století.	poslouchá vybrané ukázky,porovnává,hodnotí	
Impresionismus	orientuje se v daném hudebním období	
L.Berstein,West Side Story	seznamuje se s ukázkami	
70.-80. Léta v české moderní populární hudbě	orientuje se v hudebním období, samostatně vyhledává informace, poslouchá ukázky	
Populární hudba	Získává přehled,poslouchá ukázky	
90.léta v hudbě	orientuje se v hudebním období,poslouchá ukázky	
Lidovka,trempská písň	podle svých individuálních možností zpívá písň různých žánrů	
Písničky na výlet,zpěv	dodržuje správné pěvecké návyky a hygienu,zpívá rytmičky a melodicky správně	

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) - osobnostní rozvoj, kreativita, sebepoznávání, poznávání lidí dle písní, dovednost zapamatovat si, mezilidské vztahy, řešení problémů

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) - zajímá nás Evropa a svět, jsme Evropané, hudební tradice našich zemí, hudební tradice jiných národů

Výchova v evropských a globálních souvislostech - Jsme Evropané

Multikulturní výchova (MKV) - lidské vztahy, kulturní tradice a hodnoty, kulturní diference

Multikulturní výchova – kulturní diference

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

6. -9. ročník - žák:

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- rozeznává různé hudební žánry
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

7.9 Výtvarná výchova

7.9.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- práce s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvoj tvůrčí činnosti, smyslové citlivosti a uplatňování subjektivity, vyjádření reakcí a pocitů žáků
- chápání uměleckého procesu jako způsobu poznání a komunikace
- užívání různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií

Časová dotace

- 6. a 7. ročník – 2 hodiny týdně
- 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Místo realizace

- odborná učebna výtvarné výchovy
- veřejná prostranství mimo školu (práce v plenéru, návštěva výtvarných výstav)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- mají pozitivní vztah k učení, poznávají jeho smysl a cíl
- osvojují si různé výtvarné techniky
- kriticky hodnotí výsledky svého díla
- používají obecně užívané termíny

Postup:

- vedení žáků k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- zprostředkování pohledu na umění a kulturu jako na způsob poznávání světa
- rozvoj tvořivosti žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik
- vnímání uměleckých slohů a děl v jejich historickém kontextu

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- sledují vlastní pokrok při zdolávání problémů
- samostatně řeší problémy
- promyslí a naplánují způsob řešení problémů, využívají vlastního úsudku a zkušeností

Postup:

- vedení žáků k tomu, aby vyhledávali vazby mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat, která jsou jimi zpracovávána
- možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků

Kompetence komunikativní

Žáci :

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- využívají informační a komunikační prostředky
- učí se spolupracovat s ostatními lidmi

Postup:

- otvírání možností přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvoj dovedností důležitých pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla vést žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých
- vedení žáků k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žáci :

- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce
- respektují názory druhých
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- účinně spolupracují ve skupině
- respektují názory druhých

Postup:

- předkládání dostatečného množství příkladů pro vytváření potřeby pohybovat se v estetickém prostředí
- poskytování prostoru pro osobité výtvarné projevy žáků
- vést žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

Žáci:

- projevují pozitivní postoj k uměleckým dílům
- při propagaci školních akcí žáci vytváří plakáty a upoutávky, kterými prezentují školu
- respektují názor druhých
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům
- prezentují výsledky své práce a účastní se výtvarných soutěží

Postup:

- podchycování individuálního zájmu žáků o kulturní dění a jeho podpora
- vytváření potřeby návštěv výstav výtvarných prací
- seznamování žáků s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- vést žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Žáci:

- při práci s výtvarným materiálem dodržují hygienická pravidla
- při práci dodržují bezpečnostní pravidla
- osvojují si výtvarné techniky a nástroje

Postup:

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení

7.9.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník 6.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus.	osvojuje si techniku kresby	
Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.	zkouší kresbu různými materiály. Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor	
Uspořádání objektů do celků (na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení).	dokáže uspořádat objekty do celku	
Výtvarné zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem, rozvíjení smyslové citlivosti.	snaží se výtvarně zachytit různé smyslové podněty	
Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru.	experimentuje s výrazovými možnostmi linie	
Umělecká výtvarná tvorba, reklama a propagační prostředky (např. návrh na obal, plakát).	seznamuje se s uměleckou tvorbou	
Malba, teorie barev, míchání. Teplé a studené barvy, barvy příbuzné. Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast.	používá pojmy z nauky o barvě, umí míchat barvy	
Techniky plastického vyjadřování - modelování z keramické hlíny.	seznamuje se s postupy modelování	
Písmo- styly a druhy písma. Písmo a užitá grafika (např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis), kompozice písma v ploše, spojení písma a motivu.	poznává různé druhy písma	
Seznámení se s vybranými uměleckými díly z českého i světového výtvarného umění.	seznamuje se s českým a světovým výtvarným uměním	
Malba jako prostředek vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ, uplatňování subjektivity ve výtvarném vyjádření.	snaží se malbou vyjádřit své pocity	
Využívání výrazových možností různých materiálů.	K výtvarnému zpracování využívá různé materiály	
Grafické techniky (tisk z výšky, plochy, hloubky)	orientuje se v grafických technikách	
Seznámení se s vybranými uměleckými díly z českého i světového výtvarného umění. Práce s netradičními materiály.	seznamuje se s českým a světovým výtvarným uměním pracuje s netradičními materiály	
Uplatnění výtvarného zjednodušení - stylizace.	dokáže stylizovat výtvarné vyjádření	
Tvorba podle jiných uměleckých druhů (hudba, dramaturgie, film,...)	seznamuje se s různými druhy umění	
Metody současného výtvarného	seznamuje se s metodami současné výtvarné tvorby	

umění, (např. počítačová grafika, fotografie, video, animace).	
Práce s uměleckým dílem.	pracuje s uměleckým dílem
Seznámení se s vybranými uměleckými díly z českého i světového výtvarného umění.	seznamuje se s českým a světovým výtvarným uměním
Tvorba podle skutečnosti.	snaží se vystihnout ve své práci skutečnost
Vlastní výtvarná interpretace, její porovnání s ostatními spolužáky, prezentace vlastní tvorby ve třídě, na veřejnosti.	dokáže zhodnotit svou práci
Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů.	používá dekorační principy
Volba vlastní výtvarné techniky.	dokáže si zvolit vhodnou výtvarnou techniku
Zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny, tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování.	komunikuje o své práci

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Kresebné studie - linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus.	osvojuje si techniku kresby	
Zokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast.	zkouší kresbu různými materiály. Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor	
Uspořádání objektů do celků (na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení).	dokáže uspořádat objekty do celku	
Výtvarné zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem, rozvíjení smyslové citlivosti.	snaží se výtvarně zachytit různé smyslové podněty	
Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru.	experimentuje s výrazovými možnostmi linie	
Umělecká výtvarná tvorba, reklama a propagační prostředky (např. návrh na obal, plakát).	seznamuje se s uměleckou tvorbou	
Malba, teorie barev, míchání. Teplé a studené barvy, barvy příbuzné. Odstín - sytost, tón, harmonie, kontrast.	používá pojmy z nauky o barvě, umí míchat barvy	
Techniky plastického vyjadřování - modelování z keramické hlíny.	seznamuje se s postupy modelování	
Písmo- styly a druhy písma. Písmo a užitá grafika (např. plakát, reklama, obal na CD, obal na knihu, časopis), kompozice písma v ploše, spojení písma a motivu.	poznává různé druhy písma	

Malba jako prostředek vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ, uplatňování subjektivity ve výtvarném vyjádření.	snaží se malbou vyjádřit své pocity
Využívání výrazových možností různých materiálů.	K výtvarnému zpracování využívá různé materiály
Seznámení se s vybranými uměleckými díly z českého i světového výtvarného umění. Grafické techniky (tisk z výšky, plochy, hloubky)	seznamuje se s českým a světovým výtvarným uměním orientuje se v grafických technikách
Práce s netradičními materiály.	pracuje s netradičními materiály
Uplatnění výtvarného zjednodušení – stylizace.	dokáže stylizovat výtvarné vyjádření
Tvorba podle jiných uměleckých druhů (hudba, dramaturgie, film,...)	seznamuje se s různými druhy umění zvládne ilustraci vybraného textu
Metody současného výtvarného umění, (např. počítačová grafika, fotografie, video, animace).	seznamuje se s metodami současné výtvarné tvorby
Práce s uměleckým dílem.	pracuje s uměleckým dílem
Tvorba podle skutečnosti.	snaží se vystihnout ve své práci skutečnost
Vlastní výtvarná interpretace, její porovnání s ostatními spolužáky, prezentace vlastní tvorby ve třídě, na veřejnosti.	dokáže zhodnotit svou práci
Dekorační práce - využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů.	používá dekorační principy
Volba vlastní výtvarné techniky.	dokáže si zvolit vhodnou výtvarnou techniku
Zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny, tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování.	komunikuje o své práci

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník 8.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Vizuálně obrazné vyjádření – kresba, práce s linií.	osvojuje si techniku kresby	
Kresba uhlem a rudkou. Uspořádání objektů do celků (na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení)	zkouší kresbu různými materiály dokáže uspořádat objekty do celku	
Vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly, smyslové účinky obrazných vyjádření. Umělecká výtvarná tvorba, reklama a propagační prostředky (např. návrh na obal, plakát).	snaží se výtvarně zachytit různé smyslové podněty seznamuje se s uměleckou tvorbou	
Malba, teorie barev, míchání. Technika suché jehly	používá pojmy z nauky o barvě, umí míchat barvy seznamuje se s novou grafickou technikou	
Techniky plastického vyjadřování -	seznamuje se s postupy modelování	

modelování z keramické hlíny. Malba jako prostředek pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ.	zdokonaluje se v malbě
Výtvarné vyjádření skutečnosti. Grafické techniky (tisk z výšky, plochy, hloubky)	umí pomocí kresby nebo malby vyjádřit skutečnost orientuje se v grafických technikách
Volná malba. Práce s netradičními materiály.	výtvarně zpracovává téma dle vlastní volby využívá netradiční materiály pro výtvarné zpracování
Uplatnění výtvarného zjednodušení – stylizace, dekorativní funkce písma. Metody současného výtvarného umění (např. počítačová grafika, fotografie, video, animace).	experimentuje s písmem seznamuje se s metodami současné výtvarné tvorby
Tematická práce – Velikonoce. Komiks.	výtvarně zpracuje zadané téma spojuje text s obrázkem
Vlastní výtvarná interpretace, její porovnání s ostatními spolužáky, prezentace vlastní tvorby ve třídě, na veřejnosti.	dokáže zhodnotit svou práci
Volba vlastní výtvarné techniky.	dokáže si zvolit vhodnou výtvarnou techniku
Zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny, tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování.	komunikuje o své práci

V průběhu školního roku se žáci seznamují se stručnými dějinami umění a s vybranými uměleckými díly z českého i světového výtvarného umění.

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Vizuálně obrazné vyjádření – kresba, práce s linií.	osvojuje si techniku kresby	
Kresba uhlím a rudkou.	zkouší kresbu různými materiály	
Uspořádání objektů do celků (na základě výraznosti, velikosti a vzájemného postavení)	dokáže uspořádat objekty do celku	
Vztahy vnímání zrakem a ostatními smysly, smyslové účinky obrazných vyjádření.	snaží se výtvarně zachytit různé smyslové podněty	
Umělecká výtvarná tvorba, reklama a propagační prostředky (např. návrh na obal, plakát).	seznamuje se s uměleckou tvorbou	
Malba, teorie barev, míchání.	používá pojmy z nauky o barvě, umí míchat barvy	
Technika suché jehly	seznamuje se s novou grafickou technikou	
Techniky plastického vyjadřování - modelování z keramické hlíny.	seznamuje se s postupy modelování	
Malba jako prostředek pro vyjádření emocí, nálad, fantazie, představ.	zdokonaluje se v malbě	
Výtvarné vyjádření skutečnosti. Grafické techniky (tisk z výšky, plochy, hloubky)	umí pomocí kresby nebo malby vyjádřit skutečnost orientuje se v grafických technikách	
Volná malba.	výtvarně zpracovává téma dle vlastní volby	

Práce s netradičními materiály.	využívá netradiční materiály pro výtvarné zpracování
Uplatnění výtvarného zjednodušení – stylizace, dekorativní funkce písma.	experimentuje s písmem
Metody současného výtvarného umění (např. počítačová grafika, fotografie, video, animace).	seznamuje se s metodami současné výtvarné tvorby
Tematická práce – Velikonoce. Komiks.	výtvarně zpracuje zadané téma spojuje text s obrázkem
Vlastní výtvarná interpretace, její porovnání s ostatními spolužáky, prezentace vlastní tvorby ve třídě, na veřejnosti.	dokáže zhodnotit svou práci
Volba vlastní výtvarné techniky.	dokáže si zvolit vhodnou výtvarnou techniku
Zaujímání osobního postoje, nabývání komunikačního obsahu a jeho proměny, tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování.	komunikuje o své práci

- V průběhu školního roku se žáci seznamují s vybranými uměleckými díly z českého i světového výtvarného umění.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání -cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, - sebepoznání a sebepojetí -poznávání vlastní osobnosti, vztahy k druhým lidem
- kreativita -výtvarné vyjádření pocitů a nálad, dojmy a prožitky vyjádřené barvou, kombinace a variace vlastní tvořivosti cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity, - poznávání lidí - vzájemné poznávání se ve skupině/třídě
- komunikace - cvičení pozorování, chápání umění jako prostředku komunikace, - kooperace a kompetice - rozvoj základních dovedností pro spolupráci, uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci

Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - reklama a propagační prostředky, metody současného výtvarného umění pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě, - tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

6. -9. ročník - žák:

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

7.10 Výchova ke zdraví

7.10.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- seznámení se základními podněty ovlivňujícími zdraví
- poznání sama sebe jako živé bytosti
- pochopení hodnoty zdraví, smyslu zdravotní prevence
- osvojení si způsobů chování, které vedou k zachování či posílení zdraví
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- poznávání zásadních životních hodnot, postupné utváření postojů k nim a aktivní jednání v souladu s nimi

Časová dotace

- 7. a 8. ročník, případně 9. ročník 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- knihovna
- učebna PC
- veřejná prostranství mimo školu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají zdraví jako nejdůležitější životní hodnotu
- získané poznatky hodnotí, třídí a vyvozují z nich závěry

Postup:

- vedení žáků k ověřování důsledků
- poskytování metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci
- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- tvořivě přistupují k řešení problému, umí vyhledat vhodné informace, pracovat s nimi a umí nalézt řešení
- umí kriticky myslet a jsou schopni hájit svá rozhodnutí

Postup:

- kladení otevřených otázek
- volný přístup k pomůckám

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- umí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují
- komunikují na odpovídající úrovni
- umí využívat ke komunikaci vhodné technologie

Postup:

- zájem o náměty, názory, zkušenosti žáků
- vedení žáků k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- podněcování žáků k argumentaci
- vytváření příležitostí pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- umí spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchají a pomáhají,
- upevňují dobré mezilidské vztahy
- umí hodnotit svoji práci i práci ostatních

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedení žáků k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- dodat žákům sebedůvěru

Kompetence občanské

Žáci:

- propojují činnosti související se zdravím a mezilidskými vztahy se základními etickými postoji
- respektují názory ostatních
- formují si volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhodují podle dané situace

Postup:

- vyžadování dodržování pravidel slušného chování
- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vést žáky ke zkoumání názorů lišících se od jeho vlastních

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- dodržují hygienu práce

Postup:

- vedení žáků k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- napomáhání podle potřeby při cestě ke správnému řešení
- vedení ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

7.10.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Výchova ke zdraví	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví	dodržuje pravidla bezpečného chování ve škole, při různých činnostech a v dopravě, zná rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnutí agresivity. Seznámí se s postupem v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti).	
výživa člověka, jídelníček	uplatňuje zásady zdravého stravovacího režimu, dodržuje pitný režim. Posoudí na konkrétních příkladech zastoupení jednotlivých potravin a nápojů ve stravovacím režimu člověka z hlediska zdravé výživy	
zásady zdravé výživy, alternativní způsoby výživy (vegetariánství...), poruchy příjmu potravy	vysvětlí souvislosti mezi zdravou a nezdravou výživou a rozvojem civilizačních chorob, navrhne změny odpovídající požadavkům zdravé výživy	
rozlišení potravin dle původu	orientuje se v údajích o složení a trvanlivosti potravinářských výrobků a využívá je při nákupu a uchovávání potravin v domácnosti	
zásady správného stolování	používá v praxi základní zásady správného stolování	
vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví	chápe význam kvality ovzduší a vody, hluku, osvětlení a teploty na zdraví organismu	
mezilidské vztahy, kooperace a komunikace	respektuje sebe sama i druhých, přijímá názor druhého, empatie. Podporuje dobré vztahy, aktivně naslouchání, zvládá vést dialog, seznámí se s efektivní a asertivní komunikací a kooperací v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování.	
vztahy ve dvojici, vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity	projevuje zdravé sebevědomí ve styku s vrstevníky, zvládá verbální i neverbální komunikaci	
dětství, puberta, dospívání	seznámí se s pojmy, souvisejícími s daným obdobím: pubescent, adolescent, apod.	
rodina, harmonické a disharmonické rodinné prostředí, vztahy mezi sourozenci	orientuje se v základních člancích zákona o rodině, chápe potřebu harmonického rodinného prostředí pro zdravý vývoj jedince, uvědomuje si problém sourozenecké rivality	
vliv rodiny na individuální vývoj dítěte	na příkladech demonstruje vliv rodiny na dítě	
	seznamuje se s Všeobecnou deklarací lidských práv – články o rodině	
představy o budoucnosti	dokáže vytvořit svůj základní hodnotový žebříček	
rozvoj osobnosti	orientuje se v typologiích osobnosti	
předpoklady pro budoucí povolání	zná své silné a slabé stránky, pracuje na svém sebezdokonalení	
zdraví jako hodnota	rolišuje mezi běžnými, infekčními a civilizačními chorobami	
podpora zdraví a její formy	podporuje zdravý životní styl, seznámí se s programy podpory zdraví	
sexuální dospívání a reprodukční zdraví	chápe problematiku předčasné sexuální zkušenosti a sexuální zdrženlivosti, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity	
sebezpoznání a sebepečení	utváření vlastní identity	
seberegulace a sebeorganizace	zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích; pomáhající a prosociální chování	
problémy dospívání	chápe význam sexuality jako součást formování osobnosti. Seznamuje se s druhy antikoncepce. Chápe význam hygieny jako prevence pohlavních chorob. Chápe význam zdraví reprodukční soustavy.	
ochrana před přenosnými chorobami	zná základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence: nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, nákazy přenosné krví a sexuálním kontaktem, choroby přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty	

péče o zdraví, tělesná a duševní hygiena, denní režim	vyhledá v případě potřeby lékaře a popíše své zdravotní problémy. Uplatňuje osobní a intimní hygienu s ohledem na zdravotní hlediska a ohleduplné mezilidské vztahy. Chápe význam denního režimu pro organismus, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví a pohybový režim.
Sportovní kluby Ostrožské Lhoty	v návaznosti na projekt ŠKOLY PRO VENKOV v rámci Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (reg. č. projektu CZ.1.07/1.1.00/14.0208) se seznámí se sportovními kluby ve své obci a jejich nabídky sportovního využití (kap. Současnost)
ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy	zná prevenci kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní léčebnou péči a základy první pomoci
auto-destruktivní závislosti	chápe rizika psychických onemocnění a násilí mířeného proti sobě samému, chápe rizika užívání alkoholu, aktivního i pasivního kouření, používání zbraní a nebezpečných látek, nebezpečí internetu. Seznámí se s technikami zvládnutí těžkých životních situací. Kriticky posoudí reklamy na cigarety a alkohol, uplatňuje osvojené modely chování při kontaktu s návykovými látkami.
skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání	chápe rizika různých forem násilí, uplatňuje osvojené modely chování při kontaktu s prvky násilí, seznámí se s problematikou kriminality mládeže
bezpečné chování a komunikace	chápe rizika komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií. Chápe význam sebeochrany a vzájemné pomoci v rizikových situacích a v situacích ohrožení
ochrana člověka za mimořádných událostí	seznámí se s klasifikací mimořádných událostí, k čemu slouží varovný signál a jaké existují další způsoby varování zná základní úkoly ochrany obyvatelstva seznámí se s prevencí vzniku mimořádných událostí

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) - sociální vztahy, komunikace a rozhodování v běžných i vypjatých situacích
Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy
Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena

Výchova demokratického občana (VDO) – disciplinovanost, sebekritika, ohleduplnost a ochota pomáhat slabším
Výchova demokratického občana – občanská společnost a škola

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (EGS) - orientace v kulturně odlišném životním stylu, prostředí a v méně obvyklých situacích
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá

Multikulturní výchova (MKV) - vlastní identita, neslučitelnost rasové a jiné intolerance s principy života v demokratické společnosti
Multikulturní výchova – kulturní diference

Enviromentální výchova (EV) - vliv prostředí na vlastní zdraví a na zdraví ostatních lidí, péče o základní podmínky života
Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Mediální výchova (MDV) - základní poznatky o fungování a společenské roli současných médií
Mediální výchova – fungování a vliv médií ve společnosti

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

9. ročník - žák:

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc
- ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

7.11 Tělesná výchova

7.11.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- zlepšování fyzické kondice
- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Časová dotace

- 6. - 7. ročník – 3 hodiny týdně
- 8. – 9. ročník – 2 hodiny týdně

Místo realizace

- sportovní hala
- hřiště
- terén
- veřejná prostranství mimo školu
- další sportoviště (plavecký bazén, zimní stadion, atd.)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- poznávají smysl a cíl svých aktivit
- plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovení dílčích vzdělávacích cílů v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodávání žákům sebedůvěry
- sledování pokroku všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení

- uvážlivě rozhodují

Postup:

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedení žáků k plánování postupů
- umožnění volného přístupu k informačním zdrojům

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodné na ně reagují
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Postup:

- zadávání úkolů, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vést žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedení žáků k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- žáci jsou schopni sebekontroly

Postup:

- hodnocení žáků způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- dodávat žákům sebedůvěru
- vést žáky k dodržování pravidel
- podněcování žáků k argumentaci

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- žáci se umí zodpovědně rozhodnout podle dané situace

Postup:

- vedení žáků k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedení žáků k diskusi
- vedení žáků ke vzájemnému naslouchání si

Kompetence pracovní

Žáci:

- jsou schopni efektivně organizovat svou práci
- dodržují bezpečnostní pravidla pro práci s výpočetní technikou
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Postup:

- napomáhání při cestě ke správnému řešení
- vést žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vést žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník 6. - 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, organizační pokyny	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost, dbá na vhodné sportovní oblečení a obuv v závislosti na místě výuky a počasí	
Přípravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly	
Atletika-atletická abeceda, běh na středních tratích, vytrvalostní běh	seznáme se s atletickými cvičení pro rozcvičení před požadovaným výkonem, dokáže souvisle uběhnout vymezenou trať	
Střelba ze vzduchovky	dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci se zbraní, umí nabíjet, zvládá střelbu vleže na určený cíl	
Softbal	zvládá základní herní činnosti-odpal míčku, přihrávku a chytání, pohyb přes mety, orientuje se při hře v poli	
Atletika-přespolní běh, vytrvalostní běhy	zlepší si dosažený čas z předcházejícího ročníku eventuálně zdolá trať souvislým během	
Basketbal	dokáže se rozcvičit s míčem, zvládá základní herní činnosti-dribling, střelbu na koš, dvojtakt, přihrávku a chytání míče, umí se pohybovat po hřišti	
Outdoorový orientační závod	absolvuje outdoorový orientační závod eventuálně se zapojí do jeho organizace	
Atletika-skok vysoký	zvládne rozběh, odraz a překonání laťky flopem, zlepší si dosažený výkon ve skoku vysokém z předcházejícího ročníku	
Gymnastika-šplh	vyšplhá na tyči a zlepší si čas dosažený v předcházejícím ročníku	
Stolní tenis	zná základní pravidla hry, dokáže samostatně rozhodovat utkání	
Sálová kopaná, Florbal	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	
Gymnastika-cvičení na náradích	umí provést základní gymnastická cvičení-prostná/kotouly, koza/přeskok, hrazda/překot vpřed, kruhy/houpání	
Gymnastika-překážková dráha	zdolá překážkovou dráhu v požadovaném časovém limitu	
Bruslení	zvládá pohyb na bruslích vpřed, umí zastavit	
Kondiční test OVOV	absolvuje test pohybových schopností	
Házená	zvládá základní herní činnosti-dribling, střelbu, přihrávku a chytání míče, umí se pohybovat po hřišti	
Lyžování	umí si připravit lyžařské vybavení, seznámí se z historií i současností tohoto sportu a olympijských her, absolvuje lyžařský kurz	
Volejbal	zvládá základní herní činnosti-podání a odbíjení míče, umí se pohybovat po kurtu během hry	
Posilování, Strečink a Kompenzační cvičení	zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele	
Basketbal, Házená	seznáme se se základními pravidly, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	
Atletika-sprinty a štafetový běh	zvládne nízký start, zlepší si dosažené časy na tratích 60 a 150m z předcházejícího ročníku, seznámí se se štafetovou předávkou, užívá osvojované názvosloví na úrovni startéra a zastane jeho funkci	
Netradiční halové pohybové a míčové hry	seznáme se s netradičními hrami a jejich pravidly v hale	
Atletika-běhy na středních tratích	zlepší si nejlepší dosažené časy na tratích 400 a 1500m z předcházejícího ročníku	
Atletika-hody a vrhy	ovládá základní techniku hodů (kriketový míček), zlepší si nejlepší osobní výkon dosažený z předcházejícího ročníku, seznámí se s technikou vrhů	
Fotbal	zná základní pravidla, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	
Atletika-skok daleký	zvládne základní techniku skoku dalekého, zlepší si nejlepší dosažený výkon ve skoku dalekém z předcházejícího ročníku	

Softbal, Volejbal	zná základní pravidla, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
Tenis	seznámí se se základními herními činnostmi - podáním, odehráváním míčku a pohybem po kurtu během hry
Softbalový, volejbalový a tenisový turnaj	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
Plavání	absolvuje závod volným způsobem na 50m v plaveckém bazénu
Cyklistika	zvládne přesun v terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli cyklisty
Pádlování a veslování	seznámí se s pádlováním na turistické kanoi a minikajaku, s veslováním
Netradiční venkovní pohybové a míčové hry	seznámí se s netradičními hrami a jejich pravidly venku

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Ročník 8. - 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, organizační pokyny	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost, dbá na vhodné sportovní oblečení a obuv v závislosti na místě výuky a počasí	
Přípravná, kompenzační, vyrovnávací a relaxační cvičení	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností - zatěžovanými svaly, užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence	
Atletika-atletická abeceda, běh na středních tratích, vytrvalostní běh	ovládá atletická cvičení pro rozcvičení před požadovaným výkonem, dokáže souvisle uběhnout vymezenou trať	
Střelba ze vzduchovky	dodržuje zásady bezpečnosti při manipulaci se zbraní, umí nabíjet, zvládá střelbu vleže i ve stoje na určený cíl	
Softbal	zvládá základní herní kombinace včetně taktiky v pozici hráče na pále i hráče v poli	
Atletika-přespolní běh	zlepší si nejlepší dosažený čas z předcházejících ročníků	
Basketbal	zvládá základní herní kombinace včetně taktiky v pozici hráče útočícího a bránícího	
Outdoorový orientační závod	absolvuje outdoorový orientační závod eventuelně se zapojí do jeho organizace, seznámí se se základy přežití v přírodě	
Atletika-skok vysoký	zlepší si osobní rekord ve skoku vysokém	
Gymnastika-šplh	zlepší si nejlepší čas dosažený v předcházejících letech, vyšplhá na laně	
Stolní tenis	samostatně absolvuje školní turnaj	
Sálová kopaná, Florbal	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	
Gymnastika-cvičení na náradích	umí provést základní gymnastická cvičení-prostná/stoj na hlavě, přemet stranou, stoj na ruce s přechodem do kotoulu vpřed, koza/přeskok-skrčka, hrazda/výmyk, kruhy/překot vpřed a vzad	
Gymnastika-překážková dráha	zdolá překážkovou dráhu v požadovaném časovém limitu	
Bruslení a hokej	zvládá pohyb na bruslích vpřed i vzad, umí zastavit, seznámí se se základními pravidly ledního hokeje	
Kondiční test OVOV	absolvuje test pohybových schopností, změří a zaeviduje výkony	
Házená	zvládá základní herní kombinace včetně taktiky v pozici hráče útočícího a bránícího	
Lyžování	zvládá pohyb terénem na běžkách	
Volejbal	zvládá základní herní kombinace v pozici nahrávajícího a hráče v ostatních pozicích	
Míčový víceboj	absolvuje test herních činností jednotlivce z různých míčových her, změří a zaeviduje výkony	
Posilování, Strečink a Kompenzační cvičení	zvládá základní techniku speciálních cvičení s náčiním; koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele	

Basketbal, Házená	ovládá základní pravidla, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a rozhodčího
Atletika-sprinty a štafetový běh	zlepší si dosažené časy na tratích 60 a 150 m z předcházejících let, umí provést štafetovou předávku, užívá osvojované názvosloví na úrovni startéra a zastane jeho funkci
Netradiční halové pohybové a míčové hry	seznámí se s dalšími netradičními hrami a jejich pravidly v hale
Atletika-běhy na středních tratích	zlepší si své nejlepší dosažené časy na tratích 400 a 1500 m z předcházejících let
Atletika-hody a vrhy	zlepší si nejlepší osobní výkon dosažený v předcházejících ročnících v hodů míčkem i ve vrhu koulí, seznámí se s hodem oštěpem a diskem
Netradiční venkovní pohybové a míčové hry	seznámí se s dalšími netradičními hrami a jejich pravidly venku
Fotbal	zná základní pravidla, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího a diváka
Atletika-skok daleký	zlepší si nejlepší dosažený výkon ve skoku dalekém z předcházejících ročníků
Softbal, Volejbal	ovládá pravidla, dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji, spolurozhoduje hru
Tenis	dokáže samostatně odehrát tenisové utkání bez rozhodčího
Softbalový, volejbalový a tenisový turnaj	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora
Školní turnaj/soutěž	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduchý turnaj, soutěž nebo turistickou akci na úrovni školy
Plavání	absolvuje závod volným způsobem na 50 m v plaveckém bazénu
Cyklistika	zvládne přesun v terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli cyklisty
Mistrovství školy	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – obecné modely řešení problémů, zvládání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích

- osobnostní rozvoj - Rozvoj schopností poznávání, Sebeoznání a sebepojetí, Kreativita, Seberegulace a sebeorganizace, - sociální rozvoj - Poznávání lidí, Komunikace, Kooperace a kompetice, - Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika

Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - seberegulace a sebeorganizace

Osobnostní a sociální rozvoj - morální rozvoj - řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Osobnostní a sociální výchova - osobnostní rozvoj - sebeoznání a sebepojetí

Osobnostní a sociální rozvoj - morální rozvoj - hodnoty, postoje, praktická etika

Enviromentální výchova (EV) – vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí. Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Environmentální výchova - vztah člověka k prostředí

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VM) - Objevujeme Evropu a svět

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - lidské aktivity a problémy životního prostředí

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

6. -9. ročník - žák:

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků
- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže
- uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci zdravotních oslabení
- zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení
- vyhýbá se činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení

7.12 Praktická výchova

7.12.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu

- rozvíjení pozitivního vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společenských výsledků v práci
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, náradí, pomůcek při práci i v běžném životě
- vytrvalosti a samostatnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti z vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitních výsledků
- autentickému a objektivnímu poznávání okolního světa, k potřebné sebedůvěře, k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životního prostředí jako příležitosti k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Časová dotace

- 6., 7. a 9. ročník, – 1 hodina týdně

Místo realizace

- třídy
- školní cvičná kuchyň
- dílna
- okolí školy

Výchova a vzdělávací strategie pro rozvoj pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žáci:

- samostatně pozorují a experimentují, získané výsledky pozorování posuzují a vyvozují z nich závěry pro využití v budoucnosti

Postup:

- vedení žáků k vyhledávání a třídění informací
- zohledňování rozdílů ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sledování při hodině povahu všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žáci:

- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- ověřují prakticky správnost řešení problémů a osvědčené postupy aplikují při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sledují vlastní pokrok při sledování problémů

Postup:

- zadávání úkolů způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedení žáků k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- zapojují se do diskuzí a vhodně obhajují své názory
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Postup:

- zadání úkolů, při kterých mohou žáci spolu pracovat
- vést žáky k tomu aby brali ohled na druhé
- vést žáky k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Žáci:

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Postup:

- vyžadovat dodržování pravidel slušného chování
- dodávat žákům sebedůvěru
- vést žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Postup:

- zadávat skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivovat žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Žáci:

- používají bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a zásady, adaptují se na změněné nebo nové pracovní podmínky

- přistupují k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých, ochrany životního prostředí
- získané znalosti využívají k vlastnímu rozvoji i na přípravu své budoucnosti ve svém profesním zaměření
- orientuje se v podnikatelských aktivitách a rozvíjí své podnikatelské myšlení

Postup:

- vést žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vést žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- vést žáky k dodržování bezpečnostních pravidel pro práci s výpočetní technikou

7.12.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktická výchova	Ročník 6.
učivo	výstup na konci ročníku (žák):	
bezpečnost práce a ochrana majetku při výuce předmětu - praktická výchova	dodržuje zásady bezpečnosti práce a ochrany majetku při výuce předmětu - praktická výchova	
první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy	dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím, poskytne první pomoc při úrazu	
ošetření drobného poranění	dovede ošetřit drobná poranění	
technické výkresy, náčrtý, informace, dokumentace	užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	
materiály, vlastnost materiálů	vyjmenuje základní materiály, přiměřeně se orientuje v jejich vlastnostech	
nářadí, znalost náradí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem	řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a náradí	
základní postupy opracování daných materiálů	provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň	
organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu	efektivně - přiměřeně věku organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	
organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu	efektivně - přiměřeně věku organizuje a plánuje svoji pracovní činnost	
sestavování jednoduchých modelů podle návodu	sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model	
chovatelství	zná zvířata a podmínky chovu zvířat nejčastěji chovaných v domácnostech; zná hygienu a bezpečný kontakt se zvířaty	
zelenina	ví, co je to osivo, sadba zná podmínky a zásady pěstování vybraných druhů zeleniny	
využití některých druhů zahradních nástrojů	zná způsob použití jednoduchého zahradního náradí při péči o rostliny a půdu	
ovocné rostliny	rozeznává druhy ovocných rostlin, jejich pěstování, uskladnění, zpracování	
okrasné rostliny	zná zásady ošetřování pokojových rostlin, zná základy pěstování vybraných okrasných dřevin, květin a jejich aranžování	
léčivé rostliny	orientuje se v pěstování známých léčivých rostlin zná jejich léčivé účinky, zná účinky jedovatých rostlin a zneužívání drog pozná základní druhy koření a jejich použití v kuchyni	

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktická výchova	Ročník 7.
učivo	výstup na konci ročníku (žák) :	
První pomoc při úrazech el. proudem, otravě léky, alkoholem, houbami.	ví, jak se správně zachovat v situacích ohrožující život či zdraví, dodržuje základní hygienická pravidla a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu	
Drogové závislosti.	uvědomuje si nebezpečí užívání drog	
Ekologická práce s odpady a jejich dopad na životní prostředí.	zná problematiku třídění odpadu v obci, navrhne projekt na zlepšení zacházení s odpadem v naší obci	
Vybrané postupy při přípravě domácích pokrmů.	rozpoznává rozdíl mezi vařením, pečením a smažením, zvládá praktický postup v jednotlivém případě	
Ekonomika provozu domácnosti.	dokáže navrhnout jednoduchý plán výdajů v domácnosti	
Elektrické a plynové spotřebiče.	zná nebezpečí, která jednotlivé spotřebiče přinášejí a umí se jim vyhnout	
Jednoduché operace platebního	dokáže vyplnit složenku typu A	

styku.	
Kuchyně	zná základní vybavení, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
Potraviny	dovede vybrat, nakoupit a skladovat skupiny potravin, umí sestavit jídelníček, zná zásady zdravé výživy
Příprava pokrmů, úprava stolu a stolování	připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy, dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech
Vybrané postupy při přípravě domácích pokrmů.	zvládá praktický postup v jednotlivém případě
Profese a jejich charakteristika.	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
Sebepoznávání.	je obeznámen se základními technikami sebepoznávání
Sebehodnocení.	chápe důležitost sebehodnocení v psychologii vlastní osobnosti
Úřad práce.	ví, jak navázat kontakt s úřadem práce, jak se chovat ve styku s jeho pracovníky
Sebeprezentace.	krátce se prezentoval před vlastními spolužáky, využil jejich zpětné vazby
Vybrané postupy při přípravě domácích pokrmů.	zvládá praktický postup v jednotlivém případě
Životopis.	umí vytvořit strukturovaný životopis
Vybrané postupy při přípravě domácích pokrmů.	zvládá praktický postup v jednotlivém případě
Modelové situace.	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby
Vybrané postupy při přípravě domácích pokrmů.	zvládá praktický postup v jednotlivém případě

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Praktická výchova	Ročník 9.
učivo	výstup na konci ročníku (žák:)	
bezpečnost práce a ochrana majetku při výuce předmětu – praktická výchova	dodržuje zásady bezpečnosti práce a ochrany majetku při výuce předmětu – praktická výchova	
údržba a úklid domácnosti, návod k obsluze	ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů	
bezpečnostní pravidla pro práci s elektrickými spotřebiči, první pomoc při úrazech elektrickým proudem, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, ekologická práce s odpady	užívá bezpečnostní pravidla pro práci s elektrickými spotřebiči, první pomoc při úrazech elektrickým proudem, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, ekologická práce s odpady	
elektrické a plynové spotřebiče, elektrická instalace, ekonomika provozu	správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu	
základy finanční gramotnosti	chápe základní pojmy jako peníze, finanční produkty, platební karty, kreditní karty	
rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní operace, ekonomika domácnosti	provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví	
rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory, hotovostní a bezhotovostní operace, ekonomika domácnosti	orientuje se v problematice rodinného rozpočtu, chápe princip fungování vyrovnaného rozpočtu	
profese a jejich charakteristika, požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní	orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	

sebezpznávání, sebehodnocení, cíle a zájmy	posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy
informace o trhu práce, úřady práce, sociální zajištění, práva a povinnosti	využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání
podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	chápe podnikání jako možnou příležitost k seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
průběh pohovoru, požadavky životopisu	prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – zejména zdokonalování dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a v různých pracovních situacích

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – seberegulace a sebeorganizace

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebezpoznání a sebezpojetí

Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace

Environmentální výchova (EV) – realizují se prostřednictvím konkrétních pracovních aktivit ve prospěch životního prostředí. Umožňují poznávat význam a role různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí

Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Minimální úroveň očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:**6. -9. ročník - žák:**

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí
- organizuje svoji pracovní činnost
- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu
- rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti
- zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu
- správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky
- dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu
- volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin
- pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě
- používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu
- prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty
- dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami
- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií
- používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy
- dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni
- vybere a prakticky využívá pracovní postup konkrétní laboratorní činnosti a dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami nutnými pro konání pozorování, měření, experimentu
- dodržuje hygienu práce a zásady bezpečné práce s laboratorní technikou, příslušnými nástroji, přístroji a pomůckami při laboratorních činnostech
- poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři
- ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu k použití, při problémech vyhledá pomoc či expertní službu
- propojuje vzájemně jednotlivá vybraná digitální zařízení
- pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi v situacích, které odpovídají okruhu jeho zájmů a potřeb
- ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

Školní řád: Pravidla pro hodnocení prospěchu a chování žáků

Obecná ustanovení

Na základě ustanovení zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) vydávám jako statutární orgán školy tuto směrnici.

Směrnice je součástí školního řádu školy, podle § 30 odst. (2) školského zákona. Směrnice je umístěna na webových stránkách školy a na přístupném místě ve škole podle § 30 školského zákona, prokazatelným způsobem s ním byli seznámeni zaměstnanci, žáci školy a byli informováni o jeho vydání a obsahu zákonní zástupci nezletilých dětí a žáků.

OBSAH

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení, zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace,

V. Pravidla chování žáků

VI. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

I. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou, zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků,

1. Pedagogičtí pracovníci zajišťují, aby žáci a zákonní zástupci dětí a nezletilých žáků byli včas informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání dítěte, žáka nebo studenta.
2. Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení; za první pololetí lze místo vysvědčení vydat žákovi výpis z vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen "klasifikace"), slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady.
4. Škola převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka. Škola, která hodnotí slovně, převede pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání slovní hodnocení do klasifikace.
5. U žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
6. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
7. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
8. Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je podmíněně vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení, vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení, a další kázeňská opatření, která nemají právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Ředitel školy nebo školského zařízení může v případě závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem rozhodnout o podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka ze školy nebo školského zařízení. V rozhodnutí o podmíněném vyloučení stanoví ředitel školy nebo školského zařízení zkušební lhůtu, a to nejdéle na dobu jednoho roku. Dopustí-li se žák v průběhu zkušební lhůty dalšího zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem nebo školním nebo vnitřním řádem, může ředitel školy nebo školského zařízení rozhodnout o jeho vyloučení. Žáka lze podmíněně vyloučit nebo vyloučit ze školy pouze v případě, že splnil povinnou školní docházku.

9. Zvláště hrubé opakované slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči zaměstnancům školy nebo školského zařízení se považují za závažné zaviněné porušení povinností stanovených školským zákonem. Dopustí-li se žák takového jednání, oznámí ředitel školy nebo školského zařízení tuto skutečnost orgánu sociálně-právní ochrany dětí, jde-li o nezletilého, a státnímu zastupitelství do následujícího pracovního dne poté, co se o tom dozvěděl.

Pro případy žáků s ukončenou povinnou školní docházkou: V případě zvláště závažného zaviněného porušení povinností stanovených tímto zákonem ředitel vyloučí žáka ze školy nebo školského zařízení.

10. O podmíněném vyloučení nebo o vyloučení žáka rozhodne ředitel školy nebo školského zařízení do dvou měsíců ode dne, kdy se o provinění žáka nebo studenta dozvěděl, nejpozději však do jednoho roku ode dne, kdy se žák nebo student provinění dopustil, s výjimkou případu, kdy provinění je klasifikováno jako trestný čin podle zvláštního právního předpisu. O svém rozhodnutí informuje ředitel pedagogickou radu. Žák přestává být žákem školy nebo školského zařízení dnem následujícím po dni nabytí právní moci rozhodnutí o vyloučení, nestanoví-li toto rozhodnutí den pozdější.

11. Ředitel školy může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu jiné právnické či fyzické osoby žákovi po projednání v pedagogické radě udělit pochvalu nebo jiné ocenění za mimořádný projev lidskosti, občanské nebo školní iniciativy, záslužný nebo statečný čin nebo za mimořádně úspěšnou práci.

12. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci.

13. Při porušení povinností stanovených školním řádem lze podle závažnosti tohoto porušení žákovi uložit:

- a) napomenutí třídního učitele,
- b) důtku třídního učitele,
- c) důtku ředitele školy.

14. Pravidla pro udělování pochval a jiných ocenění a ukládání napomenutí a důtek jsou součástí školního řádu.

15. Třídní učitel neprodleně oznámí řediteli školy uložení důtky třídního učitele. Důtku ředitele školy lze žákovi uložit pouze po projednání v pedagogické radě.

16. Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění nebo uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci.

17. Udělení pochvaly ředitele školy a uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly ředitele školy se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno.

18. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

19. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem s výjimkou předmětů výchovného zaměření stanovených rámcovým vzdělávacím programem a předmětů, z nichž byl uvolněn, pokud mu nebylo povoleno opakování ročníku. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.

20. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.

21. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení žáka; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Pokud není dále stanoveno jinak, ředitel školy nebo krajský úřad nařídí komisionální přezkoušení žáka, které se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu.

V případě, že se žádost o přezkoumání výsledků hodnocení žáka týká hodnocení chování nebo předmětů výchovného zaměření, posoudí ředitel školy, je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad, dodržení pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáka. V případě zjištění porušení těchto pravidel ředitel školy nebo krajský úřad výsledek hodnocení změní; nebyla-li pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků porušena, výsledek hodnocení potvrdí, a to nejpozději do 14 dnů ode dne doručení žádosti. Česká školní inspekce poskytne součinnost na žádost ředitele školy nebo krajského úřadu. Ředitel školy může povolit žákovi na žádost jeho zákonného zástupce a na základě doporučení vyjádření odborného lékaře opakování ročníku z vážných zdravotních důvodů, a to bez ohledu na to, zda žák na daném stupni již opakoval ročník.

22. Pokud žák, který byl rozhodnutím soudu svěřen do střídavé výchovy rodičů, plní povinnou školní docházku střídavě ve dvou základních školách, vydává mu vysvědčení základní škola, v které zahájil vzdělávání dříve, pokud k tomu nebyla dohodou rodičů nebo rozhodnutím soudu určena druhá škola. Při hodnocení výsledků vzdělávání žáka za pololetí školního roku zohlední škola, která bude vydávat vysvědčení, hodnocení výsledků vzdělávání žáka druhou školou.

Pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků, posiluje sebeúctu a sebevědomí žáků.
2. Je zařazováno do procesu vzdělávání průběžně všemi vyučujícími, způsobem přiměřeným věku žáků.
3. Chyba je přirozená součástí procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat, hodnocení žákova výkonu nelze provést jen klasifikací, musí být doprovázeno rozбором chyb žáka. Chyba je důležitý prostředek učení.
5. Při sebehodnocení se žák snaží vyjádřit:
  - co se mu daří
  - co mu ještě nejde, jaké má rezervy
  - jak bude pokračovat dál
6. Pedagogové vedou žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
7. Sebehodnocení žáků nemá nahradit klasické hodnocení (hodnocení žáka pedagogem), ale má doplňovat a rozšiřovat evaluační procesy a více aktivizovat žáka.
8. Na konci pololetí žák písemnou nebo ústní formou provede sebehodnocení v oblasti:
  - zodpovědnost
  - motivace k učení
  - sebedůvěra
  - vztahy v třídním kolektivu.
9. Znamky nejsou jediným zdrojem motivace.

II. Stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace, zásady pro používání slovního hodnocení,

1. Stupně hodnocení chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

1. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- a) 1 - velmi dobré,
- b) 2 - uspokojivé,
- c) 3 - neuspokojivé.

Stupeň 1 (velmi dobré): žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé): chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy, ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé): chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti vnitřnímu řádu školy nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

2. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:

- a) 1 - výborný,
- b) 2 - chvalitebný,
- c) 3 - dobrý,
- d) 4 - dostatečný,
- e) 5 - nedostatečný.

3. Při hodnocení touto stupnicí jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku. Klasifikace zahrnuje ohodnocení přístupu žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.

4. Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- a) prospěl (a) s vyznamenáním,
- b) prospěl (a),
- c) neprospěl (a)
- d) nehodnocen (a).

5. Žák je hodnocen stupněm

a) prospěl(a) s vyznamenáním, není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré, v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace postupuje škola podle pravidel hodnocení žáků podle § 14 odst. 2 vyhlášky,

b) prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením,

c) neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný nebo odpovídajícím slovním hodnocením nebo není-li z něho hodnocen na konci druhého pololetí,

d) nehodnocen(a), není-li možné žáka hodnotit z některého z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem na konci prvního pololetí.

6. Při hodnocení žáků cizinců, kteří plní v České republice povinnou školní docházku, se úroveň znalosti českého jazyka považuje za závažnou souvislost podle odstavců 2 a 4, která ovlivňuje jejich výkon.

7. Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

8. Stupně hodnocení prospěchu v případě použití klasifikace a jejich charakteristika, včetně předem stanovených kritérií

Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:

- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

8. 1. Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovední, přírodovědné předměty a matematika.

Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se hodnotí podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky.

Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

8.2 Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky. Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,

Výchovně vzdělávací výsledky se hodnotí podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomoci učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v

malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie..

9. Hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova.

Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.

Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se hodnotí podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je převážně chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

10. Zásady pro používání slovního hodnocení včetně předem stanovených kritérií

10.1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady a po projednání v pedagogické radě.

10.2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.

10.3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.

10.4. U žáka se SVP rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka. Při použití slovního hodnocení se výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem hodnotí tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, ke svým vzdělávacím a osobnostním předpokladům a věku. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení přístupu žáka ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka; obsahuje také zdůvodnění a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat. Výsledky vzdělávání žáka na konci prvního pololetí lze hodnotit souhrnně za všechny předměty. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

10.5. Zásady pro vzájemné převedení klasifikace a slovního hodnocení

Prospěch	
Ovládnutí učiva	
1 – výborný	ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	ovládá
3 – dobrý	v podstatě ovládá
4 – dostatečný	ovládá se značnými mezerami
5 - nedostatečný	neovládá
Myšlení	
1 – výborný	pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti, samostatný
2 – chvalitebný	uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	nesamostatné myšlení, pouze s nápovědou
5 - nedostatečný	odpovídá nesprávně i na návodné otázky
Vyjadřování	
1 – výborný	výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	celkem výstižné
3 – dobrý	myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 - nedostatečný	nedokáže se samostatně vyjádřit, i na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí	
1 – výborný	užívá vědomostí a spolehlivě a uvědoměle dovedností, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 - nedostatečný	praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí
Aktivita, zájem o učení	
1 – výborný	aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	učí se svědomitě
3 – dobrý	k učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 - nedostatečný	pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné
Chování	
1 – velmi dobré	Uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojedinele. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 - uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 - neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

10.6 Klasifikaci výsledků vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech a chování žáka lze doplnit slovním hodnocením, které bude obsahovat i hodnocení klíčových kompetencí vymezených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

11. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje speciální potřeba žáka, a na obou stupních základní školy.
2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.
4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.
5. Vyučující respektuje doporučené způsoby práce a hodnocení žáka, popsané ve zprávě o psychologickém vyšetření. Volí takové způsoby prověřování znalostí žáka, ve kterých se co nejméně projevuje zdravotní postižení (např. doplňování jevů místo diktátů, ústní zkoušení místo písemných prací či naopak, zkrácený rozsah písemných prací,...).
6. Podle druhu postižení využívá speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání a hodnocení, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály.

III. Podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách,

1. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.
  2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelem školy. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.
  3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.
  4. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné základní škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.
1. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
  2. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
    - a) předseda, kterým je ředitel školy, popřípadě jím pověřený učitel zkoušející školy, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
    - b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
    - c) přísedící, kterým je jiný vyučující daného předmětu nebo předmětu stejné vzdělávací oblasti stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.
  3. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením, nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
  4. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy.
  5. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
  6. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se školním vzdělávacím programem.
  7. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
  8. V případě, že zákonný zástupce žáka má pochybnosti o správnosti výsledku zkoušky, může požádat o přezkoušení podle § 22.

Odlišnosti pro individuální vzdělávání

Pokud je ve třídě školy vzděláván individuálně integrovaný žák, vytvoří ředitel školy podmínky odpovídající individuálním vzdělávacím potřebám žáka vedoucí k jeho všestrannému rozvoji.

Zkoušky při plnění povinné školní docházky v zahraničí nebo v zahraniční škole na území ČR

(1) Žák, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole nebo ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky (dále jen "zkoušející škola"). Zkouška se koná:

- a) ve všech ročnících ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- b) v posledních dvou ročnících prvního stupně ze vzdělávacího obsahu vlastivědné povahy vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět, stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání,
- c) na druhém stupni ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Dějepis a ze vzdělávacího obsahu vztahujícího se k České republice vzdělávacího oboru Zeměpis, stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

(2) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli zkoušející školy vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel zkoušející školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

(3) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením vysvědčení žáka ze školy mimo území České republiky za období nejvýše dvou školních roků, včetně jeho překladu do českého jazyka, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

(4) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(5) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka."

(6) Žák, který plní povinnou školní docházku formou individuální výuky v zahraničí, může na základě žádosti zákonného zástupce žáka konat za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku ve zkoušející škole. Zkouška se koná z každého povinného předmětu vyučovaného v příslušných ročnících školního vzdělávacího programu zkoušející školy, s výjimkou předmětů volitelných. Po vykonání zkoušky vydá ředitel zkoušející školy žákovi vysvědčení.

(7) Pokud žák zkoušku podle odstavce 1 nekoná, doloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy plnění povinné školní docházky žáka předložením čestného prohlášení zákonného zástupce o vzdělávání žáka v době pobytu v zahraničí, a to za období nejvýše dvou školních roků, v termínech stanovených ředitelem kmenové školy. Kmenová škola žákovi vysvědčení nevydává.

(8) Pokračuje-li žák, který konal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(9) Pokračuje-li žák, který nekonal zkoušky podle odstavce 1, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

(10) Žák, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, s výjimkou škol podle § 18c, koná za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků, zkoušku v kmenové škole. Zkouška se koná ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

(11) Před konáním zkoušky předloží zákonný zástupce žáka řediteli kmenové školy vysvědčení žáka ze zahraniční školy na území České republiky, včetně jeho překladu do českého jazyka, a to za období, za které se zkouška koná. V případě pochybností o správnosti překladu je ředitel kmenové školy oprávněn požadovat předložení úředně ověřeného překladu. Po vykonání zkoušky vydá ředitel kmenové školy žákovi vysvědčení.

(12) Pokračuje-li žák v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ho ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle výsledků zkoušek.

(13) Žákovi, který plní povinnou školní docházku ve škole mimo území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. a) školského zákona a nekonal zkoušky, vydá ředitel kmenové školy vysvědčení, jestliže

a) ve vzdělávacím programu školy mimo území České republiky je na základě mezinárodní smlouvy nebo v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1 a žák byl z tohoto obsahu hodnocen, nebo

b) žák je zároveň žákem poskytovatele vzdělávání v zahraničí, který v dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy poskytuje občanům České republiky vzdělávání ve vzdělávacím obsahu podle § 18 odst. 1 a který žáka z tohoto vzdělávacího obsahu hodnotil.

(14) Žákovi, který plní povinnou školní docházku v zahraniční škole na území České republiky podle § 38 odst. 1 písm. c) školského zákona, v jejímž vzdělávacím programu je na základě mezinárodní smlouvy zařazen vzdělávací obsah podle § 18 odst. 1, byl z tohoto vzdělávacího obsahu hodnocen zahraniční školou na vysvědčení a v souladu s mezinárodní smlouvou nekonal zkoušky, ředitel kmenové školy vydá vysvědčení.

(15) Ředitel kmenové školy vydá vysvědčení za období nejméně jednoho pololetí školního roku, nejdéle však za období dvou školních roků. Hodnocení ze vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1 vyhlášky se na tomto vysvědčení uvede v případech podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 v souladu s vysvědčením vydaným školou mimo území České republiky nebo zahraniční školou na území České republiky a v případě podle odstavce 1 písm. b) v souladu s osvědčením vydaným zahraničním poskytovatelem vzdělávacího obsahu podle § 18 odst. 1.

(16) Pokračuje-li žák, kterému ředitel kmenové školy vydal vysvědčení, v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí jej ředitel kmenové školy do příslušného ročníku na základě tohoto vysvědčení.

(17) Žáka, který plnil povinnou školní docházku ve škole zřízené při diplomatické misi České republiky nebo konzulárním úřadu České republiky a pokračuje v plnění povinné školní docházky v kmenové škole, zařadí ředitel kmenové školy do příslušného ročníku podle dosavadních výsledků vzdělávání doložených vysvědčením.

(18) Žáka, na kterého se vztahuje povinná školní docházka a který nekonal zkoušky podle § 18 až 18b z jiných než touto vyhláškou stanovených důvodů, zařazuje ředitel kmenové školy do příslušného ročníku po zjištění úrovně jeho dosavadního vzdělání a znalosti vyučovacího jazyka.

IV. Způsob získávání podkladů pro hodnocení.

1. Při celkovém hodnocení přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu pololetí školního roku zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků pedagogickými pracovníky je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné, všestranné, pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

3. Podklady pro hodnocení získávají vyučující zejména: soustavným diagnostickým pozorováním žáků, sledováním jeho výkonů a připravenosti na vyučování, různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové...), kontrolními písemnými pracemi, analýzou výsledků různých činností žáků, konzultacemi s ostatními vyučujícími a podle potřeby i psychologickými a zdravotnickými pracovníky.

4. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu, alespoň dvě známky za každé pololetí. Znamky získávají vyučující průběžně během pololetí.

Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem pololetí z látky celého tohoto období.

Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované SVP, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.

5. Učitel oznamuje žákovi výsledek každého hodnocení, hodnocení zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledek hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 14 dnů. Učitel

sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do žákovské knížky - současně se sdělováním známek žákům.

6. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.

7. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky nejméně 7 dnů předem. Ostatní vyučující o tom informuje formou zápisu do třídní knihy. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru.

8. Vyučující je povinen vést soustavnou evidenci o každém hodnocení žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkového hodnocení i způsob získání podkladů pro hodnocení (ústní zkoušení, písemné,...). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

9. Vyučující zajistí zapsání hodnocení také do třídního katalogu a dbá o jejich úplnost. Do katalogu jsou zapisována hodnocení z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.

10. Stupeň hodnocení určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu. Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (lázeňské léčení, léčebné pobyty, dočasné umístění v ústavech, apod.) vyučující respektuje hodnocení žáka, které škole sdělí škola při instituci, kde byl žák umístěn; žák se znovu nepřezkoušuje.

11. Při určování hodnocení v jednotlivých předmětech na konci pololetí se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé pololetí. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z hodnocení za příslušné období.

12. Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednají v pedagogické radě, a to zpravidla k 15. listopadu a 15. dubnu.

13. Na konci každého pololetí, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o hodnocení žáků, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace nebo slovní hodnocení do školní matriky a připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na hodnocení v náhradním termínu apod.

14. Zákonné zástupce žáka informuje o prospěchu a chování žáka: třídní učitel a učitelé jednotlivých předmětů v polovině prvního a druhého pololetí; třídní učitel nebo učitel, jestliže o to zákonní zástupci žáka požádají.

15. Informace jsou rodičům předávány převážně při osobním jednání na třídních schůzkách nebo konzultacích, na které jsou rodiče písemně zváni. Rodičům, kteří se nemohli dostavit na školou určený termín, poskytnou vyučující možnost individuální konzultace. Údaje o hodnocení žáka jsou sdělovány pouze zástupcům žáka, nikoli veřejně.

16. V případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka informuje rodiče vyučující předmětu bezprostředně a prokazatelným způsobem.

17. Pokud je hodnocení žáka stanoveno na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se hodnocení žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také rodičům.

18. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména: nehodnotí žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti. Účelem hodnocení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotit to, co umí: učitel hodnotí jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídy není přípustné. Před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva. Prověřování znalostí je prováděno až po dostatečném procvičení učiva.

19. Třídní učitelé (výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, která mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

20. Hodnocení chování

a) Hodnocení chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli a rozhoduje o ni ředitel po projednání v pedagogické radě. Pokud třídní učitel tento postup nedodrží, mají možnost podat návrh na pedagogické radě i další vyučující. Kritériem pro hodnocení chování je dodržování pravidel chování (školní řád) včetně dodržování vnitřního řádu školy během klasifikačního období.

b) Při hodnocení chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná. Kritéria pro jednotlivé stupně hodnocení chování jsou následující:

Stupeň 1 (velmi dobré) Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 2 (uspokojivé) Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo školního řádu; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku třídního učitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje, nebo jiných osob.

Stupeň 3 (neuspokojivé) Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova, nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků.

V. Pravidla chování žáků

1. Žák se ve škole chová slušně k dospělým i jiným žákům školy, dbá pokynů pedagogických pracovníků, dodržuje školní řád, řády odborných učeben. Chová se tak, aby neohrozil zdraví svoje, ani jiných osob.

2. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin a účastní se činností organizovaných školou. Účast na vyučování nepovinných předmětů a docházka do zájmových kroužků, do školní družiny a školního klubu je pro přihlášené žáky povinná. Odhlásit se může vždy ke konci pololetí.

3. Žák chodí do školy vhodně a čistě upraven a oblečen.

4. Žák zachází s učebnicemi a školními potřebami šetrně, udržuje své místo, třídu i ostatní školní prostory v čistotě a pořádku, chrání školní i soukromý majetek před poškozením; nosí do školy učebnice a školní potřeby podle rozvrhu hodin a pokynů učitelů.

5. Před ukončením vyučování žáci z bezpečnostních důvodů neopouštějí školní budovu bez vědomí vyučujících. V době mimo vyučování žáci zůstávají ve škole jen se svolením vyučujících a pod jejich dohledem.

7. Žák chodí do školy pravidelně a včas podle rozvrhu hodin nebo pokynů vyučujících.

8. Pokud se žák nemůže zúčastnit výuky, jeho nepřítomnost omlouvají rodiče do 3 dnů písemně nebo telefonicky a po návratu do školy písemně na omluvném listu v žákovské knížce. Informaci o uvolnění z předem známých důvodů podávají rodiče písemně třídnímu učiteli. Odchod žáka z vyučování před jeho ukončením je možný pouze se souhlasem učitele hodiny (max. na jednu hodinu) nebo se souhlasem třídního učitele (na více hodin) na základě písemné žádosti rodičů. Škola v odůvodněných případech může po rodičích žáka požadovat, aby omluvenka žákovy absence byla doložena lékařským potvrzením.

10. Žák se rádně a systematicky připravuje na vyučování.

11. Žák má právo na ochranu před jakoukoli formou diskriminace a násilí, má právo vzdělání a na svobodu myšlení, projevu, shromažďování, náboženství, na odpočinek a dodržování základních psychohygienických podmínek, má právo být seznámen se všemi předpisy se vztahem k jeho pobytu a činnosti ve škole. Každý úraz nebo vznik škody, ke kterému došlo v souvislosti s činností školy hlásí bez zbytečného odkladu vyučujícímu, třídnímu učiteli nebo jinému zaměstnanci školy.

12. Žák nenosí do školy předměty, které nesouvisí s výukou a mohly by ohrozit zdraví a bezpečnost jeho nebo jiných osob. Cenné předměty, včetně šperků a mobilních telefonů po dobu pobytu ve škole neodkládají, pouze pokud k tomu mají vyčleněná místa k tomu určená, to jest osobní uzamykatelné skříňky, případně na pokyn vyučujících, kteří je po stanovenou dobu přeberou do úschovy a zajistí jejich bezpečnost.

VI. Způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

1. Dítětem, žákem a studentem se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) je osoba se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním nebo sociálním znevýhodněním. Zdravotním postižením je pro účely školských prepisů mentální, tělesné, zrakové nebo sluchové postižení, vady řeči, souběžné postižení více vadami, autismus a vývojové poruchy učení nebo chování. Zdravotním znevýhodněním zdravotní oslabení, dlouhodobá nemoc nebo lehčí zdravotní poruchy vedoucí k poruchám učení a chování, které vyžadují zohlednění při vzdělávání. Sociálním znevýhodněním je rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení rizikovým chováním, nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova, nebo postavení azyllanta a účastníka řízení o udělení azylu na území České republiky.
2. Žáci se SVP mají právo na vytvoření nezbytných podmínek při vzdělávání i hodnocení.
3. Při hodnocení žáků se SVP se přihlíží k povaze postižení nebo znevýhodnění. Vyučující respektují doporučení psychologických vyšetření žáků a uplatňují je při klasifikaci a hodnocení chování žáků a také volí vhodné a přiměřené způsoby získávání podkladů.
4. U žáka se SVP rozhodne ředitel školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.
5. Pro zjišťování úrovně žakových vědomostí a dovedností volí učitel takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a na něž nemá SVP negativní vliv. Kontrolní práce a diktáty píše tento žák po předchozí přípravě. Pokud je to nutné, nebude dítě se SVP vystavováno úkolům, v nichž vzhledem ke SVP nemůže přiměřeně pracovat a podávat výkony odpovídající jeho předpokladům.
6. Vyučující klade důraz na ten druh projevu, ve kterém má žák předpoklady podávat lepší výkony. **Při hodnocení se nevychází z prostého počtu chyb, ale z počtu jevů, které žák zvládl.**
7. Hodnocení bývá provázeno vyjádřením pozitivních stránek výkonu, objasněním podstaty neúspěchu, návodem, jak mezery a nedostatky překonávat,
8. Všechna navrhovaná pedagogická opatření se zásadně projednávají s rodiči a jejich souhlasný či nesouhlasný názor je respektován.
9. V hodnocení se přístup vyučujícího zaměřuje na pozitivní výkony žáka a tím na podporu jeho motivace k učení namísto jednostranného zdůrazňování chyb.
9. Vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných se řídí vyhláškou č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, pokud není zvláštním právním předpisem stanoveno jinak.

Hodnocení nadaných dětí, žáků a studentů

1. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Podmínkou přeřazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.
2. Individuálně vzdělávaný žák koná za každé pololetí zkoušky z příslušného učiva, a to ve škole, do níž byl přijat k plnění povinné školní docházky. Nelze-li individuálně vzdělávaného žáka hodnotit na konci příslušného pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení pololetí. Ředitel školy zruší povolení individuálního vzdělávání, pokud žák na konci druhého pololetí příslušného školního roku neprospěl, nebo nelze-li žáka hodnotit na konci pololetí ani v náhradním termínu.

Závěrečná ustanovení

1. Kontrolou provádění ustanovení této směrnice je statutárním orgánem školy pověřen zaměstnanec Mgr. Libor Daňhel.
2. O kontrolách provádí písemné záznamy.
3. Zrušuje se předchozí znění tohoto řádu, jeho uložení směrnice se řídí spisovým řádem školy.
4. Řád nabývá účinnosti dnem 11. 3. 2019
5. Zaměstnanci školy s tímto řádem byli seznámeni na provozní poradě dne 11. 3. 2019 a následně na pedagogické radě dne 29. 8. 2019.
6. Žáci školy byli s tímto řádem seznámeni třídními učiteli dne 12. 3., seznámení je zaznamenáno v třídních knihách.
7. Zákonní zástupci žáků byli informováni o vydání řádu školy informací v žákovských knížkách, řád je pro ně zpřístupněn na webových stránkách školy.

Obsah:

1. Identifikační údaje	1
1.1. Identifikační údaje školy	1
1.2. Identifikační údaje zřizovatele	1
2. Charakteristika školy	2
2.1. Úplnost a velikost školy	2
2.2. Vybavení školy	2
2.3. Charakteristika pedagogického sboru	2
2.4. Charakteristika žáků	2
2.5. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	2
2.6. Speciálně pedagogická péče	3
2.7. Dlouhodobé projekty	3
2.8. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	3
3. Charakteristika ŠVP	4
3.1. Zaměření školy	4
3.2. Obecné cíle školy	4
3.3. Profil absolventa školy	4
3.4. Výchovné a vzdělávací strategie	5
3.5. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	7
3.5.1. Péče o nadané a mimořádně nadané žáky	8
3.6. Poskytování poradenských služeb ve škole	8
3.6.1. Zaměření poradenských služeb	8
3.6.2. Kariérové poradenství	9
3.6.3. Prevence sociálně patologických jevů	9
3.6.4. Psychologická péče	9
3.7. Začlenění průřezových témat	10
4. Učební plán	16
4.1. Učební plán ŠVP	16
4.2. Poznámky k učebnímu plánu	17
5. Učební osnovy 1. stupeň	19
5.1. Český jazyk a literatura	19
5.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	19
5.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	22
5.2. Anglický jazyk	28
5.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	28
5.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	31
5.3. Matematika	34
5.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	34
5.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	37
5.4. Informatika	40
5.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	40
5.4.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	43
5.5. Prvouka	45
5.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	45
5.5.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	47
5.6. Přírodověda	49
5.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	49
5.6.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	52
5.7. Vlastivěda	54
5.7.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	54
5.7.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	57
5.8. Hudební výchova	59
5.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	59
5.8.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	61
5.9. Výtvarná výchova	64
5.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	64
5.9.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	67

5.10.	Tělesná výchova	71
	5.10.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	71
	5.10.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	74
5.11.	Praktická výchova	78
	5.11.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	78
	5.11.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	81
6.	Učební osnovy 2. stupeň	84
6.1.	Český jazyk a literatura	84
	6.1.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	87
	6.1.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	
6.2.	Anglický jazyk	91
	6.2.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	91
	6.2.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	94
6.3.	Ruský jazyk	96
	6.3.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	96
	6.3.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	
	Německý jazyk	
	Charakteristika vyučovacího předmětu	
	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	98
6.4.	Matematika	100
	6.4.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	100
	6.4.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	102
6.5.	Informatika	105
	6.5.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	105
	6.5.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	105
6.6.	Dějepis	109
	6.6.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	109
	6.6.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	112
6.7.	Občanská výchova	116
	6.7.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	116
	6.7.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	118
6.8.	Fyzika	122
	6.8.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	122
	6.8.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	124
6.9.	Chemie	127
	6.9.1. Charakteristika vyučovacího předmětu	127
	6.9.2. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	129

6.10.	Přírodopis	132
6.10.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	132
6.10.2.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	135
6.11.	Zeměpis	138
6.11.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	138
6.11.2.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	140
6.12.	Hudební výchova	145
6.12.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	145
6.12.2.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	147
6.13.	Výtvarná výchova	148
6.13.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	148
6.13.2.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	151
6.14.	Výchova ke zdraví	155
6.14.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	155
6.14.2.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	157
6.15.	Tělesná výchova	159
6.15.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	159
6.15.2.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	162
6.16.	Praktická výchova	166
6.16.1.	Charakteristika vyučovacího předmětu	166
6.16.2.	Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu	168

7. Pravidla pro hodnocení žáků

171

Obsah

203